

ZBIERKA

STANOVÍSK NAJVYŠŠIEHO SÚDU A ROZHODNUTÍ SÚDOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5/2012

OBSAH**Rozhodnutia vo veciach správnych**

- 84. Obsah žaloby** – Ak žalobca podal žalobu proti rozhodnutiu správneho orgánu, ktorý rozhodol v prvom stupni a pripojil k nej aj rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu, nemôže súd bez skúmania skutočnej vôle žalobcu konanie zastaviť.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. septembra 2009, sp. zn. 4 Sžo 46/2008)..... 5
- 85. Oznámenie o vybavení sťažnosti** – Písomné oznámenie o vybavení sťažnosti nie je rozhodnutím, ktoré možno preskúmať v správnom súdnictve, lebo nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu ani ním nemohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. decembra 2010, sp. zn. 7 Sžo 11/2010)..... 7
- 86. Miestna príslušnosť** – Na rozhodnutie o žalobe správcu konkurznej podstaty úpadcu je v zmysle § 246a ods. 1 vety druhej OSP miestne príslušný krajský súd, v obvode ktorého sa nachádza okresný súd, v ktorom má sídlo správca konkurznej podstaty.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp. zn. 9 Nds 2/2011)..... 8
- 87. Povaha rozhodnutia obce o uložení sankcie za priestupok** - Rozhodnutie obce o uložení sankcie za priestupok treba považovať za individuálny správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a oprávnených záujmov fyzickej osoby, ktorý je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľný súdom v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku).
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 2011, sp. zn. 6 Rks 9/2011)..... 9
- 88. Postavenie obce v konaní o správnom delikte** - V konaní o správnom delikte rovnako ako pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v úlohe správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), tzn. že v konaní o správnom delikte má postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, preto o odvolaní proti jej rozhodnutiu rozhoduje príslušný orgán štátnej správy.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2011, sp. zn. 5 Rks 2/2011) 13
- 89. Postavenie obce v konaní o správnom delikte** - Prejednanie a rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu obce o uložení pokuty za iný správny delikt podľa zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov patrí do právomoci Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2012, sp. zn. 8 Rks 1/2012)..... 17
- 90. Diskrečná právomoc správneho orgánu a s tým súvisiace legitímne očakávania účastníkov správneho konania na vydanie analogických správnych rozhodnutí**
I. Legitímne očakávania vo vzťahu k správnym rozhodnutiam, že o ich veci bude rozhodnuté obdobne ako vo veci skutkovo a právne podobnej, nemožno absolutizovať.
II. Správny súd nesmie svojvoľne zasahovať do zákonnej úvahy, a preto moderácia je prípustná najmä v prípadoch sankcií, ktoré boli uložené zjavne neproporcionálne a neprimerane povaha skutku a jeho dôsledkom.
III. Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoľeného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených medziach uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite odôvodnené.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 163/2010)..... 22
- 91. Správa úvaha (diskrečná právomoc) správneho orgánu v nadväznosti na odôvodnenie správneho rozhodnutia** - Aplikáciu správnej úvahy pri uložení opatrenia na nápravu alebo pokuty podľa § 73 ods. 2 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemožno považovať za ľubovôľu správneho orgánu, ak zákonnému použitiu správnej úvahy zodpovedá jej náležite zdôvodnenie v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2012, sp. zn. 8 Sžp 10/2011)..... 31

92. **Svojvoľné a zrejme bezúspešné bránenie práva** - Za svojvoľné a zrejme bezúspešné bránenie práva nemožno považovať skutočnosť, že o ustanovenie právneho zástupcu požiadal účastník po podaní návrhu na súd a po uplynutí lehoty podľa § 250b ods. 1 OSP, lebo v správnom súdnom konaní môže potrebovať právnu pomoc nielen pri spisovaní návrhu, ale aj pri spisovaní ďalších podaní, pri podávaní opravných prostriedkov, pri účasti na pojednávaní, či pri ktoromkoľvek inom úkone v súdnom konaní.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. mája 2011, sp. zn. 7 Sžo 35/2011)..... 35
93. **Odňatie možnosti konať pred súdom** - Účastníkovi bola odňatá možnosť konať pred súdom, ak súd prvého stupňa rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania napriek skutočnosti, že účastníci konania takýto postup súdu nenavrhlí a súd účastníkov nevyzval, aby sa vyjadrili k prejednávaniu veci bez nariadenia pojednávania, lebo potom podmienky na rozhodnutie o žalobe bez pojednávania podľa § 250f OSP splnené neboli.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp. zn. 9 Sžo 35/2011)..... 37
94. **Odňatie možnosti konať pred súdom** - Ak bez prítomnosti účastníka súd pojednávanie začne a skončí skôr, ako bolo uvedené v predvolaní na pojednávanie, odníma tým účastníkovi možnosť konať pred súdom.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp. zn. 9 So 157/2010)..... 39
95. **Zásada priority zápisov** - Orgán katastra postupoval v rozpore so zásadou priority zápisov, ustanovenou v § 41 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (katastrálny zákon), keď rozhodol o povolení vkladu na základe návrhu na vklad, ktorý bol doručený orgánu katastra ako druhý v poradí, pričom o návrhu, ktorý bol doručený orgánu katastra ako prvý v poradí a týkal sa totožnej nehnuteľnosti, nebolo právoplatne rozhodnuté.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. februára 2011, sp. zn. 8 Sžo 143/2010) 41
96. **Princíp proporcionality pri rozhodovaní správneho orgánu o predĺžení lehoty zaistenia**
I. Podkladom na vydanie rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia podľa § 62 ods. 3 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je splnenie podmienky, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia cudzinca mu zastupiteľský úrad nevydal v lehote náhradný doklad alebo splnenie podmienky, že cudzinec dostatočne nespôsobuje.
II. Aplikácia ustanovenia § 62 zákona o pobyte cudzincov by mala byť v súlade s princípom proporcionality, preto správny orgán pri rozhodovaní o predĺžení lehoty zaistenia by mal dbať na to, aby lehota zaistenia cudzinca bola minimálna a aby nedochádzalo k predlžovaniu lehoty v prípadoch, v ktorých neexistuje perspektíva vyhostenia alebo ak sa k procesu vyhostenia nepristupuje s riadnym úsilím zo strany štátnych orgánov.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2011, sp. zn. 1 Sža 23/2011)..... 45
97. **Dokazovanie súdu podľa § 250i ods. 2 O.s.p.** - Ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu, súd vychádza zo skutkových zistení správneho orgánu, môže opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy (§ 250i ods. 2 O.s.p.), avšak nemôže sa jednať o podstatné doplnenie dokazovania, keďže nedostatočne zistený skutkový stav je dôvodom, aby súd zrušil rozhodnutie ako nezákonné podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júla 2011, sp. zn. 8 Szd 1/2010) 51
98. **Administratívne trestanie** - Disciplinárne konanie je typom konania týkajúceho sa administratívneho trestania, ktorého výsledok môže závažným spôsobom zasiahnuť do okruhu práv fyzickej osoby nielen pri výkone jej povolania, ale môže ovplyvniť aj jeho spoločenské postavenie a dobré meno.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. októbra 2011, sp. zn. 5 Sžo 45/2011)..... 59
99. **Kategorizácia zbraní** - Kategorizácia zbrane ako vojenského materiálu alebo civilnej zbrane nie je podmienená len konkrétnym typom zbrane (puška, samopal, guľomet a i.), ale vyplýva aj z jej funkčného využitia, t.j. že táto je požívaná na určitý špecifický účel – pri zabezpečovaní obrany a bezpečnosti štátu.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. februára 2012, sp. zn. 8 Sžo 7/2011) 62
100. **Právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu fyzickej osoby na zaregistrovanie kandidátnej listiny pre voľby do NR SR** - Právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky na rozhodnutie o návrhu fyzickej osoby na zaregistrovanie kandidátnej listiny pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky nie je daná.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. marca 2012, sp. zn. 10 Sv 1/2012)..... 67

- 101. Konanie o dodatočnom povolení stavby** – Účelom konania o dodatočnom povolení stavby je následné zhojenie závažnej chyby, ktorou je prvotné vedomé ignorovanie zákona zo stany stavebníka pod podmienkou preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolenej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami, pričom dôkazné bremeno je na vlastníčkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2011, sp. zn. 8 Sžo 125/2010) 69
- 102. Informačné, reklamné a propagačné zariadenia** - Ak sa informačné, reklamné a propagačné zariadenie umiestňuje na miestach viditeľných z verejných priestorov a je spojené so stavbou alebo pozemkom, je jeho vlastníč, nájomca alebo iný zriaďovateľ povinný vyžiadať si povolenie stavebného úradu.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. januára 2012, sp. zn. 8 Sžp 8/2011)..... 73
- 103. Námiety občianskoprávnej povahy v územnom konaní** – Ak sa stavebné orgány v rámci územného konania nevysporiadajú s občianskoprávnou námietkou týkajúcou sa vecného bremena súvisiaceho s pozemkom, na ktorom sa má uskutočniť stavba, v súlade s § 137 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, rozhodnutie o umiestnení stavby je v rozpore so zákonom.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. januára 2012, sp. zn. 8 Sžp 6/2011)..... 80
- 104. Námiety v stavebnom konaní** - Ak sa stavebné úrady v územnom konaní nevyporiadali s námietkami účastníkov, postupovali v rozpore s ustanovením § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a je to dôvodom, aby správny súd zrušil rozhodnutie o umiestnení stavby.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. augusta 2011, sp. zn. 3 Sžo 220/2010) 83
- 105. Koncentračná zásada v stavebnom konaní** - V stavebnom konaní, obdobne ako v územnom konaní, platí koncentračná zásada, to znamená, že po termíne určenom stavebným úradom sa na pripomienky a námietky účastníkov konania neprihliada a stanoviská dotknutých orgánov, ktoré sa nevyjadrili, sa považujú za kladné; stavebný úrad však musí zainteresované subjekty na túto skutočnosť písomne upozorniť a jednoznačne určiť lehotu na uplatnenie ich pripomienok a námietok.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júla 2011, sp. zn. 6 Sžp 1/2011) 89
- 106. Doručenie verejnou vyhláškou podľa § 26 ods. 2 správneho poriadku; viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 250ja ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku súdom nižšieho súdu –**
- I.** Viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 250ja ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku je právnou povinnosťou súdu nižšieho stupňa, ktorej nerespektovanie je nezákonnosťou, ktorá sama osebe môže viesť k zrušeniu nového rozhodnutia; viazanosť právnym názorom súdu je právna i skutková a vzťahuje sa na postup prvostupňového súdu v novom konaní, na výrok aj na odôvodnenie nového rozhodnutia.
- II.** Doručenie verejnou vyhláškou podľa § 26 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok) sa uskutočňuje tak, že písomnosť sa vyvesí na úradnej tabuli správneho orgánu, ktorý má písomnosť doručiť a súčasne sa písomnosť zverejňuje aj iným spôsobom v mieste obvyklým (napr. v miestnej tlači alebo v rozhlase), ktorý postup je v súlade so zásadou informovanosti verejnosti o rozhodovacej činnosti správnych orgánov ustanovenej v § 3 ods. 5 správneho poriadku.
- III.** Zo žiadneho ustanovenia správneho poriadku ani z judikatúry nevyplýva, že pri včasnosti podania správnej žaloby treba striktne vychádzať iba z doručenia napadnutého rozhodnutia verejnou vyhláškou vyvesenou na úradnej tabuli úradu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2012, sp. zn. 5 Sžp 9/2012) 98
- 107. Účinky odkladu vykonateľnosti správneho rozhodnutia** - Inštitútom odkladu vykonateľnosti (sistáciou) rozhodnutia správny súd v značnom rozsahu zasahuje do účinkov právnych dôsledkov, ktoré vyplývajú z právoplatnosti správneho rozhodnutia.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp. zn. 6 Sžf 18/2010) 104
- 108. Predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia podľa § 250t OSP** - Aj po rozhodnutí súdu o určení lehoty na vydanie rozhodnutia podľa § 250 t ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku nie je vylúčené, aby súd

vyhovet návrhu správneho orgánu na predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia, najmä ak je to odôvodnené verejným záujmom na riadnom zistení skutkového stavu veci.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. februára 2012, sp. zn. 5 Sžnč 1/2012)..... 107

- 109. Povinnosť súdu vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia žalobnými dôvodmi** - V správnom súdnictve je krajský súd viazaný obsahom jednotlivých bodov žaloby a v odôvodnení rozhodnutia sa musí s nimi vysporiadať, keďže len Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako odvolaciemu súdu v správnom súdnictve zákon umožňuje, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť odôvodnenie na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia o ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku).
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2012, sp. zn. 2 Sžo 25/2011) 110
- 110. Nesprávne označenie žalovaného v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu** - Nesprávne označenie žalovaného v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu nebráni súdu, aby konal so správne identifikovaným žalovaným, pokiaľ táto skutočnosť vyplýva zo samotnej žaloby.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. júla 2011, sp. zn. 4 Sžo 19/2011)..... 113
- 111. Inštitút obnovy konania podľa zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov** - Obnova konania je inštitút, ktorým sa odstraňujú skutkové omyly a nedostatky v skutkovom stave pre nevykonanie dôkazov, pričom zákon č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov v ustanovení § 245 v porovnaní s ustanovením § 62 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zužuje dôvody, pre ktoré možno podať návrh na obnovu konania.
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2012, sp. zn. 6 Sžo 27/2011)..... 117
- 112. Uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok** - Pokiaľ súdny tajomník krajského súdu napadnutým uznesením rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok, sú splnené zákonné podmienky pre postup súdu prvého stupňa rozhodnúť o odvolaní žalobcu v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 210a O.s.p.
(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2011, sp. zn. 6 Sžo 47/2011) 125
- 113. Inšpekcia „dawn raid“ vykonávaná podľa zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov –**
- I.** Inšpekcia (dawn raid) vykonávaná protimonopolným úradom je postupom správneho orgánu, ktorý podlieha prieskumu zákonnosti správnym súdom v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.
  - II.** Zaznamenanie procesných úkonov o vykonanej inšpekcii (dawn raid) do administratívneho spisu je základnou požiadavkou na preskúmanie zákonnosti postupu protimonopolného úradu.
  - III.** Ak poverenie na vykonanie inšpekcie (dawn raid) predsedu protimonopolného úradu neobsahuje presnú identifikáciu právomoci, ktorú úrad realizuje a evidenčné číslo, úradnú pečiatku, trpí vadami ovplyvňujúci zákonnosť inšpekcie.
- (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2011, sp. zn. 3 Sžz 1/2011)..... 127

84. R O Z H O D N U T I E

Ak žalobca podal žalobu proti rozhodnutiu správneho orgánu, ktorý rozhodol v prvom stupni a pripojil k nej aj rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu, nemôže súd bez skúmania skutočnej vôle žalobcu konanie zastaviť.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. septembra 2009, sp. zn. 4 Sžso 46/2008)

Krajský súd v K. uznesením z 30. júna 2009 podľa § 104 ods. 1 OSP zastavil konanie o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v S. N. V. z 9. októbra 2008 z dôvodu, že ide o rozhodnutie, ktoré podľa § 247 ods. 1, 2 a § 249 ods. 2 OSP nemôže byť predmetom súdneho prieskumu. O trovách rozhodol tak, že právo na ich náhradu žiadnemu z účastníkov nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že vychádzajúc z dispozičnej zásady, ktorou je ovládané konanie podľa druhej hlavy piatej časti OSP, žalobca svojim označením rozhodnutia a postupu vymedzil predmet súdneho prieskumu. Ako žalovaného označil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v S. N. V. a domáhal sa zrušenia rozhodnutia 9. októbra 2008, ktoré je však rozhodnutím v prvom stupni, a preto nemôže byť predmetom súdneho prieskumu.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca včas odvolanie, žiadal uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že v žalobe urobil chybu a označil prvostupňové rozhodnutie, hoci sa domáhal preskúmania rozhodnutia odvolacieho orgánu. Vyslovil názor, že už okresný súd mal zistiť, že jeho podanie bolo chybné a až po zistení podmienok vec postúpiť krajskému súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s v spojení § 10 ods. 2 OSP) po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu treba zrušiť.

Z o d ô v o d n e n i a :

Odvolací súd zo spisu krajského súdu zistil, že žalobca podal 13. februára 2009 na Okresnom súde S. N. V. návrh označený ako „preskúmanie rozhodnutia“, ktorým žiadal zrušiť rozhodnutie z 9. októbra 2008 a k žalobe pripojil rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov. Prvostupňovým rozhodnutím z 9. októbra 2008 úrad vyradil žalobcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa § 36 ods. 2 písm. d/, ods. 3, ods. 5 písm. a/ zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací orgán svojim rozhodnutím zo 14. januára 2008 (správne má byť zjavne 14. januára 2009, keďže ide o rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu úradu zo dňa 9. októbra 2008), rozhodnutie úradu potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

Okresný súd uznesením zo 14. februára 2009 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a vec postúpil krajskému súdu, ktorý bez ďalšieho konanie o žalobe zastavil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd pochybil, keď konanie zastavil. V predmetnej právnej veci žalobca k svojej žalobe doložil rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov. Hoci v žalobe nesprávne uviedol, že sa domáha preskúmania rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, bolo podľa odvolacieho súdu zrejmé, že žalobca sa domáhal preskúmania rozhodnutia odvolacieho orgánu, ktoré k žalobe aj pripojil. Táto skutočnosť je zrejmá aj z jeho odvolania proti zastavujúcemu uzneseniu krajského súdu. Navyše, ak mal krajský súd pochybnosti o petite žaloby, mal postupovať v súlade s § 43 ods. 1 v spojení s § 246c OSP a žalobcu vyzvať na spresnenie petitu svojej žaloby a až v prípade márneho uplynutia lehoty za podmienky, že by bol žalobca o tom riadne poučený, by mohol konanie o žalobe zastaviť podľa § 250d ods. 3 OSP, ak by dospel k záveru, že žaloba trpí vadami brániacimi jej vecnému vybaveniu. Treba zdôrazniť, že v predmetnej právnej veci žalobca nie je zastúpený advokátom, a keďže ide o rozhodnutie o vyradení žalobcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie, povinné zastúpenie advokátom zákon v § 250a OSP ani nevyžaduje. Krajský súd mal vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP). Ak teda krajský súd konanie o žalobe zastavil, napriek skutočnosti, že na takýto postup neboli dané podmienky, odňal tým žalobcovi možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1, písm. f/ OSP).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1, písm. f/ OSP) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup treba považovať zastavenie konania v prípade, že podmienky pre takýto postup súdu neboli splnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené, napadnuté uznesenie krajského súdu, postupom podľa § 221 ods. 1, písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

85. R O Z H O D N U T I E

Písomné oznámenie o vybavení sťažnosti nie je rozhodnutím, ktoré možno preskúmať v správnom súdnictve, lebo nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu ani ním nemohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. decembra 2010, sp. zn. 7 Sžso 11/2010)

Krajský súd v T. uznesením z 22. decembra 2009 zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 23. mája 2005. V odôvodnení uviedol, že písomné oznámenie žalovaného z 23. mája 2005 o vybavení sťažnosti, ktorú podala žalobkyňa 30. marca 2005 a doplnila 8. apríla 2005, 12. apríla 2005 a 28. apríla 2005 nie je rozhodnutím, ktoré možno preskúmať v správnom súdnictve, a preto konanie zastavil podľa § 250d ods. 3 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalobkyňa a žiadala napadnuté uznesenie krajského súdu, zmeniť a jej uplatnenému nároku vyhovieť.

Žalovaný sa na odvolanie žalobkyne písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa § 244 ods. 1 a 3 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil, a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 246c OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa žiadala o preskúmanie zákonnosti písomného oznámenia žalovaného o vybavení jej sťažnosti. Táto písomnosť nie je rozhodnutím, ktoré možno preskúmať v správnom súdnictve, lebo nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu ani ňou nemohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom konania nebolo posúdenie zákonnosti takého rozhodnutia žalovaného, ktoré podlieha súdnemu prieskumu, Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobkyne proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania s poukazom na ust. § 250d ods. 3 OSP, potvrdil ako vecne správne podľa § 219 OSP.

Účastníci nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania, lebo žalobkyňa nebola v konaní úspešná a žalovanému právo na náhradu trov konania nevzniklo.

86.
R O Z H O D N U T I E

Na rozhodnutie o žalobe správcu konkurznej podstaty úpadcu je v zmysle § 246a ods. 1 vety druhej OSP miestne príslušný krajský súd, v obvode ktorého sa nachádza okresný súd, v ktorom má sídlo správca konkurznej podstaty.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp. zn. 9 Nds 2/2011)

Žalobou, podanou na Krajskom súde v B. B., sa žalobkyňa domáhala zrušenia právoplatného druhostupňového rozhodnutia žalovanej, ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobkyne a potvrdila rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne z 18. októbra 2010.

Krajský súd v B. B. uznesením z 15. marca 2011 vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť a rozhodol o postúpení veci Krajskému súdu v B. ako súdu miestne príslušnému konať a rozhodnúť vo veci.

Krajský súd v B. nesúhlasil s postúpením a vec podľa § 104a ods. 3 OSP predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Z o d ô v o d n e n i a :

Miestne príslušným na konanie o žalobe proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa (§ 246a ods. 1 OSP).

Žalovaná nie je ústredným orgánom štátnej správy, je orgánom s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, a preto na konanie o žalobe je v súlade s § 246a ods. 1 druhá veta OSP miestne príslušný krajský súd, v obvode ktorého je všeobecný súd navrhovateľa (žalobkyne).

Žalobkyňou je správkyňa konkurznej podstaty úpadcu, ktorej sídlo je v obvode Okresného súdu B. B. Všeobecný súd žalobkyne je v obvode Krajského súdu v B. B., ktorý je podľa § 246a ods. 1 vety druhej OSP miestne príslušný na rozhodnutie o predmetnej žalobe.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd považoval nesúhlas Krajského súdu v B. s postúpením veci za dôvodný.

87. R O Z H O D N U T I E

Rozhodnutie obce o uložení sankcie za priestupok treba považovať za individuálny správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a oprávnených záujmov fyzickej osoby, ktorý je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľný súdom v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku).

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 2011, sp. zn. 6 Rks 9/2011)

Krajský súd v K. uznesením zo dňa 1. 2. 2011 zastavil konanie o odvolaní navrhovateľa proti rozhodnutiu a postúpil vec Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, ako orgánu príslušnému konať v tejto veci.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd dospel k záveru, že rozhodovanie vo veci odvolania navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu, nepatrí do právomoci súdu a preto konanie podľa ustanovenia § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil a postúpil vec Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky ako orgánu oprávnenému rozhodnúť o odvolaní navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu v priestupkovej veci.

Podľa názoru krajského súdu pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v úlohe správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), tzn. že v konaní o priestupku má postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, aj keď to zákon o priestupkoch a ani zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane nefajčiarov“) výslovne neurčujú.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky s uvedeným rozhodnutím krajského súdu nesúhlasilo. Spis vrátilo späť na konanie krajskému súdu. Vyslovilo názor, že pokiaľ zákon neustanovuje, že ide o prenesený výkon štátnej správy na samosprávu, ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja). Tvrdilo, že taktiež žiadny zákon neustanovuje, že prejednávanie priestupkov podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane nefajčiarov obcami je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, ako aj, že musí ísť v súlade s ust. § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov o výkon samosprávnej (originárnej) pôsobnosti obce. Ďalej uviedlo, že podľa jeho názoru taktiež žiadny osobitný zákon neustanovuje, že o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce nerozhoduje súd, preto platí ustanovenie § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, z ktorého vyplýva, že odvolacím orgánom voči rozhodnutiu Mesta K., ktoré rozhodovalo v rámci originárnej kompetencie, je príslušný súd.

Krajský súd postupom podľa ust. § 8a O.s.p. predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodovanie sporov o právomoc podľa ust. § 8a O.s.p. preskúmal žiadosť krajského súdu a ním predložený spisový materiál a dospel k záveru, že je dôvodná a teda uznesenie krajského súdu je v súlade so zákonom.

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa § 7 ods. 1, 2, 3 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávnych, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane nefajčiarov, priestupku sa dopustí ten, kto poruší zákaz fajčenia podľa § 7 ods. 1 písm. a).

Podľa ust. § 7 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane nefajčiarov, zakazuje sa fajčiť na verejných letiskách, v dráhových vozidlách vnútroštátnej verejnej osobnej dopravy na železničných dráhach, električkových, trolejbusových, lanových a špeciálnych dráhach, v priestoroch železničných staníc a zastávok, v prostriedkoch autobusovej vnútroštátnej hromadnej osobnej dopravy, v čakárňach a v prístreškoch na zastávkach vnútroštátnej pravidelnej osobnej dopravy, na krytých nástupištiach a v uzavretých verejných priestoroch súvisiacich s touto dopravou určených pre cestujúcich, na otvorených nástupištiach do vzdialenosti štyri metre od vymedzenej plochy nástupíšť.

Podľa ust. § 11 ods. 4 zákona o ochrane nefajčiarov, priestupky podľa odseku 1 písm. a) prejednávajú obce; v blokovom konaní ich môžu prejednávať aj obecna polícia a Policajný zbor.

Podľa ust. § 11 ods. 7 zákona o ochrane nefajčiarov, na priestupky a ich prejednanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch.

Podľa ust. § 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), orgány štátnej správy Slovenskej republiky a obce vedú občanov k tomu, aby dodržiavali zákony a ostatné právne predpisy a rešpektovali práva spoluobčanov; dbajú najmä o to, aby občania nesťažovali plnenie úloh štátnej správy a obcí a nenarúšali verejný poriadok a občianske spolunažívanie.

Podľa ust. § 51 zákona o priestupkoch, ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov – správny poriadok).

Podľa ust. § 52 ods. 1, 2 zákona o priestupkoch, priestupky prejednávajú obvodné úrady, ak zákon neustanovuje inak. Orgány Policajného zboru prejednávajú priestupky

- a) spáchané porušením všeobecne záväzných právnych predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
- b) ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Ustanovenie § 52 zákona o priestupkoch v znení účinnom od 1.1.2004 do 31.1.2009 priamo zaraďovalo obce medzi **správne orgány** prejednávajúce priestupky (§ 52 písm. c/), teraz je príslušnosť obce na konanie o priestupkoch upravená v osobitnom zákone č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov.

Podľa ust. § 83 ods. 2 zákona o priestupkoch, návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní.

Podľa § 4 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“) obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce orgánmi obce, miestnym referendom, zhromaždením obyvateľov obce.

Obec pri výkone samosprávy najmä vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania, zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce, rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu, usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci, vytvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon, zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce, zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými

vodami zo žúmp a miestnu verejnú dopravu, vytvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport, plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská, obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce, zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia, organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce, zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste, zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt, plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu, vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách, vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Na obec možno zákonom preniesť niektoré úlohy štátnej správy, ak je ich plnenie týmto spôsobom racionálnejšie a efektívnejšie. Obec pri rozhodovaní o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb vo veciach preneseného výkonu štátnej správy koná podľa zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 5 ods. 1, 2 zákona č. 369/1990 Zb.).

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v postavení správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), takže má v konaní postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, čo vyplýva z ustanovení zákona o priestupkoch v spojení s ustanoveniami zákona o ochrane nefajčiarov.

Konanie orgánov štátu v rozsahu zákona je ústavným príkazom obsiahnutým v ustanovení čl. 2 ods. 2 ústavy. Uvedené ustanovenie súčasne určuje, že konanie orgánu štátu v rozsahu zákona sa musí uskutočňovať aj "spôsobom, ktorý ustanoví zákon". Podobne ako právomoci, tak aj spôsob konania orgánov štátu môže byť upravený len zákonom. Výklad citovaného ustanovenia čl. 2 ods. 2 ústavy a osobitne slovného spojenia „v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“ potvrdzuje, že ústavodarca predpokladal súbežné (súčasné) splnenie oboch príkazov ústavných noriem v nej obsiahnutých. Príkazu ústavnej normy obsiahnutej v ustanovení čl. 2 ods. 2 ústavy preto nezodpovedá konanie orgánu štátu zákonom ustanoveným postupom, ktoré sa neuskutočnilo v rozsahu zákona.

Uvedenému nie je na ujmu ani stav, ktorý nastáva v prípade kompetenčných sporov medzi štátnymi orgánmi. Aj keď tieto spory rozhodujú súdy (čl. 126 ústavy, príp. § 8a O.s.p.), t.j. právomoc príslušného orgánu štátu uplatňovať štátnu moc v určitej (sporovej) otázke sa odvodzuje od rozhodnutia súdneho orgánu, ide o otázku, ktorá už bola zaradená do rozsahu právomoci štátneho orgánu zákonom a súdy iba spresňujú, do zákonnej právomoci ktorého zo sporových orgánov táto otázka patrí.

Z predloženého spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, vyplýva, že Mesto Košice rozhodnutím sp. zn. A/2010/12487-2 zo dňa 14.7.2010 vydalo rozkaz, ktorým navrhovateľa uznalo vinným z priestupku podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 377/2004 Z.z., ktorého sa dopustil tak, že dňa 22.4.2010 o 15.25 hod. fajčil cigaretu na zastávke MHD, kde je fajčenie zakázané, čím porušil ustanovenie § 7 ods. 1 písm. a/ zákona č. 377/2004 Z.z. a podľa § 11 ods. 2 tohto zákona mu uložilo pokutu v sume 17 €; na základe odporu podaného navrhovateľom proti tomuto rozhodnutiu Mesto K. vrátilo vec Mestskej polícii K. – stanica Východ na došetrenie priestupku a po vrátení veci následne vo veci opäť rozhodlo rozhodnutím zo dňa 6.10.2010 tak, že navrhovateľ sa uznáva vinným z priestupku podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 377/2004 Z.z. pre porušenie ustanovenia § 7 ods. 1 písm. a/ uvedeného zákona a opätovne podľa § 11 ods. 2 tohto zákona mu uložilo pokutu v sume 17 €.

Zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 11 ods. 4 zákona o ochrane nefajčiarov zveril do právomoci obce prejednanie a rozhodnutie vo veci priestupkov podľa odseku 1 písm. a), podľa ktorého sa priestupku dopustí ten, kto poruší zákaz fajčenia podľa § 7 ods. 1 písm. a), ktorá právna norma zakazuje fajčiť, okrem na ďalších zákonom ustanovených miest, na otvorených nástupištiach do vzdialenosti štyri metre od vymedzenej plochy nástupíšť. Súčasne zákonodarca v § 11 ods. 7 zákona č. 377/2007 Z.z. určil, že na konanie sa

vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch, ktorú právnu úpravu ustanovil v zákone o priestupkoch (č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov), ktorý v § 51 odkazuje na právnu úpravu správneho poriadku (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov). Správny poriadok konanie o odvolaní ustanovuje v §§ 53 a nasl. Zákon o priestupkoch v § 83 ods. 2 súčasne upravuje, že návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní opravného prostriedku v správnom konaní.

Z uvedenej právnej úpravy teda vyplýva, že rozhodnutie obce o priestupku a o uložení sankcie zaň, treba považovať za individuálny správny akt, vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a oprávnených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, ktorý je preskúmateľný súdom v správnom súdnictve podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to vzhľadom na právnu úpravu obsiahnutú v zákone o priestupkoch v spojení s právnu úpravou správneho poriadku, až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov na základe žaloby, postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl.).

Uvedenou právnu úpravou prejavil zákonodarca svoju vôľu konať a rozhodnúť vo veciach priestupkov urýchlene a hospodárne v správnom konaní s možnosťou súdneho prieskumu správneho rozhodnutia až po právoplatnom skončení správneho konania. Táto právna úprava zákonom ustanovuje obci v konaní o priestupkoch, postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy a súčasne vylučuje jej postavenie samosprávneho orgánu.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval názor Ministerstva vnútra Slovenskej republiky za správny.

O odvolaní proti rozhodnutiu obce (starostu obce, primátora obce) o priestupku rozhoduje orgán štátu príslušný podľa osobitných predpisov, a tým je podľa zákona č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov, ktoré o odvolaní rozhodovali do 30.09.2007, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho orgánu je preskúmateľné súdom na základe žaloby (§ 83 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. v spojení s §§ 247 a nasl. O.s.p).

Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v predmetnej veci nie je daná právomoc súdu konať vo veci, a preto rozhodol v spore o právomoc medzi Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Krajským súdom v K. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Úlohou krajského súdu bude po právoplatnosti tohto uznesenia vrátiť kompletný spis Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

88. R O Z H O D N U T I E

V konaní o správnom delikte rovnako ako pri prejednávani priestupku vystupuje obec v úlohe správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), tzn. že v konaní o správnom delikte má postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, preto o odvolaní proti jej rozhodnutiu rozhoduje príslušný orgán štátnej správy.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2011, sp. zn. 5 Rks 2/2011)

Uznesením z 29. novembra 2010 Krajský súd v Ž. (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) s poukazom na § 27 ods. 1 a 2, § 13 ods. 9 a ods. 10 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 369/1990 Zb.“ alebo „zákon o obecnom zriadení“) a § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), zastavil konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, ktorým ako prvostupňový správny orgán uložil navrhovateľke pokutu vo výške 300,- € z dôvodu, že v jarnom a letnom období roku 2010 ponechala trávnikové plochy na pozemkoch v kat. území L. M., zapísané na LV neutržiavané a zarastené burinou, čo je porušením § 13 ods. 9 písm. b/ zákona č. 369/1990 Zb., a to: „neudržiava čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo na inej nehnuteľnosti, a tým naruší vzhľad alebo prostredie obce“. Rozhodol tak v súlade s prijatou judikatúrou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Rks/1/2010 z 27. júla 2010) a súc s poukazom na ustanovenie § 5 ods. 3 písm. a/ zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 525/2003 Z. z.“) bol toho názoru, že nie je daná právomoc súdu rozhodnúť o odvolaní v danej veci.

Ďalej rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP o náhrade trov konania.

Obvodný úrad životného prostredia v L. M. najskôr podaním z 01. februára 2011 vrátil vec späť Krajskému súdu v Ž. s tým, že obec (Mesto L. M.) nevykonávala v danej veci prenesený výkon štátnej správy, ale konala ako samosprávny orgán, a preto Obvodný úrad životného prostredia v L. M. nie je príslušný konať v danej veci ako druhostupňový orgán.

Krajský súd v Ž. predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky majúc za to, že tu existuje spor o právomoc medzi krajským súdom a orgánom štátnej správy. Po oznámení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 06. apríla 2011 sp. zn. 5Rks/1/2011, že krajský súd nepostupoval správne, pretože orgánom príslušným na predloženie veci najvyššiemu súdu je orgán, ktorý nesúhlasí s tým, že mu vec bola postúpená, v tomto prípade správny orgán, predložil Krajský úrad životného prostredia v Ž. dňa 06. októbra 2011 vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 8a OSP na rozhodnutie v spore o právomoc medzi súdom a správnym orgánom majúc za to, že vo veci rozhodnutia o správnom delikte Mesto L. M. vykonávalo samosprávnú pôsobnosť, a teda je nutné postupovať v súlade s ustanovením § 27 ods. 2 zákona č. 369/1969 Zb., a to tak, že o opravnom prostriedku proti danému rozhodnutiu obce rozhoduje súd, ktorým je v danom prípade Krajský súd v Ž.

Podľa § 8a OSP Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje spory o právomoc medzi súdmi a orgánmi štátnej správy.

Z o d ô v o d n e n i a :

Najvyšší súd Slovenskej republiky posudzujúc kompetenčný konflikt medzi orgánom štátnej správy a súdom sa s názorom Obvodného úradu životného prostredia v L. M. z 01. februára 2011, ktorým nesprávne a neprípustne vrátil po právoplatnosti uznesenia súdu o postúpení veci spis Krajskému súdu v Ž., nemohol stotožniť.

Ako vyplýva z obsahu pripojeného spisového materiálu predmetom rozhodnutia mesta napadnutého opravným prostriedkom navrhovateľky je rozhodnutie primátora mesta o uložení pokuty za správny delikt za porušenie § 13 ods. 9 písm. b/ zákona č. 369/1990 Zb.

Podľa § 1 ods. 1 veta prvá pred bodkočiarkou (v spojení s § 22 až 24) zákona č. 369/1990 Zb. zo 06. septembra 1990 o obecnom zriadení, ktorý nadobudol účinnosť dňom 24. novembra 1990, obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods. 1 (v spojení s § 22 až 24) zákona č. 369/1990 Zb. obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Podľa § 4 ods. 3 písm. n/ (v spojení s § 22 až 24) zákona č. 369/1990 Zb. obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.

S účinnosťou od 01. januára 2002 podľa § 4 ods. 2 (v spojení s § 22 až 24) zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 416/2001 Z. z.“) ak zákon pri úprave pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja) neustanovuje, že ide o prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja).

Zákonodarca u obce (mesta) rozlišuje medzi preneseným výkonom pôsobnosti štátnej správy a výkonom samosprávnej pôsobnosti obce (mesta).

Ustanovenie § 2 zákona č.416/2001 Z. z. obsahuje pôsobnosti, ktoré na jednotlivých úsekoch štátnej správy prechádzajú na obce, pričom zo systematického a logického výkladu tohto ustanovenia ako aj z účelu zákona je nesporné, že **pri rozhodovaní v sankčných veciach musí vždy ísť o prenesený výkon štátnej správy.**

Podľa § 1 ods. 2 zákona č 525/2003 Z. z. štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vykonávajú obce v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.

Podľa § 5 ods. 3 písm. a/ zákona č 525/2003 Z. z. obvodný úrad životného prostredia vykonáva v druhom stupni štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec.

Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 369/1990 Zb. obec môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uložiť pokutu do 6638,- € ak:

- a) poruší nariadenie,
- b) neudržiava čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo na inej nehnuteľnosti, a tým naruší vzhľad alebo prostredie obce, alebo ak znečistí verejné priestranstvo alebo odkladá veci mimo vyhradených miest,
- c) nesplní v určenej lehote bez vážneho dôvodu povinnosť uloženú starostom poskytnúť osobnú pomoc alebo vecnú pomoc počas odstraňovania a pri odstraňovaní následkov živelnej pohromy alebo pri inej mimoriadnej udalosti.

Podľa § 13 ods. 10 veta tretia zákona č. 369/1990 Zb. na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Týmto všeobecným predpisom o správnom konaní je zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“).

Podľa § 53 správneho poriadku proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

Právna úprava preskúmania správnych rozhodnutí (najmä rozhodnutí sankčnej povahy) je vybudovaná na zásade dvojinstančnosti správneho konania. Na preskúmanie rozhodnutia je povolaný zásadne orgán druhého stupňa. V prvom rade formou podania, ktorou sa účastník domáha zmeny alebo zrušenia prvostupňového rozhodnutia je odvolanie. Možno ho uplatniť proti každému neprávoplatnému rozhodnutiu, a to

tak meritórnemu, ako aj procesnému. Výnimky z tohto pravidla ustanovuje buď správny poriadok, alebo osobitný zákon.

V zmysle § 70 správneho poriadku osobitné zákony ustanovujú, v ktorých prípadoch súdy preskúmajú rozhodnutia správnych orgánov.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, z uvedených zásad a z predmetu konania, ktorým je rozhodnutie o pokute za porušenie povinnosti stanovenej právnym predpisom, a teda rozhodnutie o zodpovednosti za iný správny delikt, treba k námietkam vzneseným správnym orgánom uviesť, že ustanovenie § 27 ods. 2 veta za bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb., v zmysle ktorého *o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce pri výkone samosprávy o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb rozhoduje súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak*, sa v prípade deliktuálnej spôsobilosti nepoužije, nakoľko ukladanie sankcií obcou a konanie o nich je osobitne upravené v ustanovení § 13 ods. 9 a 10 zákona č. 369/1990 Zb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje i na skutočnosť, že procesný postup preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy o uložení sankcie za iný správny delikt musí byť rovnaký ako pri preskúvaní priestupkov, inak by nemohla byť zachovaná rovnosť účastníkov konania (fyzických osôb a právnických osôb, resp. fyzických osôb - podnikateľov) a keďže podľa § 83 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní, treba takýto procesný postup zachovať aj pri prejednávaní iných správnych deliktov.

Rozhodnutie obce o správnom delikte a o uložení sankcie zaň treba považovať za individuálny správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a oprávnených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, ktorý je preskúmateľný súdom v správnom súdnictve podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to vzhľadom na právnu úpravu obsiahnutú v zákone o obecnom zriadení v spojení s právnou úpravou správneho poriadku, až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov na základe žaloby, postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že problematika správneho trestania je veľmi zložitá, lebo subsumuje jednak priestupky fyzických osôb, ktoré sú upravené v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ale aj rozsiahlu oblasť správneho trestania právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, ktorých základom administratívnej zodpovednosti je zodpovednosť za správny delikt.

Právny poriadok Slovenskej republiky v súčasnej dobe obsahuje vyše sedemdesiat právnych predpisov, ktoré upravujú ukladanie sankcií právnickým osobám za porušenie právnych predpisov. Zákonov zakotvujúcich skutkové podstaty správnych deliktov najmä v poslednom období stále pribúda. Inštitút správneho deliktu vystupuje do popredia v súvislosti s požiadavkou zabezpečiť riadne plnenie povinností, ktoré pre právnické osoby vyplývajú zo zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov alebo sú im uložené na ich základe. Právna úprava správnych deliktov je nejednotná a roztrieštená.

Pojem správneho deliktu nie je všeobecne definovaný v žiadnom právnom predpise. Pri vymedzení tohto pojmu vychádza teória aj prax zo všeobecných pojmových znakov správneho deliktu, obsiahnutých v pozitívnej právnej úprave.

Na základe vyššie uvedeného možno ustáliť, že tak vo veciach priestupkov, ako aj vo veciach správnych deliktov je nesporne snahou zákonodarcu konať a rozhodnúť urýchlene a hospodárne v správnom konaní s možnosťou súdneho prieskumu správneho rozhodnutia až po právoplatnom skončení správneho konania. Takáto právna úprava zákonom ustanovuje postavenie obce (mesta) nielen v konaní o priestupkoch, ale aj v konaní o správnych deliktoch, ako správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy a súčasne vylučuje jej postavenie samosprávneho orgánu.

V tejto súvislosti možno poukázať aj na záver Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovený v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 70/2010 zo dňa 01. novembra 2010, podľa ktorého *„nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému*

vysvetleníu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *e ratione legis* pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“ (pozri k tomu aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07 z 01. júla 2008 – www.concourt.sk).

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v konaní o správnom delikte rovnako ako pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v úlohe správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), tzn. že v konaní o správnom delikte má postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, čím o odvolaní proti jej rozhodnutiu v danom prípade rozhoduje príslušný správny orgán, v danom prípade príslušný obvodný úrad.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že o odvolaní proti rozhodnutiu obce, resp. mesta (starostu obce, primátora mesta) o inom správnom delikte rozhoduje orgán štátu príslušný podľa osobitných predpisov, a tým je v danej veci Obvodný úrad životného prostredia v L. M. podľa § 5 ods. 3 písm. a/ zákona č. 525/2003 Z. z.. Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho orgánu je preskúmateľné súdom na základe žaloby (§ 70 správneho poriadku a § 247 a nasl. OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

89. R O Z H O D N U T I E

Prejednanie a rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu obce o uložení pokuty za iný správny delikt podľa zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov patrí do právomoci Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2012, sp. zn. 8 Rks 1/2012)

Uznesením, č.k. 22Sp/30/2011-11 zo dňa 30. augusta 2011 Krajský súd v Ž. podľa § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) s poukazom na § 27 ods. 1 a 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 369/1990 Zb.“ alebo „zákon o obecnom zriadení“) a § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), zastavil konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, ktorým ako prvostupňový správny orgán uložil navrhovateľovi pokutu vo výške 1000 € za porušenie zákazu predaja a umožnenia požívania alkoholických nápojov osobám mladším ako 18 rokov, osobám zjavne ovplyvneným alkoholom, uvedeného v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 1 a 2 zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 219/1996 Z.z.“), ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že dňa 15. januára 2011 v prevádzkarni B.-D. v dobe od 01.00 do 04.00 hodiny predal J. K., ktorý tam vypomáhal na základe dohody s prevádzkarom alkoholický nápoj – fernet citrus v množstve 5 x 0,5 cl osobe mladšej ako 18 rokov M. D. a umožnil, aby v priestoroch jeho prevádzky došlo k požívaniu alkoholického nápoja osobou mladšou ako 18 rokov a osobou zjavne ovplyvnenou alkoholom. Zároveň krajský súd rozhodol o postúpení veci Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky ako orgánu príslušnému konať v tejto veci. Rozhodol tak v súlade s prijatou judikatúrou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Rks/1/2010 z 27. júla 2010) súc s poukazom na ustanovenia zákona č. 219/1996 Z.z. a zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z.z.“) názoru, že nie je daná právomoc súdu rozhodnúť o odvolaní v danej veci.

Ďalej rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. o náhrade trov konania.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky s uvedeným rozhodnutím krajského súdu nesúhlasilo a postupom podľa § 8a O.s.p. predložilo vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Vyslovilo názor, že v prejednávanej veci sa malo postupovať podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“), keďže podľa § 6 cit. zákona za porušenie povinnosti uloženej právnickej osobe zodpovedá v zmysle tohto zákona ten, kto za právnickú osobu konal alebo mal konať, a ak ide o konanie na príkaz, ten, kto dal na konanie príkaz. Zákon č. 372/1990 Zb. v § 30 upravuje priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami, pričom podľa § 30 ods. 1 písm. a/ priestupku sa dopustí ten, kto predá, podá alebo inak umožní požitie alkoholických nápojov osobe zjavne ovplyvnenej alkoholickým nápojom alebo inou návykovou látkou, osobe mladšej ako osemnásť rokov alebo osobe, o ktorej vie, že bude vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorej by mohla ohroziť zdravie ľudí alebo poškodiť majetok.

Zároveň vyslovilo nesúhlas s tvrdením súdu, že v danom prípade ide o ochranu zdravia a teda Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky je príslušné konať. Rovnako malo zato, že nejde o prenesený výkon štátnej správy a je potrebné vychádzať zo zákona č. 369/1990 Zb. Ďalej uviedlo, že zákon č. 219/1996 Z.z. neustanovuje orgán príslušný na rozhodnutie o odvolaní. Dospelo k záveru, že v prípade rozhodovania o uložení sankcie podľa § 12 ods. 1 cit. zákona sa jedná o výkon samosprávy a nejde o prenesený výkon štátnej správy. Súčasne ide o rozhodnutie obce, ktorým sa zasahuje do práv a právom chránených záujmov fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie. Preto konštatovalo, že súd by mal preskúmať zákonnosť rozhodnutia obce, keďže vo veci ide o rozhodnutie o povinnosti fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie a zároveň rozhodnutie bolo vydané po postúpení z obvodného úradu, ktorému bola vec postúpená Obvodným oddelením Policajného zboru v P. S ohľadom na uvedené navrhlo, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 8a O.s.p. tak, že Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky nie je príslušné na konanie o odvolaní T. K. voči rozhodnutiu obce B.-D.

Podľa § 8a O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje spory o právomoc medzi súdmi a orgánmi štátnej správy.

Z o d ô v o d n e n i a :

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodovanie sporov o právomoc podľa § 8a O.s.p. preskúmal žiadosť Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že nie je dôvodná a teda uznesenie krajského súdu je v súlade so zákonom.

Ako vyplýva z obsahu pripojeného spisového materiálu predmetom rozhodnutia obce napadnutého opravným prostriedkom navrhovateľa je rozhodnutie starostu obce o uložení pokuty za správny delikt za porušenie § 2 ods. 1 písm. a/ bod 1 a 2 zákona č. 219/1996 Z.z.

Podľa § 1 ods. 1 veta prvá pred bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb. zo 6. septembra 1990 o obecnom zriadení, ktorý nadobudol účinnosť dňom 24. novembra 1990, obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Podľa § 4 ods. 3 písm. h/ zákona č. 369/1990 Zb. obec pri výkone samosprávy utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.

Podľa § 4 ods. 3 písm. n/ zákona č. 369/1990 Zb. obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.

S účinnosťou od 1. januára 2002 podľa § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 416/2001 Z.z.“) ak zákon pri úprave pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja) neustanovuje, že ide o prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja).

Zákonodarca u obce rozlišuje medzi preneseným výkonom pôsobnosti štátnej správy a výkonom samosprávnej pôsobnosti obce.

Ustanovenie § 2 zákona č. 416/2001 Z.z. obsahuje pôsobnosti, ktoré na jednotlivých úsekoch štátnej správy prechádzajú na obce, pričom zo systematického a logického výkladu tohto ustanovenia ako aj z účelu zákona je nesporné, že **pri rozhodovaní v sankčných veciach musí vždy ísť o prenesený výkon štátnej správy.**

Zákon č. 219/1996 Z.z. neustanovuje orgán príslušný na výkon štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec.

Podľa § 58 ods. 1 správneho poriadku ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správnomu orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z.z.“) orgánmi verejného zdravotníctva sú v rozsahu ustanovenom týmto zákonom

- a) Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
- b) Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky,
- c) regionálne úrady verejného zdravotníctva,
- d) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky,
- e) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
- f) Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky,
- g) Slovenská informačná služba.

Zákon č. 355/2007 Z.z. explicitne neustanovuje právomoc konkrétneho orgánu verejného zdravotníctva (§ 3 cit. zákona), ktorý je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých na úseku štátnej správy ochrany zdravia v prvom stupni rozhoduje obec. V zmysle § 57 ods. 46 cit. zákona Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, regionálny úrad verejného zdravotníctva a orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d/ až g/ prejednávajú a v rozsahu svojej pôsobnosti ukladajú pokuty za iné správne delikty podľa tohto zákona.

Podľa § 19 ods. 1 písm. b/ zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre ochranu zdravia.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 219/1996 Z.z. zakazuje sa:

- a) predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie
  1. osobám mladším ako 18 rokov,
  2. osobám zjavne ovplyvneným alkoholom,
  3. v zdravotníckych zariadeniach s výnimkou kúpeľných liečební pre dospelých,
  4. na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach s výnimkou piva a vína,
  5. na verejných kultúrnych podujatiach určených pre osoby mladšie ako 18 rokov,
- b) podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich bezprostredné požitie vodičom,
- c) vstupovať do priestorov a vozidiel verejnej dopravy osobám zjavne ovplyvneným alkoholom, ak ohrozujú alebo môžu ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť dopravnej premávky alebo prepravy, verejný poriadok alebo vzbudzujú verejné pohoršenie.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 219/1996 Z.z. právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá porušila zákaz, obmedzenie alebo povinnosť uvedenú v § 2 ods. 1 písm. a/ a b/, v § 2 ods. 2 a v § 3, môže uložiť obec pokutu od 5000 Sk do 200 000 Sk.

Podľa § 12 ods. 5 zákona č. 219/1996 Z.z. na rozhodovanie o pokutách a na ukládanie sankcií podľa odseku 3 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní; miestne príslušná je obec podľa trvalého pobytu maloletého alebo mladistvého.

Týmto všeobecným predpisom o správnom konaní je zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Podľa § 53 správneho poriadku proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

Právna úprava preskúmania správnych rozhodnutí (najmä rozhodnutí sankčnej povahy) je vybudovaná na zásade dvojinštančnosti správneho konania. Na preskúmanie rozhodnutia je povolaný zásadne orgán druhého stupňa. V prvom rade formou podania, ktorou sa účastník domáha zmeny alebo zrušenia prvostupňového rozhodnutia je odvolanie. Možno ho uplatniť proti každému neprávoplatnému rozhodnutiu, a to tak meritórnemu, ako aj procesnému. Výnimky z tohto pravidla ustanovuje buď správny poriadok, alebo osobitný zákon.

V zmysle § 70 správneho poriadku osobitné zákony ustanovujú, v ktorých prípadoch súdy preskúmajú rozhodnutia správnych orgánov.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, z uvedených zásad a z predmetu konania, ktorým je rozhodnutie o pokute za porušenie povinnosti stanovenej právnym predpisom, a teda rozhodnutie o zodpovednosti za iný správny delikt, treba k námietkam vzneseným správnym orgánom uviesť, že ustanovenie § 27 ods. 2 veta za bodkočiarkou zákona č. 369/1990 Zb., v zmysle ktorého o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce pri výkone samosprávy o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb rozhoduje súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak, sa v prípade deliktuálnej spôsobilosti nepoužije, nakoľko ukládanie sankcií obcou a konanie o nich je osobitne upravené v ustanovení § 13 ods. 9 a 10 zákona č. 369/1990 Zb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje i na skutočnosť, že procesný postup preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy o uložení sankcie za iný správny delikt musí byť rovnaký ako pri preskúmaní priestupkov, inak by nemohla byť zachovaná rovnosť účastníkov konania (fyzických osôb a právnických osôb, resp. fyzických osôb – podnikateľov) a keďže podľa § 83 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb.

návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní, treba takýto procesný postup zachovať aj pri prejednávaní iných správnych deliktov.

Rozhodnutie obce o správnom delikte a o uložení sankcie treba považovať za individuálny správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práva a oprávnených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, ktorý je preskúmateľný súdom v správnom súdnictve podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to z hľadiska na právnu úpravu v zákone o obecnom zriadení v spojení s právnou úpravou správneho poriadku, až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov na základe žaloby postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že problematika správneho trestania je veľmi zložitá, lebo subsumuje jednak priestupky fyzických osôb, ktoré sú upravené v zákone č. 372/1990 Zb., ale aj rozsiahlu oblasť správneho trestania právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, základom administratívnej zodpovednosti ktorých je zodpovednosť za správny delikt.

Právny poriadok Slovenskej republiky v súčasnej dobe obsahuje veľké množstvo právnych predpisov, ktoré upravujú ukládanie sankcií právnickým osobám za porušenie právnych predpisov. Zákonov zakotvujúcich skutkové podstaty správnych deliktov najmä v poslednom období stále pribúda. Inštitút správneho deliktu vystupuje do popredia v súvislosti s požiadavkou zabezpečiť riadne plnenie povinností, ktoré pre právnické osoby vyplývajú zo zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov alebo sú im uložené na ich základe. Právna úprava správnych deliktov je nejednotná a roztrieštená.

Pojem správneho deliktu nie je všeobecne definovaný v žiadnom právnom predpise. Pri vymedzovaní tohto pojmu vychádza teória aj prax zo všeobecných pojmových znakov správneho deliktu, obsiahnutých v pozitívnej právnej úprave.

Na základe vyššie uvedeného možno ustáliť, že tak vo veciach priestupkov ako aj vo veciach správnych deliktov je nesporne snahou zákonodarcu konať a rozhodnúť urýchlene a hospodárne v správnom konaní s možnosťou súdneho prieskumu správneho rozhodnutia až po právoplatnom skončení správneho konania. Takáto právna úprava zákonom ustanovuje postavenie obce nielen v konaní o priestupkoch, ale aj v konaní o správnych deliktoch, ako správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy a súčasne vylučuje jej postavenie samosprávneho orgánu.

V tejto súvislosti možno poukázať aj na záver Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovený v jeho náleze sp. zn. III ÚS 70/2010 zo dňa 1. novembra 2010, podľa ktorého „nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód správneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí, od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *e ratione legis* pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“ (pozri k tomu aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008 – www.concourt.sk).

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v konaní o správnom delikte rovnako ako pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v úlohe správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), tzn. že v konaní o správnom delikte má postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, čím o odvolaní proti jej rozhodnutiu v danom prípade rozhoduje príslušný správny orgán.

K totožnému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo svojom rozhodnutí **sp. zn. 5Rks/2/2011 zo dňa 10. októbra 2011.**

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že o odvolaní proti rozhodnutiu obce (starostu obce) o inom správnom delikte rozhoduje orgán štátu príslušný podľa osobitných predpisov, a tým je v danej veci Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho orgánu je preskúmateľné súdom na základe žaloby (§ 70 správneho poriadku a § 247 a nasl. O.s.p.).

90.
ROZHODNUTIE

- I. Legitímne očakávania vo vzťahu k správnym rozhodnutiam, že o ich veci bude rozhodnuté obdobne ako vo veci skutkovo a právne podobnej, nemožno absolutizovať.**
- II. Správny súd nesmie svojvoľne zasahovať do zákonnej úvahy, a preto moderácia je prípustná najmä v prípadoch sankcií, ktoré boli uložené zjavne neproporcionálne a neprimerane povahe skutku a jeho dôsledkom.**
- III. Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených medziach uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite odôvodnené.**

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 163/2010).

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. zmenil napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 31.10.2007 v spojení s rozhodnutím Mestskej časti B. – N.M. zo dňa 19.7.2007 podľa § 250i ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „O. s. p.“) v časti týkajúcej sa výšky uloženej pokuty tak, že žalobcovi uložil pokutu vo výške 17 000 €.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že nemal pochybnosti o spáchaní priestupku zo strany žalobcu, avšak tento priestupok bol správnymi orgánmi nesprávne posúdený. Pri určení druhu sankcie a jej výmery je správny orgán mimo iného povinný prihliadnúť na závažnosť priestupku a na jeho následky, t.j. či chránený objekt priestupku bol porušený a ak bol porušený, či ide o prechodnú alebo trvalú poruchu, aká je výška škody, prípadne aký vysoký je stupeň ohrozenia chráneného záujmu.

Účelom § 105 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Stavebný zákon“), je chrániť pred nezákonnou výstavbou a nezákonným zaberaním poľnohospodársku pôdu, ktorá spĺňa určité atribúty a slúži na zabezpečenie poľnohospodárskych potrieb ako poľnohospodársky pôdny fond, preto krajský súd považoval za potrebné posúdiť reálny stav pôdy, na ktorej začal žalobca stavať nehnuteľnosť. Parcela, na ktorej začal žalobca uskutočňovať stavbu, je obklopená z viacerých strán výstavbou a priamo hraničí so zastavanou plochou. Táto parcela bola dlhodobo určená na zastavanie, spolu s ďalšími parcelami, pričom prijatiu územného plánu predchádzalo dlhodobé konanie ohľadne námietok, ktoré sa netýkali dotknutej parcely. Na uvedenej parcele sa pred jej zastavaním nijakým spôsobom neohospodárilo a nebola využívaná ako poľnohospodárska pôda.

Krajský súd upozornil na to, že mestským zastupiteľstvom bol prijatý nový územný plán Hlavného mesta SR B. dňa 31.5.2007 a bola stanovená jeho účinnosť na deň 1.9.2007. Prvostupňový orgán rozhodoval o uložení sankcie žalobcovi až dňa 19.7.2007, t.j. po prijatí územného plánu a žalovaný dokonca až 12.12.2007, t.j. po účinnosti tohto územného plánu.

Krajský súd považoval závery správnych orgánov o nutnosti aplikácie § 105 ods. 4 Stavebného zákona za rýdzo formálne správne, avšak z hľadiska materiálneho pri hodnotení spoločenskej škodlivosti konania žalobcu za neprimerané. Spoločenská škodlivosť musí byť v prípade správneho deliktu, ktorého skutková podstata je uvedená v § 105 ods. 4 Stavebného zákona, posudzovaná z hľadiska materiálneho tak, že musí nastať reálne ohrozenie poľnohospodárskeho pôdneho fondu a následne na to musí byť aj vplyvom nedovolennej výstavby znemožnená poľnohospodárska činnosť.

Krajský súd ďalej poukázal, že k takémuto závažnému ohrozeniu záujmu nedošlo, nakoľko na dotknutej parcele sa žiadna poľnohospodárska činnosť nevykonávala a ani nebol predpoklad na jej ďalšie poľnohospodárske využívanie, preto záver správneho orgánu o tom, že došlo k zásahu do poľnohospodárskej pôdy, nebol adekvátny danej situácii ako by bol býval v prípade, keby sa jednalo o parcelu, na ktorej sa priamo vykonáva poľnohospodárska činnosť, prípadne v budúcnosti sa môže ďalej vykonávať poľnohospodárske obhospodarovanie. Formálnym záverom správnych orgánov nedala za pravdu ani skutočnosť, že v čase rozhodovania žalovaného, bola pôda určená aj účinne platným VZN na zastavanie, na čo však správne orgány neprihliadli pri hodnotení závažnosti konania žalobcu. V odôvodnení rozhodnutí správne orgány ani neuviedli dôvody, na základe ktorých anulovali obranu žalobcu o okolnosti, že platnosťou VZN sa domnieval, že toto

nadobudne účinnosť v stanovenom termíne. Z ich záverov nevyplýva, že by bola nejaká verejne známa okolnosť o tom, že účinnosť VZN môže byť ohrozená, preto z tohto pohľadu treba uznať obranu žalobcu s jeho argumentmi o legitímnom očakávaní o výške pokuty, charaktere ohrozenia chráneného záujmu s prihliadnutím na prax, ktorú uplatňovala dotknutá štátna inštitúcia.

Krajský súd uviedol, že v súlade so zásadou spravodlivého správneho trestania je žiaduce, aby uložená sankcia bola uložená proporčne ekonomickej situácii delikventa v miere ohrozenia záujmu chráneného zákonom a prístupom delikventa k priestupku. Krajský súd sa nestotožnil s hodnotením nepriaznivých následkov priestupku tak, ako ich hodnotili správne orgány, nakoľko vyššie uvedené okolnosti jednoznačne a výrazne znižujú spoločenskú škodlivosť konania žalobcu, keď formálne jeho konanie napĺňalo § 105 ods. 4 Stavebného zákona, v skutočnosti však uvedené námietky a závery posúvajú toto konanie skôr k naplneniu znakov skutkovej podstaty § 104 ods. 3 Stavebného zákona (kde horná hranica sankcie bola 1 000 000 Sk), pričom súd vyhodnotil škodlivosť konania žalobcu s prihliadnutím na to že: staval bez stavebného povolenia, so stavbou hneď po výzve stavebného orgánu prestal a v činnosti nepokračoval a zároveň spolupracoval s orgánmi administratívneho dohľadu pri objasňovaní priestupku tak, že za primeranú považoval sankciu vo výške 17 000 €.

Záverom krajský súd poukázal, že prebieha konanie o legalizácii stavby a s dodatočným povolením vyslovilo súhlas aj hlavné mesto SR Bratislava, z ktorej skutočnosti vyplýva, že žalobca svojim konaním nespôsobil žiaden nezvratný stav, čo bol takisto znak, ktorý mal vplyv na hodnotenie závažnosti jeho protispoločenského konania.

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko rozhodnutie o výške sankcie záviselo od úvahy súdu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote dňa 23.4.2010 žalobca odvolanie domáhajúc sa jeho zmeny v časti týkajúcej sa výšky uloženej pokuty tak, že odvolací súd mu uloží pokutu vo výške 3 3319,93 € (*zrejme malo byť 3 319,93 €*).

Uviedol, že jeho priestupok z materiálneho hľadiska nebol tak závažný a nespôsobil ním žiadnu trvalú ani prechodnú poruchu, ani žiaden nezvratný stav. Súd neprihliadol na skutočnosť, že v čase rozhodovania o priestupku bola parcela č. 4781, nachádzajúca sa v katastrálnom území Vinohrady určená na zastavanie, platným Všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“) hlavného mesta SR B. č. 4/2007, ktoré bolo dňa 31.5.2007 prijaté mestským zastupiteľstvom. Stavebný ani iný zákon presne nedefinuje, či za pozemok určený na zastavanie treba považovať pozemok, ktorého zastavanie je určené účinným VZN, alebo sa za pozemok určený na zastavanie považuje pozemok určený na zastavanie platným, nie však účinným VZN. V predmetnej veci neexistuje ustálená judikatúra, v zmysle ktorej by bolo možné pojem „pozemok určený na zastavanie“ presne definovať.

Žalobca tiež uviedol, že Mestská časť B. – N. M., ako aj krajský súd pochybili, nakoľko konštatovali, že žalobca svojim konaním naplnil skutkové znaky priestupku podľa § 105 ods. 4 Stavebného zákona. Ak by boli postupovali správne a pri svojom rozhodovaní zohľadnili zásadu *in dubio pro reo*, potom by museli kvalifikovať priestupok podľa § 105 ods. 3 Stavebného zákona, podľa ktorého možno uložiť pokutu maximálne do výšky 1 000 000 Sk.

Ďalej žalobca namietal, že krajský súd mal vec posúdiť aj z hľadiska proporcionality uloženej sankcie k dôsledku skutku, za ktorý bola sankcia uložená aj so zreteľom na legitímne očakávania sankcionovaného subjektu. Neprimeraná výška pokuty zasiahla do legitímneho očakávania žalobcu, ktorý sa ako fyzická osoba síce priestupku dopustil, ale správny orgán a následne aj krajský súd mu uložili pokutu, ktorá je omnoho vyššia v porovnaní s pokutami, ktoré sú bežne ukladané za rovnaké priestupky fyzickým osobám – nepodnikateľom. Krajský súd mal pri rozhodovaní o výške sankcie prihliadať na dokazovaním zistenú prax, ktorú v danom období uplatňovala Mestská časť B. – N. M., keď priemerná výška pokút, ktoré za rovnaké priestupky ukladala, bola podstatne nižšia ako tá, ktorú krajský súd uložil žalobcovi. Taktiež mal krajský súd prihliadnúť aj na skutočnosť, že žalobca nikdy svoju zodpovednosť za priestupok nepopieral, s výstavbou ihneď po výzve stavebného orgánu prestal, v stavbe viac nepokračoval a zároveň prejavil snahu o nápravu protiprávneho stavu tým, že podal žiadosť o dodatočné povolenie stavby, ktorej bolo následne vyhovené.

K podanému odvolaniu sa žalovaný vyjadril tak, že ho považoval za neodôvodnené a zároveň v zákonnej lehote podal aj vlastný odvolací návrh, v ktorom sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku tak, že odvolací súd žalobu zamietne, alternatívne zruší rozsudok krajského súdu ako nezákonný.

Žalovaný uviedol, že závery krajského súdu odôvodňujúce zníženie uloženej pokuty neboli správne, a teda že zníženie výšky pokuty bolo neodôvodnené, nakoľko konajúce správne orgány skutok žalobcu po právnej stránke kvalifikovali správne a posúdením všetkých okolností porušenia zákona v ich vzájomnej súvislosti určili výšku pokuty, ktorá svojim percentuálnym vyjadrením vo vzťahu k rozsahu príslušnej zákonnej sadzby odzrkadľuje mieru tak poľahčujúcich ako i priťažujúcich okolností a plní všetky funkcie.

Ďalej poukázal, že dotknutá parcela bola v čase protiprávnej činnosti v katastri nehnuteľností vedená ako druh pôdy – vinice, pričom v čase keď žalobca pozemok nadobudol, nachádzali sa na ňom vinice, ktoré boli neskôr, pravdepodobne za účelom plánovanej výstavby, odstránené. V čase, keď príslušný stavebný úrad zistil nepovolenú stavebnú činnosť, stavba bola zrealizovaná v rozsahu dokončenej hrubej stavby, s jedným podzemným a tromi nadzemnými podlažiami, so zastavanou plochou 630,5 m² a úžitkovou plochou 1621,5 m².

Žalovaný uviedol, že § 105 ods. 3 písm. b/ Stavebného zákona a § 105 ods. 4 Stavebného zákona predstavujú dve rozdielne skutkové podstaty, s rozdielne vymedzenou zákonnou sadzbou, ktoré nemožno vzájomne zamieňať. Protiprávne konanie subsumované pod § 105 ods. 4 Stavebného zákona predstavuje najzávažnejšie ohrozenie verejného záujmu chráneného Stavebným zákonom. Všetky okolnosti, na ktoré poukazoval v rozsudku krajský súd predstavovali výlučne poľahčujúce okolnosti, ktoré odôvodňovali zníženie výšky uloženej pokuty v rámci zákonom vymedzenej sadzby, pričom túto skutočnosť správne orgány zdôrazňovali nielen vo svojich rozhodnutiach, ale aj v konaní pred krajským súdom. Žalovaný sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že okolnosti porušenia zákona posúvajú konanie žalobcu skôr k naplneniu znakov skutkovej podstaty podľa § 105 ods. 3 Stavebného zákona so zákonnou sadzbou 1 000 000 Sk, keďže ani krajský súd právnu kvalifikáciu skutku nespochybnil.

Ďalej žalovaný uviedol, že žalobca sa protiprávneho konania dopustil v čase od 15.1.2007 do 17.4.2007, čo bolo rozhodujúcim obdobím pre posúdenie relevantných skutkových a právnych okolností, teda žalobca konal protiprávne v čase nielen pred nadobudnutím účinnosti nového územného plánu hlavného mesta SR B., ale v čase pred jeho samotným schválením. V čase, keď žalobca začal s realizáciou stavby nemohol ani on sám v dobrej viere predpokladať, že nový územný plán bude na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 31.5.2007 schválený, a teda nemohol predpokladať, že k zmene právneho stavu dôjde v takom časovom horizonte, ktorý bude pre neho v podstate priaznivý aj pre účely samotného priestupkového konania, nehovoriac už o samotnej možnosti stavbu dodatočne legalizovať.

K zmene funkčného využitia predmetnej parcely z poľnohospodárskej pôdy na málo podlažnú zástavbu obytného územia došlo až s účinnosťou od 1.9.2007. Z tohto dôvodu žalovaný namietal tvrdenie krajského súdu o tom, že dotknutá parcela bola dlhodobo určená na zastavanie. Skutočnosť, že proces obstarávania územného plánu s jeho následným schválením je dlhodobým procesom, pričom v návrhu už bola dotknutá parcela prekvalifikovaná na stavebný pozemok, neznižuje spoločenskú nebezpečnosť konania žalobcu ani možné následky jeho konania. Žalobca konal vedome (úmyselne) protiprávne, pričom sa neodôvodnene spoliehal na to, že konajúce správne orgány budú rešpektovať ním založený skutkový stav. V čase nepovolenej realizácie stavby bolo možné vychádzať len z účinného právneho stavu, ktorý v tom čase predstavovala Aktualizácia územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy – rok 1993 v znení neskorších zmien a doplnkov, ktorá realizáciu stavby rodinného domu na predmetnom pozemku neumožňovala. Stavebník uskutočňovaním stavby v januári až apríli 2007 nesporne a bez akýchkoľvek pochybností naplnil skutkové znaky priestupku podľa § 105 ods. 4 Stavebného zákona.

Žalovaný uviedol, že pri ukladaní pokuty nedošlo k neprimeranej tvrdości pri aplikácii zákona a práva žalobcu neboli výškou pokuty hrubým spôsobom porušené. Stanovenie výšky pokuty bolo výsledkom správnej úvahy, v rámci ktorej sa konajúce správne orgány zaoberali všetkými hľadiskami, ktoré zákon ustanovuje, za týmto účelom si zaobstarali všetky podklady a dôkazy, presne zistili skutkový stav veci, vyvodili skutkové a právne zistenia a na základe zákonom povolenej správnej úvahy dospeli k rozhodnutiu o výške pokuty, ktorá zodpovedá závažnosti spáchaného priestupku a splňa tak represívnu ako aj preventívnu funkciu. Zdôraznil, že vo vzťahu k rozpočtovému nákladu rozostavanej stavby rodinného domu, štvorpodlažnej stavby so zastavanou plochou 630,5 m², nemožno výšku uloženej pokuty považovať pre žalobcu za likvidačnú a ekonomicky neúmernú. Všetky okolnosti porušenia zákona, na ktoré poukazovali konajúce správne orgány, ako aj krajský súd, je potrebné posudzovať ako okolnosti, ktoré v rámci správnej úvahy majú vplyv na individualizáciu uloženej sankcie, teda určenie konkrétnej výšky pokuty v rámci rozpätia ustanovenej zákonnej sadzby tak, aby pokuta splnila svoje funkcie – represívnu, výchovnú a preventívnu. Na skutočnosť, že v čase po skončení protiprávnej činnosti došlo k zmene funkčného využitia parcely z územnoplánovacieho hľadiska, je potrebné prihliadnuť iba ako na poľahčujúcu okolnosť odôvodňujúcu v rámci správnej úvahy znížiť výšku pokuty v rámci zákonnej sadzby. To isté platí aj pre skutočnosť spočívajúcu v tom, že sa na parcele v rozhodnom čase nijakým

spôsobom poľnohospodársky nehospodáril a nebola využívaná ako poľnohospodárska pôda. Dotknutá parcela bola v katastri nehnuteľností vedená ako vinice a vinice sa na tomto pozemku aj nachádzali. Skutočnosť, že je pozemok z územnoplánovacieho hľadiska určený na zastavanie neznamená, že je automaticky vyňatý z poľnohospodárskeho pôdneho fondu; aj v takomto prípade musí stavebník predložiť rozhodnutie príslušného orgánu o vyňatí pôdy určenej na zástavbu z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a žalobca začal s realizáciou stavby bez toho, aby k takému úkonu došlo.

Žalovaný uviedol, že pri určovaní výšky pokuty správne orgány zohľadnili i to, že predmetná stavba rodinného domu vyžadovala samostatné stavebné povolenie, ktorému malo predchádzať samostatné územné konanie o umiestnení stavby. Stavbu bolo potrebné umiestniť v samostatnom územnom konaní z dôvodu, že pre dotknuté územie nie je spracovaný územný plán zóny a aj vzhľadom na stavebnotechnický charakter stavby s jedným podzemným a tromi nadzemnými podlažiami (nejedná sa o jednoduchú stavbu podľa § 139b ods. 1 Stavebného zákona). Neoprávneným začatím stavby bez stavebného povolenia žalobca svojvoľne určil podmienky umiestnenia stavby, ktoré sa inak určujú v územnom konaní, v ktorom sa návrh na vydanie územného rozhodnutia posudzuje z hľadiska záujmov chránených osobitnými predpismi v súčinnosti s dotknutými orgánmi, ako aj z hľadiska dodržania všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, pričom v tomto konaní môžu zároveň účastníci konania uplatniť voči umiestneniu stavby svoje námietky. Žalobca začal stavbu uskutočňovať takisto bez záväzných stanovísk dotknutých orgánov, pričom si bol vedomý, že porušuje zákon a v stavebnej činnosti pokračoval aj po vydaní záporného záväzného stanoviska Mestskej časti B. – N.M. V prospech žalobcu a teda primeraného zníženia pokuty, okrem krajským súdom poukazovanej neskoršej zmeny funkčného využitia pozemku a nevyužívania pozemku na poľnohospodárske účely svedčalo tiež to, že stavebné práce na stavbe rodinného domu po výzve stavebného úradu zastavil, svoju zodpovednosť za priestupok nepopieral, aktívne spolupracoval pri jeho objasňovaní a prejavil snahu o skorú nápravu protiprávneho stavu formou podania žiadosti o dodatočné povolenie stavby.

Záverom žalovaný uviedol, že zníženie pokuty krajským súdom považuje za neodôvodnené. Zníženie pokuty, vzhľadom na všetky okolnosti porušenia zákona, nenaplnia účel ukladania pokút zo strany stavebných úradov, a to snahu o dodržiavanie Stavebného zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a snahu o zabezpečenie stavebnej disciplíny tými právnymi prostriedkami, ktoré majú stavebné úrady k dispozícii.

Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril písomným podaním zo dňa 24.5.2010, v ktorom uviedol, že dôležitou okolnosťou, ktorú bolo pri určení výšky pokuty potrebné zohľadniť, je intenzita ohrozenia záujmu chráneného zákonom. Na to, aby mohol byť skutok žalobcu považovaný za ohrozenie záujmu chráneného zákonom, musí predstavovať reálne ohrozenie verejného záujmu, v tomto prípade pôdneho fondu. K takému ohrozeniu však v prípade žalobcu neprišlo, keďže v čase rozhodovania o priestupku bola dotknutá parcela určená na zastavanie VZN hlavného mesta SR B. č. 4/2007, ktoré bolo dňa 31.5.2007 prijaté mestským zastupiteľstvom. Keďže pri rozhodovaní o schválení územného rozhodnutia ide o dlhodobý proces, žalobca v dobrej viere predpokladal, že k takému rozhodnutiu dôjde aj vzhľadom na to, že pozemok na ktorom sa dopustil priestupku je obklopený ďalšími pozemkami, ktoré sa nachádzajú v jeho tesnej blízkosti, na ktorých už dlhodobo stoja veľmi podobné stavby ako je tá, ktorú začal realizovať žalobca. Okolnosti celého prípadu výrazne znižujú spoločenskú škodlivosť konania žalobcu a v súlade so zásadou správneho trestania je žiaduce, aby sankcia bola uložená proporčne k miere ohrozenia záujmu chráneného zákonom.

Žalobca toto svoje vyjadrenie doplnil podaniami doručenými odvolaciemu súdu dňa 15.6.2010 a 14.9.2010, v obsahu ktorých poukázal rozhodnutie Mestskej časti B. – N.M. č. ÚK a SP – 2010/154 – EKT zo dňa 11.8.2010 (tvoriace prílohu tohto podania), ktorým bola dodatočne povolená stavba rodinného domu na pozemku kat. úz. V., na S. ulici v B., ktorú začal ešte bez stavebného povolenia uskutočňovať žalobca, pričom táto skutočnosť mala dokázať, že konanie žalobcu nemožno v žiadnom prípade považovať za vážne ohrozenie verejného záujmu, keďže nedošlo k trvalému ani prechodnému poškodeniu ani ohrozeniu životného prostredia, zdravia, majetku ani iného dôležitého verejného záujmu, a preto žiadal, aby bola sankcia uložená proporčne k miere ohrozenia záujmu chráneného zákonom.

Taktiež žalobca poukázal na iné rozhodnutie žalovaného vo veci priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b/ Stavebného zákona (priložené v prílohe), kde bola pokuta uložená vo výške 2000 €. Uviedol, že priestupok, ktorého sa dopustil je takmer identický s priestupkom v tomto rozhodnutí sankcionovaným, oba priestupky boli spáchané za veľmi podobných okolností na pozemkoch nachádzajúcich sa v rovnakom katastrálnom území s tým, že miera ohrozenia verejných záujmov bola pri oboch priestupkoch minimálna, obaja účastníci stavebné práce prerušili a svoj skutok oľutovali. V porovnaní s výškou pokút, ktoré bežne správny orgán prvého stupňa ukladal, mal žalobca za to, že uložená pokuta bola neprimerane vysoká a v súlade so zásadou legitímnych

očakávaní a zásadou spravodlivého trestania by mal dostať pokutu, ktorú príslušný stavebný úrad bežne udeľuje za podobné priestupky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov podaných v odvolaní podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Na druhej strane dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nebolo možné priznať úspech.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O. s. p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 2.6.2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, Mestskej časti B. – N. M. zo dňa 19.7.2007, bol žalobca uznaný za vinného z priestupku podľa § 105 ods. 4 Stavebného zákona, ktorého sa dopustil tým, že dňa 15.1.2007 začal bez stavebného povolenia uskutočňovať a do 17.4.2007 uskutočňoval novú pozemnú stavbu – budovu na Sliacskej ul. v Bratislave na pozemku, k. ú. Vinohrady, druh pozemku Vinice, podľa výpisu, ktorý v čase začatia uskutočňovania stavby nebol určený na zastavanie, ale bol súčasťou územia určeného pre poľnohospodársku pôdu. Za tento priestupok mu bola uložená pokuta vo výške 3 000 000 Sk (99 581,75 €). Stavebný úrad uviedol, že pri rozhodovaní o výške pokuty vychádzal z výsledkov miestnej obhliadky, spisového materiálu a vyjadrenia vinného z priestupku. Pri hodnotení dôkazov vzal do úvahy druh stavby, jej navrhovaný rozsah podľa vyjadrenia účastníka konania a rozsah už uskutočnených prác s prihliadnutím na to, že pri uskutočňovaní stavby ju žalobca umiestnil bez Stavebným zákonom predpísaného postupu platného v územnom konaní. Pokutu uložil len málo nad hornou polovicou maximálnej sadzby, zohľadnil aj okolnosti uvedené v § 12 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zákon o priestupkoch“), závažnosť priestupku a najmä jeho následky a mieru zavinenia, pričom prihliadol aj na pohnútky, ktoré uvádzal účastník konania a na jeho osobu, najmä na to, že sa konania zúčastnil, zodpovednosť nepopieral a prejavil skorú snahu o nápravu protiprávneho stavu.

Žalovaný rozhodnutím zo dňa 31.10.2007 odvolanie žalobcu zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. V dôvodoch rozhodnutia týkajúcich sa výšky uloženej pokuty, okrem iného, uviedol, že vzal do úvahy skutočnosť, že žalobca začal realizovať rozsiahlu stavbu rodinného domu (jedno podzemné a tri nadzemné podlažia) na pozemku, ktorý bol súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu, stavbu začal realizovať v rozpore s verejným záujmom reprezentovaným účinným územným plánom mesta, bez územného rozhodnutia a stavebného povolenia, bez vyňatia zastavaného pozemku z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, pričom svojím konaním predurčil umiestnenie stavby a tým značne oklieštil možnosti posúdenia tohto umiestnenia dotknutými orgánmi z hľadiska ich pôsobnosti vymedzenej osobitnými zákonmi chrániacimi jednotlivé zložky životného prostredia. Žalobca si bol vedomý toho, že porušuje zákon, pričom v stavebnej činnosti pokračoval aj po vydaní záporného stanoviska Mestskej časti B. – N. M. Aspekt zastavanosti nemôže byť dôvodom na ospravedlnenie resp. zníženie spoločenskej nebezpečnosti protiprávneho konania.

Žalovaný taktiež uviedol, že v prospech žalobcu svedčí to, že stavebné práce na stavbe rodinného domu po výzve stavebného úradu zastavil, svoju zodpovednosť nepopieral, aktívne spolupracoval pri objasňovaní priestupku a prejavil snahu o skorú nápravu protiprávneho stavu formou podania žiadosti o dodatočné povolenie stavby. Na skutočnosť, že od 1.9.2007 bol predmetný pozemok podľa nového územného plánu určený na zastavanie, a teda stavbu bude možné dodatočne povoliť, prihliadol len ako na poľahčujúcu okolnosť.

Vo vzťahu k obsahu dôvodov uvedených v podaných odvolaniach odvolací súd považoval za potrebné tieto rozdeliť do dvoch okruhov, a to na námietky týkajúce sa právnej kvalifikácie skutku (žalobcom tvrdený spáchaný priestupok podľa § 105 ods. 3 Stavebného zákona) a námietky oboch odvolateľov týkajúce sa výšky uloženej pokuty.

Podľa § 105 ods. 3 Stavebného zákona (v znení zák. 479/2005 Z. z. účinného od 1.11.2005), priestupku sa dopustí a pokutou do 1 milióna Sk sa potrestá ten, kto

- a) vykonáva činnosti, na ktoré je potrebné územné rozhodnutie bez takého rozhodnutia alebo v rozpore s ním,
- b) ako stavebník uskutočňuje novú stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním,
- c) užíva stavbu bez kolaudačného rozhodnutia, pokiaľ je také rozhodnutie potrebné,

- d) napriek opätovnej výzve orgánu štátneho stavebného dohľadu alebo rozhodnutiu stavebného úradu neudržiava stavbu do tej miery, že jej stav ohrozuje životy alebo zdravie osôb,
- e) v určenej lehote nevykoná rozhodnutie príslušného stavebného úradu o odstránení stavby.

Podľa § 105 ods. 4 Stavebného zákona, priestupku sa dopustí a pokutou do 5 miliónov Sk sa potresten, kto bez stavebného povolenia uskutočňuje stavbu v chránenom území alebo v ochrannom pásme či na pozemku, ktorý nie je určený na zastavanie, najmä na poľnohospodárskom alebo lesnom pozemku.

Podľa § 105 ods. 6 Stavebného zákona, na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o priestupkoch, zodpovednosť za priestupok sa posudzuje podľa zákona účinného v čase spáchania priestupku; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje iba vtedy, ak je to pre páchatelia priaznivejšie.

Zo skutkového stavu zisteného správnymi orgánmi vyplýva nasledovné:

15.1.2007 žalobca začal s uskutočňovaním stavby rodinného domu na pozemku, ktorý nebol určený na zastavanie, druh pozemku vinice

23.3.2007 podal žalobca žiadosť o vydanie záväzného stanoviska vo veci stavby rodinného domu v lokalite S. ul., k. ú. V.

5.4.2007 Mestská časť B. – N. M. vydala na základe predložených podkladov a na základe ich posúdenia nesúhlasné záväzné stanovisko, dôvodiac tým, že predmetný pozemok je v zmysle Aktualizácie územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy – rok 1993 v znení neskorších zmien a doplnkov, určený pre poľnohospodársku pôdu

17.4.2007 žalobca práce na stavbe zastavil na základe výzvy v rámci výkonu štátneho stavebného dohľadu

Pre právnu kvalifikáciu skutku je nutné vymedziť relevantný časový úsek, ktorý je, pri subsumovaní jednotlivých znakov priestupku pod zákonom vymedzenú skutkovú podstatu, potrebné skúmať.

V preskúvanom prípade stavba bola uskutočňovaná v čase od 15.1.2007 do 17.4.2007, ktoré časové obdobie treba považovať za čas spáchania priestupku.

Odvolaací súd dospel k záveru, že žalobca sa nepochybné dopustil priestupku v zmysle § 105 ods. 4 Stavebného zákona, keď stavbu uskutočňoval na pozemku, ktorý v rozhodnom čase nebol určený na zastavanie.

Táto skutková podstata je skutkovej podstate priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b/ Stavebného zákona vo vzťahu špeciality, čo znamená, že nielenže bola stavba realizovaná bez stavebného povolenia (§ 105 ods. 3 písm. b/ Stavebného zákona), ale navyše pozemok, na ktorom bola realizovaná, nebol určený na zastavanie, čo predstavuje kvalifikačný znak, ktorý treba pri posudzovaní určitého protiprávneho konania brať na zreteľ. Správna klasifikácia skutku má dôležitý význam pri následnom ukladaní sankcií, keďže príslušné právne predpisy môžu za rozličné priestupky stanovovať odlišné druhy sankcií, aj keď v preskúvanej veci je sankcia za priestupky druhovo rovnaká – pokuta. Skutočnosť, že následne schváleným územným plánom, bola dotknutá parcela, s účinnosťou od 1.9.2007 určená na zastavanie, je pri právnej kvalifikácii skutku bez právneho významu, možno na ňu prihliadať len v rámci posudzovania výšky uloženej pokuty.

Argumentáciu žalobcu uvedenú v odvolaní, ohľadne skutočnosti, že pojem „pozemok určený na zastavanie“ ustálená judikatúra nedefinuje, a preto mala byť zohľadnená zásada *in dubio pro reo* a skutok mal byť kvalifikovaný ako priestupok podľa § 105 ods. 3 písm. b/ Stavebného zákona, hodnotil odvolaací súd ako účelovú obranu, keďže v písomnom vyjadrení k priestupku zo dňa 8.7.2007 (ktoré je súčasťou administratívneho spisu) žalobca, vtedy obvinený z priestupku, okrem iného, uviedol, že v januári 2007 začal s výstavbou rodinného domu, keďže v navrhnutom znení nového územného plánu mesta Bratislava bolo dané územie určené

na zastavanie, z čoho je zrejmé, že žalobca v čase začatia uskutočňovania stavby mal vedomosť o tom, že daný pozemok nie je určený na zastavanie.

Pokiaľ žalobca polemizoval s pojmami „platnosť“ a „účinnosť“ všeobecne záväzného nariadenia mesta, je potrebné len uviesť, že nadobudnutím platnosti sa predpis stáva súčasťou prameňov práva, počas legisvakančnej lehoty je daná možnosť adresátom tejto normy sa s jej obsahom oboznámiť (vyvesením na úradnej tabuli v meste najmenej na 15 dní), a následne až nadobudnutím účinnosti pre jej adresátov vyplývajú práva a povinnosti (VZN nadobúda účinnosť pätnástym dňom od vyvesenia, ak v ňom nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti).

Okrem uvedeného odvolací súd poukazuje na § 43h ods. 1 Stavebného zákona, podľa ktorého stavebným pozemkom sa rozumie **časť územia určená** územným plánom obce alebo územným plánom zóny, alebo územným rozhodnutím **na zastavanie** a pozemok zastavaný stavbou, z čoho možno logicky vyvodiť, že ak parcela bola podľa vtedy platného územného plánu súčasťou územia určeného pre poľnohospodársku pôdu, dovtedy bola nezastavaná a nebolo vydané územné rozhodnutie, ktorým by bola určená na zastavanie, potom nešlo o pozemok určený na zastavanie (stavebný pozemok).

Podľa § 7 ods. 2 zák. o priestupkoch, páchatel'ovi možno uložiť len taký druh sankcie, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o priestupku rozhoduje.

Podľa § 12 ods. 1 zák. o priestupkoch, pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní.

Podľa § 245 ods. 2 O. s. p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie **nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom**. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Podľa § 250i ods. 2 O. s. p., ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250j ods. 5 O. s. p. vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 **môže súd rozhodnúť rozsudkom** o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo **o peňažnej sankcii**, **ak** na základe vykonaného dokazovania **dospel k záveru, že** o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie **má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté**. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri preskúvaní správnych rozhodnutí o uložení peňažnej sankcie, správny súd nepreskúmava len **zákonnosť** použitia správnej úvahy (§ 245 ods. 2 O. s. p.), ale aj jej **správnosť**, keď môže dospieť k záveru, že o sankcii malo byť rozhodnuté inak.

Ak správny súd zistí, že použitie správnej úvahy vybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom (napr. zákon neumožňuje použitie správnej úvahy, uložená pokuta prevyšuje zákonom stanovenú výšku, za spáchaný správny delikt nemožno uložiť daný druh sankcie a. i.), takéto rozhodnutie je nezákonné a ako také ho súd zruší (§ 250j ods. 2 O. s. p.). V prípade, že správna úvaha bola použitá zákonným spôsobom, avšak správny súd dospel k záveru, že o peňažnej sankcii malo byť rozhodnuté inak, využije § 250j ods. 5 O. s. p. tzv. moderačné oprávnenie a správnu úvahu nahradí vlastným uvážením. Treba poznamenať, že správny súd nesmie svojvoľne zasahovať do zákonnej správnej úvahy, a preto moderácia je prípustná najmä v prípadoch sankcií, ktoré boli uložené **zjavne neproporcionálne a neprimerane** povahe skutku a jeho dôsledkom.

Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoľeného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených limitoch, hraniciach, uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť

v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite zdôvodnené.

Žalovaný svoju diskrečnú právomoc použil v rámci zákonného rámca (pokuta bola uložená vo výške 3 000 000 Sk, maximálne možno pokutu podľa § 105 ods. 4 Stavebného zákona uložiť vo výške 5 000 000 Sk), z tohto rámca nijakých spôsobom nevybočil, inštitút správnej úvahy nezneužil, svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom zdôvodnil, (ktoré časti odôvodnení boli uvedené vyššie), a preto odvolací súd musel konštatovať, že správna úvaha pri výške a druhu pokuty bola použitá v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o správnosť výšky uloženej pokuty, odvolací súd v námietkach žalobcu, ako ani v obsahu pripojených spisov nevzhladol dôvod, pre ktorý by malo byť v zmysle § 250j ods. 5 O. s. p. o výške pokuty rozhodnuté inak.

Pokiaľ žalobca namietal, že v súvislosti s výškou uloženej pokuty boli porušené jeho legitímne očakávania, odvolací súd považoval túto za nedôvodnú.

Z hľadiska princípu právnej istoty, podlieha ochrane aj legitímne očakávanie, ktoré je užšou kategóriou ako právna istota (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 16/06 zo dňa 30.4.2008, Nález Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 12/05 zo dňa 28.11.2007). Účelom legitímneho očakávania je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (m. m. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/06 zo dňa 24.6.2009, Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 10/04 zo dňa 6.2.2008). S legitímnym očakávaním úzko súvisí zákaz prekvapivých rozhodnutí, keď správne orgány sa nemôžu, bez náležitého odôvodnenia a poskytnutia možnosti účastníkovi konania oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, odchýliť od doterajšej rozhodovacej praxe.

Je potrebné zdôrazniť, že hoci z legitímnych očakávaní v pomere k správnym rozhodnutiam možno správne predpokladať určitú istotu účastníkov, že o ich veci bude rozhodnuté obdobne ako vo veci skutkovo a právne podobnej, **legitímne očakávania sa nedajú absolutizovať**. Nemožno vždy nemennosť legitímne očakávať tam, kde je určitému orgánu daná diskrečná právomoc (rozsudok Európskeho súdneho dvora /teraz Súdny dvor Európskej únie/ vo veci Crispolti, v spojených veciach C-133/93, C-300-93, C-362/93 zo dňa 5.10.1994, bod 56, Správy 1994, str. I-04863), pričom uvedené je možné a potrebné aplikovať aj v oblasti správneho trestania.

Rozhodovacia činnosť žalovaného ako ani stavebného úradu **nemohla oprávnene vzbudiť legitímne očakávania** žalobcu, keďže len zo žalobcom tvrdenej priemerne ukladanej výšky pokút za „rovnaké priestupky“ nemožno vyvodiť totožnosť prípadov porušenia Stavebného zákona s konaním žalobcu (najmä vo vzťahu k rozsahu stavby a druhu pozemku). Správne trestanie vychádza z princípu individualizácie sankcie s ohľadom na konkrétne okolnosti spáchania priestupku (§ 12 ods. 1 zákona o priestupkoch).

Žalobca svojim konaním naplnil skutkovú podstatu najzávažnejšieho priestupku podľa § 105 ods. 4 Stavebného zákona; **na pozemku, ktorý nebol určený na zastavenie umiestnil rozsiahlu stavbu rodinného domu** (1 podzemné podlažie, 2 nadzemné podlažia, 1 ustupujúce podlažie), ktorá v čase zastavenia prác bola v stave dokončenej hrubej stavby. Svojim konaním bez predchádzajúcich administratívnych rozhodnutí (rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa § 17 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, územného rozhodnutia o umiestnení stavby a stavebného povolenia ako individuálnych správnych aktov, ako v rozpore s platným normatívnym právnym aktom – všeobecne záväzným nariadením, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu) porušil záujem chránený daným ustanovením – ochranu pozemku (viníc), ktorý nebol určený na zastavenie pred nezákonnou výstavbou (individuálny objekt priestupku) a taktiež verejný záujem (všeobecný objekt priestupku), na ktorom je založené uplatňovanie právnej úpravy územného plánovania a stavebného poriadku – záujem na ochrane života a zdravia ľudí, na ochrane životného prostredia, dodržiavaní stavebnej disciplíny, ako aj záujmov chránených osobitnými predpismi a postupmi v rámci Stavebného poriadku (§ 126 Stavebného poriadku).

Pri preskúvaní výšky uloženej pokuty je potrebné vychádzať zo základných rovín pôsobenia sankcie - individuálnej a generálnej, pričom v preskúvanej veci, podľa názoru odvolacieho súdu, nebola pokuta uložená v zjavne neprimeranej výške vo vzťahu k spáchanému priestupku, jeho dôsledkom a ekonomickej situácii žalobcu. Výšku pokuty je nutné diferencovať a individualizovať, čo vyplýva aj z § 12 ods. 1 zákona

o priestupkoch, pričom pokutu uložená vo výške 3 000 000 Sk, t. j. nad hornou polovicou sadzby zákonom stanovenej považoval odvolací súd za primeranú.

Vo sfére žalobcu, vinného z priestupku, má uložená pokuta plniť ako úlohu výchovnú, tak aj represívnu a postihovať za protiprávne konanie, a preto je žiaduce, aby bola citelná v majetkovej sfére páchatel'a priestupku. Nemôže sa jednať o sankciu v zanedbateľnej výške, inak sa nedá predpokladať, že by splnila svoj účel. Odvolací súd, s prihliadnutím na rozsah stavby a jej rozpočtový základ, dospel k záveru, že pokuta v uloženej výške takúto funkciu spĺňa.

Uložená pokuta plní taktiež preventívnu úlohu, najmä vo vzťahu k ostatným nositeľom totožných zákonných povinností (generálne pôsobenie), ktorých musí mať silu odradiť od protiprávneho postupu, t. j. od nepovolenej výstavby na pozemkoch, ktoré na to nie sú určené.

Odvolací súd nedospel k záveru, že o výške pokuty malo byť rozhodnuté inak ako rozhodli správne orgány. Pri posudzovaní výšky uloženej pokuty skúmal závažnosť priestupku (vyjadrenú zákonodarcom prostredníctvom výšky možnej sankcie), zavinenie (úmyselné), rozsah stavby rodinného domu (1 podzemné podlažie, 2 nadzemné podlažia, 1 ustupujúce podlažie), skutočnosť, že žalobca v stavbe pokračoval aj po doručení zamietajúceho záväzného stanoviska k investičnej činnosti, skutočnosť, že žalobca nerešpektovaním zákonného postupu predchádzajúcemu uskutočňovaniu stavby (rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy, územné rozhodnutie) obmedzil pôsobnosť príslušných správnych orgánov (podmienky umiestnenia stavby stanovene v územnom konaní, vyjadrenia ostatných účastníkov konania podľa § 34 Stavebného zákona, stanoviská dotknutých orgánov podľa § 140a chrániacich osobitné záujmy podľa § 126 ods. 1 Stavebného zákona).

V prospech žalobcu svedčí, že so stavbou prestal po výzve stavebného úradu, nepopieral spáchanie priestupku, pri objasňovaní priestupku aktívne spolupracoval a prejavil snahu o skorú nápravu protiprávneho stavu podaním žiadosti o dodatočné povolenie stavby (následnou zmenou územného plánu a splnením ďalších zákonom stanovených podmienok zo strany iných stavebníkov bola stavba dodatočne povolená; samotné rozhodnutie o dodatočnom povolení je výsledkom snahy o nápravu protiprávneho stavu, tak ako ju žalobca uvádzal už v správnom konaní, ktorá okolnosť bola braná na zreteľ už žalovaným ako aj správnym orgánom prvého stupňa, preto naň súd prihliadal len v tejto súvislosti), a skutočnosť, že následne bolo prijaté Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta SR Bratislavy, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2007 zo dňa 31.5.2007, účinného od 1.9.2007, ktoré dotknutú parcelu zaradilo k pozemkom určeným na zastavanie.

Nad rámec nutného odôvodnenia odvolací súd považuje za dôležité uviesť, pokiaľ ide o argumentáciu krajského súdu týkajúcu sa reálneho stavu poľnohospodárskej pôdy na predmetnej parcele, že vlastníctvo poľnohospodárskej pôdy je spojené s povinnosťami starostlivosti o túto pôdu (v zmysle § 3 zák. č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zák. č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), a preto ak žalobca mal vo vlastníctve vinice (vychádzajúc zo záväznosti údajov katastra nehnuteľností ako aj vyjadrenia žalovaného), bol k takejto starostlivosti povinný a v prípade, že chcel uvedený pozemok používať na iný ako poľnohospodársky účel, požiadať o vydanie rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy. Skutočnosť, že na okolitých pozemkoch prebiehala výstavba nebránila poľnohospodárskemu využívaniu pôdy, keďže vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, s poukazom na vyššie uvedené, zmenil rozsudok krajského súdu postupom podľa ustanovenia § 220 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej a § 250ja ods. 3 vety tretej O. s. p. a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 2 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p., keď žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov konania nepriznal a žalovanému v takomto konaní nárok na náhradu trov neprináleží.

91. R O Z H O D N U T I E

Aplikáciu správnej úvahy pri uložení opatrenia na nápravu alebo pokuty podľa § 73 ods. 2 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemožno považovať za ľubovôľu správneho orgánu, ak zákonnému použitiu správnej úvahy zodpovedá jej náležité zdôvodnenie v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2012, sp. zn. 8 Sžp 10/2011)

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v P. zrušil rozhodnutie žalovanej zo dňa 14.12.2009 v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 10.9.2009 podľa § 250j ods. 2 písm. d/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „O. s. p.“) a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že ak orgán štátneho dozoru uloží pokutu bez toho, aby uložil opatrenia na nápravu, musí v rozhodnutí odôvodniť, prečo uloženie opatrenia na nápravu nebolo možné alebo účelné, čo v oboch napadnutých rozhodnutiach absentovalo. Na túto okolnosť krajský súd poukázal vzhľadom na žalobné námietky týkajúce sa porušenia § 7 ods. 1 písm. l/, § 52 ods. 1 písm. k/ zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zákon o odpadoch“) a v súvislosti s nepredložením novouzatvorených zmlúv na odber odpadov príslušnému správne mu orgánu v lehote 10 dní od ich uzatvorenia a na nedostatok, ktorý spočíval v nevyznačení dátumu odovzdania na potvrdeniach o prevzatí starých motorových vozidiel, ktorý bol okamžite odstránený.

Krajský súd uviedol, že možnosť a účelnosť uloženia opatrenia treba chápať aj v kontexte s účelom zákona o odpadoch vyplývajúce z § 3, čo malo vplyv aj na posúdenie porušenia § 19 ods. 1 písm. f/ zákona o odpadoch v súvislosti s dodaním odpadu spoločnosti K., spol. s r.o., čím mal žalobca prispieť k zabezpečeniu zhodnocovania týchto odpadov a ochrane životného prostredia.

Pokiaľ šlo o porušenie § 20 ods. 2 písm. a/, b/ zákona o odpadoch, bolo povinnosťou správnych orgánov odôvodniť, na základe akých skutočností a zákonných ustanovení dospeli k záveru, že išlo o nebezpečný odpad a že žalobca bol jeho odosielateľom a príjemcom, avšak takéto odôvodnenie chýba. Ak správne orgány dospeli k záveru, že je potrebné uložiť sankcie, z rozhodnutí nemožno zistiť na základe akej správnej úvahy dospeli k sume 330 € a 1270 € a či postupovali podľa zásad uvedených v § 79 ods. 2 zákona o odpadoch. Krajský súd pokladal napadnuté správne rozhodnutia za nepreskúmateľné aj z dôvodu absencie znenia zákonných ustanovení, podľa ktorých bolo rozhodnuté.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu vo výške 315,71 €.

Proti predmetnému rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote dňa 15.3.2011 odvolanie domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobu zamietne a žalobcovi náhradu trov konania neprizná.

Uviedla, že záver, ku ktorému došiel krajský súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Kontrolou bol skutkový stav spoľahlivo zistený, čo bolo zrejme aj zo spisového materiálu správneho orgánu prvého stupňa, ako aj z odôvodnenia prvostupňového správneho rozhodnutia, a teda bola splnená podmienka preskúmateľnosti napadnutých správnych rozhodnutí. Uviedla, že krajský súd sa nevysporiadal s námietkou prednesenou vo vyjadrení k žalobe, keď poukazovala na rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 5Sžp/6/2008 zo dňa 22.9.2009.

Ustanovenie § 73 ods. 2 zákona o odpadoch je nutné vykladať v súlade s § 78 zákona o odpadoch, v ktorom je ukládanie pokút za taxatívne vymenované porušenia upravené ako povinnosť, ako zákonný postup, ktorý nastupuje v prípade, ak právnická osoba alebo fyzická osoba podnikateľ poruší niektorú z tam uvedených povinností. § 73 ods. 2 zákona o odpadoch umožňuje v prípadoch, kedy to nie je účelné alebo možné, napriek porušeniu povinností, pokutu neuložiť. Táto možnosť úvahy a voľby prislúcha správne mu orgánu a súdu v zmysle § 245 ods. 2 O. s. p. neprislúcha právo preskúmať, či táto voľba bola vhodná a účelná. Plnenie zákonných povinností, ktoré žalobca porušil sa vzťahuje na konkrétne časové obdobie, v tomto čase bol povinný nakladať s odpadom v súlade so zákona o odpadoch. Žalobca sa dopustil správnych deliktov, ktorými v danom čase došlo k porušeniu zákona o odpadoch a z uvedeného dôvodu nebolo možné uložiť opatrenia na nápravu,

ktoré nezmenia nedodržanie povinností subjektu v určenom čase. Žalovaná uviedla, že pri ukladaní pokuty postupoval správny orgán v súlade s § 79 ods. 2 zákona o odpadoch, keď sa v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia podrobne zaoberal dôvodmi jej uloženia, pričom prihliadal na všetky skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na uloženie pokuty a až na základe zváženia týchto skutočností uložil pokutu.

Ďalej žalovaná uviedla, s poukazom na § 49 ods. 10 zákona o odpadoch, že okamihom prevzatia starých vozidiel v zariadeniach na zber sa tieto stali odpadom. V súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov, sú staré vozidlá pod položkou 16 01 04 zaradené ako odpad, kategórie nebezpečný – N. Nebezpečný odpad sa nestáva nebezpečným až po tom, čo ho povinný subjekt ako nebezpečný zaradí, ale okamihom, keď sa konkrétna vec stala v súlade so zákonom nebezpečným odpadom. Z uvedeného dôvodu považovala žalovaná všetky úvahy a námietky, ktorými chcel žalobca spochybniť, že ním prevzaté staré vozidlá boli nebezpečným odpadom, za neopodstatnené. Žalobca nespochybnil, že staré vozidlá prevzal od firiem M. G. – T. S. M. a E. s.r.o., S. E. a svojimi vozidlami prepravil do svojho zariadenia na spracovanie starých vozidiel. Predmetný nebezpečný odpad už zmluvnými partnermi žalobcu bol zaradený ako nebezpečný odpad, kat. č. 16 01 04 – N, žalobca po prijatí vo svojom zariadení ho zaevidoval na evidenčných listoch odpadov v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov. Žalobca teda vystupoval ako subjekt, ktorý odpad kat. č. 160104 - N prevzal v sídle zberných zariadení ako dopravca, ktorý tento odpad sám prepravil a ako subjekt, ktorý prevážané odpady prijal vo svojom zariadení, z ktorých okolností malo vyplývať, že žalobca bol súčasne odosielateľom, dopravcom a príjemcom odpadu v jednej osobe. Pokutú uloženú za kontrolou zistené porušenia považovala žalovaná za dostatočne zdôvodnenú.

Pokiaľ krajský súd vytýkal správny orgánom, že v rozhodnutiach absentovalo znenie zákonných ustanovení, podľa ktorých bolo rozhodované, žalovaná uviedla, že rozhodnutia vo výrokovej časti vždy obsahujú jednoznačné určenie ustanovenia, ktoré bolo účastníkom konania porušené aj s použitím ustanovenia vykonávacieho predpisu, v rozpore s ktorým došlo k porušeniu zákona, ako aj určenie sankčného paragrafu, podľa ktorého bola stanovená výška pokuty. Poukázala, že ročne vydá viac ako 300 prvostupňových rozhodnutí o uložení pokuty, pričom časť z nich bola predmetom preskúmania príslušných súdov, ale ani v jednom prípade nebol takýto nedostatok vytýkaný. S odkazom na Komentár k Správneému poriadku uviedla, že správneému orgánu nevyplýva povinnosť vo výrokovej časti citovať doslovné znenie príslušného zákonného ustanovenia.

Záverom žalovaná uviedla, že pri ukladaní sankcií sa vychádza zo zákonom stanoveného rozpätia, pričom správny orgán prvého stupňa, ktorý vykonáva dozor v odpadovom hospodárstve, ročne vydá v správnom konaní viac ako 60 rozhodnutí o pokute za porušenie ustanovení dozorovaných zákonov. Ako odborný orgán vie objektívne posúdiť závažnosť porušenia povinností, pričom v každom jednotlivom prípade prihliada i na ďalšie zákonom stanovené kritériá. Uložená sankcia nevybočila z hraníc sadzieb ustanovených zákonom, pri stanovení jej výšky bolo prihliadané na kritériá stanovené § 79 ods. 2 zákona o odpadoch, pričom rozhodnutie bolo riadne zdôvodnené, a preto zrušenie rozhodnutí správneho orgánu je potrebné považovať za prekročenie preskúmvacej činnosti krajského súdu.

K odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 14.4.2011 vyjadril žalobca tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu navrhol potvrdiť a zaviazat' žalovanú k náhrade trov odvolacieho konania.

Uviedol, že v správnych rozhodnutiach nebolo riadne zdôvodnené, prečo bol žalobca považovaný za odosielateľa aj príjemcu nebezpečných odpadov, ktorý je povinný viesť evidenciu sprievodných listov nebezpečného odpadu. Argumentácia žalovanej uvedená v odvolaní nemôže účinne doplniť odôvodnenie napadnutých rozhodnutí a zároveň neobstojí, keďže žalobca nezodpovedal definícii odosielateľa podľa § 52 ods. 3 zákona o odpadoch. Všetci držiteľia starých motorových vozidiel, ktorí odovzdali staré motorové vozidlo spracovateľom, prevzali príspevok podľa § 52 ods. 3 zákona o odpadoch. Nárok na tento príspevok mal držiteľ, ktorý staré motorové vozidlo doviezol alebo inak dopravil na svoje náklady a odovzdal ho spracovateľovi starých motorových vozidiel, pričom v tejto súvislosti poukázal na Metodické usmernenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, podľa ktorého staré vozidlo, ktoré je v celku t. j. nerozobraté, nie je odpadom. Je teda vylúčené, aby odosielateľom nebezpečných odpadov a zároveň ich príjemcom bol žalobca.

Žalobca tiež uviedol, že v zmysle § 73 ods. 2 zákona o odpadoch sa má prihliadať na závažnosť a čas protiprávneho konania, na rozsah ohrozenia zdravia ľudí a životného prostredia, prípadne mieru ich poškodenia, nemožno sa stotožniť s názorom žalovanej, že je len na úvahe správneho orgánu, či uloží opatrenie alebo pristúpi k sankčnému postihu. Správna úvaha nie je ľubovôľa, správny orgán sa aj pri správnej úvahe musí riadiť zákonom, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonom a ostatnými právnymi predpismi, musí vychádzať zo

spoľahlivo zisteného stavu veci a obsahovať predpísané náležitosti. V danom prípade sa mali rozhodnutia žalovanej resp. správneho orgánu prvého stupňa riadiť § 73 ods. 2 zákona o odpadoch, teda v prvom rade zvažovať možnosť uložiť opatrenie na nápravu a až ak toto nie je možné a účelné, pristúpiť k uloženiu sankcie, pričom svoj postup, svoju úvahu a rozhodnutie mali dôsledne odôvodniť, čo v danom prípade absentuje. Nebolo zrejmé, prečo správny orgán v súvislosti s nepredložením zmlúv na odber odpadov nepovažoval za účelné len uloženie opatrenia, ale priamo ukladal sankciu napriek tomu, že tento nedostatok bol spôsobený objektívnou skutočnosťou /zmluvní partneri zaslali zmluvy neskôr ako boli podpísané/, tento bol ihneď odstránený a zo strany pracovníkov ObÚ ŽP Vranov nad Topľou neboli výhrady voči spoločnosti vo vzťahu k zasielaniu uzatvorených zmlúv.

Rovnako za nepreskúmateľné považoval žalobca rozhodnutie aj v časti uloženej pokuty, keď bola uložená jedna pokuta za viaceré porušenia zákona, pričom z rozhodnutí nebolo zrejmé, za ktoré porušenie zákona bola uložená aká sankcia, v dôsledku čoho nie je zrejmé, ako žalovaná posudzovala jednotlivé porušenia zákona a ako prihliadala na § 79 ods. 2 zákona o odpadoch.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.3.2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovanej zo dňa 14.12.2009, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia zo dňa 10.9.2009. Prvostupňovým rozhodnutím správny orgán uložil žalobcovi pokutu podľa § 78 ods. 1 písm. g/ zákona o odpadoch vo výške 330 € za porušenie § 20 ods. 2 písm. b/ zákona o odpadoch.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 74 ods. 1 zákona o odpadoch, ak nie je v tomto zákone výslovne ustanovené inak, na konanie sa podľa tohto zákona vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 47 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 73 ods. 2 zákona o odpadoch, ak orgán štátneho dozoru zistí porušenie povinnosti alebo iný nedostatok v činnosti kontrolovaného, upozorní ho na to a, ak je to možné alebo účelné, uloží mu opatrenie na nápravu a určí mu lehotu, v ktorej má opatrenie na nápravu vykonať. Ak kontrolovaný nevykoná v určenej lehote opatrenie na nápravu, alebo ak opatrenie na nápravu nie je možné alebo účelné uložiť, orgán štátneho dozoru uloží kontrolovanému pokutu.

Podstatou odvolania je nesúhlas žalovanej s vysloveným právnym názorom ohľadne nepreskúmateľnosti správnych rozhodnutí týkajúceho sa uloženia pokuty, ako aj porušenia § 20 ods. 2 písm. a/, b/ zákona o odpadoch, ktorú námietku odvolací súd hodnotil ako nedôvodnú.

Prvotne je potrebné uviesť, že odvolací súd sa, na rozdiel od súdu prvého stupňa, stotožnil s tvrdením žalovanej, že je len na úvahe správneho orgánu, či uloží opatrenie alebo pristúpi priamo k sankčnému postihu, avšak zákonnému použitiu správnej úvahy zodpovedá jej náležité odôvodnenie. Aplikáciu správnej úvahy nemožno vnímať ako ľubovôľu správneho orgánu uložiť opatrenie na nápravu alebo pokutu. Z § 73 ods. 2, ako generálneho pravidla aplikovaného pri zistenom porušení povinností, vyplýva, že pokutu uloží orgán štátneho dozoru až subsidiárne („...uloží mu opatrenie...“ cit. ust.), t. j. ak kontrolovaný nevykoná opatrenie na nápravu alebo opatrenie nie je možné alebo účelné uložiť, v každom prípade však je povinný uviesť náležité a dostatočné dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o neúčelnosti alebo nemožnosti uloženia opatrenia na nápravu a až následne pristúpiť k uloženiu pokuty.

Pokiaľ žalovaná uvádzala, že správny súd v zmysle § 245 ods. 2 O. s. p. neposudzuje vhodnosť a účelnosť správneho rozhodnutia vydaného na základe správnej úvahy, je potrebné uviesť, že krajský súd nezrušil napadnuté rozhodnutia z dôvodu nesprávneho právného názoru (§ 250j ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ale z dôvodu ich nepreskúmateľnosti prameniacej z nedostatku dôvodov (§ 250j ods. 2 písm. d/ O. s. p.). Nebol vyslovený názor, v zmysle ktorého by žalovaná, ako aj správny orgán prvého stupňa, bola viazaná rozhodnúť ohľadne zistených porušení zákona o odpadoch uložení opatrenia alebo uložení pokuty, voľba druhu sankcie náleží správnomu orgánu, za súčasného zachovania zákonných podmienok (t. j. ak dospeje k záveru, že uloženie opatrenia na nápravu nie je možné a účelné a tento záver náležite zdôvodní).

Súčasne však odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že náležité odôvodnené rozhodnutie ohľadne uloženia sankcie /opatrenia alebo pokuty/ môže byť správnym súdom preskúmané **nielen s ohľadom na zákonnosť** použitia správnej úvahy (existencia splnomocnenia aplikovať správnu úvahu pre dané konanie, použitie správnej úvahy v rámci zákonného vymedzenia, relevantné odôvodnenie), **ale aj správnosť** takéhoto rozhodnutia, vychádzajúc pritom z § 250j ods. 5 O. s. p., keď môže súd rozhodnúť rozsudkom o peňažnej sankcii v rámci tzv. plnej jurisdikcie, ak pri uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán.

Vychádzajúc z práva na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) aj vo vzťahu k rozhodnutiu správneho orgánu je potrebné aplikovať konštanty vyplývajúce z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (veci García Ruiz proti Španielsku, rozsudok zo dňa 21.1.1999 týkajúci sa sťažnosti č. 30544/96, Ruiz Torija proti Španielsku, rozsudok zo dňa 9.12.1994, týkajúci sa sťažnosti č. 18390/91, Van de Hurk proti Holandsku, rozsudok zo dňa 19.4.1994, týkajúci sa sťažnosti č. 16034/90) týkajúce sa odôvodnení súdnych rozhodnutí (m.m. nález Ústavného súdu SR I. ÚS 56/01 zo dňa 10.7.2002), a teda rozhodnutie správneho orgánu musí uviesť relevantné a dostatočné dôvody, na základe ktorých bolo vydané.

Odvolací súd v tejto súvislosti nemohol prihliadnuť na rozsudok iného senátu tunajšieho senátu sp. zn. 5Sžp/6/2008, v ktorej veci sa zaoberal už opodstatnenosťou pokuty, kedy napadnuté správne rozhodnutie ohľadne uloženia pokuty bolo dostatočne odôvodnené.

Pokiaľ žalovaná v odvolaní argumentovala spoľahlivo zistených skutkovým stavom, je potrebné uviesť, že nepreskúmateľnosť rozhodnutí v preskúmanej veci nesúvisí so zistením skutkového stavu, ale je vadou rozhodnutia (nie vadou konania) vo vzťahu k účastníkovi konania, adresátovi rozhodnutia, keďže nepostačuje, že správne rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal alebo dôvody pre jeho vydanie vyplývajú administratívneho spisu.

Odvolací súd považoval za právne bezvýznamnú argumentáciu žalovanej, týkajúcu sa definície nebezpečného odpadu a postavenia žalobcu ako odosielateľa tohto odpadu, keďže dôvody rozhodnutia nemožno dodatočne dopĺňať až následne v priebehu súdneho prieskumu.

S poukazom na vyššie uvedené sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil so záverom krajského súdu vysloveným v napadnutom rozsudku, vznesené odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybníť jeho správnosť, a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a v podrobnostiach naň odkazuje podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej O. s. p.

92.
ROZHODNUTIE

Za svojvoľné a zrejme bezúspešné bránenie práva nemožno považovať skutočnosť, že o ustanovenie právneho zástupcu požiadal účastník po podaní návrhu na súd a po uplynutí lehoty podľa § 250b ods. 1 OSP, lebo v správnom súdnom konaní môže potrebovať právnu pomoc nielen pri spísaní návrhu, ale aj pri spisovaní ďalších podaní, pri podávaní opravných prostriedkov, pri účasti na pojednávaní, či pri ktoromkoľvek inom úkone v súdnom konaní.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. mája 2011, sp. zn. 7 Sžso 35/2011)

Krajský súd v K. uznesením z 24. februára 2011 zamietol žiadosť žalobcu o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov s odôvodnením, že žalobca nesplnil podmienky pre postup súdu podľa § 30^{1/} v spojení s § 138 OSP.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal zrušenia napadnutého uznesenia a vrátenia vecí na dôsledné dokazovanie. Uviedol, že svoje práva na súde nemôže dôsledne brániť, lebo mu pre toto konanie nebol ustanovený bezplatný právny zástupca z radov advokátov, ktorého nutne potrebuje.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril, lebo súd ho o také vyjadrenie nepožiadala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Z odôvodnenia:

Zo spisov vyplýva, že krajský súd pred rozhodnutím o zamietnutí žiadosti žalobcu skúmal splnenie zákonných podmienok v zmysle § 30 v spojení s § 138 OSP a zistil, že podmienka ustanovenia právneho zástupcu na zabezpečenie ochrany záujmov žalobcu nie je splnená, lebo jeho vyjadrenia by nemohli obsahovať právne relevantné návrhy na zrušenie preskúmaného rozhodnutia, a preto nebolo potrebné skúmať, či žalobca splnil predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

K žiadosti žalobcu o ustanovenie advokáta je treba uviesť, že jednou zo zákonných podmienok pre ustanovenie advokáta je aj skutočnosť, že nejde o svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva zo strany žalobcu.

Za takéto zjavne bezdôvodné bránenie práva súd označil skutočnosť, že po uplynutí dvojmesačnej lehoty od právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia už prípadne ustanovený právny zástupca z radov advokátov nemôže úspešne namietat' iné dôvody nezákonnosti rozhodnutia ako tie, ktoré už samotný žalobca uviedol v žalobe. Takýto právny názor súdu prvého stupňa však nezodpovedá zákonu.

Hoci súd prvého stupňa musí pri rozhodovaní rešpektovať len rozsah a dôvody uvedené v žalobe, neznamená to ešte, že by ustanovený zástupca z radov advokátov nemohol prispieť k úspechu žalobcu. V súdnom konaní môže potrebovať žalobca pomoc pri spisovaní svojich ďalších podaní, pri podávaní opravných prostriedkov, pri účasti na pojednávaní, či pri ktoromkoľvek úkone v súdnom konaní. Dôvod, ktorý súd prvého stupňa označil za svojvoľné a zrejme bezúspešné bránenie práva zo strany žalobcu zo spisov nevyplýva. Advokát môže pomôcť žalobcovi v súdnom konaní aj pri iných úkonoch, ako je formulácia dôvodov, ktoré sú uvedené v návrhu.

Záver súdu, že žiadosť žalobcu je z uvedeného dôvodu neopodstatnená, preto nezodpovedá zákonu, ale ani priebehu konania. Odôvodnenie, že zo strany žalobcu ide o svojvoľné a zrejme neúspešné bránenie práva, navyše pred rozhodnutím vo veci samej, bráni žalobcovi riadne konať pred súdom.

V samotnom odvolaní sú uvedené vecné a konkrétne výhrady proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Okrem toho treba pripomenúť, že krajský súd musí v ďalšom konaní znova skúmať všetky podmienky pre zamietnutie žiadosti o ustanovenie bezplatného právneho zástupcu z radov advokátov, nielen podmienku posúdenia, či ustanovený advokát môže žalobcovi pomôcť k ochrane jeho práv v súdnom konaní.

V prípade konania o návrhu žalobcu teda súd prvého stupňa predčasne uzavrel, že žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu je bezdôvodná v dôsledku skutočnosti, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne nesprávne podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, lebo úlohou súdu prvého stupňa bude rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania súčasne s rozhodnutím vo veci samej.

93.
R O Z H O D N U T I E

Účastníkovi bola odňatá možnosť konať pred súdom, ak súd prvého stupňa rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania napriek skutočnosti, že účastníci konania takýto postup súdu nenavrhlí a súd účastníkov nevyzval, aby sa vyjadrili k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania, lebo potom podmienky na rozhodnutie o žalobe bez pojednávania podľa § 250f OSP splnené neboli.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp. zn. 9 Sžso 35/2011)

Krajský súd v B. napadnutým rozsudkom z 27. januára 2011 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 23. septembra 2008, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia B. z 2. júla 2008 o zvýšení výsluhového dôchodku. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie ako aj postup žalovaného boli v súlade so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý namietal, že v konaní na súde prvého stupňa došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP, lebo krajský súd mu nedal možnosť ako účastníkovi konania konať pred súdom a nepoučil ho podľa § 120 ods. 4 OSP. Tiež namietal, že prvostupňový súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. K námietkam žalobcu čo do procesnej stránky konania sa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Z o d ō v o d n e n i a :

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi odníma možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Tým je i právo účastníka, aby jeho vec prejednal súd v jeho prítomnosti. Neznamená to, že by súd nemohol prejednať vec i v neprítomnosti účastníka konania, avšak je povinný vždy účastníkovi konania poskytnúť možnosť, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. Prejednať vec v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je možné len za splnenia podmienok stanovených v § 250f ods. 1 OSP.

Podľa § 250f ods. 1 až 3 OSP súd môže rozhodnúť o žalobe bez pojednávania rozsudkom, ak to účastníci konania zhodne navrhli alebo ak s tým súhlasia a nie je to v rozpore s verejným záujmom. Súd môže vyzvať účastníka, aby sa vyjadril k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania do 15 dní od doručenia výzvy. Súd môže k výzve pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky. Súd môže rozhodnúť o žalobe bez pojednávania rozsudkom aj vtedy, ak zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu z dôvodov uvedených v § 250j ods. 3 OSP.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobou doručenu krajskému súdu 20. novembra 2008 žiadal žalobca o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného vo veci zvýšenia jeho výsluhového dôchodku. Vyjadrenie žalovaného k žalobe bolo doručené súdu 22. decembra 2008, administratívny spis (ktorý bol pripojený k inému prebiehajúcemu súdnemu konaniu) bol krajskému súdu predložený 1. marca 2010 a 29. júna 2010 bolo súdu doručené doplňujúce vyjadrenie žalovaného. Krajský súd 27. januára 2010 vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania, pričom súd v zápisnici konštatoval, že boli splnené podmienky podľa § 250f ods. 1 OSP.

Z obsahu spisu však nevyplýva, že by účastníci konania navrhli súdu, že môže rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Ani súd účastníkov nevyzval, aby sa vyjadrili k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania. Podmienky na rozhodnutie o žalobe bez pojednávania podľa § 250f OSP preto splnené neboli, v dôsledku čoho bola tak žalobcovi ako aj žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 OSP rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní krajský súd poučí žalobcu o jeho procesných právach, účastníkov konania riadne predvolá, vypočuje a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia vo veci znovu rozhodne. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o náhrade trov, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

94.
ROZHODNUTIE

Ak bez prítomnosti účastníka súd pojednávanie začne a skončí skôr, ako bolo uvedené v predvolaní na pojednávanie, odníma tým účastníkovi možnosť konať pred súdom.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp. zn. 9 So 157/2010)

Krajský súd v K zo 7. októbra 2010 napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo 4. júna 2009, ktorým podľa § 67 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o predčasný starobný dôchodok z dôvodu, že nárok na túto dávku vzniká najskôr odo dňa podania žiadosti, a preto jej 1. júna 2007 nárok na predčasný starobný dôchodok nevznikol. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne, lebo považoval za dostatočne preukázané, že navrhovateľka nesplnila podmienky pre priznanie predčasného starobného dôchodku, lebo pri podaní žiadosti zo 4. júna 2009 do dovŕšenia dôchodkového veku chýbajú navrhovateľke viac ako dva roky a ku dňu 1. júna 2007 o predčasný starobný dôchodok nepožiadala.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP, resp. aby rozhodnutie krajského súdu zmenil podľa § 220 OSP, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a navrhovateľke priznal náhradu trov konania. Okrem námietok, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, poukázala navrhovateľka na skutočnosť, že jej právnenému zástupcovi bolo doručené predvolanie na pojednávanie, ktoré bolo nariadené na 7. októbra 2010 o 9.50 hod. Právny zástupca sa pred príslušnú pojednávaciu miestnosť dostavil v čase o 9.46 hod.. Z dôvodu, že vec o 9.50 hod. súdny úradník nevyvolal, po zaklopaní vstúpil do pojednávacej miestnosti o 9.52 hod. V pojednávacej miestnosti sa nachádzala len zákonná sudkyňa, ktorá mu oznámila, že vec už bola prejednaná, pričom mu umožnila dodatočne sa k veci vyjadriť ústne, so zachytením prednesu na diktafón zákonnej sudkyne. Postupom súdu, ktorý podľa zápisnice z pojednávania začal pojednávanie vo veci o 9.40 hod. napriek tomu, že na predvolaní na pojednávanie i na zozname pojednávaných vecí bol uvedený čas pojednávania o 9.50 hod., bola preto navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom.

Odporkyňa odvolanie navrhovateľky nepovažovala za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.SP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Zodôvodnenia:

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi odníma možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Tým je i právo účastníka, aby jeho vec prejednal súd v jeho prítomnosti. Neznamená to, že by súd nemohol prejednať vec i v neprítomnosti účastníka konania, ale vždy je povinný účastníkovi konania poskytnúť možnosť, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti.

Zo spisu krajského súdu vyplýva, že v právnej veci navrhovateľky zákonná sudkyňa termín pojednávania vytýčila na deň 7. októbra 2010 o 9.50 hod. v miestnosti č. 206 na II. poschodí Krajského súdu v K.. Predvolanie na uvedený termín pojednávania právny zástupca navrhovateľky prevzal 20. septembra 2010.

V zápisnici o pojednávaní zo 7. októbra 2010, ktorá bola nahlas diktovaná do záznamovej techniky a prepísaná zo zvukového záznamu, je uvedený začiatok pojednávania o 9.40 hod. s tým, že na začiatku pojednávania nebola prítomná navrhovateľka, ani jej právny zástupca a prítomný bol podľa zápisnice zástupca odporkyne. Súd vyhlásil uznesenie, že bude pojednávať v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľky a po oboznámení obsahu administratívneho spisu odporkyne, rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/117/2009 z 30. júna 2009 a zaprotokolovaní vyjadrenia zástupcu odporkyne vyhlásil rozsudok. Rozsudok bol vyhlásený v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľky s odôvodnením a poučením o opravnom prostriedku. Následne je v zápisnici zaprotokolované, že po skončení pojednávania sa do pojednávacej siene dodatočne dostavil právny zástupca navrhovateľky, ktorý trval na tom, aby bol do zápisnice nadiktovaný jeho

prednes, čo mu súd umožnil. Skončenie pojednávania je v zápisnici o pojednávaní vyznačené údajom „9.55 hod.“.

Vzhľadom na to, že pojednávanie vo veci krajský súd začal o 9.40 hod., hoci podľa predvolania sa pojednávanie malo začať až o 9.50 hod., odvolací súd považoval za dôvodnú námietku navrhovateľky, že takým postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, a preto podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V novom rozhodnutí vo veci krajský súd znovu rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou OSP).

95. ROZHODNUTIE

Orgán katastra postupoval v rozpore so zásadou priority zápisov, ustanovenou v § 41 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (katastrálny zákon), keď rozhodol o povolení vkladu na základe návrhu na vklad, ktorý bol doručený orgánu katastra ako druhý v poradí, pričom o návrhu, ktorý bol doručený orgánu katastra ako prvý v poradí a týkal sa totožnej nehnuteľnosti, nebolo právoplatne rozhodnuté.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. februára 2011, sp. zn. 8 Sžo 143/2010)¹

Rozhodnutím č. V 3445/2003 z 25.07.2005 povolila Správa katastra B. B. vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k bytu vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu a pozemkoch na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 13.8.2003, uzavretej medzi J., spol. s r.o. ako predávajúcim a žalobcami ako kupujúcimi. Žalobcovia podali návrh na vklad do katastra nehnuteľností dňa 14.8.2003.

Predmetná nehnuteľnosť bola predmetom aj kúpnej zmluvy zo dňa 3.7.2002 uzavretej medzi J., spol. s r.o. ako predávajúcim a P. & Y. A., s.r.o. ako kupujúcim. Návrh na vklad bol podaný dňa 27.01.2003 a konanie na Správe katastra B. B. bolo vedené pod č. V 237/2003.

Proti rozhodnutiu správy katastra č. V 3445/2003 podala Krajská prokuratúra v B. B. protest, ktorému Katastrálny úrad v B. B. vyhovel a rozhodnutie Správy katastra B. B. V 3445/2003 zo dňa 25.07.2005 zrušil. Na základe odvolania žalobcov preskúmal žalovaný správny orgán – Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie katastrálneho úradu, ktoré rozhodnutím č. LPO-1942/2006/Ba zo dňa 26.06.2006 potvrdil a odvolanie žalobcov zamietol. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že § 41 ods. 2 katastrálneho zákona zakotvuje zásadu priority zápisov, ktorá spočíva v tom, že práva k tej istej nehnuteľnosti musia byť zapísané v poradí, v akom bola zmluva, verejná listina alebo iná listina na správu katastra doručená. Predmetná nehnuteľnosť - byt - bola aj predmetom kúpnej zmluvy, o ktorej sa rozhodovalo v konaní č. V 237/2003 na Správe katastra B. B. a v čase vydania rozhodnutia č. V 3445/2003 nebolo o povolení vkladu vlastníckeho práva v konaní č. V 237/2003 právoplatne rozhodnuté; pokiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté vo veci zápisu práva z listiny doručenej ako prvej, nemohol správny orgán rozhodnúť o zápise práva k nehnuteľnosti z listiny doručenej na správu katastra ako druhej. Tým, že správny orgán rozhodol o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v konaní č. V 3445/2003, porušil zákon.

Proti rozhodnutiu žalovaného podali žalobcovia včas spoločnú žalobu podľa § 247 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). Krajský súd v B. ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie a po nariadení pojednávania dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu sú v súlade so zákonom a preto žalobu zamietol. V odôvodnení rozsudku uviedol, že posudzovanie vkladového konania vo veci návrhu vedeného na správe katastra pod č. V 3445/2003 v intenciách ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov v pôvodnom konaní by bolo možné len za predpokladu, že by konanie vedené na správe katastra pod č. V 237/2003 bolo právoplatne skončené, rešpektujúc zásadu priority poradia zápisov do katastra nehnuteľností na základe návrhov na vklad vlastníckeho práva. Vzhľadom k tomu, že v čase rozhodovania správou katastra o návrhu na vklad vo veci č. V 3445/2003 zo dňa 25.07.2005, vo vkladovom konaní vedenou správou katastra pod č. V 237/2003 nebolo právoplatne rozhodnuté, správa katastra v tomto pôvodnom konaní o povolení vkladu vlastníckeho práva postupovala v rozpore s ustanovením § 41 ods. 2 v spojení s § 44 katastrálneho zákona, v dôsledku čoho rozhodla v rozpore s § 31 ods. 1, 2 a 3 katastrálneho zákona v spojení s § 3 ods. 1 a 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok). Z uvedených dôvodov žalovaný svojím rozhodnutím č. LPO-1942/2006/Ba zo dňa 26.6.2006 rozhodol správne, keď zamietol odvolanie žalobcov proti rozhodnutiu katastrálneho úradu, ktorým bolo vyhovené protestu prokurátora.

Proti rozsudku krajského súdu podali žalobcovia odvolanie a žiadali, aby ho odvolací súd zrušil z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo aby ho zmenil tak, že návrhu žalobcov vyhovie v plnom rozsahu a prizná im právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolaní uviedli, že účelom ustanovenia § 41 ods. 2 katastrálneho zákona je zabezpečiť výlučne prioritu práv k nehnuteľnosti. Podľa názoru žalobcov ušlo pozornosti prvostupňového súdu, že nielen rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5SžoKS/7/2006, ale aj predchádzajúce rozhodnutia súdov, týkajúce sa konania č. V 237/2003, konšatovali absolútnu neplatnosť predloženej kúpnej zmluvy

uzavretej medzi J., spol. s r.o. a P. & Y. A., s.r.o. pre rozpor so zákonom č. 182/1993 Z. z. V čase rozhodovania o povolení vkladu vlastníckeho práva k bytu žalobcov už mala túto neplatnosť konajúca správa katastra za preukázanú a potvrdenú ako svoj právny názor, že pre porušenie nájomníckych práv vyplývajúcich zo zákona č. 182/1993 Z. z. bola zmluva, uplatnená v konaní č. V 237/2003, absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pričom absolútna neplatnosť nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona, nemusí sa jej následkov dovoliavať žiadny z účastníkov a podľa súdnej praxe sa absolútne neplatný právny úkon ani nevyhlasuje, ale sa naň hľadí tak, ako keby nebol vôbec urobený. Absolútne neplatný právny úkon tak nemohol vyvolať žiadne právne ani procesné účinky a preto v danom prípade ani nemohla vzniknúť žiadna priorita práva ani listiny. Podľa názoru žalobcov bolo výlučným účelom navrhovateľa v tomto konaní zmarit snahu žalobcov a ďalších 26 účastníkov súdneho konania č. 13C 53/00 vedeného na Okresnom súde B. B. o nahradení vôle predávajúceho odpredať im byty v súlade so zákonom č. 182/1993 Z. z. a zrušenie rozhodnutí o povolení nijako neprispelo nastoleniu zákonnosti v prejednávanej veci, naopak vytvorilo priestor pre ďalšie obštrukcie pri realizácii práva žalobcov na odkúpenie nájomného bytu za podmienok upravených v zákone č. 182/1993 Z. z.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov vyjadril. Podľa jeho názoru nie je odvolanie žalobcov dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vecne správny a dostatočne odôvodnený. Vecnej správnosti nasvedčuje aj právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) vyslovený v rozsudku zo dňa 21.10.2008, sp. zn. 1Sžo/42/2008, ktorý bol vydaný v skutkovo a právne podobnej veci a v ktorom Najvyšší súd SR konštatoval, že ak správa katastra povolila vklad práva na základe návrhu na vklad doručeného na správu katastra v poradí druhom, pričom o návrhu doručenom na správu katastra v poradí prvom, týkajúcom sa totožnej nehnuteľností nebolo právoplatne rozhodnuté, postupovala v rozpore so zásadou priority zápisov ustanovenou v § 41 ods. 2 katastrálneho zákona. V nadväznosti na právny názor Najvyššieho súdu SR poukázal žalovaný na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.6.2007, sp. zn. I. ÚS 236/06, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že súčasťou princípu právnej istoty je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď; teda že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť. Vzhľadom na uvedené navrhol žalovaný napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa ako aj konania, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzali. Napadnuté rozhodnutie žalovaného skúmal najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vypořiadal so všetkými námietkami žalobcov uvedenými v žalobe a či z takto vymedzeného rozsahu správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 v spojení s § 250s O. s. p.), dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 17.02.2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Z o d ô v o d n e n i a :

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že Správa katastra B. B. povolila rozhodnutím č. V 3445/2003 zo dňa 25.07.2005 vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k bytu vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu a pozemkoch na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 13.08.2003 uzavretej medzi J., spol. s r.o. ako predávajúcim a žalobcami ako kupujúcimi. Podkladom pre rozhodnutie správy katastra bol rozsudok Okresného súdu B. B. č. k. 13C 53/00-449 zo dňa 2.4.2003, na ktorom bola vyznačená právoplatnosť dňa 29.07.2003, ktorým bol nahradený prejav vôle predávajúceho. Žalobcovia podali návrh na vklad do katastra nehnuteľností dňa 14.08.2003.

Predmetná nehnuteľnosť bola predmetom aj kúpnej zmluvy zo dňa 3.7.2002 uzatvorenej medzi J., spol. s r.o. ako predávajúcim a P. & Y. A., s.r.o. ako kupujúcim, pričom návrh na vklad do katastra nehnuteľností podali obaja účastníci skôr ako žalobcovia – už dňa 27.1.2003. Tento návrh na vklad bol Správou katastra B. B. zamietnutý rozhodnutím č. V 237/2003 zo dňa 19.8.2003, ktoré na základe podaného opravného prostriedku potvrdil aj Krajský súd v B. B. Po podaní odvolania proti rozhodnutiu krajského súdu bol tento rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1SžoKS/91/04 zo dňa 2.12.2004 zmenený a vec bola vrátená správe katastra na ďalšie konanie. Správa katastra B. B., v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu SR, rozhodnutím č. V 237/2003 zo dňa 21.7.2005 čiastočne zamietla vyššie uvedený návrh na vklad ohľadne prevodu vlastníctva k 21 bytom,

medzi ktorými bol aj predmetný byt a ohľadne povolenia vkladu k zostávajúcim 25 bytom konanie prerušila. Proti rozhodnutiu v časti o zamietnutí návrhu na vklad podali obaja účastníci kúpnej zmluvy odvolanie. Krajský súd v B. B. rozsudkom sp. zn. 24Sp 26/2005 zo dňa 10.11.2005 potvrdil rozhodnutie správy katastra, pričom uvedený rozsudok bol následne potvrdený aj Najvyšším súdom SR – rozsudkom sp. zn. 5SžoKS/7/2006 zo dňa 25.1.2007. Proti rozhodnutiu správy katastra č. V 3445/2003 podala Krajská prokuratúra v B. B. dňa 13.12.2005 protest z dôvodu porušenia zásady zachovania poradia návrhov na povolenie vkladu vyplývajúcu z ustanovenia § 41 ods. 2 katastrálneho zákona a navrhla rozhodnutie zrušiť. Katastrálny úrad v B. B. protestu vyhovel a rozhodnutie správy katastra č. V 3445/2003 zo dňa 25.7.2005 zrušil. Na základe odvolania žalobcov preskúmal žalovaný správny orgán – Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie katastrálneho úradu, s tým, že toto potvrdil a odvolanie žalobcov zamietol. Po potvrdení rozhodnutia žalovaného rozsudkom Krajského súdu v B. sa žalobcovia v lehote stanovenej zákonom odvolali na Najvyšší súd SR.

Správny poriadok v § 69 upravuje konanie o proteste prokurátora, podľa ktorého ak sa protest prokurátora podal na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, môže tento orgán sám svoje rozhodnutie, proti ktorému protest smeruje, zrušiť alebo nahradiť rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu. Ak takto správny orgán plne nevyhovie protestu sám, je povinný predložiť ho spolu so spisovým materiálom v lehote určenej v proteste, a ak lehota nie je určená, do 30 dní na rozhodnutie nadriadenému správnomu orgánu najbližšie vyššieho stupňa; ak ide o ústredný orgán štátnej správy, predloží protest svojmu vedúcemu, ktorý rozhodne na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie. Rozhodnutie o proteste prokurátora sa doručí prokurátorovi a účastníkom konania. Proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa môžu účastníci konania odvolať (podať rozklad).

Katastrálne konanie upravuje § 22 a nasl. katastrálneho zákona. Podľa § 22 ods. 1 katastrálneho zákona v znení, účinnom do 14.04.2004 sa v katastrálnom konaní zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o určení priebehu hranice pozemkov, o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu; podľa ods. 2 je na katastrálne konanie príslušná správa katastra, v ktorej územnom obvode sa nachádza nehnuteľnosť a podľa ods. 3 sa v katastrálnom konaní postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, ak katastrálny zákon alebo iný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 katastrálneho zákona sa práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 1), pričom právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení (ods. 3) a právne účinky vkladu zo zmluvy o prevode bytu a nebytového priestoru do vlastníctva nájomcu podľa osobitného predpisu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia o jeho povolení ku dňu doručenia návrhu na vklad (ods. 5).

Podľa § 30 ods. 2 katastrálneho zákona sa konanie o povolení vkladu začína na návrh účastníka konania.

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona preskúma správa katastra platnosť zmluvy, a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, či sú dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené. Pri rozhodovaní o povolení vkladu prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu (§ 31 ods. 2 katastrálneho zákona). Ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne. Ak sú podmienky na vklad splnené len v časti návrhu a ak je to účelné, správa katastra môže rozhodnúť len o časti návrhu (§ 31 ods. 3 katastrálneho zákona).

Práva k nehnuteľnostiam sa zapisujú v poradí, v akom sa správe katastra doručili návrhy na zápis do katastra, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 41 ods. 2 katastrálneho zákona).

Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný správny orgán, ako aj správny orgán prvého stupňa v preskúmvanej veci postupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci správne zistili skutkový stav a zo skutkových okolností vyvodili správny právny záver a preto ich rozhodnutia sú skutkovo a právne správne. **Žalovaný správny orgán správne potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktorým protestu prokurátora vyhovel a zrušil rozhodnutie správy katastra č. V 3445/2003 zo dňa 25.7.2005 a odvolanie žalobcov zamietol, pretože správa katastra týmto rozhodnutím porušila ustanovenie § 41 ods. 2 v spojení s § 31 ods. 1, 2 a 3 katastrálneho zákona v spojení s § 3 ods. 1 a 4 správneho poriadku, keďže povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe návrhu doručeného na správu katastra v poradí druhom, pričom o návrhu doručenom na správu katastra v poradí prvom, týkajúcom sa totožnej**

nehnutelnosti, nebolo právoplatne rozhodnuté. Týmto postupom správa katastra konala v rozpore so zásadou priority zápisov ustanovenou v § 41 ods. 2 katastrálneho zákona.

Z tohto pohľadu preto bola irelevantná námietka žalobcov uvedená v odvolaní, že v čase rozhodovania o povolení vkladu vlastníckeho práva k bytu žalobcov už mala konajúca správa katastra za preukázaný a potvrdený ako svoj právny názor, že pre porušenie nájomníckych práv vyplývajúcich zo zákona č. 182/1993 Z. z. bola zmluva uplatnená v konaní č. V 237/2003 absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. V konaní bolo dôležité poradie podania návrhov na vklad do katastra nehnuteľností v zmysle § 41 ods. 2 katastrálneho zákona a nakoľko bol návrh v konaní č. V 237/2003 podaný skôr, mala správa katastra rozhodnúť v konaní č. V 3445/2003 až po právoplatnom rozhodnutí vo veci č. V 237/2003. **Až teraz - po právoplatnom ukončení konania vedenom pod č. V 237/2003 (konanie bolo ukončené rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5SžoKS/7/2006 zo dňa 25.01.2007), bude povinnosťou správy katastra pokračovať vo vkladovom konaní vedenom pod č. V 3445/2003 a rozhodovať o vklade vlastníckeho práva v intenciách zákona č. 182/1993 Z. z.**

Rovnako, ako v tomto prípade, rozhodol Najvyšší súd SR už vo veci sp. zn. 1Sžo/42/2008 rozsudkom zo dňa 21.10.2008, ktorým zmenil rozhodnutie krajského súdu tak, že žalobu zamietol (v uvedenom prípade rozhodol Krajský súd v B. o zrušení rozhodnutia žalovaného správneho orgánu – Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, ktorými bolo vyhovené protestu prokurátora na zrušenie rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti), keďže krajský súd rozhodol vo veci v rozpore s katastrálnym zákonom; konkrétne v rozpore s vyššie uvedenou zásadou priority zápisov do katastra nehnuteľností. V rozsudku sp. zn. 1Sžo/42/2008 Najvyšší súd SR uviedol: „Z uvedených dôvodov bol správny postup súdu prvého stupňa, pokiaľ na základe žaloby podanej žalobkyňou, preskúmal rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, avšak na základe skutkových zistení zaujal vo veci nesprávny právny záver, pretože posudzovanie vkladového konania vo veci návrhu vedeného na správe katastra pod č. V 3438/2003 v intenciách ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. v pôvodnom konaní, by bolo možné len za predpokladu, že by konanie vedené na správe katastra pod č. V 237/2003 bolo právoplatne skončené, rešpektujúc zásadu priority poradia zápisov do katastra nehnuteľností na základe návrhov na vklad vlastníckeho práva. Vzhľadom k tomu, že v čase rozhodovania správou katastra o návrhu na vklad vo veci č. V 3438/2003 dňa 25.7.2005, vo vkladovom konaní vedenom správou katastra pod č. V 237/2003 nebolo právoplatne rozhodnuté, správa katastra v tomto pôvodnom konaní o povolení vkladu vlastníckeho práva postupovala v rozpore s § 41 ods. 2 katastrálneho zákona v spojení s § 44, v dôsledku čoho rozhodla v rozpore s § 31 ods. 1, 2, 3 katastrálneho zákona a v spojení s § 3 ods. 1, 4 správneho poriadku“.

Z uvedených dôvodov preto bolo možné vyvodiť záver, že rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie katastrálneho úradu o vyhovení protestu krajskej prokuratúry a o zrušení rozhodnutia správy katastra vzhľadom na ustanovenie § 41 ods. 2 katastrálneho zákona, bolo potrebné považovať za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam žalobcov nevyhovел a napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p., tak, že účastníkom konania právo na ich náhradu nepriznal, pretože žalobcovia neboli úspešní a žalovanému právo na náhradu trov nevzniklo.

¹ Pozri : *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 283/2011-12 zo dňa 16. júna 2011*

96.
ROZHODNUTIE

I. Podkladom na vydanie rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia podľa § 62 ods. 3 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je splnenie podmienky, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia cudzinca mu zastupiteľský úrad nevydal v lehote náhradný doklad alebo splnenie podmienky, že cudzinec dostatočne nespolupracuje.

II. Aplikácia ustanovenia § 62 zákona o pobyte cudzincov by mala byť v súlade s princípom proporcionality, preto správny orgán pri rozhodovaní o predĺžení lehoty zaistenia by mal dbať na to, aby lehota zaistenia cudzinca bola minimálna a aby nedochádzalo k predlžovaniu lehoty v prípadoch, v ktorých neexistuje perspektíva vyhostenia alebo ak sa k procesu vyhostenia nepristupuje s riadnym úsilím zo strany štátnych orgánov.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2011, sp. zn. 1 Sža 23/2011)

Krajský súd v T. rozsudkom uvedeným vo výroku, potvrdil rozhodnutie zo dňa 7.1.2011, ktorým odporca podľa § 62 ods. 3 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) predĺžil lehotu zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac však o dvanásť mesiacov, z dôvodu, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia účastníka konania z územia Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) možno predpokladať, že sa tento výkon predĺži z dôvodu, že účastník konania dostatočne nespolupracuje a že mu zastupiteľský úrad nevydal cestovný doklad počas doby jeho zaistenia. Zároveň podľa § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov určil, že účastník zostáva umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov M. (ďalej len „ÚPZC M.“).

Krajský súd dospel k záveru, že odporca správne aplikoval ustanovenie § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, rozhodnutím o predĺžení lehoty zaistenia nedošlo u navrhovateľa k pozbaveniu osobnej slobody podľa článku 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, odporca teda rozhodol vecne správne.

Vo svojom odôvodnení krajský súd ďalej uviedol, že z administratívneho spisu zistil, že navrhovateľ nespolupracuje s orgánmi cudzineckej polície a že do konca zaistenia nebol navrhovateľovi vystavený náhradný doklad. Vydaniu cestovných dokladov nedošlo z dôvodu, že navrhovateľ odmietol vyplniť osobný dotazník, ktorým podmieňuje príslušné veľvyslanectvo vystavenie náhradných cestovných dokladov. K námietke navrhovateľa, že odporca v nedostatočnej miere polície v súčasnej dobe je podľa krajského súdu irelevantná, pretože navrhovateľ začal spolupracovať až po rozhodnutí o predĺžení zaistenia. Pokiaľ by zo strany navrhovateľa došlo k spolupráci skôr, a to ešte v priebehu samotného zaistenia, bol by celý proces jeho odsunu podstatne kratší. Na tejto skutočnosti nemení nič ani fakt, že odporca vykonal podľa názoru navrhovateľa málo procesných úkonov smerujúcich k vybaveniu náhradných cestovných dokladov. Krajský súd uviedol, že odporca nemá žiadne možnosti nútiť cudzincov, aby vyplnili svoje osobné dotazníky a zastupiteľské úrady odmietajú bez týchto dokladov vydať cudzincovi náhradné cestovné doklady potrebné pre jeho odsun.

Podľa krajského súdu predĺženie zaistenia v danom prípade je dôvodné aj z toho dôvodu, že navrhovateľ nemal na území SR bydlisko, kde by sa pravidelne zdržiaval a jeho obmedzenie slobody slúži k tomu, aby navrhovateľ nemohol brániť procesu svojho odsunu z územia SR tým, že by sa skrýval pred štátnymi orgánmi SR.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ prostredníctvom svojej zástupkyne včas odvolanie. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ nesúhlasil s konštatovaním súdu, že pokiaľ by zo strany navrhovateľa došlo k spolupráci skôr, a to ešte v priebehu samotného zaistenia, bol by celý proces jeho odsunu kratší.

S odkazom na citáciu ustanovení § 69 a § 63 písm. c/ a písm. e/ zákona o pobyte cudzincov vyjadril presvedčenie, že jedine policajný útvar má povinnosť vykonávať bezodkladne opatrenia a úkony na výkon vyhostenia alebo zistenie totožnosti cudzinca.

Podľa navrhovateľa pôvodná šesťmesačná lehota zaistenia bola lehotou dostatočnou k tomu, aby odporca vykonal všetky potrebné úkony k zabezpečeniu jeho vycestovania. Samotný odporca nepristupoval k jeho vyhosteniu s primeranou snahou a nevynaložil riadne úsilie k tomu, aby k jeho vyhosteniu skutočne došlo. Navyše v odôvodnení rozhodnutia odporca neuviedol, aké konkrétne úkony smerujúce k vyhosteniu navrhovateľa odporca vykonal. Nie je ani zrejme, v čom spočívala nespôlupráca navrhovateľa s odporcom ani dôvody, z ktorých nebol cestovný doklad navrhovateľa vydaný počas uplynulých mesiacov.

Podľa navrhovateľa, odporca sa vo svojom rozhodnutí vôbec nespravoval právnym názorom súdu, ktorý zrušil predchádzajúce rozhodnutie odporcu.

Navrhovateľ poukázal na to, že za celú dobu zaistenia navrhovateľa, do vydania rozhodnutia dňa 7.1.2011 počas 11 mesiacov, odporca vykonal iba tri úkony na zabezpečenie náhradného cestovného pasu pre navrhovateľa, a to neúspešne, bez odpovede dožiadaných orgánov a teda nie z dôvodu navrhovateľovej nespôlupráce.

Odporca navrhovateľa opätovne požiadal o vyplnenie dotazníka až po zrušení pôvodného rozhodnutia Krajským súdom v T., a to 7.1.2011, navrhovateľ dotazník vyplnil vo svojom rodnom jazyku a uviedol, že chce spolupracovať so slovenskými štátnymi orgánmi. Aj napriek tomu, že navrhovateľ dňa 7.1.2011 dotazník vyplnil, odporca v ten istý deň vydal rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia.

Navrhovateľ uviedol, že sa nestotožňuje ani s názorom súdu, že predĺženie v danom prípade je dôvodné aj z toho dôvodu, že navrhovateľ nemal na území SR bydlisko, kde by sa pravidelne zdržiaval a jeho obmedzenie slobody slúži k tomu, aby navrhovateľ nemohol brániť procesu svojho odsunu z územia SR tým, že by sa skrýval pred štátnymi orgánmi SR.

V tejto súvislosti uviedol, že na územie SR vstúpil legálne s platnými vízami. Počas svojho legálneho pobytu na území SR sa zdržiaval v mieste bydliska svojho brata C. I., na ktorého pozvanie aj na Slovensko pricestoval. Z tohto dôvodu má možnosť po prepustení zo zaistenia zdržiavať sa u svojho brata.

Poukázal tiež na to, že je žiadateľom o azyl na území SR, a preto považuje svoje zaistenie za neúčelné a nedôvodné. Ako žiadateľ má právo byť umiestnený v pobytovom tábore alebo po splnení zákonných podmienok sa mu umožní pobyt mimo pobytového tábora. Z dôvodu, že je žiadateľom o azyl, vyhostenie ani nie je možné.

Navrhovateľ poukázal na to, že aplikácia ustanovenia § 62 zákona o pobyte cudzincov by mala byť v súlade s princípom proporcionality a pri rozhodovaní o predĺžení lehôt zaistenia by mal správny orgán dbať na to, aby lehota zaistenia bola minimálna, a aby nedochádzalo k predlžovaniu lehoty v tých prípadoch, kde neexistuje perspektíva vyhostenia alebo kde sa k procesu vyhostenia nepristupuje s riadnym úsilím zo strany štátnych orgánov.

Navrhovateľ napokon poukázal na ustálenú judikatúru ESELP, podľa ktorej aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť súčasne aj efektívne a účelné. Z dôvodu, že v prípade navrhovateľa jeho zaistenie a úkony na výkon vyhostenia sú neefektívne, nemožno jeho ďalšie zaistenie považovať za účelné a zákonné.

Navrhovateľ sa nestotožnil ani s argumentáciou krajského súdu, že rozhodnutie o predĺžení zaistenia je dostatočne odôvodnené, keď v jeho záveroch je konštatované, že navrhovateľ v súčasnej dobe nemá platné cestovné doklady, ktoré neboli zaslané zastupiteľským úradom jeho domovskej krajiny.

Navrhovateľ krajskému súdu vyčítal, že sa nezaoberal ani s námietkou navrhovateľa, že odporca sa nezmienil a teda ani nevysporiadal s predloženými lekáorskými správami - psychiatrickými správami od psychiatra MUDr. H., ktoré potvrdzujú diagnózu F 32.0.

Vyjadril presvedčenie, že predĺženie doby zaistenia je vzhľadom na uvedené v rozpore so zákonom, nedôvodné a neopodstatnené.

Odporca sa k odvolaniu vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Uviedol, že navrhovateľovi bol právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu zakázaný pobyt na území SR do 21.2.2015, navrhovateľ nemá žiadny doklad totožnosti a taktiež nedisponuje finančnými prostriedkami na zabezpečenie svojich základných potrieb na území SR a na jeho vycestovanie z územia SR. Navrhovateľ počas

celej doby zaistenia opakovane odmietal vyplniť dotazník potrebný k prevereniu jeho totožnosti a táto skutočnosť bola v príčinnej súvislosti s tým, že zastupiteľský úrad v lehote zaistenia nezabezpečil pre navrhovateľa náhradný cestovný doklad, ktorý je nevyhnutným predpokladom na to, aby bolo možné uskutočniť uložený trest administratívneho vyhostenia. Dňa 18.2.2011 vykonali pracovníci Veľvyslanectva Nigérijskej federatívnej republiky so sídlom vo Viedni konzulárnu návštevu a uviedli, že príslušné authority v Nigérii potvrdili identitu navrhovateľa, a je teda možné navrhovateľovi vydať náhradný cestovný doklad potrebný na jeho vycestovanie z územia SR do domovského štátu.

Odporca uviedol, že pri svojom rozhodovaní sa opieral o dôkazy, preskúmal efektivitu a účelnosť zaistenia a zistil, že zaistenie spĺňa svoj účel. Nevyhnutnosť zaistiť navrhovateľa bola podľa odporcu splnená, nakoľko navrhovateľ vedome a sústavne porušoval zákony SR, či už jeho ignoráciou spomenutých rozhodnutí ako aj zákonov SR (nevlastní cestovný doklad a zdržiava sa na území SR neoprávnene).

Zástupkyňa navrhovateľa písomným podaním zo dňa 26.5.2011, doručeným Najvyššiemu súdu SR dňa 30.05.2011 odvolaciemu súdu oznámila, že počas pojednávania na Krajskom súde v T. dňa 07.03.2011 sa odporca vyjadril, že identita navrhovateľa bola potvrdená a teda je možné vystaviť náhradný cestovný doklad, pričom náhradný doklad mal byť vystavený do jedného mesiaca.

Zástupkyňa navrhovateľa poukázala na to, že od predmetného pojednávania ubehli už viac ako dva mesiace a náhradný doklad navrhovateľovi doposiaľ nebol vystavený. Vzhľadom na uvedené vyjadrila presvedčenie, že zaistenie navrhovateľa je neúčelné a neefektívne a z týchto dôvodov nezákonné, keďže odporca k vyhosteniu navrhovateľa nepristupuje s dostatočnou snahou a nevykladá úsilie na to, aby k vydaniu náhradného dokladu a samotnému vyhosteniu došlo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 14. júna 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Z o d ô v o d n e n i a :

Z administratívneho spisu vyplýva, že dňa 21.2.2010 bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení navrhovateľa a určení zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu piatich rokov, t. j. do 21.2.2015. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.3.2010.

Dňa 21.2.2010 vydal odporca rozhodnutie, ktorým rozhodol o zaistení navrhovateľa podľa § 62 ods. 1 písm. a/ s poukazom na § 59 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov a umiestnil navrhovateľa do v ÚPZ pre cudzincov v M. Podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov stanovil dĺžku zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.3.2010.

Dňa 10.8.2010 odporca rozhodnutím rozhodol podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa na čas nevyhnutne potrebný, najviac o 12 mesiacov a rozhodol o jeho ponechaní v zariadení ÚPZ pre cudzincov v M. Dôvodom predĺženia lehoty zaistenia bolo, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia navrhovateľa možno predpokladať, že sa tento výkon predĺži z dôvodu, že navrhovateľ dostatočne nespolupracuje a z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad doposiaľ nevydal náhradný cestovný doklad v lehote jeho zaistenia.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok, o ktorom rozhodol Krajský súd v T. pod č. k. 44Sp7/2010-48 zo dňa 7.12.2010 tak, že napadnuté rozhodnutie odporcu zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie. Podľa dôvodov rozhodnutia krajského súdu, odôvodnenie rozhodnutia odporcu je veľmi stručné a odporca v ňom nedostatočne zdôvodnil prečo došlo k predĺženiu lehoty zaistenia. Krajský súd vyčítal odporcovi, že v rozhodnutí absentuje opis dôležitých skutočností, ktorými odporca zabezpečoval pre cudzinca náhradné cestovné doklady. Podľa krajského súdu totiž nepostačuje len konštatovanie, že správny orgán dňa 1.3.2010 požiadal Konzulárny odbor zahraničných vecí SR o sprostredkovanie žiadosti o vystavenie náhradných cestovných dokladov, ktorú žiadosť urgoval dňa 15.6.2010, ale povinnosťou odporcu bolo v rozhodnutí uviesť aj to, aké ďalšie kroky odporca podnikol na zabezpečenie dokladov pre cudzinca počas doby

keď bol zaistený. Rozhodnutie odporcu krajský súd posúdil ako príliš formálne, samo o sebe vzbudzujúce pochybnosti o nevyhnutnosti predĺženia lehoty zaistenia. Odporcovi napokon vyčítal, že v odôvodnení rozhodnutia nedostatočne prezentoval ako cudzinec nespolupracoval s orgánmi polície.

Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že odporca dňa 7.1.2011 vydal rozhodnutie, ktorým predĺžil lehotu zaistenia dňom 21.8.2010 podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov na čas nevyhnutne potrebný, najviac o 12 mesiacov a ponechal ho umiestneného v ÚPZ pre cudzincov v M.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že Oddelenie cudzineckej polície ÚPZ pre cudzincov v M. dňa 01.03.2010 požiadalo Konzulárny odbor MZV SR o sprostredkovanie žiadosti o vystavenie náhradného cestovného dokladu pre navrhovateľa, na základe kópie cestovného pasu a fotografie navrhovateľa, nakoľko navrhovateľ odmietol vyplniť dotazník v rodnom jazyku. Oddelenie cudzineckej polície v lehote zaistenia neobdržalo žiadnu odpoveď Zastupiteľského úradu Nigérijskej republiky ani Konzulárneho odboru MZV SR. Dňa 20.1.2010 opakovane požiadalo oddelenie cudzineckej polície o sprostredkovanie žiadosti o vystavenie náhradného cestovného dokladu pre navrhovateľa na základe kópie cestovného pasu a fotografie, nakoľko navrhovateľ odmietol vyplniť dotazník v rodnom jazyku. Ani po druhej žiadosti neobdržalo oddelenie cudzineckej polície žiadnu odpoveď.

Dňa 15.6.2010 opätovne požiadalo oddelenie cudzineckej polície veľvyslanectvo Nigérijskej republiky prostredníctvom Konzulárneho odboru MZV SR o urgenciu vystavenia náhradného cestovného dokladu pre navrhovateľa, avšak v lehote zaistenia neobdržalo žiadnu odpoveď.

Dňa 7.1.2011 bol navrhovateľ pracovníkmi ÚPZ pre cudzincov v M. znovu požiadaný o vyplnenie dotazníka v rodnom jazyku, tento dotazník navrhovateľ vyplnil a následne s ním bola spísaná zápisnica o vyjadrení účastníka konania, kde navrhovateľ uviedol, že si je vedomý toho, že sa na území SR zdržiava neoprávnene a že chce spolupracovať so slovenskými štátnymi orgánmi, resp. mimovládny organizáciami a požiadať ich o to, aby mu pomohli vybaviť cestovný pas, nakoľko chce čo najskôr zo Slovenska odísť a nechce tu ostať žiť.

V dôvodoch rozhodnutia odporca uviedol, že nakoľko možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia navrhovateľa sa tento výkon predĺži z dôvodu, že účastník konania v minulosti dostatočne nespolupracoval so správnym orgánom, keď pri vyhlásení rozhodnutí o administratívnom vyhostení ako aj zaistení, tieto prevziať a podpísať odmietol. Navrhovateľ sa zdržiaval na území SR bez cestovného dokladu, bez platného víza SR a bez povolenia na pobyt.

Odporca ďalej uviedol, že z dôvodu stáleho odmietania spolupráce účastníka konania pri zabezpečovaní jeho náhradného cestovného dokladu mu zastupiteľský úrad doposiaľ nevydal náhradný cestovný doklad v lehote jeho zaistenia, čím boli naplnené dôvody pre predĺženie lehoty zaistenia podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov.

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie zo dňa 7.1.2011, ktorým odporca podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov predĺžil lehotu zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac však o dvanásť mesiacov z dôvodu, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia účastníka konania z územia SR možno predpokladať, že sa tento výkon predĺži z dôvodu, že účastník konania dostatočne nespolupracuje a že mu zastupiteľský úrad nevydal cestovný doklad počas doby jeho zaistenia. Zároveň podľa § 62 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov určil, že účastník zostáva umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov M. (ďalej len „ÚPZC Medveďov“).

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov cudzinec môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov. Policajný útvar môže rozhodnúť o predĺžení lehoty zaistenia najviac o 12 mesiacov, ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon jeho administratívneho vyhostenia sa tento výkon predĺži z dôvodu, že cudzinec dostatočne nespolupracuje alebo z dôvodu, že mu

zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety; to neplatí, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu.

Nevyhnutným podkladom pre vydanie rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia v zmysle § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov je splnenie podmienky, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia cudzinca mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety alebo splnenie podmienky, že cudzinec dostatočne nespupracuje.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia tým, že nakoľko možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia navrhovateľa sa tento výkon predĺži z dôvodu, že účastník konania v minulosti dostatočne nespupracoval so správnym orgánom, keď pri vyhlásení rozhodnutí o administratívnom vyhostení ako aj zaistení tieto prevziať a podpísať odmietol. Navrhovateľ sa zdržiaval na území SR bez cestovného dokladu, bez platného víza SR a bez povolenia na pobyt.

Odporca ďalej uviedol, že z dôvodu stáleho odmietania spolupráce účastníka konania pri zabezpečovaní jeho náhradného cestovného dokladu mu zastupiteľský úrad doposiaľ nevydal náhradný cestovný doklad v lehote jeho zaistenia, čím boli naplnené dôvody pre predĺženie lehoty zaistenia podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov.

Na základe týchto skutočností správny orgán dospel k záveru, že sú splnené podmienky § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov.

Krajský súd v dôvodoch rozsudku, ktorým potvrdil napadnuté rozhodnutie odporcu uviedol, že navrhovateľ v priebehu celého zaistenia odmietal spoluprácu s orgánmi cudzineckej polície tým spôsobom, že odmietal vyplniť osobný dotazník a táto skutočnosť bola v príčinnej súvislosti s tým, že zastupiteľský úrad v lehote zaistenia nezabezpečil pre navrhovateľa náhradný cestovný doklad.

Podľa odvolacieho súdu však nebolo možné rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia odôvodňovať skutočnosťami (žiadosti Oddelenia cudzineckej polície ÚPZ pre cudzincov v M. zo dňa 1.3.2010 a dňa 20.1.2010, ktorými požiadalo Konzulárny odbor MZV SR o sprostredkovanie žiadosti o vystavenie náhradného cestovného dokladu pre navrhovateľa, na základe kópie cestovného pasu a fotografie navrhovateľa z dôvodu, že navrhovateľ odmietol vyplniť dotazník v rodnom jazyku, žiadosť zo dňa 15.6.2010, ktorou opätovne požiadalo oddelenie cudzineckej polície veľvyslanectvo Nigérijskej republiky prostredníctvom Konzulárneho odboru MZV SR o urgenciu vystavenia náhradného cestovného dokladu pre navrhovateľa), pretože tieto skutočnosti boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia a nastali pred vydaním predchádzajúceho rozsudku krajského súdu (zo dňa 7.12.2010, č. k. 44Sp/7/2010-48), ktorým bolo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia zrušené.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Pre súd teda bolo rozhodujúce, posúdenie skutočností, ktoré nastali po vydaní predchádzajúceho rozsudku, a to bola skutočnosť, že navrhovateľ s orgánmi polície spolupracoval a dňa 7.1.2011 vyplnil osobný dotazník, ktorý je nevyhnutným predpokladom pre vydanie náhradného cestovného dokladu.

Na rozdiel od názoru krajského súdu, ktorý vyhodnotil námietku navrhovateľa, že odpadol dôvod zaistenia, (*keďže navrhovateľ spolupracuje s orgánmi polície v súčasnej dobe*) ako irelevantnú, keďže navrhovateľ podľa krajského súdu začal spolupracovať až po rozhodnutí o predĺžení zaistenia, odvolací súd dospel k záveru, že námietky navrhovateľa uplatnené v opravnom prostriedku boli spôsobilé spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Samotný odporca v rozhodnutí zo dňa 7.1.2011 uvádza, že navrhovateľ bol dňa 7.1.2011 pracovníkmi ÚPZ pre cudzincov v M. znovu požiadaný o vyplnenie dotazníka v rodnom jazyku, **tento dotazník navrhovateľ vyplnil** a následne s ním bola spísaná zápisnica, kde navrhovateľ uviedol, že chce spolupracovať so slovenskými štátnymi orgánmi.

Z uvedeného vyplýva, že tvrdenie odporcu o tom, že k vydaniu náhradného cestovného dokladu pre navrhovateľa nedošlo v dôsledku jeho nespupráce so správnym orgánom je v rozpore s obsahom spisu, z ktorého vyplýva že navrhovateľ s orgánmi polície spolupracoval.

Podľa názoru najvyššieho súdu tak zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie je v rozpore s obsahom spisu a krajský súd mal na námietku navrhovateľa, ktorý poukazoval na to, že aplikácia ustanovenia § 62 zákona o pobyte cudzincov má byť v súlade s princípom proporcionality (**pri rozhodovaní o predĺžení doby zaistenia by mal správny orgán dbať na to, aby lehota zaistenia bola minimálna a aby nedochádzalo k predlžovaniu lehoty v prípadoch, kde neexistuje perspektíva vyhostenia alebo kde k procesu vyhostenia nepristupuje s riadnym úsilím zo strany štátnych orgánov**), prihliadnuť.

Konanie a rozhodovanie súdu o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu odporcu o predĺžení lehoty zaistenia je konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa V. časti OSP a nie je pokračovaním administratívneho konania. Nie je preto úlohou prvostupňového súdu doplňovať vecnú či právnu argumentáciu rozhodnutia odporcu a nie je jeho úlohou ani vykonávať dokazovanie na skutočnosti, ktorých zistenie je podmienkou zistenia skutočného stavu veci už v administratívnom konaní. Vzhľadom na uvedené nebolo dôvodné rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vrátiť vec na nové posúdenie súdu, ale odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodné prvostupňové súdne rozhodnutie zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia a vec mu vracia na nové konanie (§ 250l ods. 2 v súvislosti s § 250j ods. 2 písm. b/ OSP).

Rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia je rozhodnutím, ktorým sa významnou mierou zasahuje do práv cudzinca, musí byť preto založené na takých podkladoch, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci. Za tým účelom je správny orgán rozhodujúci vo veci, povinný obstaráť potrebné podklady na rozhodnutie a vykonať náležité dokazovanie, pričom v odôvodnení rozhodnutia je povinný uviesť všetky podstatné skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu. **Správny orgán musí v odôvodnení opísať predmet konania, poukázať na skutkové zistenia, ktoré nesmú byť v rozpore s obsahom spisu**, uviesť dôkazy z ktorých vychádzal a ako sa vysporiadal s návrhmi na vykonanie dôkazov zo strany účastníkov, prípadne s ich námietkami k vykonaným dôkazom.

Na základe vyhodnotenia dôkazov správny orgán je povinný uviesť, ktoré skutočnosti považuje za nepochybne zistené a aký je právny význam týchto skutočností. V odôvodnení rozhodnutia je povinný uviesť aj záver o tom, z akého dôvodu aplikoval na predmet konania predpisy citované vo výroku.

S poukazom na skutočnosť, že zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 220 OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal odvolací súd z § 224 ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 OSP a v zmysle § 151 ods. 2 OSP úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania, pretože trovy právneho si neuplatnil a ani ich nevyčísľil v zákonnej lehote v súlade s § 151 ods. 1 OSP.

97.
ROZHODNUTIE

Ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu, súd vychádza zo skutkových zistení správneho orgánu, môže opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy (§ 250i ods. 2 O.s.p.), avšak nemôže sa jednať o podstatné doplnenie dokazovania, keďže nedostatočne zistený skutkový stav je dôvodom, aby súd zrušil rozhodnutie ako nezákonné podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júla 2011, sp. zn. 8 Szd 1/2010)

Krajský súd rozsudkom zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 4.8.2009, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 15.1.2009 podľa § 250j ods. 2 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „O. s. p.“). Zároveň zaviazal žalovaného k náhrade trov konania vo výške 270,43 €, pričom nepriznal uplatnenú náhradu za vypracovanie znaleckého posudku vo výške 587 €, z dôvodu, že súd znalecké dokazovanie nenariadil.

V odôvodnení krajský súd, poukajúc na predložený znalecký posudok, uviedol, že v danom prípade existujú dva rozdielne závery na porušenie povinností žalobcu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, a to medzi odborníkmi zo strany zamestnancov žalovaného (prvostupňového aj druhostupňového orgánu) a závermi súdneho znalca MUDr. S. Z obsahu spisu ako aj vyjadrení účastníkov vyplynulo, že správne orgány požiadali pred vydaním rozhodnutia o odborné stanoviská konzultantov – odborníkov z oblasti zdravotníctva a farmakológia, z ktorých niektoré (bez identifikácie konkrétnej osoby konzultanta) použili v dôvodoch rozhodnutí.

Krajský súd poukázal na to, že aj medzi závermi konzultantov existovali rozpory, keď dvaja zo štyroch konzultantov pribratých do konania prvostupňovým správnym orgánom (prof. MUDr. J. CSc., Doc. MUDr. K. PhD.) konštatovali, že nedošlo k porušeniu zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zákon o zdravotnej starostlivosti“) s tým, že postup poskytovateľov špecializovanej ORL starostlivosti bol štandardný a správny a zároveň, že nemožno ani potvrdiť non lege artis postup a závažné pochybenie MUDr. K.

Krajský súd uviedol, že existujú dva diametrálne odlišné závery (názory) na porušenie povinností pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Existujúce rozdiely v záveroch je možné považovať za rozpory v dôkazoch, ktoré neboli v konaní správnymi orgánmi presvedčivo odstránené. Pre účely objektívneho zistenia skutkového stavu a odstránenia rozporov medzi tvrdeniami žalobcu a žalovaného bude potrebné v ďalšom konaní nariadiť znalecké dokazovanie súdnym znalcom alebo príslušným ústavom. Pokiaľ sa správny orgán nepodarí ani po vykonaní dokazovania odstrániť rozpory vo veci, bude musieť žalovaný v zmysle § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Správny poriadok“) zdôvodniť v čom boli rozpory, aké kroky vykonal na ich odstránenie a z akých dôvodov rozpory nebolo možné odstrániť. Musí tiež jednoznačne uviesť a zdôvodniť, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzal, prečo iné dôkazy odmietol, ako aj uviesť dôvody odmietnutia. V prípade uloženia pokuty bude potrebné jej výšku riadne odôvodniť.

Ďalej krajský súd vytkol, že žalobca nebol riadne oboznámený v konaní pred vydaním prvostupňového rozhodnutia s písomnými dokladmi, najmä s odbornými stanoviskami konzultantov, ani v protokole o vykonanom dohľade nie je uvedené, aké odborné stanoviská a podklady boli použité; upovedomenie o začatí správneho konania zo dňa 24.11.2008 neobsahovalo zoznam podkladov, z ktorých sa vychádzalo. Žalovaný oboznámil žalobcu z vlastnej iniciatívy iba so stanoviskom prof. MUDr. K. DrSc. zo dňa 2.7.2009, keď vyzval žalobcu, aby sa prišiel oboznámiť so všetkými podkladmi potrebnými na vydanie rozhodnutia, preto žalobca nebol riadne oboznámený s písomnými podkladmi zistenými počas výkonu dohľadu.

Proti predmetnému rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote dňa 23.4.2010 odvolanie domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobu zamietne a zaviazže žalobcu k náhrade trov konania.

Uviedol, že nesúhlasí s tvrdením súdnej znalkyne, že diagnóza stanovená detským ortopédom bola stanovená správne. Diagnóza bola stanovená ako tranzitória coxitída (prechodný zápal bedrového kĺbu). U sedemmesačného dieťaťa s bakteriálnou infekciou je malá pravdepodobnosť, že zápal bedrového kĺbu bude prechodný, skôr je predpoklad bakteriovej infekcie, o čom svedčili aj vysoké zápalové parametre. RTG snímok

zo dňa 8.4.2007, hodnotený MUDr. K. dňa 10.4.2007 je popísaný ako chorobný v zmysle distenzie – rozťahnutia. Dňa 13.4.2007 (3 dni po prvom vyšetrení, 5 dní po prijatí do nemocnice) ortopedička potvrdila na sonografii rozťahnutie kĺbneho puzdra – ešte 2 cm (správne malo byť 2 mm), sedimentácia červených krviniek (FW) mala stúpajúci trend, teploty pretrvávali a zlepšenie hybnosti nebolo významné, bolo potrebné diagnózu a konzervatívny postup prehodnotiť, zvážiť riešenie na vyššom pracovisku. Žalovaný nesúhlasil s tým, že pred 16.4.2007 neboli prítomné klinické príznaky zápalového stavu a poukázal na skutočnosť, že počas celej doby hospitalizácie malo dieťa výstupy teploty, prvé dni nad 39°C, potom do 38°C, teplotná krivka mala septický charakter (teplota stúpa nad 38°C, 39°C a znova v krátkom čase klesá aj pod 37°C, graficky sa znázorňuje ako pilka). Antibiotická liečba (podávaná pre zápal stredného ucha) ložisko prebiehajúceho zápalu bedrového kĺbu ohraničila, no tento bez uvoľnenia hnisu a iba orientačnej antibiotickej liečbe prebiehal ďalej. Dieťa malo vymenené antibiotikum Amoksiklav za Unasyn, ktorý má podobné spektrum účinnosti, nepokrýva však primárne rezistentné kmene *Pseudomonas*. Navyše, od 13.4.2007 bolo antibiotikum Unasyn podávané perorálne (ústami). Gentamycin, pridaný do liečby 13.4.2007 za situácie bez drenáže hnisavého ložiska v bedrovom kĺbe mal malú nádej na úspech, lebo málo preniká do dutín, kostí a opúzdrených kĺbov, tam je potrebná kombinácia s iným antipseudomonádovým antibiotikom.

Žalovaný taktiež namietal stanovisko súdnej znalkyne ohľadne neúspešnej punkcie bedrového kĺbu, keď uviedol, že pacient mal hnisavý zápal bedrového kĺbu už vo Zvolene, čo dokazoval aj nález hnisavého exsudátu (výpotku) pri vykonanej punkcii bedrového kĺbu v Detskej fakultnej nemocnici v B. B. dňa 16.4.2007, cca 2 hod. po prijatí, získaný hnisavý exsudát bol odoslaný na kultiváciu, ktorá bola pozitívna na *Pseudomonas aeruginosa*, čo dokazuje, že infekcia bola prítomná v kĺbe v čase prvej punkcie, tesne po preklade dieťaťa zo Zvolena.

Ďalej žalovaný uviedol, že po piatich dňoch od stanovenia diagnózy prechodného zápalu bedrového kĺbu malo nastať zlepšovanie nálezu na nožičke, čo sa týka hybnosti a bolestivosti. Dokumentácia dokazuje, že pri prijatí malo dieťa ľavú nožičku vo flexii – ohnutú v kĺbe, hýbalo ňou minimálne, na dotyk bola bolestivá. Dňa 10.4.2007 (dieťa 4. deň užívalo antibiotiká) ortopedička napísala, že vľavo bola hybnosť bedrového kĺbu slabšia, v ľavej slabine pacient bolestivo reaguje. Dňa 11.4.2007 lekár – pediater skonštatoval, že pohyby nožičkou sú redukované, dňa 12.4.2007 bol zápis, že mierne pokýva ľavou nožičkou, drží si ju v úľavovej polohe. Dňa 13.4.2007 dieťa užívalo už siedmy deň antibiotiká, uši boli v poriadku, zápalová aktivita vystúpila a ortopedička konštatovala, že začína hýbať nôžkou, pričom sonograficky zistila rozťahnutie kĺbneho puzdra ešte 2 mm. V zázname z dennej služby sestier bolo uvedené, že nožičku si ešte šetril, ortopedický nález vrátane sonografie a laboratórných vyšetrení nevykazujú zlepšenie, preto treba konštatovať, že posúdenie ochorenia zo strany lekárov bolo nedostatočné a tvrdenie, že stav sa nezhoršoval nie je ospravedlnením nekonania lekárov. Skutočnosť, že stav sa nezlepšoval, mala lekárov vyburcovať k ostrážitosti a venovaniu zvýšenej pozornosti maloletému dieťaťu a spresneniu diagnózy.

Žalovaný zdôraznil, že poskytovateľ nesprávne vyhodnotil stav pacienta 13.4.2007 v kontexte s laboratórnymi nálezmi, ktoré pri vyhojení zápalu ucha svedčili pre prebiehajúci hnisavý proces v bedrovom kĺbe a pacient mal byť preložený na pracovisko vyššieho typu, u pacienta nedošlo k zlepšeniu zdravotného stavu, ktoré sa očakávalo po nasadení liečby, čo malo byť skúseným lekárom dostatočným signálom na to, aby v diagnostike pokračovali iným smerom a oveľa rýchlejšie. Stúpnutie sedimentácie červených krviniek, opakovane zisťovaný vysoký počet krvných doštičiek, počínajúce známky málokrvnosti v krvnom obraze a teplotná krivka septického charakteru pri upravenom ušnom náleze dňa 13.4.2007 spolu s pretrvávajúcim rozťahnutím bedrového kĺbu ako ju zaznamenala ortopedička, malo viesť k prehodnoteniu diagnózy a prekladu pacienta už 13.4.2007; prehodnocovací proces prebiehal pomaly a zle. Prebiehajúci septický stav u dieťaťa dokazovala krivka telesnej teploty, stúpajúci trend zápalových parametrov (vysoká sedimentácia, vysoký počet krvných doštičiek) aj pri úspešne sa hojacom zápale stredného ucha. Stúpajúce hodnoty krvných doštičiek si vyžadovali doplnenie vyšetrení o D – dimér a hemokoagulačné parametre (parametre vypovedajúce o zrážanlivosti krvi). Liečba pri takomto stave si vyžadovala nasadenie antioxidantov (látky vychytávajúce voľné radikály) a posilnenie obranyschopnosti organizmu.

Ohľadne vedenia zdravotnej dokumentácie žalovaný uviedol, že poskytovateľovi nevyčítal jej nesprávne vedenie, ale konštatoval, že chýba jednoznačné dokladovanie poskytnutej farmakoterapie ambulantne, pred prijatím na hospitalizáciu.

Žalovaný namietal, že krajský súd neskúmal z akej oblasti medicíny vyslovili odborní konzultanti úradu svoje závery. MUDr. J. je prednostkou Detskej otorinolaryngologickej kliniky v Bratislave a posudzovala poskytnutie zdravotnej starostlivosti v oblasti ORL, kde pochybenie v tejto oblasti žalobcovi vytýkané nebolo. MUDr. K. je prednostom Detskej ortopedickej kliniky v Bratislave a posudzoval poskytnutie zdravotnej starostlivosti MUDr. K., pričom podľa jeho záverov postupovala lege artis. Za liečbu pacienta boli zodpovední

pediatrickí lekári, ortopéd a chirurg mali postavenie konziliárneho lekára, ktorý je podľa zákona poradným orgánom. Žalovaný preukázal pochybenie pediatrických zamestnancov odbornými posudkami konzultantov v odbore pediatria, a to Doc. MUDr. Č., MUDr. Š. a Doc. MUDr. F., preto mal za to, že dostatočne jasne preukázal odbornými posudkami nesprávne poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Ďalej žalovaný namietal tvrdenia, že celý priebeh ochorenia by sa mal rozdeliť na tri fázy; prvotnú chybu v liečbe spravil žalobca a ďalší poskytovateľ liečil dôsledky pochybenia žalobcu.

Žalovaný tiež uviedol, že pokiaľ by sa realizoval rozsudok krajského súdu, v ktorom sa ukladá vypracovanie znaleckého posudku súdnym znalcom, v praxi môže nastať patová situácia, pretože žalobca môže opätovne dať vyhotoviť ďalší znalecký posudok s možným opačným medicínskym záverom s takýto postup sa môže opakovať donekonečna, pričom poukazoval na skutočnosť, že v prvostupňovom konaní navrhoval súdu vypracovanie tzv. kontrolného znaleckého posudku, ktorý by bol pre obidve strany záväzný a krajský súd takúto možnosť neakceptoval.

Žalovaný zdôraznil, že za liečbu pacienta boli zodpovední pediatri, ktorí spolupracovali s konziliárnymi lekármi (chirurgom a ortopédom). Zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne, pretože žalobca hodnotil zdravotný stav pacienta ako prechodný zápal bedrového kĺbu, nevážil možnosť, že ide o prejavy hnisavého zápalu v rámci septického stavu. Žalobca pri jasných klinických príznakoch ako bolesť, obmedzenie hybnosti dolnej končatiny, septické teploty, vysoké hodnoty zápalových ukazovateľov, chybné zhodnotil závažnosť stavu maloletého pacienta. Zápal bedrového kĺbu hodnotil ako prechodný, ani 5 dní po prijatí do nemocnice, keď klinický stav nebol zlepšený, nedošlo k prehodnoteniu diagnostického postupu. Zo strany žalobcu nebolo vykonané u pacienta vyšetrenie USG bedrového kĺbu resp. odoslanie na pracovisko, kde by to bolo možné zabezpečiť, pretože rtg. snímka nožičky chirurg len vylúčil traumatické zmeny. Oneskoreným prehodnotením zdravotného stavu došlo k neskoršiemu prekladu na vyššie pracovisko, a tým aj k oneskoreniu adekvátnej liečby. To v konečnom dôsledku viedlo k takým zmenám na pohybovom aparáte, že bol nutný závažný operačný zákrok na vyvíjajúcom sa detskom organizme na špecializovanom pracovisku v zahraničí. Trvalým následkom bude narušenie dynamiky chôdze dieťaťa v dôsledku skrátenia dolnej končatiny po prekonanom zápale stehennej kosti a bedrového kĺbu. Operačným zákrokom bola potvrdená deformácia krčku stehennej kosti s deformáciou hlavice kĺbu, následne bude nutná dlhodobá rehabilitácia.

Ďalej žalovaný uviedol, že uložená pokuta bola primeraná porušeniu povinností pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a bola dostatočne odôvodnená jednak v rozhodnutí druhostupňového ako aj prvostupňového správneho orgánu.

Žalovaný považoval za neodôvodnený záver súdu ohľadne neoboznámenia žalobcu s obsahom spisu správneho orgánu. Uviedol, že závery výkonu dohľadu sú súčasťou správneho konania, ale samotný výkon dohľadu nie je správnym konaním, správny orgán nemôže ovplyvniť uvedenie údajov v protokole vo vykonanom dohľade, preto záver krajského súdu, že v protokole neboli uvedení konzultanti, považoval žalovaný za neopodstatnený. Pokiaľ krajský súd konštatoval, že žalobca bol oboznámený len s odborným posudkom prof. MUDr. K., DrSc. žalovaný uviedol, že žalobca mal možnosť kedykoľvek sa oboznámiť so spisom správneho orgánu, pričom túto možnosť na prvom stupni nevyužil a správny orgán ho výslovne k právnomu úkonu nevyzval. Túto tzv. chybu konvalidoval druhostupňový správny orgán a listom zo dňa 13.7.2009 oznámil žalobcovi, že má k dispozícii všetky podklady potrebné pre vydanie rozhodnutia, žalobca sa telefonicky informoval o nových dôkazoch v tomto konaní, pričom odvolací orgán mu oznámil, že okrem odborných posudkov, ktoré už boli na prvom stupni, zaobstaral odborný posudok prof. MUDr. K. DrSc., ktorý posudok bol žalobcovi zaslaný. Žalobca zároveň požiadal o predĺženie lehoty na nahliadnutie do spisu správneho konania. Nahliadnutia sa zúčastnila zástupkyňa žalobcu, MUDr. S., ktorá zároveň priniesla aj vyjadrenie k odbornému stanovisku prof. MUDr. K. DrSc. v zápisnici o nahliadnutí do spisu zo dňa 30.7.2009 bolo uvedené, že zástupkyňi žalobcu boli dané fotokópie všetkých odborných posudkov konzultantov úradu použitých v tomto správnom konaní, pričom je v zápisnici uvedené aj to, že zástupca žalobcu po oboznámení sa so spisovou dokumentáciou vyhlásil, že žiadne ďalšie požiadavky nevznáša.

Záverom žalovaný opätovne zdôraznil že pokuta bola žalobcovi uložená za to, že chybným zhodnotením závažnosti zdravotného stavu maloletého pacienta došlo k jeho oneskorenému liečeniu, žalobca hodnotil zdravotný stav ako prechodný zápal bedrového kĺbu, nevážil možnosť, že ide o prejavy hnisavého zápalu bedrového kĺbu v rámci septického stavu pri jasných klinických príznakoch ako bolesť, obmedzenie hybnosti dolnej končatiny, septické teploty, vysoké hodnoty zápalových ukazovateľov. Zo strany zdravotníckych pracovníkov žalobcu nebola realizovaná dostatočne aktívna a intenzívna liečba maloletého pacienta, čím došlo k poškodeniu pacienta s celoživotnými následkami.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 31.5.2010 vyjadril žalobca tak, že napadnutý rozsudok žiadal potvrdiť a zaviazat' žalovaného k náhrade trov prvostupňového a druhostupňového konania.

Uviedol, že žalovaný nesprávne pochopil odôvodnenie rozsudku, keďže krajský súd si neosvojil ani nemohol osvojiť stanovisko žiadneho z lekárov, nakoľko jeho úlohou bolo právne, nie medicínske posúdenie veci.

Žalobca uviedol, že súdna znalkyňa MUDr. Z. S. na jeho žiadosť vypracovala posudok v predchádzajúcom prípade jediný raz, a preto sa nestotožnil s názorom žalovaného, že v akomkoľvek súdnom spore, kde bol predložený posudok tejto znalkyne, bol jej názor odlišný od stanoviska konzultantov žalovaného. Žalobca poukázal, že súdny znalec je zo zákona nezávislou a nestrannou osobou a pracuje pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti.

Žalobca poukázal na rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 5Szd/3/2009 zo dňa 3.11.2009, podľa ktorého vyššiu dôveryhodnosť skutkového zistenia znalcom spôsobujú minimálne tie podmienky, že pri ich výkone činnosti zaväzuje rešpektovať určité odborné postupy pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti.

Ďalej žalobca uviedol, že v danom prípade vypracovanie znaleckého posudku bolo zákonnou povinnosťou žalovaného, nakoľko sa jednalo o vysoko odbornú problematiku a stanoviská účastníkov správneho konania boli diametrálne odlišné, pričom stanovisko žalovaného a jeho konzultanta v správnom konaní bolo na rovnakej odbornej úrovni ako stanoviská špecialistov – lekárov žalobcu. V takejto situácii skutkový stav nebol a nemohol byť v správnom konaní spoľahlivo objektívne zistený a odstrániť rozpory v tvrdeniach účastníkov resp. objektívne posúdenie predmetného prípadu mohol priniesť jedine znalecký posudok, ktorý mal žalovaný dať vypracovať, keďže dôkazná povinnosť bola na žalovanom.

Žalobca poukázal, že aj podľa konzultanta žalovaného MUDr. K., bolo poskytnutie zdravotnej starostlivosti MUDr. K. správne. Celý medicínsky problém bol problémom ortopedickým, keďže podľa žalovaného došlo k nesprávnemu posúdeniu koxitídy pacienta resp. že tento mal byť posúdený ako purulentná koxitída a nie tranzitórna. Žalobca uviedol, že ak špecialista ortopéd – MUDr. K. postupovala pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti správne, a teda správne určila diagnózu ako tranzitórnu koxitídu, ako potom mohol pediater, ktorý nie je špecialista na ortopédiu dospieť k inému záveru a posúdiť koxitídu ako purulentnú. Ak by bolo úlohou pediatrov meniť správne závery špecialistu, potom nie je dôvod existencie špecialistov v určitých odboroch.

Ďalej žalobca uviedol, že ak traja konzultanti žalovaného tvrdia, že pediatri žalobcu nepostupovali správne, ale ďalší konzultant tvrdí, že ortopéd (od ktorého sa odvíjal a musel odvíjať postup pediatrov) postupoval správne, vyplýva, že bude potrebné odstrániť rozpory v záveroch samotných konzultantov.

Žalobca poukázal, že je potrebné si uvedomiť, že hospitalizácia maloletého v zariadení žalobcu trvala cca týždeň (od 8.4.2007 do 15.4.2007), pokým následky boli známe oveľa neskôr, a to až po následnej cca mesačnej hospitalizácii v inom zariadení v B. B. resp. po liečbe pacienta v zahraničí. Žalobca upozornil, že nie je možné mu uložiť pokutu v súvislosti s trvalými následkami pacienta, ktoré neexistovali v čase hospitalizácie pacienta u žalobcu bez dokonalého preskúmania, či k týmto nedošlo práve v priebehu hospitalizácie v B. B. alebo v zahraničí, bez takéhoto zistenia nemožno uložiť pokutu i za trvalé následky. V celom konaní neexistuje žiaden dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že existuje akákoľvek súvislosť medzi týždňovým postupom žalobcu a následnými trvalými následkami pacienta. Priebeh hospitalizácie pacienta nemožno rozdeliť na tri fázy, ale musí sa postupovať komplexne.

Žalobca ďalej uviedol, že z prepúšťacej správy pacienta jasne vyplýva, že prvá punkcia pacienta v Banskej Bystrici nebola úspešná, pričom žalovaný si bez akéhokoľvek zdôvodnenia či bližšieho dokazovania osvojil záver, že táto informácia je len chybou v prepise a prvá punkcia bola úspešná. Žalobca okamžite po zhoršení stavu pacienta odoslal na vyššie pracovisko, pacient bol odoslaný 16.4.2007, pričom žalovaný tvrdil, že mal byť odoslaný dňa 13.4.2007, pričom tento dátum nepodložil žiadnym dôkazom preukazujúcim, že by sa skorším prekladom niečo v zdravotnom stave pacienta zmenilo resp. nepreukázal, že by preklad dňa 16.4.2007 bol neskorý. Žalovaný nepreukázal ani nezdôvodnil, v čom vidí oneskorenosť prekladu, resp. akú úlohu zohrávajú 3 dni v celkovom ochorení pacienta v tomto prípade a z čoho, z akého právneho predpisu vyplýva tvrdená oneskorenosť postupu, z postoja žalovaného jasne vyplýva snaha za každú cenu uložiť pokutu, dokázať pochybenie žalobcu a nie snaha nájsť objektívnu pravdu.

Žalobca uviedol, že žalovaný porušil zákon aj z dôvodu, že pri určovaní výšky pokuty prihladol o. i. aj na ním tvrdené „opakované porušenie zákona pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti“. § 50 ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zákon o zdravotných poisťovniach“), stanovuje povinnosť správneho orgánu, ktorou je prihladnúť na závažnosť zistených nedostatkov a na ich následky, pričom sa jedná o taxatívny výpočet, ktorý správny orgán nemôže rozšíriť a teda nemôže prihladnúť na ďalšiu skutočnosť, ktorou v tomto prípade bolo tvrdené „opätovné porušenie zákona“ žalobcom v úplne inom absolútne nesúvisiacom prípade resp. prípadoch. Žalovaný v rozhodnutiach pojem „opakované porušenie“ nešpecifikoval, nie je možné zistiť, aké porušenia mal žalovaný na mysli, jedná sa o vážny, zavádzajúci a nepreskúmateľný termín.

Záverom žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 5Szd/2/2009 zo dňa 21.7.2009 a sp. zn. 5Szd/3/2009 zo dňa 3.11.2009.

Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podal vlastný odvolací návrh smerujúci proti výroku o náhrade trov konania taktiež žalobca domáhajúc sa jeho zmeny tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 587 € (cenu za vypracovanie znaleckého posudku) a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 270,43 €.

Uviedol, že vo veci mal plný úspech a zároveň mu vznikli trovy konania, konkrétne hotové výdavky resp. trovy dôkazov, pretože v konaní predložil listinný dôkaz – znalecký posudok MUDr. Z. S. č. 16/09 zo dňa 24.9.2009, ktorý potreboval na účelné uplatňovanie svojich práv a za ktorý preukázateľne zaplatil sumu 587 €. Účelnosť týchto trov potvrdzuje i skutočnosť, že najmä o tento znalecký posudok oprel súd svoje rozhodnutie vo veci samej, pričom v tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 5Szd/3/2009 zo dňa 30.11.2009.

Z o d ô v o d n e n i a :

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O. s. p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.7.2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovaného zo dňa 4.8.2009, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil rozhodnutie vydané úradom, pobočka Banská Bystrica o uložení pokuty zo dňa 15.1.2009. V napadnutom rozhodnutí žalovaný vo výrokovej časti uviedol, že „účastník konania porušil § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti tým, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti maloletému pacientovi M. B. nevykonal všetky zdravotné výkony na zabezpečenie včasnej a účinnej liečby. Zdravotný stav pacienta hodnotil ako tranzitórnu coxitídu (prechodný zápal bedrového kĺbu). Nezvážil možnosť, že ide o prejavy purulentnej coxitídy (hnisavého zápalu bedrového kĺbu) v rámci septického stavu. Nevykonal USG vyšetrenie bedrového kĺbu resp. nezabezpečil jeho vykonanie na vyššom pracovisku, ako bezpečného vyšetrenia z hľadiska radiačnej záťaže. Úrad zistil, že účastník konania pri jasných klinických príznakoch ako bolesťivosť, obmedzenie hybnosti dolnej končatiny, septické teploty, vysoké hodnoty zápalových ukazovateľov, chybné zhodnotil závažnosť stavu maloletého pacienta. Coxitídu hodnotil ako tranzitórnu a to aj 5 dní po prijatí do nemocnice, keď klinický stav pacienta nebol zlepšený, zo strany účastníka konania nedošlo k prehodnoteniu diagnostického postupu. Pochybenie v poskytnutej zdravotnej starostlivosti je evidentné aj z nedostatočnej zdravotnej dokumentácie. Chýba jednoznačné dokladovanie poskytnutej farmakoterapie. Oneskoreným prehodnotením zdravotného stavu došlo k neskoršiemu prekladu na vyššie pracovisko a tým k oneskoreniu adekvátnej liečby. To v konečnom dôsledku viedlo k takým zmenám na pohybovom aparáte, že bol nutný závažný operačný zákrok na vyvíjajúcom sa detskom organizme na špecializovanom pracovisku v zahraničí. Trvalým následkom bude narušenie dynamiky chôdze dieťaťa v dôsledku skrátenia dolnej končatiny po prekonanom zápale stehennej kosti a bedrového kĺbu. Operačným zákrokom bola potvrdená deformácia krčka stehennej kosti s deformáciou hlavice kĺbu. Následne bude potrebná dlhodobá rehabilitácia. Antibiotická liečba nebola adekvátna septickému stavu s coxitídou. Dňa 13.4.2007 t.j. 5 dní po prijatí na detské oddelenie účastníka konania, klinický obraz pacienta nebol významne zlepšený, zápalová aktivita stúpla, sonografický nález potvrdil distenziu (rozťahnutie) kĺbového puzdra. Aj napriek tomu nedošlo k prehodnoteniu diagnostického postupu, čo

by viedlo k následnému skoršiemu prekladu na vyššie pracovisko. Antibiotikum, ktoré bolo maloletému M. B. nasadené na pohotovosti perorálne, nebolo zmenené, účastník zmenil iba formu liekov – liečba bola podávaná intravenózne. Účastník konania mal maloletého M. B. odoslať na vyššie pracovisko už v čase, keď zistil, že sa jeho zdravotný stav nemení“.

Správny orgán prvého stupňa rozhodnutím zo dňa 15.1.2009 uložil žalobcovi pokutu vo výške 4647,10 € za porušenie § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti, pretože „nesprávnym zhodnotením závažnosti zdravotného stavu došlo k oneskorenému riešeniu, čo pri diagnóze hematogénnej osteomyelitídy femuru so sekundárnou coxitídou viedlo k trvalým následkom – narušeniu vývoja kĺbu stehnovej kosti pacienta“.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Podľa § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o zdravotných poisťovniach, na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 3 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

Podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

Podľa § 34 ods. 4 Správneho poriadku, vykonávanie dôkazov patrí správne mu orgánu.

Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v preskúmvanej veci dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci nezistili skutkový stav správne, a preto ich rozhodnutie treba považovať za predčasné. Súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ žalobe vyhovel a preskúmvané rozhodnutie ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O. s. p., preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v svojom odôvodnení iba obmedzil na právne vyhodnotenie námietky žalovaného týkajúcej sa vyhodnotenia skutkového stavu.

Žalovaný v odvolaní polemizoval so závermi vyplývajúcimi zo znaleckého posudku predloženého žalobcom v súdnom konaní (dostatočne popísanými v rozsudku súdu prvého stupňa), uvádzajúc dôvody, pre ktoré s uvedenými závermi nesúhlasí a poukazuje na to, že v akomkoľvek doterajšom súdnom spore bol medicínsky názor znalkyne MUDr. S. odlišný od stanoviska správneho orgánu resp. od odborných posudkov konzultantov úradu.

Odvolací súd túto námietku nepovažoval sa dôvodnú, keďže z vyššie citovaných ustanovení vyplýva pre správny orgán povinnosť zistiť presne a úplne skutočný stav veci, správny orgán nemôže závery vyplývajúce z predloženého dôkazu (znaleckého posudku) spochybňovať subjektívnymi hodnoteniami, ale len na základe ním vykonaného dokazovania.

Ako už správne uviedol krajský súd, samotné rozpory v predložených dôkazoch svedčia o tom, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, a preto napadnuté rozhodnutie, ako aj správne rozhodnutie prvého stupňa, boli vydané predčasne. Skutočnosť, že správne orgány nevenovali v danej veci dostatočnú pozornosť zisteniu skutočného stavu veci a v danej veci si nezadovážili dostatok skutkových podkladov, ktoré by spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti preukazovali, že žalobca sa dopustil skutku, ktorým mal porušiť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o zdravotnej starostlivosti, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku, predloženého žalobcom súčasne spolu so žalobou

Pokiaľ žalovaný poukazoval, že krajský súd mal dať vypracovať kontrolný znalecký posudok, odvolací súd uvádza, že ak správny orgán rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy (§ 250i ods. 2 O. s. p.), avšak nemôže sa však jednať o podstatné doplnenie dokazovania, keďže nedostatočne zistený skutkový stav je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia ako nezákonného podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O. s. p., nakoľko patrí správne mu orgánu zistiť skutkový stav v rozsahu dostatočnom pre vydanie rozhodnutia, súd v rámci konania o správnej žalobe nemôže naprávať vady spôsobujúce nezákonnosť správneho rozhodnutia.

Štruktúra Ústavy Slovenskej republiky (5. hlava – zákonodarná moc, 6. hlava – výkonná moc, 7. hlava – súdna moc) ako aj čl. 141 ods. 2 ústavy jednoznačne vymedzujú ústavné limity jednotlivých zložiek štátnej moci. Súd preto počas súdneho konania v tak odborných otázkach nemôže vysloviť sám odborný záver o tom, či bola zdravotná starostlivosť poskytnutá v súlade s najnovšími poznatkami lekárskej vedy v situácii, keď skupina odborníkov (okrem iného nositeľov prestížnych pedagogických titulov v oblasti medicínskeho vzdelávania) na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti dôjde k celkom opačným záverom, ako znalec, ktorý je štátom

---

aprobovanou osobou na osvedčovanie odborných skutočností povinnou rešpektovať určité odborné postupy pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti. Takýto záver musí vysloviť správny orgán a súd je podaním správnej žaloby iba prizvaný do pozície preskúmania zákonnosti, či vyslovené odborné závery o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti boli vyslovené v súlade so zákonom (a najmä so zásadou voľného hodnotenia dôkazov) alebo nie, pričom obsah týchto záverov neskúma z hľadiska odborného, ale z hľadiska právneho.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky vznesené v odvolaní, odvolací súd sa nimi nezaoberal, keďže nemohli mať vplyv na správnosť rozsudku krajského súdu, ktorý rozhodnutie žalovaného ako aj správneho orgánu prvého stupňa zrušil z dôvodu nedostatočne zisteného stavu podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O. s. p.

O náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu k odvolaniu žalovaného rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 2 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p., keď žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže v takomto konaní mu nárok na náhradu trov neprináleží.

Odvolací súd posudzoval v tomto konaní taktiež odvolanie podané žalobcom týkajúce sa výroku o náhrade trov konania, pričom dospel k záveru, že je dôvodné.

Z obsahu priložených spisov odvolací súd zistil, že žalobca už v administratívnom konaní žiadal doplniť dokazovanie súdnym znalcom, na ktorý návrh žalovaný v odvolacom správnom konaní neprihliadol a žalobca znalecký posudok, ktorý si dal vypracovať na podporu svojich tvrdení na vlastné náklady, predložil krajskému súdu spolu so správnu žalobou. Znalecký posudok v danom prípade bol jedným z podkladov pre záver súdu, že správne orgány v danej veci nezistili skutkový stav spoľahlivo. Žalobcovi ako účastníkovi preskúmovacieho konania vyplatením znaleckej odmeny za vypracovanie tohto posudku vznikli náklady potrebné na bránenie práva proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov oboch stupňov.

Z uvedených dôvodov pokiaľ žalobca bol v preskúmovacom konaní úspešný a vzniklo mu právo na náhradu trov konania v zmysle § 250k ods. 1 O. s. p., mal právo, aby mu boli priznané všetky trovy konania potrebné na účelné uplatňovanie a bránenie práva proti žalovanému (§ 246c ods. 1 v spojení s § 137 a s § 142 ods. 1 O. s. p.), preto odvolací súd zmenil časť rozsudku krajského súdu tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 932,67 €.

98. R O Z H O D N U T I E

Disciplinárne konanie je typom konania týkajúceho sa administratívneho trestania, ktorého výsledok môže závažným spôsobom zasiahnuť do okruhu práv fyzickej osoby nielen pri výkone jej povolania, ale môže ovplyvniť aj jeho spoločenské postavenie a dobré meno.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. októbra 2011, sp. zn. 5 Sžo 45/2011)

Krajský súd v T. (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým uznesením zastavil konanie o žalobe žalobkyne proti rozhodnutiam žalovanej z 3. marca 2009, v spojení s prvostupňovým rozhodnutím žalovaného z 18. októbra 2005.

Dôvodom zastavenia konania podľa ustanovenia § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) bola oneskorene podaná žaloba. Krajský súd vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu uviedol, že žalobkyňa bola v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa ako aj žalovaného právne zastúpená JUDr. M.S., advokátom, Advokátska kancelária S., S. & P., s. r. o., so sídlom Bratislava, na základe plnomocenstva z 8. augusta 2005. Správne konanie – prvostupňové aj odvolacie – tvorí jeden celok. V spise žalovaného sa nenachádza odvolanie plnomocenstva žalobkyňou, ktorým splnomocnila na svoje právne zastupovanie advokáta JUDr. M.S. V záhlaví napadnutého rozhodnutia je uvedené, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní zastúpená advokátom JUDr. M. S. a podľa pripojenej doručky bolo napadnuté rozhodnutie doručené advokátovi žalobkyne dňa 8. júna 2009 a Ministerstvu spravodlivosti dňa 9. júna 2009. Napadnuté rozhodnutie obsahuje správne poučenie s tým, že odvolanie proti nemu nie je prípustné a právoplatné rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa osobitného predpisu (druhá hlava piatej časti OSP). Poznomenáva sa, že žalovaný predložil spis súdu bez vyznačenia právoplatnosti na prvopise rozhodnutia preskúmaného súdom.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 246c a § 146 ods. 1 písm. c/ OSP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie navrhujúce uznesenie krajského súdu zmeniť a rozhodnúť v súlade s jej návrhom.

Podľa názoru žalobkyne uznesenie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Mala za to, že krajský súd zrejme vychádzal z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. US/310/07-10, kde Ústavný súd odmietol sťažnosť podanú proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorom konštatoval že: „*ústavný súd sa zároveň stotožňuje s názormi najvyššieho súdu o doručovaní rozhodnutia v rámci daňového konania, ako aj s jeho tvrdením, že v namietanom prípade nemohlo dôjsť k naplneniu diktie druhej vety § 17 ods. 5 zákona o správe daní a poplatkov, pretože sťažovateľ v danom konaní nemal nič osobne vykonať*“.

Uvedené rozhodnutie sa však vzťahuje na daňové konanie, v zákone o správe daní a poplatkov je výslovne uvedené, komu má byť doručené rozhodnutie.

Poukazovala preto na rozdiel medzi daňovým konaním a konaním o disciplinárnom previnení súdneho exekútora v zmysle zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“ alebo „zákon č. 233/1995 Z. z.“) a Disciplinárneho poriadku Slovenskej komory exekútorov (ďalej aj „Disciplinárny poriadok“), ktorý je v tom, že Disciplinárny poriadok ustanovuje presne komu má byť doručené rozhodnutie, a to v tretej hlave § 19 odsek 5. „*Odpis rozhodnutia sa doručí do vlastných rúk účastníkom disciplinárneho konania a ich právnym zástupcom*.“ Z uvedeného podľa žalobkyne jasne vyplýva, že rozhodnutie má byť doručené predovšetkým účastníkom konania a samozrejme aj právnym zástupcom, čo Slovenská komora exekútorov opomenula a doručila jej rozhodnutie až 4. februára 2011 na jej vlastný podnet. Disciplinárny poriadok bol zriadený na základe zákona č. 233/1995 Z. z., a uvedené ustanovenia sú v postavení k správneho poriadku *lex specialis*, t. j. správny poriadok je v postavení *lex generalis*. Zákonodarca splnomocnil konferenciu exekútorov na schválenie organizačného, volebného a disciplinárneho poriadku podľa ustanovenia § 214 ods. 4 písm. b/ zákona č. 233/1995 Z. z. Z dôvodu, že doručovanie je upravené v *lex specialis* (zákon č. 233/1995 Z. z. v nadväznosti Disciplinárny poriadok Slovenskej komory exekútorov) má žalobkyňa za to, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec. Keďže je Exekučný poriadok a Disciplinárny poriadok v postavení *lex specialis*

má správny orgán ako aj prvostupňový súd postupovať pri rozhodovaní podľa Disciplinárneho poriadku a až následne v prípade, že v Exekučnom a Disciplinárnom poriadku nie je upravené doručovanie je možné postupovať podľa lex generalis – správneho poriadku [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)].

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne považoval odvolanie žalobkyne za nedôvodné. Poukazoval na ustanovenie § 17 ods. 1, § 24 ods. 1 a § 25 ods. 5 správneho poriadku ako aj ustanovenie § 19 bod 5 Disciplinárneho poriadku Slovenskej komory exekútorov, majúc za to, že ak žalobou napadnuté rozhodnutie správneho orgánu bolo doručené advokátovi disciplinárne obvinenej (v postavení žalobcu v tomto konaní o preskúmanie rozhodnutia), ktorý zastupoval žalobkyňu v odvolacom konaní a doručenie rozhodnutia bolo vykázané 08. júna 2009, prvostupňový súd správne uviedol, že na plynutie lehoty na podanie žaloby podľa § 250b ods. 1 OSP nemá vplyv skutočnosť, že podľa tvrdenia žalobkyne jej bolo rozhodnutie doručené až 4. februára 2011.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Z o d ô v o d n e n i a :

V predmetnej právnej veci je spornou otázkou doručovania rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia disciplinárnym orgánom Slovenskej komory exekútorov (ďalej aj „SKE“) druhého stupňa a následné posúdenie otázky včasnosti podania žaloby podľa ustanovenia § 250b ods. 1 OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu administratívneho spisu žalovaného č. DK 18/2005 zistil, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 3. marca 2009, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie, bolo doručované iba právnomu zástupcovi žalobkyne JUDr. S. Žalobkyni bolo rozhodnutie doručené na jej vlastnú žiadosť až dňa 4. februára 2011.

Otázka doručovania v správnom konaní je vo všeobecnosti upravená v ustanovení § 24 až § 26 správneho poriadku. Vo veciach disciplinárneho konania proti exekútorom vzťah medzi správny poriadok a Exekučný poriadok a na jeho základe prijatým Disciplinárnym poriadkom Slovenskej komory exekútorov je na úrovni všeobecný – špeciálny zákon, kde správny poriadok je všeobecným právnym predpisom a Exekučný poriadok špeciálnym právnym predpisom. V tomto prípade sa uplatní zásada lex specialis derogat legi generali, t. j. špeciálny zákon alebo jeho ustanovenie ruší všeobecný zákon alebo jeho ustanovenie. To napokon vyplýva aj z § 1 ods. 1 správneho poriadku.

Podľa § 217 ods. 3 Exekučného poriadku konanie a rozhodovanie disciplinárnej komisie upraví komora v disciplinárnom poriadku.

Disciplinárny poriadok schvaľuje Konferencia exekútorov (§ 213 ods. 4 písm. b/ Exekučného poriadku).

Disciplinárny poriadok Slovenskej komory exekútorov ako vnútorný predpis, ktorý ustanovuje podrobnosti o disciplinárnom konaní, je vydávaný na základe zákona a v jeho medziach.

Podkladom pre vydanie tohto disciplinárneho poriadku je ustanovenie § 213 ods. 4 písm. b/ a § 217 ods. 3 Exekučného poriadku (§ 1 bod 1 Disciplinárneho poriadku).

Tento disciplinárny poriadok upravuje postup disciplinárnych orgánov, účastníkov disciplinárneho konania a iných osôb tak, aby sa spoľahlivo zistil skutkový stav uvedený v návrhu na začatie disciplinárneho konania, a aby sa správne rozhodlo o disciplinárnom previnení súdneho exekútora a o disciplinárnom opatrení (§ 1 bod 2 Disciplinárneho poriadku).

Z citovaných ustanovení je zrejmé, že ustanovenia § 213 ods. 4 písm. b/ a § 217 ods. 3 Exekučného poriadku zmocnili Konferenciu exekútorov, ako najvyšší orgán Slovenskej komory exekútorov, jednak prijať predpis nižšej právnej sily (Disciplinárny poriadok) a jednak zmocnili tento predpis upraviť postup

disciplinárnych orgánov (disciplinárnej komisie), účastníkov disciplinárneho konania a iných osôb v disciplinárnom konaní vedenom proti exekútorovi.

Disciplinárne konanie je typom konania týkajúceho sa administratívneho trestania, ktorého výsledok môže závažným spôsobom zasiahnuť do okruhu práv obvineného nielen pri výkone jeho povolania, ale môže ovplyvniť aj jeho spoločenské postavenie a dobré meno.

Právne normy, a to nielen ústavné normy a normy obsiahnuté v zákonoch, ale aj normy obsiahnuté v právnych predpisoch nižšieho stupňa právnej sily, treba interpretovať a uplatňovať vo vzájomnej príčinnej súvislosti (k tomu pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. II. ÚS 31/97, PL. ÚS 13/97, PL. ÚS 15/98, II. ÚS 10/99, I. ÚS 53/01, PL. ÚS 12/01, m. m. PL. ÚS 9/04 a ďalšie).

Podľa § 19 bod 5 Disciplinárneho poriadku odpis rozhodnutia sa doručí do vlastných rúk účastníkom disciplinárneho konania a ich právnym zástupcom.

Na základe vyššie uvedeného bolo potrebné pri doručovaní postupovať podľa ustanovenia § 19 bod 5 Disciplinárneho poriadku a doručiť odpis rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní žalobkyni do vlastných rúk.

Postup žalovaného v disciplinárnom konaní s poukazom na doručovanie rozhodnutia nemožno preto považovať za súladný so zákonom a z tohto dôvodu neobstojí ani rozhodnutie krajského súdu o zastavení konania pre oneskorené podanie žaloby.

Rozhodujúcim pre posúdenie včasnosti podania žaloby podľa ustanovenia § 250b ods. 1 OSP je doručenie písomnosti – rozhodnutia žalovaného žalobkyni a nie jej právnemu zástupcovi v disciplinárnom konaní. Ak krajský súd konanie vo veci zastavil, svojím postupom odňal žalobkyni možnosť domáhať sa súdnej ochrany v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Na margo veci najmä s ohľadom na vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za vhodné dodať, že vo všeobecnosti je možné pri doručovaní písomností podľa ustanovení správneho poriadku dovodiť záver, že ak si účastník správneho konania zvolil právneho zástupcu pre celé konanie, je na mieste postup podľa ustanovenia § 25 ods. 5 správneho poriadku a rozhodujúcim dňom doručenia rozhodnutia správneho orgánu druhého stupňa je deň doručenia právnemu zástupcovi účastníka. Toto však platí za podmienky, že osobitný zákon neustanovuje osobitný postup pri doručovaní písomností – práve s ohľadom na ustanovenie § 1 ods. 1 správneho poriadku. Týmto osobitným zákonom je v danom prípade, ako je už uvedené vyššie, predovšetkým Exekučný poriadok a následne na jeho základe vydaný Disciplinárny poriadok Slovenskej komory exekútorov, a to aj napriek tomu, že ide o vnútorný predpis Slovenskej komory exekútorov.

Vychádzajúc z uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v T., č. k. 13S/25/2011-28 z 19. júla 2011 musel podľa 250ja ods. 3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní Krajský súd v Trenčíne bude pri posúdení včasnosti podania žaloby vychádzať z ustanovení § 19 bod 5 Disciplinárneho poriadku Slovenskej komory exekútorov a § 250b ods. 1 OSP, pričom je viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným v tomto uznesení (§ 250ja ods. 4 OSP).

K odvolaciemu petitu žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že nemohol v danej veci rozhodnúť meritórne sám zmenou uznesenia krajského súdu a zrušením rozhodnutia žalovanej (250ja ods. 3 veta prvá OSP), pretože ak krajský súd ako súd prvého stupňa konanie zastavil, meritórnym rozhodnutím odvolacieho súdu by účastníkom bola odňatá možnosť podať odvolanie vo veci samej.

99.
ROZHODNUTIE

Kategorizácia zbrane ako vojenského materiálu alebo civilnej zbrane nie je podmienená len konkrétnym typom zbrane (puška, samopal, guľomet a i.), ale vyplýva aj z jej funkčného využitia, t.j. že táto je požívaná na určitý špecifický účel – pri zabezpečovaní obrany a bezpečnosti štátu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. februára 2012, sp. zn. 8 Sžo 7/2011)

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 31.3.2009 spolu s rozhodnutím prvostupňového orgánu zo dňa 22.1.2009 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len O. s. p.) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že tovar, ktorý bol predmetom žiadosti o udelenie licencie nespĺňal základnú definíciu vojenského materiálu a zároveň žalobca ako držiteľ zbrojnej licencie skupiny A,B,C,D,E,F,G, je oprávnený nakladať so strelnými zbraňami a strelivom, ktoré boli predmetom žiadosti o vydanie dovoznej licencie výlučne v zmysle obmedzení vzťahujúcich sa k jednotlivým skupinám zbrojných licencií, avšak je plne oprávnený takýto druh tovaru nadobúdať a ďalej s ním obchodovať, nakoľko na predmetný druh tovaru sa nevzťahujú ustanovenia o obchodovaní s vojenským materiálom a preto ho nemožno kvalifikovať ako vojenský.

Pri kategorizácii tovaru došlo k pochybeniu a mylnému stotožneniu pojmov samočinná a vojenská zbraň. Krajský súd dospel k záveru, že okamihom znehodnotenia zbrane a jej certifikáciou spolu s vystavením civilnej značky dochádza k demilitarizácii vojenskej zbrane v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Podmienky znehodnocovania zbraní upravuje zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene niektorých zákonov.

Pokiaľ žalobca v priebehu administratívneho konania predložil kúpnu zmluvu a proforma faktúru so spoločnosťou B.V.S., s.r.o., krajský súd dospel k záveru, že táto bola vystavená len za účelom získania dovoznej licencie, ale predmetný tovar nebol už na jej základe odovzdaný žalobcovi a nikdy nedošlo k prevodu vlastníckeho práva k predmetnému tovaru zo spoločnosti B.V.S., s.r.o. na žalobcu. Proforma faktúru nemožno považovať za prejav vôle smerujúci k uzavretiu kúpnej zmluvy, a teda k nadobudnutiu vlastníckeho práva k danému tovaru, na ktorý sa proforma faktúra vzťahuje. Žalobca v konaní dostatočne správne orgánu preukázal, že vlastnícke právo k tovaru nikdy nenadobudol, ani neuzavrel so spoločnosťou B.V.S., s.r.o. zmluvu o kúpe predmetného tovaru, a preto napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu vo výške 473,02 €.

Proti predmetnému rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote dňa 17.12.2010 odvolanie domáhajúce sa jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobu zamietne a žalobcovi neprizná náhradu trov konania.

Uviedol, že súd pri posudzovaní toho, čo je vojenský materiál sa uspokojil len s § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 179/1998 Z. z. o obchodovaní s vojenským materiálom a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Zákon“), hoci ods. 2 cit. ust. uvádza, že podrobnosti podľa ods. 1 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Podľa výnosu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 1/2003, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona, patria samočinné zbrane skupiny A do kategórie VM 1.a) – Pušky, karabíny, revolvery, pištoly, samopaly a guľomety. Súd jednostranne a účelovo použil len časť príslušného ustanovenia, účelovo vynechal § 4 ods. 2 Zákona, aby dokázal odôvodniť svoje nesprávne rozhodnutie uvedené vo výrokovvej časti rozsudku. Na obchodovanie so samočinnými zbraňami skupiny A – kategórie VM 1. A) – Pušky, karabíny, revolvery, pištoly, samopaly a guľomety, sa vyžaduje naplnenie § 5 ods. 1 Zákona. Žalobca nebol držiteľom povolenia na obchodovanie s vojenským materiálom. Na obchodovanie so samočinnými zbraňami skupiny A podľa Zákona sa jednoznačne vyžaduje povolenie na obchodovanie s vojenským materiálom. Súd pri rozhodovaní jednostranne rozhodol v prospech žalobcu bez opory v zákone.

Žalovaný ďalej uviedol, že nesúhlasí s názorom vysloveným v napadnutom rozsudku krajského súdu, podľa ktorého okamihom znehodnotenia zbrane a jej certifikáciou spolu s vystavením civilnej značky dochádza k demilitarizácii vojenskej zbrane. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že pri dovoze samočinných zbraní nestačí tieto označiť slovenskou tlakovou značkou (CIP), čím stratia charakter vojenských zbraní, keďže uvedené samočinné zbrane sú zároveň vojenským materiálom podľa Výnosu. Zákon neobsahuje ustanovenie, ktoré by upravovalo, v akom prípade určitá hnuťelná vec spĺňajúca definíciu vojenského materiálu stratí tento charakter, a teda, že sa na ňu v zmysle Zákona už nebude hľadieť ako na vojenský materiál a tým ani nebude podliehať obmedzeniam v zmysle Zákona. Takúto právnu úpravu neobsahuje ani iný právny predpis. Každá hnuťelná vec, ktorá bola vyrobená ako vojenský materiál, zostáva kontrolovaným vojenským materiálom až do momentu jej zničenia, teda kým jej hmotná podstata prestane byť samostatnou hnuťelnou vecou. Pokiaľ je možné určitú hnuťelnú vec rozpoznať ako vec pôvodne vyrobenú ako vojenský materiál, bude táto stále kontrolovaným vojenským materiálom. Následkom tohto právneho stavu je skutočnosť, že na území Slovenskej republiky nemôže vykonávať činnosť akákoľvek osoba, ktorá by bola oprávnená spracovávať vojenský materiál takým spôsobom, aby tento vojenský materiál prestal podliehať Zákonomu, ak sa neberie do úvahy zošrotovanie vecí alebo spracovanie odpadu. Samočinné zbrane vo funkčnom stave sú vojenským materiálom, na ktoré sa vzťahuje § 4 Zákona.

Pokiaľ krajský súd proforma faktúru nepovažoval za prejav vôle smerujúci k uzavretiu kúpnej zmluvy, žalovaný uviedol, že potom každú faktúru by bolo možné považovať za proforma, čím nedochádza k prejavu vôle smerujúcej k uzavretiu kúpnej zmluvy, čiže žiaden zmluvný vzťah by nikto a nikdy neuzavrel. Aj na zmluvné vzťahu už uzavreté, sa podľa výkladu krajského súdu treba pozeráť, akoby nikdy neboli uzavreté.

Žalovaný mal za to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že je oprávnenou osobou v zmysle § 5 ods. 1 Zákona, navyše v správnom konaní predložil originál proforma faktúry č. 1 a 2 zo dňa 15.1.2008 a č. 6 zo dňa 5.2.2008, v ktorej spoločnosť B.V.S., s.r.o. súhlasila s predajom 390 ks samočinných zbraní za stanovenú cenu, čím došlo k súhlasnému prejavu vôle smerujúcemu k uzavretiu kúpnej zmluvy podľa 3 ods. 2 Zákona, ktorým konaním žalobca porušil § 5 ods. 1 Zákona tým, že obchodoval s vojenským materiálom bez vydania povolenia na obchodovanie s vojenským materiálom. Sankcia bola uložená opodstatnene vo výške 33 195 €.

Žalobca sa k odvolaniu vyjadril písomným podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 13.2.2012, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť a zaviazat' žalovaného k náhrade trov právneho zastúpenia, ktoré vyčísli do 3 dní od oznámenia rozhodnutia.

Uviedol, že žalovaný vykladá ním vydaný všeobecne záväzný právny predpis účelne a mimo kontextu, predpis ministerstva nemôže derogovať ustanovenia predpisu vyššej právnej sily, môže len v rámci definície Zákona vymenovať konkrétne výrobky, ktoré klasifikuje ako vojenský materiál striktne v súlade s definíciou vojenského materiálu podľa § 4 ods. 1 Zákona.

Žalobca poukázal na stanovisko Ministerstva obrany Slovenskej republiky, oddelenia licencií, zo dňa 25.5.2010, ktoré k otázke používania predmetných strelných zbraní alebo streliva pri zabezpečovaní úloh obrany a bezpečnosti štátu uviedlo, že „zbrane uvedené vo Vašej žiadosti pod písm. a/ až s/ neboli v období od roku 1993 nakupované a zavádzané do výzbroje ozbrojených síl Slovenskej republiky“.

Žalobca ďalej uviedol, že krajský súd správne odlišil pojem vojenská zbraň od pojmu vojenský materiál, keďže nie každá vojenská zbraň spĺňa podmienky, aby bola kvalifikovaná ako vojenský materiál a taktiež v danom prípade sa nejednalo o vojenský materiál, ale o civilné samočinné zbrane. Predmetné zbrane definíciu vojenského materiálu nespĺňajú a nikdy ani nespĺňali. Vojenský materiál stráca povahu vojenského materiálu hneď ako sa prestane spĺňať podmienka, ktorá je súčasťou definície vojenského materiálu, a to používanie pri zabezpečovaní úloh obrany a bezpečnosti štátu. Predmetné zbrane túto podmienku ani nikdy nespĺňali, nakoľko neboli používané na zabezpečovanie úloh obrany Slovenskej republiky.

Ďalej žalobca uviedol, že podstatnou náležitosťou zmluvy o budúcej zmluve je písomná forma a záväzok jednej alebo druhej strany uzavrieť v určenej dobe budúcu zmluvu s predmetom plnenia, ktorý je určený aspoň všeobecným spôsobom. Stotožnil sa s názorom krajského súdu, že proforma faktúru nemožno považovať za prejav vôle smerujúci k uzavretiu kúpnej zmluvy, keďže nespĺňa náležitosti zmluvy o budúcej zmluve podľa § 289 Obchodného zákonníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá

O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné vo výroku ako vecne správny potvrdiť, aj keď z čiastočne odlišných dôvodov.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 14.2.2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky, ministerstvá a iné orgány štátnej správy na základe zákonov a v ich medziach môžu vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak sú na to splnomocnené zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 Zákona na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) obchodovaním s vojenským materiálom predaj alebo kúpa vojenského materiálu, zahraničnoobchodná činnosť s vojenským materiálom, interkomunitárna preprava vojenského materiálu alebo sprostredkovateľská činnosť s vojenským materiálom oprávnenými osobami,

Podľa § 3 ods. 2 Zákona za obchodovanie s vojenským materiálom sa na účely tohto zákona považuje aj písomný prejav vôle oprávnených osôb smerujúci k uzavretiu zmlúv, ktoré upravujú vzťahy podľa odseku 1 písm. a/.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona vojenským materiálom sú najmä:

- a) výrobky, ich súčasti, príslušenstvo a náhradné dielce, ktoré sú vzhľadom na svoje charakteristické technické a konštrukčné vlastnosti osobitne určené na používanie v ozbrojených silách, v ozbrojených bezpečnostných zboroch, iných ozbrojených zboroch a ktoré sa používajú pri zabezpečovaní úloh obrany a bezpečnosti štátu,
- b) stroje, zariadenia a investičné celky vyrobené, upravené, vybavené alebo skonštruované osobitne na vojenské účely, najmä pre vývoj, výrobu, kontrolu a skúšanie ďalších výrobkov, ich súčastí a náhradných dielcov uvedených v písmene a/,
- c) služby poskytované alebo prijímané v súvislosti s vojenským materiálom uvedeným v písmenách a/ a b/, najmä vykonávanie opráv, úprav, skladovanie a preprava materiálu, ako aj poskytovanie informácií, vysielanie odborníkov na účely výskumu, vývoja, konštrukcie, výroby, úprav, opráv, údržby, použitia a ovládania vojenského materiálu s výnimkou tých, ktoré podliehajú osobitnému režimu.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona podrobnosti podľa odseku 1 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo hospodárstva").

Podľa Prílohy č. 1 časti A k Výnosu č. 1/2003, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 179/1998 Z. z. o obchodovaní s vojenským materiálom a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Výnos“), vojenský materiál sa člení na:

VM 1: Zbrane s hladkou hlavňou kalibru menšieho ako 20 mm, iné zbrane a automatické zbrane kalibru 12,7 mm (kalibru 0,50 palca) alebo menej, ich príslušenstvo a špeciálne konštruované súčasti:

Pušky, karabíny, revolvery, pištole, samopaly a guľomety:

VM 1.a) nekontroluje:

1. muškety, pušky a karabíny vyrobené pred rokom 1938,
2. repliky a napodobeniny muškiet, pušiek a karabín podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890,
3. revolvery, pištole a guľomety vyrobené pred rokom 1890 a ich repliky a napodobeniny.

Podľa § 25 ods. 2 písm. c/ Zákona, pokutu od 100 000 Sk do 5 000 000 Sk ministerstvo hospodárstva uloží tomu, kto obchoduje s vojenským materiálom bez vydania povolenia (§ 10 a 10a) alebo udelenia licencie (§ 16) alebo v rozpore s nimi.

Podľa § 25 ods. 5 Zákona, výšku pokuty uloženej podľa odsekov 1, 2 a 3 určí ministerstvo hospodárstva s prihliadnutím na

- a) mieru, význam a čas ohrozenia zahraničnopolitických a bezpečnostných záujmov štátu,
- b) hmotnú výšku škody vzniknutú protiprávnym konaním.

Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal právny záver krajského súdu ohľadne definície vojenského materiálu, odvolací súd argumentáciu prednesenú v tejto súvislosti nepovažoval za relevantnú.

Z § 4 ods. 1 písm. a/ Zákona vyplývajú základné zákonné požiadavky, aby mohol určitý výrobok, jeho súčasť, príslušenstvo alebo náhradný diel byť považovaný za vojenský materiál, a to: charakteristické technické a konštrukčné vlastnosti, určenie na používanie v ozbrojených silách, v ozbrojených bezpečnostných zboroch, iných ozbrojených zboroch a použitie pri zabezpečovaní úloh obrany a bezpečnosti štátu.

Kategorizácia zbrane ako vojenského materiálu alebo civilnej zbrane nie je podmienená len konkrétnym typom zbrane (puška, samopal, guľomet a. i.), ale vyplýva aj z jej funkčného využitia, t. j. že táto je používaná na určitý špecifický účel - pri zabezpečovaní úloh obrany a bezpečnosti štátu (§ 4 ods. 1 písm. a/ *in fine* Zákona).

Ak žalovaný Výnosom upravil podrobnosti vzťahujúce sa k § 4 ods. 1 Zákona, vymenoval jednotlivé druhy a typy vojenského materiálu, tento materiál musí spĺňať rovnako zákonnú definíciu podľa § 4 ods. 1 Zákona, keď žalovaný vykonávacím predpisom nerozširuje zákonnú definíciu, vojenský materiál len konkretizuje a uvádza podrobnosti.

V zmysle čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky všeobecne záväzný právny predpis možno vydať len na základe zákona a v jeho medziach a rovnako to platí aj pre výklad tohto predpisu. Použitie, aplikácia Výnosu na konkrétne okolnosti nemôže byť v rozpore v právnom predpisom vyššej právnej sily.

Pokiaľ žalovaný dôvodil, že hnutelná vec, ktorá bola vyrobená ako vojenský materiál zostáva kontrolovaným vojenským materiálom až do momentu jej zničenia, tento právny názor nemá oporu v právnych predpisoch, keďže aj z Výnosu vyplývajú konkrétne výnimky, kedy materiál pôvodne vojenského použitia sa nepovažuje za vojenský.

V súvislosti s kategorizáciou predmetných zbraní ako vojenského materiálu, je potrebné poukázať na námietku vznesenú v žalobe ako aj v rozklade v konaní pred žalovaným, ktorou sa krajský súd nezaoberal, a to na porušenie princípu právnej istoty, keď žalobcovi pre dovoz rovnakého tovaru bola v minulosti udelená licencia.

V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasti okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodíť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôkaz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorým boli priznané.“ (I.ÚS 17/1999, Nález z 22.9.1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999. Nález z 13.10.1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1999, s. 382).

Z hľadiska princípu právnej istoty, podlieha ochrane aj legitímne očakávanie, ktoré je užšou kategóriou ako právna istota (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 16/06 zo dňa 30.4.2008, Nález Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 12/05 zo dňa 28.11.2007). Účelom legitímneho očakávania je

garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej sa do určitého výsledku spoliehali (m. m. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/06 zo dňa 24.6.2009, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 10/04 zo dňa 6.2.2008). S legitímnym očakávaním úzko súvisí zákaz prekvapivých rozhodnutí, keď správne orgány sa nemôžu, bez náležitého odôvodnenia a poskytnutia možnosti účastníkovi konania oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, odchýliť od doterajšej rozhodovacej praxe.

Pokiaľ žalovaný vo vzťahu k rovnakému subjektu pri podstatne nezmenenom právnom a skutkovom základe udelil v jednom prípade pre dovoz licenciu a v inom prípade udelil pokutu, bez toho, aby odchýlenie sa od predchádzajúcej praxe, skoršieho právneho výkladu, relevantne odôvodnil, takéto rozhodnutie je potrebné považovať za nezákonné z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov.

Základnou podmienkou materiálneho právneho štátu je všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že orgány štátnej správy, orgány samosprávy, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Zo zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, ktorý sa na konanie vzťahuje (§ 1 ods. 1 SP), vyplýva pre správny orgán povinnosť dbať na to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely (§ 3 ods. 5 SP).

Pre nedostatok dôvodov je prvostupňové rozhodnutie nepreskúmateľné aj pokiaľ ide o výšku uloženej pokuty. Správny orgán prvého stupňa uviedol, že **nezistil** ohrozenie zahraničnopolitických záujmov, ani hmotnú výšku škody vzniknutej protiprávnym konaním, ako zákonných determinantov pre ustálenie výšky pokuty (§ 25 ods. 5 Zákona), a napriek uvedenému uložil pokutu vo výške 33 195 €, pričom takéto odôvodnenie nemožno pokladať za dostatočné.

Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoľeného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených limitoch, hraniciach, uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite zdôvodnené.

Odvolacie námietky žalovaného týkajúce sa posudzovania právnej povahy proforma faktúry hodnotil odvolací súd ako nedôvodné a v tejto časti poukazujúc na odôvodnenie krajského súdu pre doplnenie správnosti uvádza, že **len predloženie takéhoto dokumentu** v konaní o udelenie licencie žalobcom nemožno považovať za prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, a to najmä s ohľadom na zameranie takéhoto úkonu (úkon bol urobený vo vzťahu k správne orgánu, nie k inému účastníkovi právneho vzťahu, zmluvy), formu tohto úkonu (zo Zákona obligatórne vyplýva písomná forma). Proforma faktúra je len **jednostranným úkonom** iného účastníka právneho vzťahu (*oferta*) a na to, aby mohlo dôjsť k dojednaniu zmluvy bol potrebný aj písomný úkon žalobcu adresovaný inému účastníkovi zmluvy (*akceptácia*); zo samotnej proforma faktúry nemožno vyvodiť vôľu žalobcu uzavrieť kúpnu zmluvu.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej O. s. p., nakoľko vznesené odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybniť jeho správnosť.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p., tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, keďže trovy v zákonnej lehote 3 pracovných dní od vyhlásenia rozsudku nevyčíslil a iné ako trovy právneho zastúpenia zo súdneho spisu nevyplývali (§ 151 ods. 1, 2 O. s. p.).

100. R O Z H O D N U T I E

Právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu fyzickej osoby na zaregistrovanie kandidátnej listiny pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky nie je daná.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. marca 2012, sp. zn. 10 Sv 1/2012)

Návrhom zo dňa 1.3.2012 doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 2.3.2012, navrhovateľ žiadal, aby najvyšší súd rozhodol o zrušení uznesenia č. 2 Ústrednej volebnej komisie zo dňa 16.12.2011 a rozhodol o zaregistrovaní kandidátnej listiny Ing. Mgr. R. G. ako kandidáta na poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky konané dňa 10.3.2012. V odôvodnení svojho návrhu uviedol, že sa rozhodol uchádzať o mandát poslanca Národnej rady Slovenskej republiky ako slobodný človek a občan, hrdý na svoju nezávislosť od akejkoľvek politickej strany a podal kandidátnu listinu pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. Ústredná volebná komisia (ďalej len „ÚVK“) dňa 16.12.2011 prerokovala jeho kandidátnu listinu a prijala uznesenie č.2, ktorým ju zamietla s odôvodnením, že kandidátne listiny môžu podať len politické strany a politické hnutia registrované podľa zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov. Uvedené uznesenie ÚVK mu bolo zaslané poštou ako obyčajná poštová zásielka určená do vlastných rúk, čím mu bolo znemožnené podať proti uzneseniu o odmietnutí kandidátnej listiny návrh na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní kandidátnej listiny na Najvyšší súd SR v zákonom stanovenej lehote. Uznesenie ÚVK neobsahovalo ani základné zákonom stanovené náležitosti rozhodnutia, napr. poučenie o opravnom prostriedku. Navrhovateľ má za to, že ÚVK mu zabránila kandidovať vo voľbách do NR SR a hrubo porušila jeho základné práva a slobody ako človeka a občana, rovnako ako protiústavná a likvidačná volebná kaucia stanovená zákonom o voľbách do NR SR vo výške 16 596 €, ktorej nezaplatenie nemôže byť dôvodom na odmietnutie kandidátnej listiny.

K návrhu navrhovateľ pripojil list ÚVK zo 16.12.2011, podľa ktorého ÚVK na svojom zasadnutí 16. decembra 2011 prerokovala jeho podanie a prijala uznesenie č. 2 v tomto znení: „Ústredná volebná komisia sa oboznámila s predloženým podaním súkromnej osoby Ing. Mgr. R. G. a konštatuje, že v uvedenom prípade nejde o kandidátnu listinu podľa zákona č. 333/2004 Z.z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Kandidátne listiny môžu podať len politické strany a politické hnutia registrované podľa zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov.“

Z o d ô v o d n e n i a :

Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým skúmal, či má právomoc vo veci konať (§ 103 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá a § 250za ods. 1 OSP), keďže existenciu procesných podmienok konania musí skúmať ex officio, a to v ktoromkoľvek štádiu konania.

- Podľa § 250za ods. 1 OSP, ak volebná komisia príslušná podľa osobitného zákona rozhodla
- a) o registrácii kandidátnej listiny, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na zrušenie registrácie kandidátnej listiny,
  - b) o registrácii kandidátnej listiny s úpravou vykonanou podľa osobitného zákona, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na vydanie rozhodnutia o ponechaní kandidáta na kandidátnej listine,
  - c) o odmietnutí registrácie kandidátnej listiny, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní tejto kandidátnej listiny.

Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, účastníkmi konania sú politická strana alebo koalícia, ktorá podala návrh podľa odseku 1 a Ústredná volebná komisia.

Citované zákonné ustanovenie taxatívne vymedzuje právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konať vo veciach registrácie kandidátnych listín. Túto právomoc najvyššieho súdu nie je možné rozšíriť.

Z uvedeného je nesporné, že právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o uplatnenom návrhu nie je daná, keďže nejde o návrh politickej strany alebo koalície a rovnako nie je splnená ani ďalšia zákonná podmienka, že Ústredná volebná komisia rozhodla o odmietnutí registrácie kandidátnej

listiny (tá len konštatovala, že nejde o kandidátnu listinu podľa zákona č. 333/2004 Z.z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov).

Z týchto dôvodov musel Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 104 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 244 ods. 5 veta druhá OSP konanie zastaviť.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP tak, že účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.

101. R O Z H O D N U T I E

Účelom konania o dodatočnom povolení stavby je následné zhojenie závažnej chyby, ktorou je prvotné vedomé ignorovanie zákona zo stany stavebníka pod podmienkou preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolennej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami, pričom dôkazné bremeno je na vlastníčkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2011, sp. zn. 8 Sžo 125/2010)

Rozsudkom Krajský súd v K. zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia v I. a II. rade domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 7.1.2008, ktorým zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil rozhodnutie Mesta K. zo dňa 24.9.2007 o dodatočnom povolení stavby „Prístavba záhradnej chaty“, umiestnenej na pozemku v záhradkárskej lokalite O., k. ú. K. N. V. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že z ustanovenia § 6 ods. 1 písm. c/ bod 2 a 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „katastrálny zákon“), vyplýva, že do katastra nehnuteľností sa zapisujú aj stavby, ktoré nie sú označené súpisným číslom a stavby rozostavané, a preto neobstojí tvrdenie žalobcov, že zrušením súpisného čísla stavby je automaticky preukázaná aj právna neexistencia – nelegálnosť stavby ako takej. Rozhodnutie o pridelení súpisného čísla bolo na základe podaného protestu krajského prokurátora v K. zrušené, ale starosta Mestskej časti K. N. V. nevydal rozhodnutie, ktoré by zodpovedalo zákonu, tak ako to navrhoval prokurátor, teda opätovne nerozhodol o pridelení súpisného čísla ani nezamietol žiadosť o pridelenie súpisného čísla. Rozhodnutie mestskej časti o zrušení pridelenia súpisného čísla nemá náležitosti listiny, ktorá by mohla byť podkladom pre vykonanie zmeny alebo opravy zápisu v katastri nehnuteľností. Je nepochybné, že stavba, ku ktorej bola uskutočnená prístavba bez stavebného povolenia, právne existuje. Stavebný úrad i žalovaný mali pri rozhodovaní k dispozícii výpis z listu vlastníctva k. ú. K. N. V., tiež stanovisko katastrálneho úradu, Správy katastra K., že k zmene alebo k oprave údajov na liste vlastníctva nedošlo, preto žalovaný ani stavebný úrad nepochybili, keď pri rozhodovaní vychádzali z týchto údajov. Krajský súd taktiež nepovažoval za dôvodnú námietku ohľadne nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia pokiaľ ide o posudok negatívnych vplyvov objektu na zatienenie pozemku žalobcov, pretože žalovaný ako aj stavebný úrad v dôvodoch rozhodnutí konštatovali, že obsah posudku nemôže mať vplyv na rozhodnutie, pretože slovenské technické normy sa týkajú iba posúdenia oslnenia, presvetlenia a denného osvetlenia budov nie pozemkov. K námietke nedodržania odstupovaných vzdialeností krajský súd uviedol, že uznesenie mestského zastupiteľstva zo dňa 28.6.2007 sa vzťahuje na novostavané objekty, nie na už postavené stavby a taktiež poukázal na rozhodnutie žalovaného, v ktorom tento uviedol, že pôvodný odstup stavby od hranice pozemku žalobcov sa nezmenil, pretože prístavba sa uskutočňovala na strane, ktorá nesusedí s pozemkom žalobcov. Ďalej krajský súd uviedol, že nepovažoval za opodstatnenú žalobnú námietku, týkajúcu sa stavby kanalizácie a kanalizačnej prípojky, pretože táto stavba nebola predmetom konania o dodatočnom povolení stavby. Rozhodnutia žalovaného ako aj správneho orgánu prvého stupňa, boli riadne odôvodnené, správne orgány sa zaoberali so všetkými námietkami, ktoré žalobcovia predniesli v konaní a uviedli v opravnom prostriedku, preto sa krajský súd nestotožnil s tvrdením žalobcov, že tieto rozhodnutia sú neodôvodnené a arbitrárne. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcom právo na ich náhradu nepriznal, pretože nemali v konaní úspech.

Proti predmetnému rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, a to z dôvodu, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu týkajúca sa výkladu § 6 ods. 1 písm. c/ bod 2 a 3 katastrálneho zákona (na str. 6) nemá oporu v tomto zákone. Ak by bola záhradná chata zapísaná v katastri nehnuteľností pod súpisným číslom, rozostavanou stavbou, tak stavebný úrad nebol oprávnený povoliť nad takouto rozostavanou stavbou prístavbu, lebo prístavbu je možné povoliť len nad skolaudovanou dokončenou stavbou a nie nad stavbou rozostavanou. Stavba záhradnej chaty zapísaná v katastri nehnuteľností pod súpisným číslom č. 1542 bola postavená bez stavebného povolenia v rozpore s vtedy platným územným plánom a nikdy zo strany stavebného úradu nebolo vydané rozhodnutie o dodatočnom povolení tejto stavby. Uvedená stavba v čase vydania napadnutých rozhodnutí existovala síce fakticky, ale právne bola nelegálna, lebo bola postavená bez stavebného povolenia, napriek tomu, že podliehala vydaniu stavebného povolenia a ani zo strany stavebného úradu nebolo vydané rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby záhradnej chaty, ktoré ani nemohlo byť vydané, keďže vlastníci stavby o vydanie takéhoto rozhodnutia nikdy nepožiadali. Ďalej žalobcovia uviedli, že starosta Mestskej časti K. – K. N. V. mal oprávnenie na základe protestu prokurátora zo dňa 18.6.2007 vydať rozhodnutie o zrušení rozhodnutia zo dňa 9.9.2005 o pridelení súpisného čísla č. 1542 pre záhradkársku chatu a neexistovala žiadna právna prekážka, pre ktorú by na základe uvedeného

rozhodnutia nemohla Správa katastra K. vykonať zmeny v údajoch katastra a uvedenú stavbu prestať evidovať na liste vlastníctva. Až do doby vydania nového rozhodnutia o pridelení súpisného čísla stavba záhradnej chaty nemala byť evidovaná v katastri nehnuteľností a kataster nehnuteľností mal vykonať zmenu zápisu v predmetnom liste vlastníctva. Je zrejmé, že starosta mestskej časti K. N. V. nemohol vydať nové rozhodnutie o pridelení súpisného čísla stavby záhradnej chaty, keď táto dokončená stavba, ktorá podliehala vydaniu stavebného povolenia bola postavená bez stavebného rozhodnutia, neexistovalo kolaudačné rozhodnutie a vlastníci ani nepožiadali stavebný úrad o vydanie dodatočného stavebného povolenia na stavbu záhradnej chaty. Dokončená stavba, ktorá podlieha vydaniu stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia je nelegálnou tzv. čiernou stavbou. Žalobcovia uviedli, že podľa stanoviska, ktoré zaujal krajský súd, by bolo možné každú stavbu, ktorá podlieha vydaniu stavebného povolenia a bola bez neho postavená, ktorej vlastníci nepožiadali ani o vydanie dodatočného stavebného povolenia, považovať za rozostavanú stavbu bez súpisného čísla. Uvedený výklad zákona je z hľadiska ústavnoprávneho neutržateľný, lebo odporuje duchu a účelu stavebného zákona. Postup Správy katastra K. - ktorá napriek tomu, že vo svojej činnosti mala vedomosť o existencii rozhodnutia Mestskej časti K. N. V. o proteste prokurátora zo dňa 18.6.2007 o zrušení súpisného čísla stavby a mala vedomosť o neexistencii stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia na predmetnú stavbu, aj keď stavba podliehala vydaniu stavebného povolenia, nevykonala z úradnej povinnosti zmenu zápisu v katastri nehnuteľností - nemohol mať za následok, že údaj o zápise stavby záhradnej chaty do katastra nehnuteľností ostal naďalej záväzný a hodnoverný. Ďalej žalobcovia poukázali na § 70 katastrálneho zákona, ktorý pripúšťa dôkaz opaku, teda správny orgán má právnu domnienku, že údaj katastra je hodnoverný, za preukázanú, len v tom prípade, ak v konaní nevyjde najavo opak. V uvedenom prípade jednoznačne a preukázateľne vyšiel najavo opak, vyšlo najavo, že stavba záhradnej chaty nemá súpisné číslo, čo vyplývalo z obsahu rozhodnutia Mestskej časti K. N. V. o proteste prokurátora zo dňa 18.6.2007 o zrušení súpisného čísla stavby záhradnej chaty, jedná sa o nelegálnu tzv. čiernu stavbu postavenú bez stavebného povolenia a existujúcu bez vydania kolaudačného rozhodnutia, čo vyplývalo z obsahu tohto rozhodnutia, ako aj z protestu prokurátora zo dňa 2.3.2007. V prípade, ak dokončená stavba, na ktorej sa realizuje nadstavba a ktorá dokončená stavba podlieha vydaniu stavebného povolenia a stavebné povolenie ani dodatočné stavebné povolenie vydané neboli, tak stavebný úrad nemá vydať stavebné povolenie na prístavbu tejto dokončenej stavby, keďže prístavba kopíruje nedodržaný odstup pôvodnej dokončenej stavby. Tým, že nebol dodržaný 2m odstup stavby záhradnej chaty, dodatočne povolená stavba prístavby, ktorou došlo k zvýšeniu pôvodnej stavby záhradnej chaty, ešte viac zatienila pozemok – záhradu vo vlastníctve žalobcu v I. rade a v nájme žalobcu v II. rade, a tým boli žalobcovia poškodení, bez ohľadu na to, že osvetlenie neupravuje STN 734301, s ktorou skutočnosťou sa krajský súd vo svojom rozsudku nevysporiadal. Žalobcovia ďalej namietali, že odôvodnenie uvedené na strane 5 rozsudku, v ktorom bolo uvedené, že stavebný úrad sa nezaoberal inžinierskou stavbou – rozvodom elektriny, pretože elektrická prípojka už existovala, je nezrozumiteľné, lebo stavebný úrad dodatočne povoloval stavbu prístavby, a preto bolo logické, že celá stavba prístavby, vrátane inžinierskych sietí, už musela existovať a byť postavená v čase vydania napadnutých rozhodnutí.

K podanému odvolaniu sa podaním z 22.3.2010 vyjadril žalovaný, ktorý napadnutý rozsudok krajského súdu považoval za správny a navrhol jeho potvrdenie.

K podanému odvolaniu sa podaním z 29.3.2010 vyjadril taktiež stavebník, účastník konania na strane žalovaného, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Uviedol, že žalobcovia v odvolaní nesprávne uviedli, že v prvostupňovom ako aj odvolacom konaní bola rozhodnutím Mestskej časti K. N. V. o proteste prokurátora zo dňa 18.6.2007 preukázaná nelegálnosť stavby záhradnej chaty a preukázaná nehodnovernosť údajov v katastri. Samotné rozhodnutie starostu, ktorým vyhovel protestu prokurátora nemá žiaden vplyv na posúdenie legálnosti/nelegálnosti stavby – záhradnej chaty. Tvrdenie žalobcov, podľa ktorého uvedeným rozhodnutím o zrušení súpisného čísla sa preukázala nehodnovernosť údajov katastra a nelegálnosť stavby, považoval stavebník za nedôvodné. Starosta Mestskej časti K. N. V. svoje rozhodnutie o pridelení súpisného čísla zrušil bez toho, aby ho nahradil novým rozhodnutím. V tejto súvislosti poukázal na § 2c ods. 3 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého na účely prevodu vlastníctva k stavbe a poistenia stavby môže obec určiť stavebníkovi súpisné číslo a orientačné číslo aj bez kolaudačného rozhodnutia. Ďalej uviedol, že nepovažuje za odôvodnené tvrdenie žalobcov o tom, že prístavba záhradnej chaty umiestnenej na pozemku v záhradkárskej lokalite O., v kat. úz. K. N. V., znehodnocuje susediaci pozemok vo vlastníctve žalobcu v I. rade. Tvrdením žalobcu o tom, že odstupová vzdialenosť už existujúcej záhradnej chaty od hranice pozemku parcele 7/38 je v rozpore s STN a tento odstup stavby nedodržiava minimálnu vzdialenosť 2m, sa krajský súd zaoberal v rozsudku na strane 7. Pokiaľ ide o námietku žalobcov o tom, že žalovaný sa nevysporiadal s obsahom predloženého posudku vplyvu objektu na zatienenie pozemku záhrady parc., vypracovaného Ing. Stanislavou Horňákovou, touto námietkou sa zaoberal tak správny orgán prvého stupňa ako aj žalovaný, pričom obe rozhodnutia vyvracajú túto námietku ako neopodstatnenú. Stavebník uviedol, že nemal dôvod spochybňovať rozhodnutia týchto štátnych inštitúcií, ktoré sú v odbore

profesionálne. Záverom uviedol, že stavba ktorej je vlastníkom, stojí na danom mieste asi 30 rokov a bola stavaná aj počas toho, ako rodina žalobcov vlastnila susedný pozemok, problémy a celá kauza začali, až keď sa vlastníkom pozemku a budovy stali stavebníci. Celá prístavba pritom spočíva v rozšírení stavby o 1,14m a tak je zjavné, že nezmyselné námietky sú zamerané voči stavebníkom a hraničia s psychickým vydieraním a týraním, ktoré pretrváva takmer 5 rokov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 28. apríla 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Z o d ô v o d n e n i a :

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie Mesta K., pracovisko K. zo dňa 24.9.2007, **ktorým bola dodatočne povolená stavba „Prístavba záhradnej chaty“** na pozemku umiestnenej na pozemku v záhradkárskej lokalite O., k. ú. K. N. V.

Konanie o dodatočnom povolení stavby upravuje § 88a stavebného zákona.

Podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že **dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania a s osobitnými predpismi**. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní.

Podľa § 88a ods. 4, 7 stavebného zákona v rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby. Na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66.

Účelom konania o dodatočnom povolení stavby je vlastne dodatočné zhojenie závažnej vady, ktorou je prvotné vedomé ignorovanie zákona zo strany stavebníka, pod podmienkou **preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolennej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami**. Dôkazné bremeno je na vlastníkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona.

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu žalovaného, je zrejmé, že správne orgány v posudzovanej veci na základe skutkových zistení dospeli k záveru, že pre dodatočné povolenie horeuvedenej stavby boli splnené zákonné podmienky. Tento ich záver je však podľa názoru odvolacieho súdu predčasný, nakoľko si preň nezadovážili dostatok skutkových pokladov.

Predpokladom úspešnosti stavebníka v konaní o dodatočnom povolení stavby v zmysle citovaného ustanovenia § 88a ods. 1 stavebného zákona je preukázanie skutočnosti, že **dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom**.

V preskúmvanej veci sa správne orgány dostatočne nevysporiadali s argumentáciou žalobcov, ktorí v priebehu celého stavebného konania namietať nelegálnosť stavby záhradnej chaty ku ktorej napadnutými rozhodnutiami bola dodatočne povolená prístavba. V tomto smere, podľa názoru senátu najvyššieho súdu, bolo potrebné zistiť, či stavba záhradnej chaty predstavuje stavbu legálnu, pričom v prípade, že „základná stavba“ záhradnej chaty nie je legálna, bolo povinnosťou správnych orgánov zaujať stanovisko k otázke, či boli splnené zákonné podmienky pre postup v zmysle citovaného ustanovenia § 88a stavebného zákona pre dodatočné povolenie stavby - prístavby k tzv. čiernej stavbe záhradnej chaty.

Vo veci bolo tiež potrebné dôsledne sa vysporiadať s vyjadrením hlavného architekta Mesta K. z 25.9.2006 k návrhu stavebníkov na vydanie dodatočného stavebného povolenia, v rámci ktorého uviedol, že **navrhované riešenie je možné akceptovať len za predpokladu, že existujúca stavba má právoplatné stavebné povolenie** a za predpokladu dohody účastníkov konania, nakoľko stavba má minimálny odstup od susednej parcely. Taktiež neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že správne orgány nevenovali pozornosť záväznému stanovisku starostu Mestskej časti K. – K. N. V. zo 6.8.2007, v ktorom uviedol, že **nesúhlasí s posudzovanou prístavbou z dôvodu, že:**

- **zamýšľaná činnosť je v rozpore s technickými podmienkami umiestnenia stavby – odstupy,**
- **nie je ukončená identifikácia pôvodného objektu.**

Za tohto stavu vo veci odvolacieho súdu existujú vážne pochybnosti o tom, či ďalšia existencia nepovolenej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami.

Odvolací súd zdôrazňuje, že nie je možné pripustiť taký výklad zákona, ktorý by stanovil miernejšie kritériá pre dodatočné povolenie stavby, resp. jej zmeny, než aké sú kladené na riadne stavebné povolenie.

Vychádzajúc zo stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že **ich budú správne vykladať a aplikovať** (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV.ÚS 92/09).

Z týchto dôvodov odvolací súd zamietajúci prvostupňový rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom v zmysle § 250r O.s.p. je viazaný právnym názorom súdu, pričom zároveň **je povinný sa vysporiadať aj so všetkými námietkami žalobcov uvedenými v odvolaní**, medzi ktoré patrí aj námietka ohľadne splaškovej kanalizácie a rozvodu elektriny.

Záverom odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že predmet preskúmavacieho konania je daný výrokom napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na túto skutočnosť, nebolo možné v rámci tohto konania preskúmať zákonnosť postupu katastrálneho orgánu pri zápise týkajúcom sa zrušujúceho rozhodnutia o pridelení súpisného čísla.

102. ROZHODNUTIE

Ak sa informačné, reklamné a propagačné zariadenie umiestňuje na miestach viditeľných z verejných priestorov a je spojené so stavbou alebo pozemkom, je jeho vlastník, nájomca alebo iný zriaďovateľ povinný vyžiadať si povolenie stavebného úradu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. januára 2012, sp. zn. 8 Sžp 8/2011)

Krajský súd v N. napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného z 19. júla 2010 a jeho zrušenia a vrátenia mu veci na ďalšie konanie. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného a konania mu predchádzajúceho dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalobca v júni 2009 umiestnil tri kusy reklamných zariadení na C. ulici v N. a tieto užíval až do decembra 2009, kedy ich odstránil; reklamné zariadenia boli umiestnené bez povolenia príslušného stavebného úradu, pričom žalobca tvrdil, že na umiestnenie reklamných zariadení nepotreboval vydanie povolenia, pretože neboli spojené s pozemkom, ale jednalo sa o voľne položené reklamné zariadenia.

Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalobcu. Konštatoval, že reklamné zariadenia o rozmeroch 3000mm x 2000mm neboli voľne položené na pozemku, čo preukazuje i vyhotovená fotodokumentácia, keďže umiestnenie reklamných zariadení vyžadovalo úpravu pozemku, a to v tom zmysle, že bolo potrebné upraviť podklad pre ich položenie, teda vyhlíbiť základové lôžko a vysypať ho kamennou drťou, čo jednoznačne preukazuje i fotodokumentácia vyhotovená po odstránení reklamných zariadení a úpravu terénu potvrdila i právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní dňa 18. januára 2010. Poukázal na to, že zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) v ust. § 71 vyžaduje udelenie povolenia k umiestneniu reklamných zariadení, ktoré sú spojené s pozemkom alebo stavbou, pričom sa nevyžaduje pevné spojenie s pozemkom, ako je to pri ostatných stavbách. Krajský súd považoval za nepochybné, že umiestnené reklamné zariadenia boli spojené s pozemkom, pričom toto spojenie vyvodil z vyhlbenia základového lôžka a jeho vysypania kamennou drťou a následného ukotvenia reklamného zariadenia do pozemku. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Mestského súdu v P. v konaní pod sp. zn. 28 Ca 17/93, na ktoré poukazoval aj žalobca.

Krajský súd konštatoval, že z ust. § 73 stavebného zákona vyplýva, že na konanie o povolení reklamných a propagačných zariadení sa vzťahujú primerane ustanovenia oddielu 4 stavebného zákona (§ 54 až § 70), t.j. povoľovanie stavieb, zmien stavieb a udržiavacích prác, s poukazom na to, že správne orgány v správnom konaní vo vzťahu k žalobcovi primerane tieto ustanovenia i použili. Podľa názoru krajského súdu v konaní o povolení informačných, reklamných a propagačných zariadení sa ustanovenia stavebného zákona budú vzhľadom na druh, rozsah a predpokladaný vplyv zariadenia aplikovať primerane, pričom sa uplatní zjednodušený spôsob prejednávania s dotknutými orgánmi a účastníkmi, ktorých stanoviská boli zabezpečené ešte pred konaním. Uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdil, že správne orgány vo vzťahu k nemu neoprávnene aplikovali ust. § 43 stavebného zákona, toto ustanovenie definuje stavbu, ktorá je pevne spojená so zemou a zároveň definuje, čo sa rozumie pevným spojením so zemou. Súčasne poukázal na to, že stavebný zákon v ust. § 55 príkladmo vymedzuje, kedy a pri akých stavbách sa stavebné povolenie vyžaduje a v ust. § 56 uvádza, kedy sa stavebné povolenie ani ohlásenie stavby stavebnému úradu nevyžaduje, tvrdiac, že vzhľadom na variabilitu stavieb a im podobných zariadení rozhodovacia činnosť o požiadavke stavebného povolenia zákonodarca ponechal stavebnému úradu, čo nepochybne vyplýva z ust. § 57 stavebného zákona, teda i rozhodnutie podľa §§ 71 a nasl. o vydaní povolenia na umiestnenie zamýšľaného reklamačného a propagačného zariadenia podľa technických parametrov a pod. Podľa názoru krajského súdu v predmetnej veci v prípade umiestnenia reklamného zariadenia bolo potrebné vychádzať z úpravy uvedenej v §§ 71 a nasl. stavebného zákona, z ktorej vyplýva, že povolenie na umiestnenie reklamného zariadenia je potrebné v prípade, ak je zariadenie umiestnené na miestach viditeľných z verejných priestorov a spojené s pozemkom, čo v danom prípade bolo splnené.

Krajský súd dospel k záveru, že vzhľadom k tomu, že v konaní bolo preukázané, že žalobca umiestnil tri reklamné zariadenia na C. ulici v N. bez povolenia príslušného stavebného úradu, správne orgány oboch stupňov dospeli k správnomu právnomu záveru, že žalobca sa dopustil správneho deliktu a právne postupovali, keď mu uložili sankciu. Stotožnil sa so závermi správnych orgánov aj pokiaľ išlo o výšku uloženej sankcie

s poukazom na to, že sankcia bola uložená na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby. Považujúc rozhodnutie žalovaného, ako aj postup mu prechádzajúci za súladný so zákonom, žalobu v rozsahu a z dôvodov v nej uvedených podľa § 250j ods.1 O.s.p. zamietol.

Rozhodovanie o náhrade trov konania odôvodnil v zmysle ust. § 250k ods.1 O.s.p. a žalobcovi pre neúspech v konaní nepriznal náhradu trov konania.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Rozsudok ako aj činnosť súdu prvého stupňa v prejednávanej veci považoval za nesprávny a nezákonný.

V dôvodoch odvolania namietal, že prvostupňový súd v danej veci dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a k nesprávnemu právnemu záveru. Vytýkal prvostupňovému súdu, že po preskúmaní veci dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože z výsledkov dokazovania v danej veci vyplýva, že posudzované reklamné zariadenia boli voľne položené na pozemku, neboli žiadnym spôsobom pevne spojené s pozemkom. Poukázal na to, že práve tá časť skutkového stavu o tom, či bolo alebo nebolo zariadenie pevne spojené s pozemkom je významným východiskom pre správne právne posúdenie veci. Vytýkal súdu prvého stupňa, že v napadnutom rozhodnutí vychádzal však z iných skutočností ako prvostupňový alebo druhostupňový správny orgán, ktorých rozhodnutia posudzoval. Namietal, že nesprávne skutkové zistenia súdu prvého stupňa viedli následne aj k nesprávnemu záveru súdu o tom, že jeho názor korešponduje aj s rozhodnutím Mestského súdu v P. v konaní pod sp. zn. 28 Ca 17/93, na ktoré poukazoval práve žalobca. Tvrdil, že Mestský súd v P. v uvedenom rozhodnutí uvádza, že „pouhým položením predmetu na pozemek nedojde k jeho spojeniu s pozemkom; takový výklad by bol rozširujúci a šiel by nad rámec zákona“. Dôvodil, že v prípade predmetných reklamných zariadení nedošlo ku prepojeniu predmetov, ktoré vzniklo určitým mechanickým postupom, reklamné zariadenia boli položené na pozemok (vysypaný štrkom), ale k žiadnemu mechanickému prepojeniu podkladom nedošlo. Súčasne v tejto súvislosti poukázal na prípady uvádzané Mestským súdom v P. ako príklady mechanického prepojenia: zabetónovanie paliet alebo konštrukcie pod povrchom.

Ďalej dôvodil, že ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c) stavebného zákona jasne stanovuje, že povolenie vyžadujú informačné, reklamné a propagačné zariadenia, pokiaľ sú spojené so stavbou alebo s pozemkom, s poukazom na význam pojmu „spojené(y)“ z jazykového hľadiska podľa slovníkov slovenského jazyka zverejnených na stránkach internetu.

Ďalej poukázal na čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, z ktorého vyplýva pre orgány verejnej moci povinnosť vykladať a uplatňovať všetky zákony a iné všeobecne záväzné predpisy v súlade s ústavou a orgány verejnej moci sú povinné interpretovať a aplikovať všetky právne predpisy z hľadiska ochrany základných práv, s tým, že každý má ústavné právo na taký výklad právnych predpisov, ktorý je v súlade s ústavou, pričom toto právo je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR. Uviedol, že kľúčovým aspektom je aj zohľadnenie úpravy práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a v zmysle úpravy čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, s poukazom na to, že Európsky súd pre ľudské práva vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že akékoľvek zasahovanie do užívania práva alebo slobody priznanej Európskym dohovorom musí sledovať legitímny cieľ s tým, že princíp spravodlivej rovnováhy, ktorý je vlastný aj čl.1 Dodatkového protokolu Európskeho dohovoru, predpokladá existenciu všeobecného záujmu spoločnosti. Mal za to, že vo svetle vyššie uvedeného, neexistuje legitímny cieľ, ktorý by odôvodňoval výklad ustanovenia § 71 stavebného zákona, podľa ktorého je povolenie potrebné aj na voľne stojace reklamné zariadenia, keďže týmto výkladom a jeho aplikáciou v praxi by dochádzalo k porušeniu práva jednotlivcov na pokojné užívanie svojho majetku, čo je v rozpore s ústavou a dohovorom.

Poukázal tiež na to, že základnou a prioritnou právomocou stavebného úradu v zmysle stavebného zákona je povoľovanie stavieb a z toho dôvodu stavebný zákon v časti stavebného poriadku sa hlbkovo venuje práve povoľovaniu stavieb a pri povoľovaní umiestňovania reklamných zariadení len odkazuje na ustanovenia týkajúce sa povoľovania stavieb. Tvrdil, že zo stavebného zákona vyplýva, že stavebný zákon stanovuje požiadavku na vydanie stavebného povolenia len pre „stavby“, teda konštrukcie pevne spojené so zemou alebo ktorých osadenie vyžaduje úpravu podkladu s tým, že v zmysle stavebného zákona nie je potrebné stavebné povolenie na akúkoľvek inú konštrukciu, pričom stavebný zákon dokonca nevyžaduje stavebné povolenie na všetky stavby. Dôvodil, že ak teda stavebný zákon pri stavbách, ktoré sú základným predmetom úpravy stavebného zákona, vyžaduje stavebné povolenie len v tom prípade, že sú pevne spojené so zemou alebo vyžadujú úpravu podkladu, logicky a systematicky z toho vyplýva, že pre reklamné zariadenia zákonodarcia nemal záujem stanoviť prísnejšie kritériá. Vyslovil názor, že výklad, podľa ktorého je potrebné povolenie

stavebného úradu aj na reklamné zariadenia, ktoré nie sú pevne spojené so zemou alebo so stavbou, je v rozpore s logikou, majúc za to, že voľné umiestnenie zariadenia na pozemok, nie je možné podmieňovať povolením stavebného úradu.

Taktiež namietal, že ustanovenia § 55 až § 57 stavebného zákona nie je možné aplikovať na povoľovanie reklamných zariadení, pretože špeciálna úprava povoľovania reklamných zariadení v §§ 71 a nasl. stavebného zákona má v tomto prípade prednosť pred všeobecnou úpravou týkajúcou sa stavieb.

Vytýkal súdu prvého stupňa, že nevenoval pozornosť jeho námietkam v žalobe týkajúcej sa aplikácii § 43 stavebného zákona správnymi orgánmi oboch stupňov na povoľovanie reklamných zariadení a s jeho argumentmi k dôvodom uvádzanými správnymi orgánmi sa vôbec nevysporiadal, keď v napádanom rozsudku vôbec nereagoval na jeho konkrétne argumenty uvedené v žalobe. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR, z ktorej vyplýva, že za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, pričom súčasťou práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je aj právo účastníkov súdneho konania, aby sa súd vyrovnal s ich argumentmi a návrhmi. Uviedol príklady Európskeho súdu: rozhodnutia vo veciach – „Garcia Ruiz v. Španielsko, § 26“; „Hadjianastassiou v. Grécko, § 33“; „Ruiz Torija v. Španielsko, § 30“; „Hiro Balani v. Španielsko, § 28“; „Bochan v. Ukrajina, § 84“ a ako príklady Ústavného súdu SR uviedol rozhodnutia sp. zn. III. ÚS 311/07, II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 410/06. Dôvodil, že vzhľadom k tomu, že napádané rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, došlo k zásahu do jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Žalovaný na odvolanie žalobcu sa vyjadril tak, že navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdiť. Stotožnil sa s dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa. Nesúhlasil s dôvodmi žalobcu uvedenými v jeho odvolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s ust. § 212 ods. 1 O.s.p.) postupom podľa ust. § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a vrátenia mu vecí na ďalšie konanie, ktorým rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým správny orgán prvého stupňa uložil žalobcovi podľa § 106 ods.1 písm. e/ stavebného zákona pokutu, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a konanie im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal s námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný správny orgán rozhodoval s konečnou platnosťou o pokute uloženej žalobcovi podľa § 106 ods.1 písm. e/ stavebného zákona.

Podľa § 106 ods.1 písm. e/ stavebného zákona stavebný úrad alebo inšpekcia uloží pokutu do 400 000 Sk právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá uskutočňuje alebo užíva informačné, reklamné alebo propagačné zariadenia bez predpísaného povolenia alebo v rozpore s ním.

Podľa § 71 ods.1 písm. c/ stavebného zákona povolenie stavebného úradu vyžadujú, pokiaľ na to nie sú príslušné podľa osobitných predpisov iné orgány informačné, reklamné a propagačné zariadenia, pokiaľ sa umiestňujú na miestach viditeľných z verejných priestorov a pokiaľ sú spojené so stavbou alebo pozemkom.

Podľa § 72 ods.1,2 stavebného zákona podať žiadosť o povolenie terénnych, ťažobných a im podobných alebo s nimi súvisiacich prác, informačných, reklamných a propagačných zariadení je oprávnený vlastník pozemku alebo ten, kto má iné oprávnenie užívať pozemok na požadovaný účel.

Podat' žiadosť o povolenie informačných, reklamných a propagačných zariadení je oprávnená aj právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá má písomnú dohodu s vlastníkom stavby či pozemku alebo s tým, kto má časove neobmedzené právo užívať stavbu či pozemok, na ktorom sa má zariadenie umiestniť.

Podľa § 73 stavebného zákona na konanie o povolení terénnych úprav, ťažobných a im podobných alebo s nimi súvisiacich prác, informačných, reklamných a propagačných zariadení sa vzťahujú primerane ustanovenia oddielu 4.

Podľa § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)].

Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely (§ 3 ods.1,2,4 správneho poriadku).

Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (§ 32 ods.1,2 správneho poriadku).

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov postupovali v správnom konaní náležite v intenciách citovaných právnych noriem, v konaní postupovali v súčinnosti so žalobcom ako účastníkom konania, vo veci si zadovážili dostatok skutkových okolností relevantných pre vydanie rozhodnutia, zo skutkových okolností vyvodili správny právny záver a svoje rozhodnutia taktiež riadne odôvodnili, z ktorých dôvodov súd prvého stupňa postupoval správne a v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol podľa § 250j ods.1 O.s.p.

Medzi účastníkmi ostala sporná aplikácia ustanovenia § 71 ods.1 písm. c/ stavebného zákona, ako základný predpoklad uloženia sankcie za správny delikt v zmysle § 106 ods.1 písm. e/ stavebného zákona, keď správne orgány oboch stupňov tvrdili, že žalobca sa dopustil správneho deliktu tým, že umiestnil a užíval reklamné zariadenia bez povolenia stavebného úradu a žalobca tvrdil, že na umiestnenie predmetných reklamných zariadení nebolo potrebné vydanie povolenia stavebného úradu, pretože reklamné zariadenia neboli spojené so stavbou a ani s pozemkom, z ktorých dôvodov odvolací súd zameral svoju pozornosť k preukázaniu skutku a k správnosti aplikácie právnej normy ustanovenej v § 71 ods.1 písm. c/ stavebného zákona.

Odvolací súd z predloženého spisu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu zistil, že žalovaný správny orgán preskúmaným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa Mesto N. zo dňa 30.3.2010, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 106 ods.1 písm. e/ stavebného zákona uložil žalobcovi pokutu vo výške 2000 € za porušenie § 71 ods.1 písm. c/ stavebného zákona, ktorého sa dopustil tým, že v mesiaci jún 2009 na pozemku kat. území N. na C. ul. umiestnil a do decembra 2009 užíval 3 kusy reklamných zariadení o rozmeroch 3000mm x 2000m, a to bez predpísaného povolenia stavebného úradu.

Odvolací súd z administratívneho spisu ďalej zistil, že Mesto N. pri výkone štátneho stavebného dohľadu vykonalo miestnu ohliadku v spojení s rokovaním zúčastnených strán, v danom prípade aj so žalobcom dňa 8.12.2009, o čom spísalo záznam, s ktorého vyplýva, že orgán ŠSD zistil, že v mesiaci jún 2009 boli osadené 3 ks. reklamných zariadení na pozemku k.ú. N., ktorým nájomcom je SR Slovenská správa ciest

B., so sídlom M., o rozmeroch 3000mm x 2000mm, zástupca žalobcu do záznamu uviedol, že informačné, reklamné a propagačné materiály, ktoré nie sú spojené so stavbou alebo pozemkom povolenie stavebného úradu nevyžadujú a preto ho nežiadali. Zo zápisnice z ústneho pojednávania vo veci správnych deliktov spísanej správnym orgánom prvého stupňa dňa 18.1.2010 odvolací súd zistil, že právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca sa nedopustil žiadnych správnych deliktov a ak by mal správny orgán za to, že správnych deliktov sa dopustil, poukázal na to, že predmetné RZ ešte pred začatím správneho konania boli odstránené, t.j. v priebehu mesiaca december 2009 a na otázku dôvodu odstránenia RZ odpovedal: „dôvody odstránenia neuviedieme, z dôvodu odstránenia však žiadame správny orgán, aby pri prípadnom ukladaní pokuty vzal do úvahy skutočnosť že zariadenia boli už odstránené a zároveň, aby uložil pokutu proporcionálne tak vysokej, ako ukladá pokuty za podobné porušenia stavebného zákona“.

Odvolací súd zastáva názor, že v administratívnom konaní, predmetom ktorého je zisťovanie správneho deliktu a uloženie sankcie zaň, je podstatné, či účastník správneho konania, ktorý sa mal svojim postupom dopustiť porušenia zákona, správny delikt spáchal a podmienky, za ktorých k spáchaniu došlo a následky ním vzniknuté, môžu mať vplyv len na výšku sankcie, ktorú zákon predpokladá za spáchanie správneho deliktu.

Zákonodarca v právnej norme § 71 ods.1 písm. c/ stavebného zákona ustanovil, že povolenie stavebného úradu vyžadujú, pokiaľ na to nie sú príslušné podľa osobitných predpisov iné orgány, informačné, reklamné a propagačné zariadenia, ak sa umiestňujú na miestach viditeľných z verejných priestorov a sú spojené so stavbou alebo pozemkom. Novelou stavebného zákona (zákonom č. 229/1997 Z.z.) došlo k výraznému rozšíreniu rozhodovacej právomoci obce, ktorá vykonáva činnosť stavebného úradu na úseku informačných, reklamných a propagačných zariadení.

Požiadavky na zariadenia pre informácie, reklamu a propagáciu sú zakotvené v § 55 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z.z. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Pri ich umiestňovaní a povoľovaní sa posudzuje predovšetkým ich estetické pôsobenie, bezpečnosť, funkcia a ich stabilita. V zmysle uvedenej právnej úpravy informačné, reklamné a propagačné zariadenie nesmie svojím vyhotovením a umiestnením rušiť krajinný ráz, ohrozovať verejnú bezpečnosť a poriadok, brániť rozhľad na pozemnej komunikácii a na ceste, nad prípustnú mieru obťažovať okolie a obytné prostredie hlukom alebo osvetlením. Umiestnením a prevádzkou zariadenia nesmie vzniknúť na pozemnej komunikácii, verejnej ploche a verejnom priestranstve prekážka pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. V ochrannom pásme vodného toku, železničnej dráhy, pozemnej komunikácie a v dosahu chránenej pamiatky, prírodného osobitne chráneného územia a pri významnom rekreačnom alebo kúpeľnom zariadení sa môže informačné, reklamné a propagačné zariadenie umiestniť, ak sú splnené podmienky podľa príslušných osobitných predpisov (napríklad zákon č. 49/2002 Z.z., zákon č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Informačné, reklamné a propagačné zariadenie umiestnené na budove musí byť prispôbené jej architektúre a nesmie rušiť základné členenie priečelia a jeho významné detaily.

Z uvedenej právnej úpravy vyplýva povinnosť vlastníka, nájomcu alebo iného zriaďovateľa informačného, reklamného a propagačného zariadenia si vyžiadať povolenie od stavebného úradu, pokiaľ uvedené zariadenie umiestňuje na miestach viditeľných z verejných priestorov a pokiaľ sú spojené so stavbou alebo pozemkom a povinnosť stavebného úradu pri vydávaní takéhoto povolenia postupovať v zmysle právnej úpravy ustanovenej v oddiele 5 druhej časti stavebného zákona upravujúcej povolenie terénnych úprav, prác a zariadení (§§ 71 až 74), na ktoré konanie v zmysle § 73 stavebného zákona sa primerane vzťahujú ustanovenia oddielu 4, upravujúceho povoľovanie stavieb, zmien stavieb a udržiavacích prác.

Zákonodarca v právnej norme § 71 ods.1 písm. c/ stavebného zákona ustanovuje zákonné podmienky pre umiestnenie a užívanie predmetných zariadení tak, že pre ich umiestnenie sa vyžaduje povolenie stavebného úradu, ak sú spojené so stavbou alebo pozemkom, pričom bližšie nešpecifikuje zákonné podmienky, za splnenia ktorých možno konštatovať, že predmetné zariadenie je spojené so stavbou alebo pozemkom. Odvolací súd zastáva názor, že pri posudzovaní spojenia takéhoto zariadenia so stavbou alebo pozemkom je potrebné vychádzať z účelu a funkčnosti tohto zariadenia, pričom nie je možné ustanovenie § 43 stavebného zákona aplikovať a to ani primerane v zmysle § 73. Právnu úpravu ustanovenú v § 43 nie je možné na uvedené zariadenia aplikovať nielen z dôvodu, že táto právna úprava ustanovuje zákonom predpokladané podmienky stavby, pričom v prípade informačného, reklamného a propagačného zariadenia nejde o stavbu, ale aj z dôvodu, že na ňu zákonodarca v § 73 v danom prípade ani neodkazuje.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval za právne irelevantné tvrdenia žalobcu, že zo stavebného zákona vyplýva, že stavebný zákon stanovuje požiadavku na vydanie stavebného povolenia len pre „stavby“, teda konštrukcie pevne spojené so zemou alebo ktorých osadenie vyžaduje úpravu podkladu s tým, že v zmysle stavebného zákona nie je potrebné stavebné povolenie na akúkoľvek inú konštrukciu, pričom stavebný zákon dokonca nevyžaduje stavebné povolenie na všetky stavby, a preto pre reklamné zariadenia zákonodarca nemal záujem stanoviť prísnejšie kritériá, majúc za to, že výklad, podľa ktorého je potrebné povolenie stavebného úradu aj na reklamné zariadenia, ktoré nie sú pevne spojené so zemou alebo so stavbou, je v rozpore s logikou, ako aj, že voľné umiestnenie zariadenia na pozemok, nie je možné podmieňovať povolením stavebného úradu. Zákonodarca v právnej norme § 71 ods.1 písm. c/ stavebného zákona ustanovuje ako zákonnú podmienku pre vyžiadanie si povolenia stavebného úradu, ak predmetné zariadenia sú spojené so stavbou alebo pozemkom, pričom predpokladá spojenie zariadenia so zemou, avšak nie pevné spojenie so zemou tak, ako to vyžaduje pri stavbách. Vôľou zákonodarca uvedenou právnou úpravou bolo, aby stavebný úrad tieto zariadenia posudzoval z hľadísk vyššie uvedených a tým zabezpečoval ochranu záujmov verejného významu v obci.

Taktiež odvolací súd neprihliadol na námietku žalobcu, že ustanovenia § 55 až § 57 stavebného zákona nie je možné aplikovať na povoľovanie reklamných zariadení, pretože špeciálna úprava povoľovania reklamných zariadení v §§ 71 a nasl. stavebného zákona má v tomto prípade prednosť pred všeobecnou úpravou týkajúcou sa stavieb. Správne orgány ako aj súd prvého stupňa v danej veci správne konštatovali, že ustanovenia 4 oddielu (§§ 55 až 57) je možné na danú problematiku aplikovať len primerane. Z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov ako aj z odôvodnenia rozhodnutia súdu nevyplýva, že danú vec posudzovali v zmysle právnej úpravy namietanej žalobcom primárne, avšak z odôvodnenia ich rozhodnutí vyplýva, že vec posudzovali v zmysle právnej úpravy ustanovenej v §§ 71 a nasl. stavebného zákona. Zo skutkových okolností v danej veci je zrejme, že predmetné zariadenia žalobca umiestnil na pozemku v C. ulici v N. a užíval ich od júna do decembra 2009, kedy ich odstránil, teda umiestnil ich na miestach viditeľných z verejných priestorov a vychádzajúc z ich funkčnosti, keď plnili účel reklamy a informácií takmer 6 mesiacov, museli byť spojené s pozemkom, pretože inak by k ich odstráneniu mohlo dôjsť v dôsledku napríklad poveternostných vplyvov a to aj s prihliadnutím na ich rozmernosť (3000mm x 2000mm). Podľa názoru odvolacieho súdu posudzovanie pojmu „spojenie“ nie je možné tak, ako to tvrdil žalobca v odvolaní s poukazom na význam pojmu „spojené(ý)“ z jazykového hľadiska podľa slovníkov slovenského jazyka zverejnených na stránkach internetu, pretože význam slova „spojenie“ nie je možné vytrhnúť z kontextu deja a vždy je potrebné posudzovať význam tohto pojmu v kontexte účelu a významu sa ho týkajúceho a to aj vzhľadom na právnu úpravu v konkrétnej veci. Z uvedených dôvodov je potrebné posudzovať slovné spojenie s vecou s účelom a významom právnej úpravy zákonodarcom predpokladanej pri umiestňovaní reklamných zariadení na pozemku v súvislosti s ich funkčnosťou. Vôľou zákonodarca právnou úpravou ustanovenou v § 71 ods.1 písm. c) stavebného zákona bolo zveriť do právomoci stavebného úradu posudzovať charakter a vplyv informačných, reklamných a propagačných zariadení umiestňovaných na verejnom priestranstve v obci, ak boli spojené so zemou alebo so stavbou.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že v danom prípade žalobca umiestnil 3 ks reklamných zariadení v rozpore s § 71 ods.1 písm. c/ stavebného zákona, pretože bolo preukázané, že žalobca umiestnil a užíval predmetné zariadenia na viditeľnom priestranstve (na C. ul. v N.) bez povolenia stavebného úradu, keďže skutkové zistenia nasvedčujú tomu, že tieto zariadenia boli spojené s pozemkom. K takémuto záveru, že zariadenia boli na pozemku umiestnené spojením so zemou, svedčia skutočnosti vyplývajúce z fotodokumentácie, záznamov z miestneho zisťovania ŠSD, čo napokon ani žalobca nepopieral, pričom nemohli byť voľne umiestnené na pozemku tak, ako sa bránil žalobca, ale museli byť spojené s pozemkom, pretože slúžili reklame takmer 6 mesiacov, pričom boli vystavené poveternostným vplyvom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zastáva zhodný záver ako súd prvého stupňa a ako aj správne orgány oboch stupňov, že žalobca sa umiestnením a užívaním reklamných zariadení v danom prípade dopustil porušenia § 71 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona, a preto správne orgány oboch stupňov postupovali v súlade so zákonom, keď mu za uvedené porušenie právnej povinnosti uložili administratívnu sankciu podľa § 106 ods.1 písm. e/ stavebného zákona.

Odvolací súd neprihliadol ani na námietku žalobcu, že súd prvého stupňa nevenoval pozornosť jeho žalobným námietkam týkajúcich sa aplikácii § 43 stavebného zákona správnymi orgánmi oboch stupňov na povoľovanie reklamných zariadení a s jeho argumentmi k dôvodom správnymi orgánmi uvádzanými sa vôbec nevysporiadal, keď v napádanom rozsudku vôbec nereagoval na jeho konkrétne argumenty uvedené v žalobe, s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak Európsky súd ako aj Ústavný súd venujú veľkú pozornosť otázkam práva na proces, súčasťou ktorého je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre zdôrazňuje (napr. I. ÚS 241/07, I. ÚS 402/08, I. ÚS 342/2010), že nezávislosť rozhodovania orgánov verejnej moci sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy **riadneho** a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na **riadny** proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj ich povinnosť presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Rovnako ESĽP pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESĽP a ani Ústavného súdu pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Súd prvého stupňa v danej veci postupoval v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj Európskeho súdu týkajúcou sa odôvodnenia rozhodnutia súdu, pretože z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že preskúmal zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov v rozsahu žalobných dôvodov a svoje závery uviedol v rozhodnutí jasným a zrozumiteľným spôsobom. Nebolo povinnosťou súdu prvého stupňa sa zaoberať všetkými argumentmi žalobcu uvedenými v jeho žalobe a vyjadrovať sa ku všetkým jeho námietkam. Súd prvého stupňa sa správne vyjadril k podstate veci, ktorou v danom prípade je porušenie právnej povinnosti žalobcu vyplývajúcej mu z § 71 ods.1 stavebného zákona, ku ktorej podal odpoveď k žalobným námietkam v dostatočnom rozsahu. Nevyjadrenie sa k argumentom aplikácie § 43 stavebného zákona odvolací súd nepovažuje za takú vadu, ktorá by mala za následok nezákonnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené, odvolacie námietky žalobcu považoval za neopodstatnené.

Vychádzajúc zo zistených záverov vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu žalovaného a rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že správne orgány oboch stupňov v danej veci postupovali a rozhodli v súlade so zákonom, a preto odvolací súd preskúmajúc napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu dôvodov namietaných žalobcom v odvolaní, dospel k záveru, že pokiaľ krajský súd žalobu zamietol, rozhodol vo veci vecne a právne správne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 246c ods.1 a s § 219 ods.1, 2 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval podľa § 224 ods.1 O.s.p v spojení s § 246c ods.1 a s § 250k ods.1. Žalobcovi nepriznal náhradu trov tohto konania, pretože bol v tomto konaní neúspešný a žalovanému náhrada trov konania nepatrí zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.mája 2011).

103. R O Z H O D N U T I E

Ak sa stavebné orgány v rámci územného konania nevysporiadajú s občianskoprávnou námietkou týkajúcou sa vecného bremena súvisiaceho s pozemkom, na ktorom sa má uskutočniť stavba, v súlade s § 137 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, rozhodnutie o umiestnení stavby je v rozpore so zákonom.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. januára 2012, sp. zn. 8 Sžp 6/2011)

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v K. podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného z 9. marca 2010, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov rozhodnutie Mesta K. z 30. decembra 2009, ktorým rozhodlo Mesto K. ako stavebný úrad o umiestnení stavby „Autocentrum I.M. + veľkokapacitná garáž, na pozemku v katastrálnom území Južné mesto pre navrhovateľa – spoločnosť STILCAR, s.r.o., so sídlom R., K. (ďalej len „stavebník“).

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že predmetom súdneho preskúmania bolo posúdenie správnosti postupu stavebných úradov, ktoré v územnom konaní posudzovali povahu vecného bremena zapísaného ako vecné bremeno „in rem“, hoci žalobca tvrdil že podľa dohody o vydaní nehnuteľnosti bolo zriadené vecné bremeno „in personam“. Súd poukázal na ust. § 135 ods. 2 OSP, že údaje z katastra nehnuteľností sú záväzné aj pre súd, pokiaľ sa nepreukáže opak. Súd zároveň poukázal na ust. § 59 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Súd nemohol postupovať podľa § 135 ods. 2 OSP, ale musel rešpektovať zapísaný stav na predmetnom liste vlastníctva, z ktorého jednoznačne vyplýva, že vecné bremeno nebolo zapísané ako vecné bremeno patriace určitej osobe a preto správne orgány nepochybili, keď rozhodli o umiestnení stavby na pozemku. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, keďže v konaní nebol úspešný.

Proti predmetnému rozsudku podal podľa § 205 ods. 2 písm. c), d) a e) OSP v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa zmeny napadnutého rozsudku krajského súdu tak, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie žalovaného z 9. marca 2010 a prvostupňové rozhodnutie Mesta K. z 30. decembra 2009 a vrátil žalovanému vec na ďalšie konanie. Podľa žalobcu sa súd mal vysporiadať s jeho námietkou spočívajúcou v predbežnej otázke, že zápis vecného bremena bol podľa dohody o vydaní nehnuteľnosti z 14. júla 1997 vecným bremenom „in personam“ a že správny orgán nemal vykonať zápis vecného bremena opravou rozhodnutia z 7. júna 2007, ktorým bolo zriadené vecné bremeno „in rem“. Ak by správne súd vyhodnotil predbežnú otázku týkajúcu sa zápisu vecného bremena, dospel by k záveru, že vecné bremeno, ktoré bolo zapísané rozhodnutím Správy katastra K. z 7. júna 2007, vôbec zapísané byť nemalo. Nesprávne súd postupoval aj v tom prípade, že navrhovateľom územného konania na umiestnenie stavby nie je vlastníkom pozemku, v prospech ktorého nie je zriadené vecné bremeno a toto nevyplývalo ani z dohody o vydaní nehnuteľnosti v roku 1997. Podľa názoru žalobcu rozhodnutie o existencii či neexistencii vecného bremena neprislúcha katastrálnemu úradu, ale iba súdu. Dňa 10. marca 2011 doplnil svoje podanie o žalobu podanú na Okresnom súde K.II pod sp. zn. 43C/34/2011 zo dňa 9. marca 2011, ktorou sa domáha určenia neexistencie vecného bremena, ktoré sa vzťahuje na parcelu v kat. území K., Južné Mesto. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

K podanému odvolaniu sa vyjadril stavebník – spoločnosť S., s.r.o. ako účastník konania, tak, že navrhol napadnúť rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 19. januára 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Z o d ô v o d n e n i a :

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Základným cieľom konania v správnom súdnictve podľa piatej časti druhej hlavy OSP (v rámci ktorého bolo vydaný aj napadnutý rozsudok krajského súdu) je preskúmať „zákonnosť“ postupov a rozhodnutí orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie príslušného stavebného úradu, Mesta K. z 30. decembra 2009, ktorým rozhodlo Mesto K. ako stavebný úrad o umiestnení stavby „Autocentrum I.M. + veľkokapacitná garáž, na pozemku v katastrálnom území Južné mesto pre stavebníka. a či toto rozhodnutie netrpí takými vadami, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Územné konanie o umiestnení stavby upravuje § 32 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte ako „stavebný zákon“).

Podľa § 137 ods. 1 až 4 stavebného zákona stavebné úrady vykonávajúce konanie podľa tohto zákona, sa pokúsia vždy aj o dosiahnutie dohody účastníkov pri tých námietkach, ktoré vyplývajú z vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, ale prekračujú rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôsobiacich orgánov štátnej moci.

(2) Ak medzi účastníkmi konania nedôjde k dohode o námietke podľa odseku 1, ktorá, keby sa zistilo jej oprávnenie, by znemožnila uskutočniť požadované opatrenie alebo by ho umožnila uskutočniť len v podstatne inej miere alebo forme, odkáže stavebný úrad navrhovateľa alebo iného účastníka podľa povahy námietky na súd alebo na iný príslušný orgán a konanie preruší.

(3) Stavebný úrad určí lehotu, v ktorej sa musí predložiť dôkaz, že na súde, prípadne inom príslušnom orgáne bol podaný návrh na rozhodnutie v spornej veci. Ak návrh nebude v určenej lehote podaný, môže si stavebný úrad urobiť úsudok o námietke sám a rozhodnúť vo veci.

(4) V konaní, pri ktorom stavebný úrad nariaďuje vo verejnom záujme opatrenia podľa tohto zákona, a ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, urobí si sám úsudok o námietke, pri ktorej nedošlo k dohode, a vo veci rozhodne.

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu žalovaného, je zrejmé, že správne orgány v posudzovanej veci na základe skutkových zistení dospeli k záveru, že pre rozhodnutie o umiestnení stavby Autocentrum I.M.+ veľkokapacitná garáž boli splnené zákonné podmienky. Stavebné orgány oboch stupňov však v administratívnom konaní vôbec nerozhodli o občianskoprávnej námietke žalobcu, ktorú vzniesol v konaní, že na predmetnej nehnuteľnosti, na ktorej sa má stavba Autocentrum I.M. + veľkokapacitná garáž realizovať nie je zriadené vecné bremeno v prospech vlastníka a už vôbec nie v prospech stavebníka v súlade s § 137 ods. 1 a 2 stavebného zákona a preto nemožno považovať takéto rozhodnutie administratívnych orgánov oboch stupňov za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom. Administratívne orgány nemali zo zákona právomoc vysporiadať sa s touto námietkou žalobcu ako účastníka územného konania, nakoľko nevyzvali žalobcu na podanie žaloby v ním určenej lehote a úsudok o tejto veci si nemohli urobiť, keďže žiadnu lehotu žalobcovi na podanie žaloby na príslušný súd neurobili. Nesprávny je aj záver krajského súdu, ktorý vychádzal zo zapísaného vecného bremena v prospech vlastníka predmetnej parcely. Správny súd nie je súdom skutkovým, ktorý by mal oprávnenie rozhodovať o vznesenej námietke žalobcu v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov. Podľa odvolacieho súdu ide o takú vadu konania, ktorá má vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, na ktorú musí súd v súlade s ust. § 250i ods. 3 OSP prihliadnuť z úradnej povinnosti. Preto nezostávalo súdu iné, než žalobou napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie

a nové rozhodnutie. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že nie je možné pripustiť taký výklad zákona, ktorým by bolo možné postupovať v prípade danej námietky, ktorá je občianskoprávneho charakteru inak, než aké požaduje zákon a to vrátane procesného postupu správnych orgánov v danej veci.

Vychádzajúc zo stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že **ich budú správne vykladať a aplikovať** (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV.ÚS 92/09).

Z týchto dôvodov odvolací súd prvostupňový rozsudok krajského súdu podľa § 220 OSP zmenil a rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. e) OSP a za použitia § 250i ods. 3 OSP.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods.1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní mal úspech, priznal náhradu za zaplatené súdne poplatky vo výške 132 €. Trovy právneho zastúpenia žalobcovi nepriznal podľa § 151 ods. 2 OSP, nakoľko žalobca si ich výšku do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia nevyšiel v súlade s ust. § 151 ods. 1 OSP.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

104. R O Z H O D N U T I E

Ak sa stavebné úrady v územnom konaní nevyporiadali s námietkami účastníkov, postupovali v rozpore s ustanovením § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a je to dôvodom, aby správny súd zrušil rozhodnutie o umiestnení stavby.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. augusta 2011, sp. zn. 3 Sžo 220/2010)

Napadnutým rozsudkom krajský súd rozhodnutie žalovaného zo dňa 5.9.2008 a rozhodnutie Mestského úradu Mesta Piešťany zo dňa 28.5.2008 podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, pretože napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj v konaní vydané predchádzajúce rozhodnutie stavebného úradu bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že v danom prípade bola stavba umiestnená za podmienok v zmysle § 6 ods. 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len vyhláška č. 532/2002 Z.z.), pričom žalobcovia namietali nepreukázanie podmienok pre umiestnenie stavby v zmysle § 6 ods. 1 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. (hlavne presvetlenie a pohoda bývania), ako aj nedodržanie štandardného odstupu stavby od hranice pozemkov. Ďalšia sporná skutočnosť bola nerešpektovanie legitímneho záujmu na ochrane prírody a krajiny, ktorý v tomto prípade mal zastupovať a prezentovať obvodný úrad životného prostredia ako orgán ochrany prírody oprávnený podľa § 9 ods. 1 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, formou svojho vyjadrenia chrániť záujmy ochrany krajiny a prírody, pričom stavebný úrad je v zmysle § 37 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 50/1976 Zb.) povinný v celom rozsahu rešpektovať obsah jeho vyjadrenia a premietnuť jeho požiadavky do výrokovej časti územného rozhodnutia.

K otázke preslnenia a presvetlenia susediaceho rodinného domu žalobcu 1. uviedol, že bol v konaní zabezpečený svetlotechnický posudok zo dňa 3.9.2007 vypracovaný Ing. I. K., ktorý dospel k záveru, že navrhovaná stavba rodinného domu je navrhnutá v súlade so znením príslušnej STN tak, že v žiadnej miestnosti s trvalým pobytom osôb v susedných nehnuteľnostiach ani v miestnosti „veranda“ nedôjde vplyvom výstavby domu k prekročeniu povoleného ekvivalentného uhla vonkajšieho zatienenia 30 stupňov. Žalovaný tento posudok považoval za rozhodujúci pre umiestnenie stavby 0,60 m od hranice pozemkov s odkazom na kompetentnosť znalkyne. Nijako sa však nevyporiadal so žalobcom 1. predloženým „Posúdením odstupu navrhovanej stavby rodinného domu na parcelách k.ú. P. a jestvujúceho rodinného domu na P. ulici z hľadiska zachovania pohody bývania v zmysle vyhlášky č. 532/2002 Z. z.“, vypracovaným P. B. – D., kde bolo v závere skonštatované, že pri navrhovanej stavbe rodinného domu budú podstatné zhoršené podmienky z hľadiska zachovania pohody bývania v rodinnom dome na P. ulici.

Čo sa týka odstupovej vzdialenosti od hraníc pozemku v nadväznosti na potrebu ochrany koreňového systému stromov sú takisto k dispozícii dve odlišné odborné posúdenia. Stavebník predložil vyjadrenie Ing. E. W. autorizovaného krajinného architekta zo dňa 6.9.2007. Podľa tohto popisované stromy majú cca 40 rokov, plytký koreňový systém, ktorý bude pri silných vetroch stále viac namáhaný, prichádza do úvahy možný vývrat stromu na susediaci pozemok, 2-3 stromy zo skupiny nezodpovedajú svojou vitalitou zdravým stromom, predpokladá u nich krátku životnosť, cca 5-10 rokov. Koreňový systém pravdepodobne zasahujúci na susedný pozemok do vzdialenosti cca 2-3 m nie je možné upraviť alebo ošetriť pri stavbe tak, aby nebol v budúcnosti poškodený strom. Žalobca 1. predložil odborné stanovisko Ing. P. Š., autorizované krajinným architektom, zo septembra 2008 obsahujúce „Inventarizáciu drevín - dendrologický posudok P. ulica“, v zmysle ktorého sa jedná o dreviny zdravé a s perspektívou rastu v najbližších 10 rokoch, ich spoločenskú hodnotu vyčíslil na 183 000 Sk a z dôvodu ochrany pred ich poškodením a následným odumretím vplyvom stavebných prác na parcelách odporúča, aby vzdialenosť stavby na parcelách od parcely bola minimálne 2 m. Nedostatočným je preto odôvodnenie rozhodnutia žalovaného v nadväznosti na vznesenú námietku nezabezpečenia pohody bývania v zmysle § 6 ods. 2 vyhlášky č. 532/2002 Z. z.

K povinnosti stavebného úradu akceptovať záväzné stanovisko príslušného orgánu ochrany prírody krajský súd uviedol, že sa mu javí nelogickým časť odôvodnenia rozhodnutia žalovaného na str. 9 rozhodnutia, kde akceptuje záväzný charakter stanoviska zo dňa 26.6.2008 (zrušujúce predchádzajúce vyjadrenie zo dňa 24.6.2004 a dňa 2.4.2008), kde je výslovne uvedené, že „v prípade, že vlastníci susedného pozemku neuvažujú

s výrubom 6 ks stromov, navrhujem stavbu rodinného domu umiestniť tak, aby nedošlo k poškodeniu uvedených drevín“ a zároveň bolo rozhodnuté o umiestnení stavby 0,60 m od spoločnej hranice pozemkov bez toho, aby bolo vysvetlené čím má správny orgán za preukázané, že vzdialenosť 0,60 m od hranice s pozemkom je dostatočná na ochranu koreňového systému stromov, alebo na základe čoho snád' stavebný úrad dospel k záveru, že vlastníci mienia stromy vyrúbať. V tejto časti nebol dostatočným spôsobom zistený skutkový stav.

Z vyššie uvedeného vyplýva nerešpektovanie záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody („umiestniť tak, aby nedošlo k poškodeniu uvedených drevín“), aj keď treba pripustiť, že Záväzné stanovisko zo dňa 26.6.2008 vydané Obvodným úradom životného prostredia v Piešťanoch nebolo tak jednoznačné a určité, ako by sa od orgánu kompetentného v otázkach ochrany prírody dalo očakávať. V takomto prípade mal stavebný úrad buď žiadať od obvodného úradu životného prostredia upresnenie stanoviska, alebo sa vzhľadom na jeho vágnosť podrobne a komplexne vysporiadať s preukázaním na základe čoho dospel k záveru, že umiestnením stavby 0,60 m od hranice pozemku nedôjde k poškodeniu koreňového systému stromov. Za prejav rešpektovania stanoviska príslušného orgánu rozhodne nemožno považovať jeho uvedenie s poukazom na prednosť ochrany vlastníckeho práva majiteľa stavebného pozemku bez dostatočného odôvodnenia umiestnenia stavby v neštandardnej vzdialenosti od hranice pozemkov v zmysle § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. Tu znova platí, že správne orgány nezistili dostatočne skutkový stav a nevykonali v zákonom predvídanom rozsahu dokazovanie.

Ohľadne vytýkaného procesného pochybenia spočívajúceho v tom, že v rámci konania vo veci žiadosti o opatrenie proti nečinnosti správneho orgánu podanej stavebníkom dňa 15.4.2008, žalovaný vyslovil právny názor vo veci, ktorý stavebný úrad bez ďalšieho akceptoval, krajský súd sa stotožnil so žalobcami. Nebolo dôvodné, aby v rámci tohto konania bol vyslovený právny názor vo veci zákonnosti umiestnenia stavby v požadovanej vzdialenosti od spoločnej hranice pozemkov. Postupom podľa § 50 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov mal žalovaný buď možnosť vplývať na podriadený orgán prostriedkami inštančného dozoru, aby nečinný podriadený orgán vo veci konal a rozhodol, alebo ak mal za to, že to dovoľuje povaha veci, bol povinný sám rozhodnúť vo veci, čím by sa dostal do pozície orgánu príslušného vo veci rozhodnúť v prvom stupni. Ak však v rámci výkonu inštančného dozoru nadriadený orgán stavebného úradu takýto právny názor vyslovil, nebol to názor vyslovený v konaní o umiestnení stavby a stavebný úrad ním nebol automaticky viazaný, ak sa s ním aj stotožnil, bolo potrebné záver stavebného úradu ohľadne tejto otázky dostatočne odôvodniť.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie ďalší účastník Mgr. A. B. ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu zamietol. Namietal, že posúdenie odstupu navrhovanej stavby P. B. nebolo v správnom konaní predložené a žalobcovia ho doložili až na odvolací orgán. Pretože ho ako stavebník nepoznal a nebolo mu umožnené sa k nemu vyjadriť a vzniesť námietky, stavebný úrad nemohol na toto posúdenie v zmysle ust. § 42 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. prihliadnuť. Pri výstavbe v stiesnených pomeroch sa v správnom konaní neskúma výhľad z obytných miestností do okolia, čím sa zaoberá P. B. v stanovisku, ale podľa § 6 ods. 5 sa skúma územný plán zóny. Celá lokalita zóny je vystavaná na hranici pozemkov (ide o starú zástavbu) a posudkom Ing. K. bolo preukázané, že presvetlenie domu susediacej vlastníčky bude zachované. Uvedený znalecký posudok bol preskúmaný na základe sťažnosti žalobcu 1. Slovenskou komorou stavebných inžinierov a bolo vydané stanovisko ktoré konštatuje, že Etická rada Slovenskej komory stavebných inžinierov nezistila porušenie vnútorných predpisov. Ďalej poukázal na to, že krajský súd sa nezoberal vykonanými dôkazmi v štádiu vyhlásenia rozhodnutia a vykonaného dokazovania pred prvostupňovým orgánom, ale spochybnil rozhodnutia správnych orgánov na základe ďalších predložených listín, ktoré neboli známe v čase rozhodovania na prvom stupni správneho orgánu ani účastníkom konania a nemohli byť podkladom pre rozhodnutie a vznesenie námietok. V súčasnosti je stavebné povolenie právoplatné, žalobcovia sa voči nemu neodvolali, dom je v štádiu rozostavanosti hrubej stavby pod strechou.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie aj žalovaný a v dôvodoch poukázal na svetlotechnický posudok zo dňa 3.9.2007 spracovaný Ing. I. K., autorizovanou stavebnou inžinierkou, ktorý bol opravený a doložený na stavebný úrad dňa 11.4.2008. V ňom sú zhodnotené podmienky zmeny denného osvetlenia a preslnenia vplyvom navrhovanej novostavby rodinného domu. Podľa predloženého posúdenia je navrhovaná stavba rodinného domu na pozemkoch parcelách v k.ú. P. navrhnutá v súlade so znením čl. 4. 4. STN 73 0580-1. Podľa záverov posudku v žiadnej miestnosti s trvalým pobytom osôb v susedných nehnuteľnostiach, ani v miestnosti „veranda“, ktorú žalobkyňa 1. užíva ako obytnú miestnosť (obývačka), nedôjde vplyvom výstavby rodinného domu k prekročeniu povoleného ekvivalentného uhla vonkajšieho zatienu 30°, čo je preukázané výpočtom. Posudzované obytné miestnosti rodinného domu na pozemku parcele (žalobcovia 1. a 2.), ktorý má okná orientované smerom k novostavbe budú v kritickom čase 1. marca až 13. októbra preslnené, a to miestnosť veranda (po zmene v užívaní verandy na obývačku) 3 hodiny 40 minút denne, ďalšie dve izby 6 hodín 10 minút denne, čo je viac ako normou stanovené minimum 1,5 hodiny denne a doporučené 3 hodiny denne. Obytné

miestnosti rodinného domu na pozemku parcele (žalobcovia 3. a 4.) a okná, ktoré sú orientované smerom k novostavbe budú v kritickom čase 1. marca až 13. októbra preslneť 6 hodín 10 minút denne, čo je viac ako normou stanovené minimum 1,5 hodiny denne a doporučené 3 hodiny denne, a teda navrhovaná stavba nebude mať vplyv na zníženie insolácie (preslnenia). Umiestnenie predmetnej stavby 0,60 m od spoločnej hranice s pozemkom parcele v k.ú. P. bude spĺňať požiadavky urbanistické, architektonické a požiadavky na zachovanie pohody bývania a nebude ovplyvňovať zámer a charakter zástavby v danej lokalite. V kompetencii žalovaného nie je spochybňovať vypracovanie svetlo technického posudku, za ktorého správne vyhotovenie a dodržiavanie platných STN je zodpovedná odborne spôsobilá osoba oprávnená na projektovú činnosť.

K posúdeniu odstupu navrhovanej stavby rodinného domu na pozemkoch parcelách v k.ú. P. a rodinného domu na P. ulici vypracovaného P. B. – D. žalovaný uviedol, že pri umiestňovaní stavby v stiesnených pomeroch sa neskúma výhľad z obytných miestností do okolia, ale skúma sa, či navrhované umiestnenie stavby 0,60 m od spoločnej hranice s pozemkom na parcele v k.ú. P. bude spĺňať požiadavky urbanistické, architektonické a nebude ovplyvňovať zámer a charakter zástavby v danej lokalite. P. B. vydal posúdenia k pohode bývania, ktoré sa javí ako jeho subjektívny názor a v správnom konaní o umiestnení stavby sa vychádza nie zo subjektívnych názorov, ale z odborných meraní. Keďže nebolo preukázané, že posudok vypracovala odborne spôsobilá osoba a nebol označený odtlačkom pečiatky schválenej Slovenskou komorou stavebných inžinierov, žalovaný sa nim nezaoberal.

Odborné posúdenia na ochranu koreňového systému stromov na pozemku A. P., ktoré vypracovali krajinní architekti Ing. E. W. a Ing. P. Š. sú odlišné, majú však iba odporúčajúci charakter, preto ich nie je možné považovať za východiskové podklady pre rozhodnutie. Stavebné povolenie pre predmetný rodinný dom je právoplatné, nebolo napadnuté žalobou, stavba je v štádiu rozostavanosti a zakrytá strechou. Pretože aj v čase rozhodovania na Krajskom súde v T. bol takýto stav, je bezpredmetným rozhodovať o umiestnení stavby, ktorá už stojí.

Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniam navrhli rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Uviedli, že žalovaný prejedlikoval vo svojom opatrení zo dňa 12.5.2008 rozhodnutie prvostupňového stavebného úradu, pričom otázku vzdialenosti umiestnenia stavby stavebníka od spoločnej hranice s pozemkom na parcele v k.ú. P. nemohol riešiť v tomto opatrení a ani v nijakom inom. Do právomoci stavebného úradu zasiahol žalovaný, čo je zjavným porušením zákona a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Počas celého stavebného konania sa žalobcovia domáhali len toho, aby stavba bola umiestnená a postavená 2 m od spoločných hraníc, čo by im zabezpečilo pohodu bývania, ochranu smrekov, dobré susedské vzťahy a bezproblémovú výstavbu a údržbu rodinného domu do budúcnosti. Práve prejedlikovaným stanoviskom žalovaného nastala situácia, ktorá mala za následok, že po preskúmaní rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu v medziach žaloby súd prvého stupňa dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaniach (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta druhá O.s.p. nariadil pojednávanie, na ktorom vypočul prítomných účastníkov konania a ich právnych zástupcov a pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 01.05.2011), napadnutý rozsudok potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Z o d ô v o d n e n i a :

Predmetom konania je rozhodnutie žalovaného zo dňa 5.9.2008, ktorým zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil rozhodnutie Mesta P. zo dňa 28.5.2008 o umiestnení stavby „Rodinný dom“ na pozemkoch parcelách v k.ú. P. vedených na liste vlastníctva ako ostatné plochy a zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 476 m² vo vlastníctve Mgr. A. B.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Predmetom preskúmania v danej veci je rozhodnutie o umiestnení stavby a podstatnou námietkou žalobcov (vlastníkov susediacich pozemkov) skutočnosť, že umiestnením stavby rodinného domu stavebníka

Mgr. A. B. neboli dodržané štandardné vzdialenosti odstupov rodinných domov podľa § 6 ods. 3 vyhlášky č. 532/2002 Z. z.

Podľa § 36 ods. 1, 2 zákona č. 50/1976 Zb. stavebný úrad oznámi začatie územného konania dotknutým orgánom štátnej správy a všetkým známym účastníkom a nariadi ústne konanie spojené spravidla s miestnym zisťovaním. Súčasne upozorní účastníkov, že svoje námietky a pripomienky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom konaní, inak že sa na ne neprihliadne. Od ústneho konania môže stavebný úrad upustiť v prípade, že pre územie je spracovaná územno-plánovacia dokumentácia, na základe ktorej možno posúdiť návrh na územné rozhodnutie. Ak stavebný úrad upustí od ústneho konania, určí lehotu, do ktorej môžu účastníci uplatniť námietky a upozorní ich, že sa na neskoršie podané námietky neprihliadne; táto lehota nesmie byť kratšia ako 7 dní.

Podkladom pre vydanie územného rozhodnutia sú územné plány obcí a zón. Ak pre územie nebol spracovaný územný plán obce alebo zóny, podkladom na vydanie územného rozhodnutia sú spracované územnoplánovacie podklady podľa § 3 a ostatné existujúce podklady podľa § 7a; inak stavebný úrad obstará v rozsahu nevyhnutnom na vydanie územného rozhodnutia iné podklady, najmä skutočnosti získané vlastným prieskumom alebo zistené pri miestnom zisťovaní (§ 37 ods. 1 stavebného zákona).

Podľa ods. 2 vyššie citovaného zákonného ustanovenia, stavebný úrad v územnom konaní posúdi návrh predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a potrieb požadovaného opatrenia v území a jeho dôsledkov; preskúma návrh a jeho súlad s podkladmi podľa odseku 1 a predchádzajúcimi rozhodnutiami o území, posúdi, či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecne technickým požiadavkám na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu, prípadne predpisom, ktoré ustanovujú hygienické, protipožiarne podmienky, podmienky bezpečnosti práce a technických zariadení, dopravné podmienky, podmienky ochrany prírody, starostlivosti o kultúrne pamiatky, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného pôdneho fondu a pod., pokiaľ posúdenie nepatrí iným orgánom. Podľa ods. 3, stavebný úrad v územnom konaní zabezpečí stanoviská dotknutých orgánov a ich vzájomný súlad a posúdi vyjadrenia účastníkov a ich námietky, a neprihliadne na námietky a pripomienky, ktoré sú v rozpore so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.

Podľa § 39a ods. 1 stavebného zákona *rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby, určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia*. Umiestnenie stavby sa vyznačí v grafickej prílohe územného rozhodnutia.

Podľa § 39a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. v podmienkach na umiestnenie stavby sa určia požiadavky

a/ na ochranu prírody a krajiny a na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie,

b/ na zabezpečenie súladu urbanistického riešenia a architektonického riešenia stavby s okolitým životným prostredím, najmä na výškové a polohové umiestnenie stavby vrátane odstupov od hraníc pozemku a od susedných stavieb, na výšku stavby, prístup a užívanie stavieb osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, na napojenie na sieť technického vybavenia, napojenie na pozemné komunikácie, na podiel zastavanej plochy a nezastavanej plochy zo stavebného pozemku vrátane požiadaviek na úpravu jeho nezastavaných plôch,

c/ vyplývajúce z chránených častí krajiny alebo z ich blízkosti,

d/ vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov.

Podľa § 6 ods. 1 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. vzájomné odstupy stavieb musia spĺňať požiadavky urbanistické, architektonické, životného prostredia, hygienické, veterinárne, ochrany povrchových a podzemných vôd, ochrany pamiatok, požiarnej bezpečnosti, civilnej ochrany, požiadavky na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania. Odstupy musia umožňovať údržbu stavieb a užívanie priestorov medzi stavbami na technické alebo iné vybavenie územia a činnosti, ktoré súvisia s funkčným využívaním územia.

Stavbu možno umiestniť na hranici pozemku, len ak jej umiestnením nebude trvalo obmedzené užívanie susedného pozemku na určený účel (§ 6 ods. 2 vyhlášky č. 532/2002 Z. z.).

Podľa § 6 ods. 3 vyhlášky č. 532/2002 Z. z., *ak rodinné domy vytvárajú medzi sebou voľný priestor, vzdialenosť medzi nimi nesmie byť menšia ako 7m. Vzdialenosť rodinných domov od spoločných hraníc pozemkov nesmie byť menšia ako 2m.*

Podľa § 6 ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. v stiesnených územných podmienkach možno vzdialenosť medzi rodinnými domami znížiť až na 4 m, ak v žiadnej z protifaľých častí stien nie sú okná obytných miestností; v týchto prípadoch sa nevyžaduje dodržanie vzdialeností od spoločných hraníc pozemkov podľa odseku 3.

Podľa § 6 ods. 5 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. iné riešenia vzdialeností rodinných domov, ako sú ustanovené v odsekoch 3 a 4, možno určiť iba na podklade výpočtov a meraní preukazujúcich splnenie požiadaviek na vzájomné vzdialenosti podľa odseku 1 alebo podľa územného plánu zóny.

Rozhodnutie o umiestnení stavby vo vzťahu k námietkam žalobcov týkajúcich sa odstupov stavieb bolo odôvodnené tým, že predmetné parcely sú v zmysle ÚPN Mesta Piešťany a ÚPN CMZ Piešťany určené na zástavbu (plochy zmiešané mestské) a rozhodnutie o umiestnení stavby je vydané na základe listu Krajského stavebného úradu Trnava zo dňa 12.5.2008, kde bolo na základe preskúmania postupu stavebného úradu v územnom konaní skonštatované, že nie sú žiadne adekvátne dôvody pre zamietnutie návrhu stavebníka na umiestnenie stavby 0,60 m od spoločnej hranice s pozemkom v k.ú. P. Pre dané územie je spracovaný a schválený ÚPN mesta, ktorý bol podkladom pre vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby „Rodinný dom“ na pozemkoch v k.ú. P. a z územnoplánovacieho hľadiska je výstavba rodinného domu na predmetných pozemkoch vhodná a možná – pozemky sú v ÚPN CMZ určené na zastavanie. Návrh umiestnenia stavby spĺňa ust. § 5 ods. 1 vyhlášky č. 532/2002 Z. z.

Podľa § 140 stavebného zákona, ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní (odkaz na zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov).

Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie (§ 33 ods. 2 správneho poriadku).

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody podaných odvolaní vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v T. po tom, ako sa oboznámil s obsahom pripojeného súdneho a administratívneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nie je dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku a na doplnenie dodáva:

Podľa § 42 ods. 4 stavebného zákona (v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia), v odvolacom konaní sa neprihliada na námietky a pripomienky, ktoré neboli uplatnené v prvostupňovom konaní v určenej lehote, hoci uplatnené mohli byť. Stavebný úrad je povinný účastníkov konania na to upozorniť v oznámení o začatí územného konania.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že v tomto prípade boli porušené všeobecné zásady správneho konania, keď v priebehu správneho konania na podnet žalobcu I. došlo k vypracovaniu „Posúdenia odstupu navrhovanej stavby rodinného domu na P. ul. z hľadiska zachovania pohody bývania“ posudkom P. B. dňa 28.8.2008 predloženým žalobcami v odvolacom konaní, s ktorým sa stavebník nemal možnosť oboznámiť, vyjadriť sa k nemu a vzniesť prípadné námietky. Po tom, ako bol tento posudok do spisu doručený, je potrebné hodnotiť postup žalovaného ako postup, ktorý je v rozpore so zákonom.

S poukazom na zistené vady preskúmaných rozhodnutí, ktoré sú v ich nedostatočnom odôvodnení k namietanému nedodržaniu štandardných odstupových vzdialeností stavieb (vyššie citované ustanovenie § 6 ods. 3, 4 a 5 vyhlášky č. 532/2002 Z. z.) ako i v tom prečo nebolo možné námietke žalobcov vyhovieť, prípadne vyporiadať sa s tým, či pozemok umožňuje realizáciu rodinného domu v navrhovanom rozsahu, ďalej či je možné bez vyhodnotenia námietok týkajúcich sa pohody bývania (posudkov Ing. I. K. a P. B.) vydať zákonné rozhodnutie. Vyhodnotenia odborného stanoviska krajinného architekta Ing. P. Š. a vyjadrenia Obvodného úradu životného prostredia, ale predovšetkým s poukazom na vady týkajúce sa postupu žalovaného (odňal účastníkovi konania možnosť oboznámiť sa s podkladom rozhodnutia) je potrebné podľa názoru senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatovať, že rozhodnutia správnych orgánov boli vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoniec nemožno nechať bez

povšimnutia ani interné listy referátu životného prostredia Mesta Piešťany (zo dňa 11.1.2008 a zo dňa 20.2.2008) z ktorých vyplýva, že sa neodporúča umiestnenie stavby bližšie ako 2 m od oplotenia pozemku a zároveň žiada, aby stavebník preriešil umiestnenie stavby alebo zmenil jej dispozíciu tak, aby bola dodržaná vzdialenosť min. 2 m od hranice pozemku stavebníka s parcelou.

Úlohou správnych orgánov v novom konaní bude tieto pochybenia odstrániť, pričom sú viazané právnym názorom súdu (§ 250j ods. 6 O.s.p.).

Vzhľadom k tomu, že sa v územnom konaní stavebné úrady zodpovedajúcim spôsobom nevysporiadali s námietkami účastníkov a nepostupovali v súlade so zákonom, keď nerešpektovali ustanovenie § 36 ods. 1 stavebného zákona, § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. ako aj ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd rozhodol vecne správne, keď rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu o umiestnení stavby zrušil a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/133/2008-128 zo dňa 29.4.2010 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Záverom senát odvolacieho súdu dodáva, že v tomto prípade bolo vydané právoplatné stavebné povolenie, ktoré žalobcovia nenapadli ani v správnom ani súdnom konaní, z čoho vyplýva, že ďalší účastník Mgr. B. realizuje stavbu legálne, na podklade právoplatného stavebného rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že úspešným žalobcom priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

105. R O Z H O D N U T I E

V stavebnom konaní, obdobne ako v územnom konaní, platí koncentračná zásada, to znamená, že po termíne určenom stavebným úradom sa na pripomienky a námietky účastníkov konania neprihliada a stanoviská dotknutých orgánov, ktoré sa nevyjadrili, sa považujú za kladné; stavebný úrad však musí zainteresované subjekty na túto skutočnosť písomne upozorniť a jednoznačne určiť lehotu na uplatnenie ich pripomienok a námietok.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júla 2011, sp. zn. 6 Sžp 1/2011)

Krajský súd v P. napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný odvolanie žalobcov zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu – Stavebného úradu obce L., ktorým stavebný úrad podľa § 88 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 88a ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“ alebo „stavebný zákon“) vydal stavebníkom P. Š. a jeho manželke M. Š.j dodatočné povolenie stavby „Hospodárskej budovy“, umiestnenej na pozemku k.ú. L. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného a konania mu predchádzajúceho dospel k názoru, že žaloba nie je dôvodná.

Podľa názoru krajského súdu žalovaný ako odvolací správny orgán sa v rozhodnutí vysporiadal s námietkami žalobcov ako odvolateľov. Konštatoval, že z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu a z obsahu administratívneho spisu nepochybne vyplýva, že obidve rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a v rozhodnutiach boli uvedené konkrétne dôvody, na základe ktorých bolo rozhodnuté o dodatočnom povolení vyššie uvedenej stavby. Prvostupňový správny orgán sa v plnom rozsahu riadil v konaní o dodatočnom povolení stavby okrem ustanovenia § 88a stavebného zákona aj ustanoveniami §§ 58 až 66 stavebného zákona, podľa ktorých postupoval a výsledkom konania bolo rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby „Hospodárskej budovy“.

Krajský súd poukázal na to, že žalobcovia nevznášali v ústnom konaní námietky v rámci stavebného konania o dodatočnom povolení stavby postavenej na parcele k.ú. obec L., tieto uviedli až v podanom odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu, s ktorými sa žalovaný vypořiadal dostatočne, pričom poukázal na podmienky určené v rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby.

Podľa názoru krajského súdu otázkou, či je stavba v súlade s verejným záujmom sa dostatočne vysporiadal tak prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný. Mal za to, že žalovaný v odvolacom konaní nemohol prihliadať na námietky žalobcov uvedené v ich odvolaní, pretože ako vyplýva z komentára k ustanoveniu § 137 stavebného zákona, v konaniach podľa stavebného zákona sa vyskytujú občianskoprávne a iné námietky, o ktorých podľa právneho poriadku prináleží rozhodovať súdu, s tým, že ide predovšetkým o námietky týkajúce sa vlastníckych a užívacích práv k pozemkom a stavbám. Poukázal na to, že stavebný úrad musí dôsledne vyhodnotiť charakter námietok, či ide skutočne o občianskoprávne námietky, alebo námietky územnotechnického prípadne stavebnotechnického charakteru, ktoré sú upravené inými právnymi predpismi, napr. vyhláškou Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 83/1976 Zb.“), pričom môže dôjsť aj k vzájomnému prelínaniu posúdenia námietok s prihliadnutím na ustanovenie § 127 ods. 1 Občianskeho zákona, podľa ktorého si uplatnili žalobcovia svoje právo v konaní na Okresnom súde P. žalobou pod sp. zn. 15C 128/03, ako vlastníci susediaceho pozemku proti stavebníkovi P. Š. a jeho manželke M. Š., ktorým bolo vydané sporné dodatočné povolenie stavby „Hospodárskej budovy“ ako susedom. Aj podľa názoru krajského súdu s poukazom na ustanovenie § 137 stavebného zákona nebolo preto potrebné ako prejudiciálnou otázkou v tomto konaní zaoberať sa námietkou, že žalobcovia v 1. a 2. rade vedú so stavebníkmi spor na Okresnom súde P. pod sp. zn. 15C 128/03.

Krajský súd nemal pochybnosti o dôslednom zistení skutočného stavu veci ako aj o vyvedení správnych záverov na základe dôkazov, ktoré vykonal prvostupňový správny orgán a s ktorými sa stotožnil aj žalovaný v napadnutom rozhodnutí. Poukázal na dôvody rozhodnutia žalovaného, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil, pričom považoval za nepochybné, že pri rozhodovaní o odvolaní žalobcov žalovaný postupoval v súlade so zákonnými ustanoveniami, ktoré citoval. Konštatoval, že závery žalovaného vychádzajú z logického úsudku a

dôvody uvedené v prvostupňovom rozhodnutí ako aj rozhodnutí žalovaného považuje za dostatočne presvedčivé a pravdivé.

Súčasne krajský súd poukázal na to, že pre súd pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1, veta prvá O.s.p.), a preto ak stavebník neplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby pod bodmi 1 až 17, je postihovaný za priestupok tak, ako to upravuje stavebný zákon v ustanovení §§ 105 až 107.

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutí a postupu správnych orgánov v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že rozhodnutia a postup správnych orgánov v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, subjektívne práva žalobcov neboli v tomto konaní porušené, a preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobcovia v konaní nemali úspech a žalovaný aj pri úspechu v konaní nemá zo zákona nárok na náhradu trov konania.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podal odvolanie v mene žalobcov ich právny zástupca. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vytýkal súdu prvého stupňa, že v napadnutom rozsudku vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že žalobcovia v podanej žalobe poukázali na skutočnosť, že nadmerný a pre danú lokalitu absolútne neprimeraný chov hospodárskych zvierat – hydiny, holubov a kôz na susednom pozemku, ktoré sú ustajnené v hospodárskej budove (o dodatočné povolenie stavby, ktorej ide v tomto konaní) ohrozuje ich práva a oprávnené záujmy ako účastníkov konania v rozsahu väčšom, ako je to pre danú lokalitu primerané a v rozsahu väčšom, ako sa v prípade výstavby rodinných domov v danej lokalite pôvodne počítalo. Vytýkal správne orgánu, že uvedenú skutočnosť nezohľadnil a neskúmal. Poukázal na to, že hospodárska budova (maštal) na chov hospodárskych zvierat je vzdialená od okien domu žalobcov 4 až 5 metrov a jej užívanie obmedzuje vlastnícke právo žalobcov a obmedzuje ich v užívaní ich vlastnej nehnuteľnosti. Ďalej uviedol, že užívanie predmetnej stavby v spojení s prejavmi tohto chovu nielenže môže ohroziť, ale priamo obmedzuje práva žalobcov ako vlastníkov susedného pozemku a má dlhodobý negatívny dopad na ich zdravie a kvalitu ich bývania. Vyslovil názor, že stavebný zákon už pre prípad možnosti, že užívaním stavby by sa mohli ohroziť záujmy spoločnosti alebo účastníkov vo väčšom rozsahu, než sa počítalo v územnom rozhodnutí, ukladá stavebnému úradu povinnosť žiadosť o stavebné povolenie zamietnuť, ktoré ustanovenie sa má primerane použiť aj pre dodatočné povolenie stavby, keďže užívaním stavby dochádza k obmedzovaniu práv žalobcov v rozsahu väčšom, ako je to primerané okolitým pomerom a s určitosťou aj v rozsahu väčšom, ako sa pôvodne plánovalo v územnom rozhodnutí, a preto stavebný úrad nemal stavbu hospodárskej budovy dodatočne povoliť, s poukazom na to, že mal postupovať v súlade s ust. § 88a ods. 7 stavebného zákona a aplikovať ust. § 62 ods. 4 stavebného zákona na existujúci stav v danej lokalite.

Proti rozsudku krajského súdu podali odvolanie aj žalobcovia. Žiadali dodatočné povolenie stavby manželov Š. povoliť na hospodársku budovu, ktorá bude slúžiť na iné účely okrem chovu hospodárskych zvierat a holubov v tejto radovej zástavbe a zároveň žiadali, aby súd chovy hosp. zvierat v tejto stavbe zakázal. Uviedli, že sa domáhajú hygieny svojho bývania, zdravého životného prostredia a čistého vzduchu. Poukázali na to, že v roku 2007 stavebný úrad obce L. vydal dodatočné povolenie stavby a odsúhlasil chov hospodárskych zvierat, pričom stavebný úrad L. vedel, že stavebník nemá vybudovanú vodotesnú žumpu, ako aj, že do dnešného dňa nie je na túto stavbu vydané kolaudačné rozhodnutie a nie je vybudovaná vodotesná žumpa. Namietali, že pre stavebný úrad obce L. je dôležité to, že vydal dodatočné povolenie stavby a uznesenie na chov zvierat na základe veľmi závažných nedostatkov, ktoré negatívne vplyvajú na ich životné prostredie, hygienu a kvalitu bývania. Ďalej uviedli, že samotné dodatočné povolenie hospodárskej budovy pre stavebníka p. Š. a jeho manželku nie je v rozpore s územným plánovaním obce L., pretože v rozpore s verejnými záujmami je účel tejto stavby slúžiacej pre chov hosp. zvierat, hydiny a holubov pre stavebníka p. Š. a jeho manželku, keďže zrealizovaný stavebný objekt ohrozuje a bude ohrozovať verejný záujem a má a bude mať negatívny vplyv na životné prostredie, čo je dôkazom susedského sporu podľa § 127 OZ vedeného na Okresnom súde P. od roku 2003. Vyslovili názor, že obec schvaľovala chov v roku 2007 protiprávne, stavebný úrad obce L. hrubo porušil tento verejný záujem, keď pri svojom schvaľovaní nebral do úvahy negatívny vplyv na životné prostredie, keď si bol vedomý ich niekoľkých sťažností, ktoré boli označené ako opodstatnené a dobre vedel, že v tomto smere prebieha súdny spor, a aj napriek tomu schvaľoval, čím porušil práva dotknutých subjektov. Namietali postup obecného úradu L., keď vydal kladné stanovisko k chovu p. Š. a jeho manželke, pričom ich svojím postupom

diskriminoval a porušil ich ľudské práva vyplývajúce z Ústavy SR čl. 44. Vytýkali správne orgánu pokiaľ sa odvoláva na stanovisko regionálnej a veterinárnej správy, tvrdiac, že vyjadrenie veterinára nemá nič spoločné s negatívnym vplyvom chovu na životné prostredie a hygienu bývania, pretože veterinár pri stanovení posudku vychádza zo zákona č. 39/2007 o veterinárnej starostlivosti, ktorá sa výlučne zameriava na veterinárne požiadavky na zdravie a ochranu zvierat. Nedostatky stavebného úradu, ktoré neboli zohľadnené pri dodatočnom povolení stavby v rozhodnutí SÚ SP 296/2007/104 uviedli nasledovne: 1/ stavba určená na chov mala a bude mať negatívny vplyv na životné prostredie – závažný problém – súdny spor § 127 OZ od roku 2003; 2/ vydávanie uznesenia na počty chovu č. 46/2007, ktoré nebolo právne ošetrené a vydané uznesenie nie je rozhodnutie obecného úradu L.; 3/ pri vydaní záväzného posudku RvaPS v P. bol porušený stavebný zákon § 43d ods. 1 písm. c), ods. 4, pričom nezvažovala a nezohľadňovala aj lokalitu chovu, kde v zákone § 44 ods. 1 písm. a) musí byť zohľadnený aj stavebný zákon; 5/ obec vstúpila do konania a rozhodovania súdov protiprávne a vydávala uznesenia a rozhodnutia, v predmete prebiehajúceho súdneho sporu v tejto veci; 6/ podľa § 66 ods. 2, písm. b) stavebného zákona stavba nie je v súlade s ochranou verejných záujmov, predovšetkým zdravia ľudí a životného prostredia; 7/ obecný úrad sa nevyjadril a nereagoval na ich niekoľko sťažností k vplyvu chovu na kvalitu a hygienu ich bývania. K tvrdeniam žalovaného uviedli, že dali včas zamietavé stanovisko k predmetnej stavbe, ktoré stavebné úrady neskúmali. Vyjadrenie p. Š. prednesené na pojednávaní súdu prvého stupňa považovali za klamlivé, zavádzajúce, rozporuplné a protirečivé. Žiadali, aby odvolací súd vo veci rozhodol tak, že stavbu „Hospodárska budova“ pre stavebníka p. Š. a p. Š. na parcele č.98 povolí a chov, na ktorý je hospodárska budova určená pre stavebníka p. Š. a p. Š. na parcele č. 98 zakáže.

Žalovaný sa na odvolanie žalobcov vyjadril tak, že žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. S dôvodmi uvedenými v odvolaní žalobcov nesúhlasil. Uviedol, že v konkrétnej veci bolo vykonané dokazovanie dostatočne, vo veci bol riadne zistený skutkový stav a námietky žalobcov neboli dostatočné na preukázanie nesprávneho postupu a zákonnosti rozhodovania vo veci. Uviedol, že tvrdenie žalobcov o tom, že dodatočne povolená stavba predstavuje priame porušenie ich vlastníckeho práva, nebolo stavebným úradom ani prvostupňovým správny súdom zistené, pričom je zrejmé, najmä vzhľadom k vyjadreniam stavebníka v konaní pred prvostupňovým súdom, že k porušovaniu vlastníckych práv žalobcov dochádza v dôsledku nesplnenia povinností, ktoré stavebný úrad uložil stavebníkovi v záväzných podmienkach napadnutého rozhodnutia, ktoré konanie zakladá priestupkovú zodpovednosť stavebníka a pokiaľ takéto konanie považujú žalobcovia za ujmu vo svojich vlastníckych právach, nejde o ujmu vyvolanú nezákonným napadnutým rozhodnutím, ktoré práve naopak malo jej vzniku zabrániť. Poukázal na to, že splnenie povinností stavebníka je možné vynucovať v exekučnom konaní. Záverom svojho písomného vyjadrenia sa žalovaný opätovne dovoľoval zamietnutia odvolania práve z dôvodu, že už i samotné žalobné námietky neboli dôvodné, keď poukazujú na nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože boli uplatnené oneskorene a preto sa nimi žalovaný vôbec nebol povinný zaoberať, ktorá skutočnosť nemôže spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia. Poukázal na to, že žalobca v II. rade v určenej lehote nevzniesol vôbec žiadnu námietku proti dodatočnému povoleniu stavby a žalobkyňa v I. rade v liste zo dňa 16.11.2007 uviedla len nasledovné: „...Nesúhlasím, je vedené súdne konanie na súde v P. sp. zn. 15C 128/03, súdne konanie doposiaľ nebolo skončené...“, iné námietky proti dodatočnému povoleniu stavby vnesené neboli a to aj napriek výslovnému poučeniu o tom, že na neskoršie námietky sa zo zákona neprihliada. Konštatoval, že na námietky, ktoré žalobcovia zrozumiteľne formulovali prvýkrát až v podanom odvolaní, nebol žalovaný povinný prihliadať s výnimkou prípadu, keď by poukazovali na nesúlad stavby so zákonom alebo iným všeobecne záväzným predpisom, na ktorý je žalovaný povinný prihliadnuť ex lege, teda zo zákona. Ďalej poukázal na to, že koncentračná zásada je vyjadrením zásady vigilantibus iura a jej účelom je racionalizácia stavebného konania, v ktorom je stavebný úrad povinný vysporiadať sa s množstvom námietok vznesených účastníkmi konania, ktorých môže byť napr. pri líniových stavbách i niekoľko sto, a ak by zákon časovo neobmedzil možnosť uplatňovania námietok, znemožnil by tým de facto stavebnému úradu vydanie rozhodnutia vo veci, keďže tento by sa musel zaoberať dokazovaním a neustálym odôvodňovaním námietok, ktoré by si účastníci uplatňovali kedykoľvek v priebehu celého správneho konania. Ďalej uviedol, že odvolacie námietky žalobcov uplatnené v konaní o dodatočnom povolení stavby síce oneskorene poukazovali na nesúlad stavby so zákonom alebo všeobecne záväzným predpisom, avšak vykonaným dokazovaním bolo zistené, že nie sú dôvodné. Vyslovil názor, že nemali ani povahu oneskorenej občianskoprávnej námietky v zmysle ust. § 137 stavebného zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalobcov (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s ust. § 212 ods. 1 O.s.p.) postupom podľa ust. § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2), a dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre zamietnutie žaloby.

Z o d ô v o d n e n i a :

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, ktorým žalovaný zamietol odvolanie účastníkov správneho konania – žalobcov, proti rozhodnutiu Stavebného úradu obce L. o dodatočnom povolení stavby „Hospodárska budova“ v kat. úz. L. a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a súčasne rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a konania im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vyporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmacieho konania v danej veci je rozhodnutie žalovaného a konanie mu predchádzajúce, ktorým rozhodnutím bolo rozhodnuté s konečnou platnosťou o žiadosti stavebníkov na vydanie dodatočného povolenia stavby „Hospodárska budova“.

Odvolací súd rozhodol o odvolaní žalobcov bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., pretože pojednanie odvolania na pojednávaní nepovažoval za potrebné, keďže vo veci nevykonával dokazovanie, a nie je to v rozpore s verejným záujmom. Vec preskúmal na základe predloženej dokumentácie spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu a žalobcovia a ani ich právny zástupca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa nenavrholi vykonanie dôkazov a v odvolaní ani nenamietali primeraným spôsobom zistenie skutkového stavu žalovaným. Odvolací súd považoval za postačujúce preskúmanie danej veci na základe spisovej dokumentácie, keďže v tomto štádiu konania sa mali vyriešiť iba právne otázky.

Medzi účastníkmi konania ostala sporná predovšetkým otázka týkajúca sa legalizácie pôvodnej – hospodárskej budovy vzhľadom na jej účel využitia z dôvodu jej vplyvov na pohodu bývania žalobcov a životné prostredie.

Podľa § 88 a ods. 1, 2, 4, 5, 6, 7 stavebného zákona, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní.

Ak vlastník stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

V rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby.

Ak sa v konaní o dodatočnom povolení stavby preukáže rozpor s verejnými záujmami alebo stavebník v určenej lehote nesplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Stavebný úrad nariadi odstránenie stavby aj v prípade, ak stavebník v určenej lehote

- a) nepredloží žiadosť o dodatočné povolenie stavby,
- b) nesplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby.

Na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66.

Podľa § 66 stavebného zákona v stavebnom povolení určí stavebný úrad záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby a rozhodne o námietkach účastníkov konania. Stavebný úrad zabezpečí určenými podmienkami najmä ochranu záujmov spoločnosti pri výstavbe a pri užívaní stavby, komplexnosť stavby, dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, prípadne ich predpisov a technických noriem a dodržanie požiadaviek určených dotknutými orgánmi, predovšetkým vylúčenie alebo obmedzenie negatívnych účinkov stavby a jej užívania na životné prostredie. Záväznými podmienkami uskutočňovania stavby sa zabezpečí, prípadne určí ochrana verejných záujmov, predovšetkým zdravia ľudí a životného prostredia,

dodržanie príslušných technických predpisov, prístup a užívanie stavby osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, lehotu na dokončenie stavby, plnenie požiadaviek uplatnených v záväzných stanoviskách podľa § 140b dotknutými orgánmi, ak nie sú určené správnymi rozhodnutiami, prípadne požiadavky vlastníkov sietí a zariadení verejného dopravného technického vybavenia na napojenie na tieto siete, stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba, ak sa stavba uskutočňuje svojpomocou, použitie vhodných stavebných výrobkov, povinnosť oznámiť začatie stavby. V záväzných podmienkach uskutočňovania stavby sa podľa potreby ďalej určí: predloženie podrobnejšej dokumentácie ešte pred začatím stavby, ktorá je potrebná na kontrolu dodržania podmienok určených na vyhotovenie stavby, oznámenie určitého štádia stavby na účel výkonu štátneho stavebného dohľadu, predloženie dokladov, odborných expertíz, meraní a posudkov, podrobnejšie požiadavky na uskutočnenie stavby predovšetkým z hľadiska komplexnosti a plynulosti, napojení na siete a zariadenia technického vybavenia, pozemné komunikácie, odvádzanie povrchových vôd, úpravy okolia stavby a podmienok ochrany zelene, prípadne jej premiestnenia, vymedzenie nevyhnutného rozsahu plôch pozemkov, ktoré budú tvoriť súčasť staveniska, podrobnosti pre opatrenia na susednom pozemku alebo na stavbe podľa § 135, spodobnenie statických výpočtov na vyhotovenie stavby, oznámenie mena (názvu) a adresy (sídla) zhotoviteľa stavby, ak bude určený vo výberovom konaní [§ 62 ods. 1, písm. d)], úľavy na vytýčenie stavby (§ 75a ods. 1), požiadavky na označenie stavby na stavenisku.

Podľa § 61 ods. 1, stavebného zákona stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania dotknutým orgánom, všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním. Súčasne ich upozorní, že svoje námietky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, sa neprihliada.

V zmysle § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)].

Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely (§ 3 ods. 1, 2, 4 správneho poriadku).

Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (§ 32 ods. 1, 2 správneho poriadku).

Podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov v konaní postupovali náležite v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutočný stav, a preto ich právne závery boli správne. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa postupoval správne a v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol.

Z predloženého spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, odvolací súd zistil, že obec L. ako stavebný úrad rozhodnutím č. SÚ SP 296/2007/104 zo dňa 19.11.2007 vydala dodatočné povolenie stavby „Hospodárskej budovy“, ktorá je umiestnená na pozemku v kat. úz. L. a súčasne pre dokončenie stavby, primerane podľa § 66 stavebného zákona určila záväzné podmienky v bodoch 1 až 17.

Proti uvedenému rozhodnutiu sa v zákonnej lehote odvolali žalobcovia, namietajúc predovšetkým, že stavebníci chovom zvierat v hospodárskej budove narušujú hygienu ich bývania a znečisťujú ich životné prostredie, pod stavbou je pivnica plná vody a hnojovky, ktorá steká dole pre nekvalitu betónu stavby a znečisťuje ich pozemok, žiadali vydať stavebníkom zákaz chovu zvierat.

Žalovaný správny orgán preskúmaným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutie potvrdil a odvolanie žalobcov zamietol. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalovaný správny orgán po preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia a predloženého spisu, dospel k názoru, že konaním a rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu nedošlo k takému porušeniu hmotnoprávnych a procesnoprávnych predpisov, ktoré by odôvodňovali zrušenie alebo zmenu tohto rozhodnutia. Poukázal na to, že z vyjadrení a stanovísk dotknutých orgánov vyplynulo, že predmetná stavba po splnení podmienok uložených stavebníkom v dodatočnom povolení stavby nemôže mať negatívny vplyv na riadne užívanie susedných nehnuteľností. Uviedol, že k účelu užívania stavby v danom prípade v rámci stavebného i odvolacieho konania Regionálna veterinárna a potravinová správa P. vydala súhlas s dodatočným povolením predmetnej stavby. Konštatoval, že stavebný úrad v konaní posúdil návrh v súlade s § 88a stavebného zákona aj z hľadiska súladu s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, vyhodnotil projektovú dokumentáciu a námietky vznesené v konaní v súlade s platnou legislatívou a svoje rozhodnutie o nich dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil.

Odvolací súd z administratívneho spisu ďalej zistil, že obec L. ako stavebný úrad vydala oznámenie o začatí konania o dodatočné povolenie stavby a nariadila ústne konanie dňa 19.11.2007 o 10.00 hod., v ktorom účastníkov poučila tak, že môžu svoje námietky k žiadosti o dodatočné povolenie stavby uplatniť najneskôr pri tomto ústnom konaní, inak sa na ne neprihliadne. Žalobcovia v 1. a v 2. rade svoju neprítomnosť na ústnom konaní písomne ospravedlnili a k návrhu stavebníkov podali zhodné stanovisko listom overeným dňa 16.11.2007 tak, že „nesúhlasím je vedené súdne konanie na súde v P. sp.zn. 15C 128/03, súdne konanie nebolo doposiaľ ukončené“.

Predpokladom začatia stavebného konania podľa § 88a stavebného zákona je zistenie stavebným úradom, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, pričom stavebný úrad začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania a osobitnými predpismi. Na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66 stavebného zákona upravujúce stavebné konanie o vydaní stavebného povolenia. Stavebný úrad v tomto konaní môže nariadiť odstránenie stavby za splnenia zákonných podmienok ustanovených v § 88a ods. 2, ak vlastníka stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote, alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, alebo aj v prípade podľa § 88a ods. 6, ak stavebník nepredloží žiadosť o dodatočné povolenie stavby a nesplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby.

Zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 88a stavebného zákona upravuje jednak postup vlastníka nepovolennej stavby a jeho povinnosti a jednak postup stavebného úradu pri nepovolených stavbách. Z odsekov 1 a 2 vyplýva, že dôkazné bremeno preukázať, že ďalšia existencia nepovolennej stavby alebo stavby uskutočňovanej v rozpore so stavebným povolením nie je v rozpore s verejnými záujmami, spočíva na vlastníkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona. Vlastník stavby na základe výzvy stavebného úradu sú sám a na vlastné náklady musí zaobstarať všetky potrebné doklady, t.j. rozhodnutia, stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce. Verejným záujmom sa v tejto súvislosti rozumejú záujmy chránené osobitnými zákonmi, všeobecne záväznými vyhláškami, nariadeniami, záväznými časťami slovenských technických noriem a pod. Posúdenie súladu s nimi vykonáva stavebný úrad ako príslušný prvostupňový orgán štátnej správy. Musí posúdiť najmä súlad s platnou územnoplánovacou dokumentáciou z hľadiska súladu s funkčným využitím, určené záväzné limity a regulatívy, ktoré vykonáva obec. Rozsah požadovaných dokladov nie je taxatívne vymedzený, ale stavebný úrad pri ich určení vychádza predovšetkým z ustanovenia § 126 stavebného zákona, ktoré sa týka ochrany zložiek životného prostredia a iných osobitných záujmov podľa toho, o aký druh stavby ide, na aký účel sa má stavba užívať, ktoré záujmy budú stavbou dotknuté, kde je stavba umiestnená, či sú v predmetnom území vyhlásené ochranné pásma, a pod.

Zákonodarca v právnej norme § 61 ods. 1 stavebného zákona ustanovuje právo účastníkom stavebného konania predložiť svoje námietky najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne.

V stavebnom konaní, obdobne ako v územnom konaní, platí koncentračná zásada, to znamená, že po termíne určenom stavebným úradom sa na pripomienky a námietky účastníkov konania neprihliada a stanoviská dotknutých orgánov, ktoré sa nevyjadřili, sa považujú za kladné. Stavebný úrad však musí zainteresované subjekty na túto skutočnosť písomne upozorniť a jednoznačne určiť lehotu na uplatnenie ich pripomienok a námietok.

Zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že obec L. ako stavebný úrad rozhodnutím dodatočne povolil stavbu hospodárskej budovy, po tom, ako mal v konaní o dodatočnom povolení tejto stavby preukázaný

súlady tejto stavby s verejnými záujmami na základe záväzného stanoviska Regionálnej potravinovej správy P. č. 716/2007, z ktorého vyplynulo, že príslušný orgán verejnej správy súhlasí s chovom hospodárskych zvierat pre chovateľa P. Š. v „Hospodárskej budove“, ktoré stanovisko je pre stavebný úrad záväzné. Žalovaný sa náležite vypořiadal s námietkami žalobcov uvedenými v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu a dostatočne skúmal otázku súladu predmetnej stavby postavenej stavebníkmi bez stavebného povolenia s verejnými záujmami. Správne orgány oboch stupňov postupovali v konaní v súlade s koncentračnou zásadou v stavebnom konaní, pretože zo skutkových zistení v danej veci vyplýva, že žalobcom bolo v súlade so zákonom oznámené začatie stavebného konania o dodatočné povolenie predmetnej stavby, boli riadne predvolaní na ústne konanie a v oznámení boli súčasne vyzvaní na podanie stanoviska k tejto stavbe s poučením, že námietky môžu uplatniť najneskôr na ústnom konaní, inak sa na ne neprihliadne. Žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia náležitým spôsobom uviedol skutkové a právne závery, ku ktorým dospel po preskúmaní rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa napadnutého odvolaním žalobcov.

Žalobcovia zákonným spôsobom uplatnili len námietku nesúhlasu so stavbou, z ktorej vyplynul dôvod nesúhlasu tak, že je vedené súdne konanie na súde v P. sp.zn. 15C 128/03, ktoré nebolo doposiaľ ukončené, iné námietky v stavebnom konaní o dodatočné povolenie stavby nevzniesli. Správny orgán prvého stupňa z úradnej povinnosti skúmal súlad predmetnej stavby s verejnými záujmami a s ochranou životného prostredia, náležite posúdil záväznú stanoviská dotknutých orgánov verejnej správy a svoje zistenia aj riadne odôvodnil v rozhodnutí. Žalovaný v odvolacom konaní vzhľadom na koncentračnú zásadu v zmysle § 61 ods. 1 stavebného zákona nemohol prihliadnuť na námietky žalobcov uvedené v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorými zdôvodňovali svoj nesúhlas s predmetnou stavbou. Súd prvého stupňa posudzujúc v preskúmaní konaní žalobné námietky, v podstate zhodných s odvolacími dôvodmi, dospel k zhodnému záveru ako žalovaný správny orgán, že tieto vznesené námietky nie je možné považovať za dôvodné. Odvolací súd sa so skutkovým a právnym záverom súdu prvého stupňa stotožnil, pretože z administratívneho spisu správnych orgánov oboch stupňov vyplýva, že stavebníci podali na výzvu stavebného úradu žiadosť o dodatočné povolenie predmetnej stavby a predložili stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy, z ktorých vyplynul záver, že predmetná stavba nie je v rozpore s verejným záujmom a s ochranou životného prostredia.

Súdy pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutí a postupu správnych orgánov sú viazané rozsahom dôvodov namietaných žalobcom v žalobe.

Zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že žalobcovia v žalobe ako aj v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku nenamietajú povolenie predmetnej stavby, ale namietajú a nesúhlasia najmä s tou skutočnosťou, že stavebníkom sa rozhodnutiami správnych orgánov povolil chov domácich zvierat.

Z administratívneho spisu však vyplýva, že žalobcovia v stavebnom konaní v danej veci nevzniesli námietky skúmania vplyvu chovu domácich zvierat na ich pohodu bývania a zásahu do ich vlastníckych práv, keďže vo svojom stanovisku podanom písomne na základe oznámenia stavebného úradu o začatí konania vo veci dodatočného povolenia predmetnej stavby vyjadrili len svoj nesúhlas s oznámením, že prebieha súdny spor, ktorý nie je doposiaľ skončený a na ústne konanie stanovené stavebným úradom sa nedostavili. Aj podľa názoru odvolacieho súdu tvrdenie žalobcov uvedené v ich stanovisku zo 16.11.2007 „nesúhlasím je vedené súdne konanie na súde v P. sp.zn. 15C 128/03 súdne konanie nebolo doposiaľ ukončené“, nie je možné vyhodnotiť žiadnym iným spôsobom ako vyjadrenie ich všeobecného nesúhlasu s predmetnou stavbou, bez uvedenia konkrétnych namietaných dôvodov. Až v odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa žalobcovia namietali predovšetkým, že stavebníci chovom zvierat v hospodárskej budove narušujú hygienu ich bývania a znečisťujú ich životné prostredie, pod stavbou je pivnica plná vody a hnojovky, ktorá steká dole pre nekvalitu betónu stavby a znečisťuje ich pozemok a žiadali vydat' stavebníkom zákaz chovu zvierat. Z uvedených dôvodov v súlade s koncentračnou zásadou ustanovenou v § 61 ods. 1 stavebného zákona, odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že námietky žalobcov sa prekludovali, keďže žalobcovia ich nevzniesli do začatia ústneho konania nariadeného stavebným úradom a ani na tomto ústnom konaní, na ktorom sa nezúčastnili, ospravedlniac svoju neprítomnosť, napriek tomu, že v oznámení o začatí predmetného stavebného konania boli vyzvaní na podanie stanoviska s upozornením, že svoje námietky môžu uplatniť najneskôr na ústnom konaní, inak na neskôr uplatnené námietky sa neprihliada.

Z rovnakého dôvodu odvolací súd nemohol prihliadnuť ani na námietky žalobcov uvedené v ich odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa, z ktorých dôvodov považovali rozhodnutie žalovaného za nezákonné a ktoré označili ako nedostatky stavebného úradu, ktoré neboli zohľadnené pri dodatočnom povolení stavby v rozhodnutí SÚ SP 296/2007/104 v bodoch 1 až 6.

Odvolací súd nesúhlasil ani s názorom žalobcov vysloveným v ich odvolaní, že obec schvaľovala chov v roku 2007 protiprávne, stavebný úrad obce L. hrubo porušil tento verejný záujem, keď pri svojom schvaľovaní nebral do úvahy negatívny vplyv na životné prostredie, keď si bol vedomý ich niekoľkých sťažností, ktoré boli označené ako opodstatnené a dobre vedel, že v tomto smere prebieha súdny spor, aj napriek tomu schvaľoval, čím porušil práva dotknutých subjektov. Stavebný úrad bol povinný prihliadať zo zákona, či povoľovaná stavba je v súlade s verejným záujmom a skúmať jej vplyv na životné prostredie. Zo skutkových zistení v danej veci vyplýva, že obec L. ako stavebný úrad vychádzala pri svojom rozhodovaní so stanoviskami príslušných orgánov verejnej správy, ktoré sa k týmto otázkam vyjadrovali a dali súhlasné stanovisko k povoleniu predmetnej stavby, ktoré stanovisko bolo pre stavebný úrad záväzné.

Odvolací súd neprihliadol ani na námietku žalobcov, ktorou vytýkali správny orgán, že sa odvolával na stanovisko regionálnej a veterinárnej správy, tvrdiac, že vyjadrenie veterinára nemá nič spoločné s negatívnym vplyvom chovu na životné prostredie a hygienu bývania, pretože veterinár pri stanovení posudku vychádza zo zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, ktorá sa výlučne zameriava na veterinárne požiadavky na zdravie a ochranu zvierat. Stavebný úrad postupoval v danom prípade v súlade s § 44 ods. 1, písm. a/ zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, že záväzný posudok regionálnej veterinárnej a potravinovej správy sa musí vyžiadať v územnom konaní, stavebnom konaní a kolaudačnom konaní (§ 32, 35, 37, 43c, 43d a 76 zákona č. 50/1976 Zb.) ak sa týka stavieb a zariadení, ktoré sú určené na chov zvierat, pričom na vydanie záväzného posudku (a všeobecný predpis o správnom konaní (správny poriadok) nevzťahuje (§ 44 ods. 3 uvedeného zákona).

Odvolací súd nesúhlasil ani s názorom právneho zástupcu žalobcov, že ak stavebný zákon už pre prípad možnosti, že užívaním stavby by sa mohli ohroziť záujmy spoločnosti alebo účastníkov vo väčšom rozsahu, než sa počítalo v územnom rozhodnutí, ukladá stavebnému úradu povinnosť žiadať o stavebné povolenie zamietnuť a toto ustanovenie sa primerane má použiť aj pre dodatočné povolenie stavby, a preto ak užívaním stavby dochádza k obmedzovaniu práv žalobcov v rozsahu väčšom, ako je to primerané okolitým pomerom a s určitosťou aj v rozsahu väčšom, ako sa pôvodne plánovalo v územnom rozhodnutí, stavebný úrad nemal stavbu hospodárskej budovy dodatočne povoliť; mal postupovať v súlade s ust. § 88a ods. 7 stavebného zákona a aplikovať ust. § 62 ods. 4 stavebného zákona.

Podľa § 88a ods. 7 stavebného zákona na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66 stavebného zákona.

Podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona ak vlastník stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Z uvedenej právnej úpravy vyplýva, že stavebný úrad v konaní o dodatočné povolenie stavby postupuje podľa ustanovení §§ 58 až 66 stavebného zákona, ktoré upravujú konanie o povolení stavby, v tom prípade pokiaľ zákonodarca v konaní o dodatočnom povolení stavby neustanovuje inak. Z právnej úpravy ustanovujúcej konanie o dodatočné povolenie stavby však vyplýva, že stavebný úrad po splnení zákonných podmienok môže rozhodnúť o odstránení stavby. Vychádzajúc z účelu právnej úpravy dodatočného povolenia stavby vyplýva úmysel zákonodarcu právne upraviť postavenie stavieb, ktoré boli postavené bez stavebného povolenia tak, že stavebný úrad buď vydá dodatočné povolenie stavby alebo nariadi jej odstránenie. Zamietnutím návrhu na vydanie dodatočného povolenia stavby by ostal zachovaný status stavby postavenej bez stavebného povolenia so všetkými s tým súvisiacimi a teda aj negatívnymi vplyvmi, pričom takáto aplikácia vybočuje z medzí zákonom sledovaného účelu stavebného konania, ustanoveného stavebným zákonom, sledujúceho, aby stavby boli postavené na základe a v súlade so stavebným povolením.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov v danej veci postupovali zákonným spôsobom, pre svoje rozhodnutie si zadovážili dostatok skutkových podkladov a zistený skutkový stav náležite vyhodnotili, rozhodnutie vydali v zmysle § 47 správneho poriadku v spojení s § 140 stavebného zákona a svoje rozhodnutia aj riadne odôvodnili.

Z uvedených dôvodov, pokiaľ krajský súd žalobu zamietol, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 potvrdil.

Odvolaciemu súdu záverom nedá poukázať na to, že zo skutkových zistení v danej veci vyplýva, že nie je ani tak sporná legalizácia predmetnej stavby, keď samotní žalobcovia žiadali dodatočné povolenie stavby manž. Š. povoliť avšak na hospodársku budovu, ktorá bude slúžiť na iné účely okrem chovu hospodárskych

zvierat a holubov v danej radovej zástavbe, ale spor spočíva práve v účele využitia tejto stavby, keďže žalobcovia zároveň žiadali, aby súd chovy hospodárskych zvierat v tejto stavbe zakázal.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že predmetným dodatočným stavebným povolením hospodárskej stavby stavebný úrad určil pre stavebníka záväzné podmienky, z ktorých mu vyplynulo vykonať také stavebné úpravy, ktoré by zamedzili negatívnemu vplyvu chovu zvierat na susedov – žalobcov, čoho sa v podstate žalobcovia vo svojich podaniach aj domáhajú. Pokiaľ stavebník tieto úpravy uložené mu v záväzných podmienkach stavebného povolenia neuskutočnil, stavbu neskolaudoval, a napriek tomu ju naďalej užíva v pôvodnom stave, je povinnosťou stavebného úradu z úradnej povinnosti začať správne konanie o uloženie sankcie v zmysle ust. §§ 105 až 107 stavebného zákona, alebo postupovať podľa § 88a ods. 5 stavebného zákona.

Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 250k ods. 1. Žalobcom nepriznal náhradu trov tohto konania pre ich neúspech v konaní.

106.
R O Z H O D N U T I E

- I. Viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 250ja ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku je právnou povinnosťou súdu nižšieho stupňa, ktorej nerešpektovanie je nezákonnosťou, ktorá sama osebe môže viesť k zrušeniu nového rozhodnutia; viazanosť právnym názorom súdu je právna i skutková a vzťahuje sa na postup prvostupňového súdu v novom konaní, na výrok aj na odôvodnenie nového rozhodnutia.**
- II. Doručenie verejnou vyhláškou podľa § 26 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok) sa uskutočňuje tak, že písomnosť sa vyvesí na úradnej tabuli správneho orgánu, ktorý má písomnosť doručiť a súčasne sa písomnosť zverejňuje aj iným spôsobom v mieste obvyklým (napr. v miestnej tlači alebo v rozhlase), ktorý postup je v súlade so zásadou informovanosti verejnosti o rozhodovacej činnosti správnych orgánov ustanovenej v § 3 ods. 5 správneho poriadku.**
- III. Zo žiadneho ustanovenia správneho poriadku ani z judikatúry nevyplýva, že pri včasnosti podania správnej žaloby treba striktne vychádzať iba z doručenia napadnutého rozhodnutia verejnou vyhláškou vyvesenou na úradnej tabuli úradu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.**

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2012, sp. zn. 5 Sžp 9/2012)

Napadnutým uznesením Krajský súd v B. (ďalej aj „krajský súd“) v zmysle § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) opätovne zastavil konanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 18. januára 2010 z dôvodu, že žalobcovia v 1/ až 11/ rade podali žalobu oneskorene.

Rozhodol tak po zrušení svojho predchádzajúceho uznesenia o zastavení konania zo 16. júna 2010 č. k. 2S/212/2010-38 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/213/2010 zo 7. apríla 2011 vychádzajúc z ustanovenia § 250b ods. 1 OSP a § 26 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „správny poriadok“), keď považoval za dostatočne preukázané, že napadnuté rozhodnutie bolo na úradnej tabuli Krajského stavebného úradu v B. vyvesené dňa 28.01.2010 a účinky jeho doručenia adresátom (vrátane žalobcov) nastali v 15. deň od vyvesenia, teda dňom 12.02.2010. Krajský súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že v zmysle § 26 ods. 2 správneho poriadku počítanie lehôt rozhodných pre vykonanie procesných úkonov sa viaže na dátum vyvesenia a zvesenia verejnej vyhlášky na úradnej tabuli toho správneho orgánu, ktorý vydal písomnosť doručovanou verejnou vyhláškou. Súčasné zverejnenie rozhodnutia žalovaného formou verejnej vyhlášky vyvesenej na úradnej tabuli Magistrátu hl. m. Slovenskej republiky Bratislava a Miestneho úradu Mestskej časti Bratislava - Ružinov, je treba považovať za iný, obvyklý spôsob zverejnenia predmetnej písomnosti na mieste, ktorého sa konanie o umiestnení stavby „Bytový dom K.“ týkalo. Za daných okolností nemohol podľa názoru krajského súdu súd prehliadnúť argumentáciu žalovaného o účinkoch doručenia napadnutého rozhodnutia na jeho úradnej tabuli, ktorú si osvojil aj napriek tomu, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo vyššie uvedenom uznesení zaujal iný právny názor. Týmto názorom sa však krajský súd necítil viazaný, pretože pri posudzovaní včasnosti podanej žaloby vychádzal z doručenia napadnutého rozhodnutia verejnou vyhláškou vyvesenou na úradnej tabuli Krajského stavebného úradu v Bratislave, ku ktorému podľa obsahu administratívneho spisu a súdom obstaraných skutkových zistení došlo dňa 12.02.2010. Tieto skutočnosti odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení zo dňa 7. apríla 2011 posudzované neboli. Z uvedených dôvodov považoval súd žalobu podanú na poštovú prepravu dňa 23.4.2010 za uplatnenú oneskorene, teda po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty od doručenia napadnutého rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol súd na základe § 246c OSP podľa 146 ods. 1 písm. c/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, nakoľko konanie bolo zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie. S poukazom na ustanovenie § 226 OSP boli toho názoru, že právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí č. k. 8Sžo/213/2010-46 zo dňa 07. apríla 2011 je pre rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v tejto právnej veci ohľadom otázky včasnosti podania žaloby záväzný. Poukázali na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí vyslovil názor, že žaloba bola podaná včas, pričom sa podrobne zaoberal odôvodnením rozhodnutia a uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré je potrebné považovať žalobu za podanú včas. Domnienka Krajského súdu v B. o tom, že určité skutočnosti odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení zo dňa 7. apríla 2011 posudzované neboli, podľa žalobcov neobstojí, nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací

mal k dispozícii spis Krajského súdu v Bratislave spolu s pripojeným administratívnym spisom žalovaného. Zároveň neboli naplnené vyššie popísané podmienky, ktoré právo predvída tak, aby prvostupňový súd nebol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Žalobcovia mali za to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí vychádzal z úmyslu zákonodarcu, ktorým bol cieľ, aby obsah informácie o verejnej vyhláške sa dostal do sféry účastníkov aj vtedy, ak by vyvesenie verejnej vyhlášky prehliadli. Povinnosť správneho orgánu okrem vyvesenia písomnosti na úradnej tabuli je zverejniť ju aj iným spôsobom v mieste obvyklým.

Navyše mali zato, že žalovaný si splnil svoju povinnosť a zverejnil svoje rozhodnutie aj iným spôsobom v mieste obvyklým, tzn. na úradnej tabuli Miestneho úradu Bratislava Ružinov až dňa 5.2.2010 a v takom prípade je dňom 20. február 2010 (sobota) a teda posledným dňom lehoty je v zmysle ustanovenia § 27 ods. 2 správneho poriadku najbližší pracovný deň, ktorým je pondelok 22. február 2010, nakoľko napadnuté rozhodnutie žalovaného zverejnené na úradnej tabuli Miestneho úradu Bratislava Ružinov obsahovalo informáciu o tom, že sa toto rozhodnutie vyvesí na úradnej tabuli správneho orgánu (ktorým bezpochyby Miestna časť Bratislava Ružinov je) po dobu 15 dní, pričom posledný deň lehoty je dňom doručenia. Žalobcovia tak boli konaním žalovaného uvedení do omylu, keď sa z vyveseného rozhodnutia žalovaného na úradnej tabuli Miestneho úradu Bratislava Ružinov nedozvedeli, že lehota doručenia sa počíta od 12.2.2010, tzn. kedy mali podľa názoru krajského súdu nastať účinky doručenia.

Podľa žalobcov v tomto prípade ustanovenie § 26 ods. 2 správneho poriadku je nutné vykladať v prospech žalobcov z dôvodu analógie s ustanovením § 204 ods. 2 OSP.

Vzhľadom na vyššie uvedené mali za to, že lehota na podanie žaloby bola zachovaná, nakoľko do sféry žalobcov sa napadnuté rozhodnutie žalovaného dostalo až 5.2.2010, tzn. dňom vyvesenia na úradnej tabuli Miestneho úradu Bratislava Ružinov.

Navrhli preto uznesenie Krajského súdu v B., č.k. 2S/212/2010-65 z 18.januára 2012 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Zároveň uplatnili náhradu trov konania.

Žalovaný v písomnom vyjadrení na odvolanie zotrval na svojom tvrdení, že počítanie lehôt rozhodných pre vykonanie procesných úkonov sa vždy viaže na dátum vyvesenia a zvesenia verejnej vyhlášky na úradnej tabuli toho správneho orgánu, ktorý vydal písomnosť, ktorá sa doručuje písomnou vyhláškou. To podľa žalovaného znamená, že rozhodujúce pre počítanie lehôt je vyvesenie a zvesenie rozhodnutia na úradnej tabuli Krajského stavebného úradu v Bratislave, ktorý žalobou napadnuté rozhodnutie vydal.

Z uvedených dôvodov považoval Krajský stavebný úrad v Bratislave podané odvolanie za neodôvodnené a navrhol, aby bolo uznesenie Krajského súdu v B., č.k. 2S 212/2010-65 z 18.januára 2012 potvrdené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je plne dôvodné a že napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Z o d ô v o d n e n i a :

Súdy v správnom súdnictve preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút ktorý umožňuje, aby sa každá osoba ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide (k tomu pozri napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.PL. ÚS

14/98 z 22. júna 1999 zverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, čiastka 73, pod č. 166/1999, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 238/06 zo 16. decembra 2008 či jeho uznesenie, č.k. IV. ÚS 109/2011-17 z 24. marca 2011 - www.concourt.sk).

Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia správny súd má povinnosť skúmania splnenia podmienky včasnosti podania žaloby, aby vo veci mohol konať a zaoberať sa meritom veci.

Na konanie a rozhodovanie žalovaného v preskúmvanej veci sa vzťahuje zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), ktorý v ustanovení § 140 zakotvuje subsidiárnu pôsobnosť všeobecných predpisov o správnom konaní (t.j. zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov).

Keďže § 42 stavebného zákona iné náležitosti nestanovuje, na vykonanie doručenia verejnou vyhláškou je potrebné aplikovať ustanovenia správneho poriadku.

Podľa § 26 ods. 2 správneho poriadku doručenie verejnou vyhláškou sa vykoná tak, že sa písomnosť vyvesí po dobu 15 dní na úradnej tabuli správneho orgánu. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia. Správny orgán zverejňuje písomnosť súčasne iným spôsobom v mieste obvyklým, najmä v miestnej tlači, rozhlase alebo na dočasnej úradnej tabuli správneho orgánu na mieste, ktorého sa konanie týka.

Doručovanie písomností verejnou vyhláškou predstavuje štandardný spôsob doručovania umožňujúci primeraným spôsobom riešiť napätie medzi povinnosťou orgánu verejnej správy oznámiť oprávneným subjektom relevantné údaje v konaní a požiadavkou zabezpečiť plynulý priebeh konania elimináciou rizika jeho zablokovania v dôsledku objektívnej alebo subjektívnej nemožnosti doručenia veľkému počtu osôb v primeranom časovom rozpätí alebo v dôsledku absencie aktuálnych údajov o mieste ich pobytu (k tomu pozri napr. aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 22/06 z 1. októbra 2008 - www.concourt.sk, či uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo 125/2009 z 21. januára 2010 - www.nsud.sk).

Doručenie verejnou vyhláškou sa uskutočňuje tak, že písomnosť sa vyvesí na úradnej tabuli správneho orgánu, ktorý má písomnosť doručiť. Po uplynutí lehoty určenej na vyvesenie správny orgán verejnú vyhlášku uloží do spisu. Z formálneho hľadiska verejná vyhláška opatrená úradným záznamom o dni, kedy bola vyvesená a sňatá, sa stáva súčasťou spisu o príslušnom konaní obdobne ako doručienka.

Osobitné právne predpisy môžu upraviť dĺžku lehoty na vyvesenie verejnej vyhlášky odlišne.

Novela zákona o správnom konaní zákonom č. 527/2003 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2004 doplnila ustanovenie § 26 ods. 2 správneho poriadku o povinnosť správneho orgánu okrem vyvesenia písomností na úradnej tabuli zverejniť ju aj iným spôsobom v mieste obvyklým (napr. v miestnej tlači alebo v rozhlase). Týmto doplnením sa posilnila zásada informovanosti v právnej úprave správneho konania vyjadrená v ustanovení § 3 ods. 5 správneho poriadku a sleduje sa najmä cieľ, aby obsah informácie o verejnej vyhláške sa dostal do sféry účastníkov aj vtedy, ak by vyvesenie verejnej vyhlášky prehliadli (k tomu pozri aj Sobihard J.: Správny poriadok. Komentár. Druhé vydanie. Bratislava. IURA EDITION 2005).

Keďže zákonodarcu posilnil právne postavenie verejnosti v súvislosti s rozhodovacou činnosťou správnych orgánov, bolo potrebné novelou analogicky posilniť i právnu pozíciu samotného účastníka konania v súvislosti s jeho právom byť informovaný o právnom úkone, ktorý momentom doručenia vyvolá voči nemu právne následky. Sprísnenie zákonných požiadaviek na zverejňovanie písomností doručovaných verejnou vyhláškou má preto v praxi zvýšiť pravdepodobnosť toho, že sa adresát o obsahu právneho úkonu dozvie a bude môcť na základe toho obhajovať svoje záujmy (k tomu pozri Košičiarová, S.: Správny poriadok. Komentár s novelou účinnou od 1. 1. 2004. Šamorín, Heuréka 2004).

Podľa novej právnej úpravy písomnosť sa musí vyvesiť na úradnej tabuli správneho orgánu (táto musí byť podľa § 3 ods. 5 nepretržite prístupná verejnosti). I keď to zákon výslovne neuvádza, bude to vždy úradná tabuľa správneho orgánu, ktorý má písomnosť doručiť (k tomu pozri Kučerová E.: Správne konanie. Komentár. Šamorín, Heuréka 1998). Okrem toho sa musí písomnosť zverejniť iným spôsobom v mieste obvyklým, pričom zákon príkladom uvádza konkrétne spôsoby.

Aby bolo doručenie verejnou vyhláškou v súlade so zákonom, nestačí ju len zverejniť spôsobom ustanoveným zákonom (a v súvislosti s tým aj zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov účastníkov konania a iných osôb v súlade s požiadavkami osobitných zákonov), ale písomnosť je potrebné vyvesiť po dobu ustanovenú zákonom. Ak táto zákonná lehota uplynie, písomnosť sa z právneho hľadiska považuje za doručeníu. Ide teda o fikciu doručenia, pričom za deň doručenia sa zo zákona považuje posledný deň tejto zákonnej pätnásťdňovej lehoty (k tomu tiež pozri Košičiarová, S.: Správny poriadok. Komentár s novelou účinnou od 1. 1. 2004. Šamorín, Heuréka 2004).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom zrušujúcom uznesení zo 7. apríla 2011 sp. zn. 8Sžo/213/2010 uviedol, že „z administratívneho spisu žalovaného zistil, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 18. januára 2010 bolo doručované verejnou vyhláškou, pričom podľa potvrdenia Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy bolo rozhodnutie vyvesené na úradnej tabuli dňa 3. februára 2010 a zvesené dňa 17. februára 2010. Zároveň bolo preskúmané rozhodnutie vyvesené aj na úradnej tabuli Miestneho úradu Bratislava Ružinov v dňoch 05. februára 2010 až 22. februára 2010“. Zároveň uviedol, že „žalovaný správny orgán pri doručovaní napadnutého rozhodnutia postupoval v súlade v ust. § 26 ods. 2 správneho poriadku, keď doručenie verejnou vyhláškou vykonal tak, že písomnosť vyvesil po dobu 15 dní na úradnej tabuli Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy. Po uplynutí lehoty určenej na vyvesenie bola verejná vyhláška uložená do spisu a opatrená potvrdením o dni, kedy bola vyvesená a sňatá. Súčasne správny orgán druhého stupňa písomnosť zverejnil spôsobom v mieste obvyklým a to vyvesením rozhodnutia na úradnej tabuli Miestneho úradu Bratislava Ružinov, ktorý je správnym orgánom v mieste, ktorého sa konanie týka.“. Prítom vytykal krajskému súdu, že „pri určení dňa doručenia (17. február 2010) síce správne vychádzal z ustanovenia § 26 ods. 2 správneho poriadku, avšak nezohľadnil skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie bolo vyvesené na úradnej tabuli Miestneho úradu Bratislava Ružinov až dňa 5. februára 2010, a v takom prípade je pätnástym dňom 20. február 2010 (sobota), a teda posledným dňom lehoty je v zmysle ust. § 27 ods. 2 správneho poriadku najbližší budúci pracovný deň, ktorým je pondelok 22. február 2010. Preto lehota dvoch mesiacov na podanie žaloby, ktorá začala plynúť dňom 23. februára 2010, v zmysle citovaného ustanovenia správneho poriadku končí uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Teda posledným dňom lehoty na podanie žaloby je 23. apríl 2010, v ktorý deň bola žaloba podaná na poštovú prepravu. Preto odvolací súd konštatuje, že žaloba v prejednávanej veci bola podaná včas“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom zrušujúcom uznesení zo 7. apríla 2011 sp. zn. 8Sžo/213/2010 ďalej uviedol, že „Krajský súd v B. týmto postupom odňal žalobcom v I/ až II/ rade možnosť konať pred súdom, v dôsledku čoho nemohli uplatniť svoje procesné práva, medzi ktoré patrí napríklad vyjadriť sa k návrhom protistrany, navrhnúť dôkazy, zúčastniť sa pojednávania a podobne“.

Preto na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 7. apríla 2011, sp. zn. 8Sžo/213/2010 napadnuté uznesenie Krajského súdu v B., č.k. 2S 212/2010-38 zo dňa 16. júna 2010 zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). Zároveň uložil krajskému súdu povinnosť v ďalšom konaní skúmať podmienky konania v zmysle ustanovenia § 247 ods. 2 OSP a následne sa zaoberať vecou v merite, preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu a v konečnom rozhodnutí vo veci samej rozhodnúť o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 3 OSP.

Podľa § 250ja ods. 4 OSP súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Viazanosť právnym názorom súdu je právna i skutková a vzťahuje sa na postup prvostupňového súdu v novom konaní, na výrok aj na odôvodnenie nového rozhodnutia.

Viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle citovaného zákonného ustanovenia znamená predovšetkým povinnosť adresáta rešpektovať právny názor rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, resp. povinnosť pri výklade a aplikácii príslušných právnych noriem, ktorých sa záväzný právny názor týka, postupovať v súlade s vyjadreným právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k uvedenému je zároveň potrebné zdôrazniť, že viazanosť právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v sebe o. i. logicky zahŕňa i povinnosť krajského súdu vykonať úkony, doplnenia a dôkazy vyžadované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Viazanosť právnym názorom je právnou povinnosťou súdu nižšieho stupňa, ktorej nerešpektovanie je nezákonnosťou, ktorá sama osebe môže viesť k zrušeniu nového rozhodnutia, vydaného po prvom zrušení.

K uvedenému treba dodať, že odvolací súd musí svoj právny názor vyložiť v odôvodnení rozhodnutia. Viazanosť prvostupňového súdu predpokladá, že odvolací súd svoj právny názor o veci v zrušujúcom uznesení jasne vyloží a odôvodní. Aj jeho pokyny o ďalšom postupe musia byť jednoznačné. Právny názor odvolacieho súdu je záväzný, či sa vzťahuje na otázky právne (hmotnoprávne, procesné - postup, vady), alebo na otázky skutkového stavu, najmä jeho úplnosti. Len pri určitej zmene skutkového stavu, z ktorého odvolací súd vychádzal, v ďalšom konaní sa viazanosť nemusí uplatniť, osobitne ak sa ukáže potreba aplikovať na zmenený skutkový stav iné hmotnoprávne predpisy.

V preskúmvanej veci krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia dostatočne nevysvetlil dôvod, so zreteľom na ktorý vychádzal z toho, že nie je viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným v uznesení sp. zn. 8Sžo/213/2010 zo 7. apríla 2011.

Z uvedeného pohľadu vo vzťahu k ustanoveniu § 250ja ods. 4 OSP je „pocit“ krajského súdu a jeho „stotožnenie sa s argumentáciou žalovaného“, na základe čoho sa rozhodol nerešpektovať právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v citovanom zrušujúcom uznesení, bez právneho významu.

Právne irelevantné je aj tvrdenie krajského súdu, že najvyšší súd v citovanom zrušujúcom uznesení neposudzoval skutočnosti ohľadom vyvesenia vyhlášky na úradnej tabuli Krajského stavebného úradu v Bratislave, a to i napriek tomu, že z dôvodov uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. apríla 2011, sp. zn. 8Sžo/213/2010 toto zistenie výslovne nevyplýva, nakoľko po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu nebolo preukázané, že v porovnaní s predchádzajúcimi skutkovými zisteniami sa podstatným spôsobom zmenili skutkové okolnosti rozhodné pre posúdenie včasnosti podania žaloby.

Vychádzajúc z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (pozri k tomu bližšie nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008, sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo 4. mája 2010 alebo sp. zn. III. ÚS 70/2010 z 1. novembra 2010 - www.concourt.sk) ustanovenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona.

K citovanému záveru vyslovenému v judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky treba v danej veci zdôrazniť, že zo žiadneho ustanovenia správneho poriadku ani komentárov k nemu ani z judikatúry nevyplýva, že pri včasnosti podania správnej žaloby treba striktno vychádzať iba z doručenia napadnutého rozhodnutia verejnou vyhláškou vyvesenou na úradnej tabuli úradu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Naopak podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky takýto zúžený výklad odporuje účelu ustanovenia § 26 ods. 2 správneho poriadku ako aj zásade informovanosti účastníkov správneho konania zakotvanej v ustanovení § 3 ods. 5 správneho poriadku a je i v rozpore s účelom, zmyslom a podstatou správneho súdnictva poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Pri zúženom výklade ustanovenia § 26 ods. 2 správneho poriadku, ktorý zaujal krajský súd by novela tohto ustanovenia zákonom č. 527/2003 Z.z., ktorá uložila správnomu orgánu informovať o rozhodnutí **súčasne iným spôsobom**, by stratila akýkoľvek zmysel. Nesplnenie si povinnosti žalovaného informovať o rozhodnutí súčasne s tým, ako ho vyvesil na svojej úradnej tabuli, nemôže byť interpretované v neprospech účastníkov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež pripomína, že generálna interpretačná a realizačná klauzula ustanovuje, že výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Výklad každej právnej normy (právneho predpisu) musí byť konformný s ústavou ako základným zákonom štátu s najvyššou právnou silou. V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavne konformný výklad (k tomu pozri bližšie napr. PL. ÚS 15/98).

Preto, ak krajský súd bezdôvodne nerešpektujúci právny názor najvyššieho súdu, ktorý je pre neho záväzný (§ 250ja ods. 4 OSP), a v rozpore s ním zaujal výklad, ktorý pri nie jednoznačnom znení aplikovaného zákonného ustanovenia (§ 26 ods. 2 správneho poriadku) nerešpektuje právo účastníkov na spravodlivé súdne konanie, t.j. výklad ústavne nekonformný, jeho rozhodnutie je nevyhnutné považovať za arbitrárne, svojvoľné, a tým priamo zasahujúci do základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (k tomu pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. I. ÚS 338/06 z 3.

novembra 2006, sp. zn. III. ÚS 154/2010 z 5. októbra 2010, sp. zn. I. ÚS 118/2010 z 11. novembra 2010, či sp. zn. III. ÚS 259/2010 z 25. augusta 2010 – www.concourt.sk).

Na základe uvedených okolností neostávalo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky iné, ako uznesenie krajského súdu znova podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušiť a vec mu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 2 OSP vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom krajský súd súc viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným v uznesení sp. zn. 8Sžo/213/2010 zo 7. apríla 2011 ako aj v tomto uznesení (§ 250ja ods. 4 OSP) vec meritórne prejedná a o nej rozhodne.

V novom rozhodnutí rozhodne súd o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

107.
ROZHODNUTIE

Inštitútom odkladu vykonateľnosti (sistáciou) rozhodnutia správny súd v značnom rozsahu zasahuje do účinkov právnych dôsledkov, ktoré vyplývajú z právoplatnosti správneho rozhodnutia.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp. zn. 6 Sžf 18/2010)

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. zrušil podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutie žalovaného zo dňa 24.9.2007, ktorým podľa § 139 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZVO“) zamietol námietky žalobcu proti jeho vylúčeniu ako uchádzača z verejnej súťaže na predmet zákazky „Infraštruktúra strediska cestovného ruchu medzinárodného významu Liptovský Mikuláš – Liptovská Mara – Ráztoky“ vyhlásenej verejným obstarávateľom Mestom L. M. z dôvodu nesplnenia podmienky účasti vo verejnej súťaži podľa § 26 ods. 1 písm. h) ZVO, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi ich náhradu vo výške 66 €, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu žalobcu.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že po preskúmaní rozhodnutia žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že rozhodnutie vychádza v časti, týkajúcej sa účinkov povolenia odkladu vykonateľnosti rozhodnutia Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konštatoval, že z obsahu pripojených administratívnych spisov žalovaného zistil tieto skutočnosti: V námietkovom konaní proti výsledku vyhodnotenia ponúk zo strany obstarávateľa vydal žalovaný dňa 24.7.2007 rozhodnutie, v ktorom podľa § 139 ods. 2 písm. e) ZVO nariadil zrušiť rozhodnutie obstarávateľa o výsledku vyhodnotenia ponúk a uložil mu znovu ponuky vyhodnotiť. Na základe zápisnice z vyhodnocovania ponúk zo dňa 9.8.2007 bolo žalobcovi listom z 10.8.2007 oznámené vylúčenie zo súťaže pre nesplnenie podmienky podľa § 26 ods. 1 písm. h) ZVO. Žalobca listom z 20.8.2007 podal žiadosť o nápravu proti vylúčeniu uchádzača, ktorú obstarávateľ oznámením zo dňa 21.8.2007 zamietol. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný podľa § 139 ods. 4 ZVO zamietol námietky žalobcu. Krajský súd ďalej poukázal na to, že rozhodnutím zo dňa 16.10.2006 právoplatným dňa 6.11.2006 Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky zmenila prvostupňové rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky tak, že konanie podnikateľov S., a.s., D., a.s., B., s.r.o., I. s., a.s., S. DS, a.s. a M., E. E-C., S.A., spočívajúce v kolúznom správaní, v dôsledku ktorého uvedení podnikatelia koordinovali svoje správanie vo verejnej súťaži vyhlásenou Slovenskou správou ciest na uskutočnenie dodávok stavebných prác na realizáciu stavby „Diaľnica D 1 Mengusovce - Jánovce“ oznámenej vo Vestníku verejného obstarávania dňa 11.5.2004 je a) dohodou, ktorá môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktorej cieľom alebo výsledkom je vylúčenie, obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže, a preto je zakázaná, a súčasne b) dohodou obmedzujúcou súťaž, ktorá je zakázaná, za ktoré konanie bola uvedeným subjektom uložená pokuta v rôznych výškach, žalobcovi vo výške 91.124.000,-Sk. Proti uvedenému rozhodnutiu protimonopolného úradu podali všetky uvedené subjekty, vrátane žalobcu, v zákonnej lehote žaloby na Krajský súd v Bratislave, ktorý na základe žiadosti žalobcu uznesením zo dňa 12.2.2007 povolil vo vzťahu k žalobcovi odklad vykonateľnosti vyššie špecifikovaného rozhodnutia protimonopolného úradu. Rozsudkom č. k. 2S 430/06 zo dňa 10.12.2008 Krajský súd v Bratislave zrušil uvedené rozhodnutie protimonopolného úradu zo dňa 16.10.2006 a aj prvostupňové rozhodnutie protimonopolného úradu zo dňa 23.12.2005 podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) a ods. 3 OSP a vec vrátil protimonopolnému úradu na ďalšie konanie, pričom rozsudok ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku nenadobudol právoplatnosť, nakoľko o odvolaní protimonopolného úradu proti nemu najvyšší súd zatiaľ nerozhodol.

Krajský súd vyslovil právny názor, že pri interpretácii pojmu závažné porušenie odborných povinností obsiahnutého v § 26 ods. 1 písm. h) ZVO treba prihliadať na obsah Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES zo dňa 31.3.2004 (ďalej len „Smernica“), ktorá v článku 45 v bode 43 Preambuly jasne stanovuje cieľ vylúčiť z účasti vo verejných súťažiach subjekty, ktoré sa podľa právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu zúčastnili protisúťažných dohôd, keďže z členstva v Európskej únii a z viazanosti Zmluvy o Európskom spoločenstve plynie pre slovenské vnútroštátne orgány povinnosť vykladať ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní v súlade s cieľmi práva únie. Konštatoval, že tento výklad pojmu „závažné porušenie odborných povinností“, ktorý inak slovenské právo nijako bližšie nedefinuje, je v súlade s princípom lojality členského štátu voči Európskemu spoločenstvu a plne rešpektuje požiadavku tzv. eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva. Podľa názoru krajského súdu aplikoval žalovaný zákon správne, pokiaľ považoval právoplatné rozhodnutie protimonopolného úradu za dôkaz o závažnom porušení odborných povinností zo strany žalobcu. Ďalej uviedol, že jediným žalobným dôvodom, s ktorým sa stotožnil, bolo tvrdenie žalobcu o nesprávnom vyhodnutí účinkov odkladu vykonateľnosti rozhodnutia protimonopolného úradu, ktoré súd povolil uznesením

zo dňa 12.2.2007. Nesprávnosť právneho posúdenia veci žalovaným z tohto hľadiska videl krajský súd vo viazaní odkladu vykonateľnosti rozhodnutia protimonopolného úradu len k jeho exekučnej vykonateľnosti, teda len k výroku o pokute. Krajský súd vyslovil názor, že v kontexte verejného obstarávania je treba odklad vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia, ktorým sa konštatuje záver o účasti žalobcu na protisúťažných praktikách, chápať širšie. Podľa krajského súdu treba mať na zreteli skutočnosť, že dôsledkom záveru protimonopolného úradu o tom, že žalobca bol účastníkom zakázanej protisúťažnej dohody, je dočasná diskvalifikácia žalobcu z účasti v procese verejného obstarávania, čo je v podmienkach žalobcu výrazným zásahom do jeho ekonomického a právneho postavenia. Na uvedený zásah do oprávnenia žalobcu efektívne sa zúčastňovať tohto procesu, ktorý vznikol výlučne v príčinnej súvislosti s rozhodnutím protimonopolného úradu sa podľa názoru krajského súdu musia vzťahovať účinky odkladu vykonateľnosti tohto rozhodnutia, a preto mal za to, že až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia protimonopolného úradu je treba v súvislosti s účasťou vo verejných súťažiach hľadiť na žalobcu, ako by sa závažného porušenia odborných povinností na úseku ochrany hospodárskej súťaže nedopustil. Uzavrel, že keďže v čase vydania preskúmaného rozhodnutia žalovaným bolo rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave o odklade vykonateľnosti rozhodnutia protimonopolného úradu známe, vychádzal žalovaný podľa jeho názoru z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď napriek tejto skutočnosti námietky žalobcu proti vylúčeniu zo súťaže zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v rozsahu právneho názoru krajského súdu ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k odkladu vykonateľnosti rozhodnutia protimonopolného úradu. V rozsiahlom obsahu odvolania vyložil a zaujal právny názor na základné pojmy teórie práva, a to právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia. Zdôraznil, že od času nadobudnutia právoplatnosti správneho rozhodnutia platí prezumpcia zákonnosti a správnosti tohto rozhodnutia a to až do času, kedy o jeho prípadnej nezákonnosti nerozhodne pre tento prípad zákonom stanovený orgán, čím je zaistený princíp právnej istoty v oblasti rozhodovacej činnosti štátnych orgánov. Zastával právny názor, že samotná vykonateľnosť rozhodnutia protimonopolného úradu sa vzťahovala len na výrok o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu, pretože nie je možné vykonať výrok správneho orgánu o tom, že konanie účastníkov správneho konania je dohodou obmedzujúcou súťaž, a preto je zakázaná, ktorý je svojou povahou určovací, a podľa ustálenej súdnej praxe ho nemožno vykonať. Ak bola súdom odložená vykonateľnosť rozhodnutia protimonopolného úradu, treba tým podľa názoru žalovaného rozumieť odklad vykonateľnosti rozhodnutia protimonopolného úradu len v časti výroku o povinnosti zaplatiť pokutu. Poukázal na to, že aj z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave, ktorým bola odložená vykonateľnosť rozhodnutia protimonopolného úradu, je zrejmé, že odklad vykonateľnosti sa vzťahoval a mohol vzťahovať výlučne na konštitutívnu časť výroku rozhodnutia protimonopolného úradu, t. j. súčasť výroku, ktorou bola uložená pokuta. Namietal, že právny názor, ktorý zaujal súd prvého stupňa v súvislosti s posúdením právnych účinkov odkladu vykonateľnosti rozhodnutia protimonopolného úradu nemá relevantný právny základ, pričom tvrdenie súdu prvého stupňa, že v kontexte verejného obstarávania je potrebné odklad vykonateľnosti chápať širšie, nemá legálnu oporu v konkrétnom ustanovení konkrétneho všeobecne záväzného právneho predpisu. Namietal preto, že súd prvého stupňa v rozpore so zásadou legality, v rozpore s úpravou inštitútu odkladu vykonateľnosti v zmysle § 250c ods. 1 OSP a aj so samotným uznesením o odklade vykonateľnosti rozšíril z pohľadu právnych účinkov odklad vykonateľnosti rozhodnutia protimonopolného úradu aj na deklaratórnu časť výroku rozhodnutia protimonopolného úradu, v ktorej sa konštatuje porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby v prípade, že nevyhovie žiadosti žalovaného o zmenu napadnutého rozsudku tak, že žaloba žalobcu sa zamietá, aby na základe § 109 ods. 1 písm. c) OSP prerušil konanie a požiadal Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o predbežnej otázke za účelom vyriešenia otázky, či možno právoplatné rozhodnutie protimonopolného úradu, ktorého predmetom je porušenie právnych predpisov o protiprávných dohodách pri verejných zákazkách, považovať za rozhodnutie vymienené v bode 43 Preambuly Smernice a či je obstarávateľ na základe takéhoto rozhodnutia oprávnený vylúčiť uchádzača z procesu verejného obstarávania v zmysle článku 45 ods. 2 písm. d/ Smernice. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žaloba žalobcu sa zamietá a žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na doplnenie ďalších dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia.

Podstatou odvolacej námietky žalovaného bolo posúdenie účinkov uznesenia Krajského súdu v B., ktorým odložil vykonateľnosť rozhodnutia Rady Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, a to v časti, týkajúcej sa žalobcu, vydaného podľa § 250c vety druhej OSP.

Podľa názoru odvolacieho súdu sa súdom povolený odkladný účinok žaloby podanej na súde vzťahuje na právny stav založený napadnutým správnym rozhodnutím so všetkými právnymi konzekvenciami, a nie teda iba na exekučnú vykonateľnosť. Je zrejmé, že s pojmom „vykonateľnosti“ len ako „exekučnej vykonateľnosti“ správneho rozhodnutia v správnom súdnictve si vystačiť nemožno. Ochrana len v tomto rozsahu poskytovaná súdom by bola príliš úzka.

Legislatívna úprava inštitútu odkladu vykonateľnosti nasvedčuje tomu, že tu správny súd do účinkov právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia zasahuje v značnom rozsahu sistáciou, „zmrazením“ právneho stavu. Žalobcovi totiž nie vždy ide iba o odklad exekúcie, ale častokrát o odloženie iných právnych účinkov správneho rozhodnutia. Účelom žiadosti účastníka o odklad vykonateľnosti je nesporne to, aby súd zabránil akýmkoľvek právnym dôsledkom, ktoré vyplývajú z právoplatnosti správneho rozhodnutia. Na druhej strane to ale neznamená, že povolením odkladu vykonateľnosti sa pozastavujú všetky právne účinky správneho rozhodnutia.

Vychádzajúc z uvedených záverov najvyšší súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovaného ako nedôvodné.

Pokiaľ ide o eventuálnu požiadavku žalovaného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP, túto považuje za bezpredmetnú, keďže najvyšší súd nerozhodol, že požiadala Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy, pretože táto otázka bola vyriešená súdom prvého stupňa a nebola predmetom odvolacieho konania.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v B. ako vecne správny podľa § 219 ods. 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP, § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou OSP, pričom nebol viazaný výrokom rozsudku o prisúdení náhrady trov konania žalobcovi vyhlásenom dňa 25. mája 2011, a to tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si nesplnil svoju povinnosť a nevyčíslil ich v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku a zo spisu mu žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú. Žalovaný v odvolacom konaní úspech nemal.

108. R O Z H O D N U T I E

Aj po rozhodnutí súdu o určení lehoty na vydanie rozhodnutia podľa § 250 t ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku nie je vylúčené, aby súd vyhovel návrhu správneho orgánu na predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia, najmä ak je to odôvodnené verejným záujmom na riadnom zistení skutkového stavu veci.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. februára 2012, sp. zn. 5 Sžnč 1/2012)

Uznesením sp. zn. 5Sžnč/3/2011 z 27. októbra 2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v súlade s ustanovením § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) uložil odporkyňi v lehote do dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia konať a rozhodnúť vo veci návrhu navrhovateľky zo dňa 03. decembra 2010 o vydanie zákazu distribúcie a umiestňovania na trh na území Slovenskej republiky potraviny pod názvom, ktorého súčasťou je slovo: „bryndza“ alebo „bryndzový“, ktoré boli vyrobené v inom členskom štáte Európskeho spoločenstva (Európskej únie) a ktorý obsahuje menej ako 50,0 hmotnostného percenta ovčieho syra zo sušiny výrobu.

Uznesenie bolo odporkyňi doručené dňa 29. novembra 2011 (utorok). Lehota na rozhodnutie odporkyňi v zmysle § 57 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250t ods. 8 uplynula 30. januára 2012 (pondelok).

Dňa 26. januára 2012 podala odporkyňa na *Najvyšší súd Slovenskej republiky* návrh na predĺženie lehoty s odôvodnením, že začala v danej veci konať, keď požiadala príslušný orgán Poľskej republiky o zaslanie podkladov, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci návrhu navrhovateľky zo dňa 03. decembra 2010. U jednotlivých prevádzkovateľoch potravinárskych podnikov boli odobraté vzorky bryndze, ktoré boli následne zaslané na analýzu a hodnotenie do štátneho veterinárneho a potravinového ústavu. Požadované podklady od príslušného orgánu Poľskej republiky boli doručené Štátnej veterinárnej a potravinovej správe len 25. januára 2012 a doposiaľ nie sú známe výsledky analýz vzoriek bryndze. Pre vydanie rozhodnutia v danej veci je potrebné získať ešte ďalšie podklady. Vzhľadom na zložitosť a rozsiahlosť veci a na to, že získavanie podkladov potrebných pre rozhodnutie je časovo náročné, získané podklady budú musieť byť podrobené rozsiahlemu hodnoteniu a odporkyňa nemôže z objektívnych dôvodov ani pri najlepšej vôli a úsilí rozhodnúť v lehote uloženej uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2011.

Preto v zmysle § 250t ods. 4 OSP navrhla Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby jej predĺžil dvojmesačnú lehotu na rozhodnutie v danej veci o ďalšie dva mesiace.

Navrhovateľka vo svojom písomnom vyjadrení pokladala návrh odporkyne za irelevantný a účelový z dôvodu, že súdne rozhodnutie je právoplatné a vykonateľné. Poukázala na to, že právoplatnosť rozhodnutia znamená jeho nezrušiteľnosť, nezmeniteľnosť a neumožňuje, aby sa vo veci znovu konalo a rozhodovalo, pokiaľ zákon umožňuje vo veci znovu konať a rozhodovať a že vykonateľnosť rozhodnutia zaväzuje účastníka konania, aby niečo konal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal. Ak účastník konania nespĺní určenú povinnosť, ktorá mu bola v rozhodnutí, ktoré nadobudlo právoplatnosť určená, možno vykonateľnosť rozhodnutia vynútiť.

Mala za to, že v zmysle ustanovenia § 250t OSP odporkyňa mala možnosť navrhnúť predĺženie lehoty v čase, keď sa k návrhu navrhovateľky vyjadrovala, nakoľko už vtedy mala vedomosť o predmetnej veci.

Okrem uvedeného, navrhovateľka sa domáhala konania zo strany odporkyne podaním zo dňa 03. decembra 2010, teda pred viac ako rokom. Vychádzajúc z obsahu vyjadrenia odporkyne k žalobe navrhovateľky, navrhovateľka mala za to, že už vtedy odporkyňa účelovo tvrdila, že vo veci koná. Svoje tvrdenie však v konaní nepreukázala. Navrhovateľka poukázala tiež na skutočnosť, ktorú uviedla aj vo svojom vyjadrení zo dňa 18. augusta 2011, že nie odporkyňa, ale Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ako nadriadený orgán odporkyne) poriadal niekoľko pracovných porád ohľadom výroby bryndze a požiadaviek na jej kvalitu. Jedna z takýchto pracovných porád sa konala dňa 13. mája 2011 v priestoroch auly Štátnej veterinárnej a potravinovej správy, t. j. odporkyne, pričom navrhovateľka predložila aj zápisnicu do súdneho spisu.

Navrhovateľka záverom poukazovala na rozporuplné tvrdenia odporkyne, že dva mesiace je krátka doba pre rozhodnutie, pričom však odporkyňa opomenula, že podanie navrhovateľky je od 3. októbra 2010, t. j. viac ako rok je odporkyňa ako príslušný správny orgán nečinná.

Navrhovateľka pritom v závere svojho podania požiadala odporkyňu o informácie o priebehu výsledkoch konania. Doteraz však navrhovateľke žiadna informácia nebola podaná, ani žiadne rozhodnutie odporkyne nebolo doručené.

Navrhovateľka s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj na skutočnosť, že odporkyňa svoju žiadosť žiadnym relevantným dokladom nepodložila, mala za to, že odporkyňa nemá dobrú vôľu, a tiež nevyvíja potrebné úsilie pre včasné rozhodnutie, ale práve naopak, túto lehotu neustále bezdôvodne predlžuje.

Navrhovateľka v súlade s ustanovením § 250u OSP navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky za nedodržanie lehoty uvedenej v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 5Sžnč/3/2011 zo dňa 27. októbra 2011, uložil odporkyňi pokutu, ktorej výšku navrhovateľka ponecháva na úvahe súdu vo výške podľa vlastného uváženia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec opätovne, bez nariadenia pojednávania (§ 250t ods. 4 veta prvá OSP) a na základe podaného návrhu, predloženého vyjadrenia a obsahu spisu sp. zn. 5Sžnč/3/2011 dospel k záveru, že žiadosti odporkyne je možné vyhovieť.

Z o d ô v o d n e n i a :

V zmysle § 250t ods. 3 veta prvá a druhá OSP súd o návrhu proti nečinnosti orgánu verejnej správy rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť.

Podľa § 250t ods. 3 veta tretia OSP súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť.

Z citovaného zákonného ustanovenia nevyplýva priamo, že by orgán verejnej správy musel podať žiadosť o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia predtým ako súd o návrhu proti jeho nečinnosti rozhodne.

V prípade nejasnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzii interpretácie) z logického výkladu ako aj výkladu e ratione legis (k tomu pozri napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07 z 01. júla 2008 alebo jeho nález z 1. novembra 2010 sp. zn. III. ÚS 70/2010 – www.concourt.sk), s ohľadom na skutočnosť, že o návrhu proti nečinnosti orgánu verejnej správy súd rozhoduje bez nariadenia ústneho pojednávania (§ 250t ods. 3 veta prvá OSP), takže sa účastníci lehotu na rozhodnutie, ktorú súd orgánu verejnej správy na vydanie rozhodnutia určí (§ 250t ods. 3 veta druhá OSP) dozvedia až zo súdneho rozhodnutia, ktoré dňom doručenia nadobúda právoplatnosť, nemožno vylúčiť, aby orgán verejnej správy mohol podať návrh podľa § 250t ods. 3 veta tretia OSP aj po vydaní rozhodnutia, ktorým súd orgánu verejnej správy uloží konať a rozhodnúť v určitej lehote.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného vzhľadom na zložitost' a rozsiahlost' veci, ktorá napokon vyplýva aj z obsahu základného súdneho spisu vo veci sp. zn. 5Sžnč/3/2011, no najmä vzhľadom na verejný záujem na riadnom zistení skutkového stavu veci, a tým aj na vydaní zákonného rozhodnutia najvyšší súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 250t ods. 3 veta tretia návrhu odporkyne vyhovel a predĺžil jej lehotu na vydanie rozhodnutia o dva mesiace, t. j. do 30. marca 2012.

Možno síce prisvedčiť vyjadreniu navrhovateľky, že konania, resp. vydania rozhodnutia odporkyne v predmetnej veci sa domáha od 3. decembra 2010, a skutočnosť, že odporkyňa bola v konaní nečinná napokon vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžnč/3/2011 z 27. októbra 2011, avšak práve s ohľadom na neúmernú dĺžku konania, predĺženie lehoty do 30. marca 2012 už nemôže navrhovateľke spôsobiť väčšiu ujmu než by jej spôsobilo rozhodnutie vydané na základe neúplne zisteného skutočného (skutkového) stavu veci.

Nakoľko najvyšší súd vyhovel návrhu odporkyne na predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia, nemohol vyhovieť návrhu navrhovateľky na uloženie pokuty podľa § 250u OSP, a preto ho zamietol.

Podľa § 250u OSP za nedodržanie lehoty uvedenej v uznesení súdu podľa § 250t môže súd na opakovaný návrh účastníka, ak je správny orgán naďalej nečinný, uložiť pokutu do 3280 €, a to aj opakovane. Pred rozhodnutím o pokute si súd vyžiada stanovisko nadriadeného správneho orgánu.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 250u OSP najvyšší súd preto súčasne upozorňuje odporkyňu na účinky tohto ustanovenia, a to, že za nedodržanie lehoty uvedenej v tomto uznesení súdu už bude namieste uložiť jej pokutu do výšky 3280 €, a to aj opakovane, ak to navrhovateľka opätovne navrhne.

O náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250t ods. 5 tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľka nebola v tomto konaní úspešná a odporkyni zo zákona právo na náhradu trov konania neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

109. R O Z H O D N U T I E

V správnom súdnictve je krajský súd viazaný obsahom jednotlivých bodov žaloby a v odôvodnení rozhodnutia sa musí s nimi vyporiadať, keďže len Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako odvolaciemu súdu v správnom súdnictve zákon umožňuje, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť odôvodnenie na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia o ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku).

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2012, sp. zn. 2 Sžo 25/2011)

Krajský súd v B. napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo dňa 15.6.2009, ktorým žalovaný správny orgán zamietol odvolanie a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Slovenského metrologického inšpektorátu v Bratislave zo dňa 9. marca 2009 o uložení pokuty 6200 € žalobcovi za zistenie porušenia ustanovenia § 21 ods. 1 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o metrologii) tým, že množstvo spotrebiteľsky balených výrobkov obsiahnuté v obale, ktoré má určenú a na obale vyznačenú menovitú hodnotu nezodpovedalo vopred zvolenej menovitej hodnote výrobkov u kontrolovaných spotrebiteľských balených výrobkov. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca nepochybne porušil zákon o metrologii tým, že u kontrolovaných výrobkov množstvo spotrebiteľsky balených výrobkov obsiahnuté v obale, ktoré má určenú na obale vyznačenú menovitú hodnotu, nezodpovedalo vopred zvolenej menovitej hodnote výrobkov. K námietke žalobcu o nesprávnom postupe žalovaného pri odoberaní vzoriek krajský súd uviedol, že táto neobstojí, nakoľko z protokolu vyplýva, že ani jeden z kontrolovaných výrobkov nebol odobratý v čase balenia, nakoľko vzorky boli odobraté z expedičného skladu. Krajský súd ďalej uviedol, že nepovažoval za primeranú výšku uloženej pokuty, ktorá sa mu nezdala adekvátna vzhľadom na dĺžku, spôsob, následky a závažnosť protiprávneho konania žalobcu; výšku pokuty však žalobca v žalobe nenamietal a nežiadal zníženie pokuty, preto sa krajský súd primeranosťou výšky uloženej pokuty nezaoberal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie s odôvodnením, že s právnym posúdením veci krajským súdom nesúhlasí, navrhol ho zmeniť, rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Alternatívne navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Krajskému súdu vytýkal, že svoj rozsudok nedostatočne odôvodnil a v odôvodnení rozsudku sa takmer vôbec nevyjadril k tvrdeniam žalobcu, obsiahnutým v žalobe. S tvrdeniami žaloby, že žalovaný pri rozhodovaní neprihliadol na tvrdenia žalobcu o nesúlade postupu prvostupňového orgánu pri výkone kontroly dňa 6.11.2008 s Nariadením vlády SR č. 658/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kozmetické výrobky (ďalej len „nariadenie vlády o kozmetických výrobkoch“) a že žalovaný oprel svoje rozhodnutie o výsledky kontroly výrobku (toaletného mydla E. c.), ktorý sa svojím zložením a povahou odlišoval od pôvodne kontrolovaných výrobkov a ktorý bol súčasne balený do iného obalového materiálu, sa krajský súd dostatočne nezaoberal, keď v odôvodnení svojho rozsudku k nesúlade kontroly prvostupňového orgánu s nariadením vlády o kozmetických výrobkoch uviedol, že táto neobstojí, nakoľko z protokolu P č. 203/08 vyplýva, že ani jeden z kontrolovaných výrobkov nebol odobratý v čase balenia, nakoľko vzorky boli odobraté z expedičného skladu; k zvyšným skutočnostiam, namietaným v žalobe sa krajský súd v odôvodnení rozsudku žiadnym spôsobom nevyjadril. Žalobca mal za to, že rozsudok krajského súdu neobsahuje náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 OSP a to najmä preto, že krajský súd v odôvodnení nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil; krajský súd v odôvodnení iba konštatoval, že postup žalovaného bol správny, nakoľko vzorky boli odobraté z expedičného skladu a nie v čase balenia, bez náležitého zdôvodnenia a ostatným argumentom žalobcu nevenoval pozornosť. Nesprávne právne posúdenie tvrdenia o nesúlade kontroly prvostupňového orgánu s nariadením vlády o kozmetických výrobkoch videl žalobca v závere krajského súdu, že postup žalovaného bol správny, nakoľko vzorky boli odobraté z expedičného skladu a nie v čase balenia, pričom tento svoj záver vôbec nezdôvodnil. Žalobca uviedol, že prvostupňový orgán odoberal vzorky z expedičného skladu a nie priamo vo výrobe, teda v čase, keď boli jednotlivé výrobky 4 až 226 dní po výrobe a takto vykonané kontrolné merania nemôžu byť podľa právneho názoru žalobcu podkladom na vydanie rozhodnutia o uložení pokuty. Skutočnosť, že prvostupňový orgán pri výkone kontroly dňa 6.11.2008 pochybil, preukazuje aj jeho postup pri výkone opakovanej kontroly, uskutočnenej po podaní odvolania proti rozhodnutiu o uložení pokuty. Žalobca ďalej namietal, že krajský súd sa vôbec nezaoberal jeho tvrdením o nesprávnom postupe žalovaného, ktorý oprel svoje rozhodnutie o výsledky kontroly a hmotnostného preváženia výrobku, ktorý sa svojím zložením a povahou odlišoval od pôvodne

kontrolovaných výrobkov a súčasne bol balený do iného obalového materiálu. Tiež namietal, že krajský súd nevezal do úvahy jeho tvrdenia o úbytku hmotnosti kontrolovaných výrobkov, v dôsledku čoho žalobu nesprávne posúdil s ohľadom na § 21 ods. 1 zákona o metrológii. Zopakoval tvrdenie, že kontrolované výrobky obsahujú mastné kyseliny, sodné soli mastných kyselín, špeciálne prídavné látky a vodu, podliehajúce vzhľadom na svoje špecifické fyzikálne vlastnosti vysychaniu, v dôsledku čoho dochádza v priebehu času prirodzeným spôsobom k čiastočnému úbytku ich nominálnej hmotnosti. Tvrdil, že po tom, ako výkon opakovanej kontroly uskutočnenej v čase balenia potvrdil, že dodržiava požiadavku zhody skutočného množstva s menovitým množstvom uvedeným na spotrebiteľskom balení, sa žalovaný účelovo zameril na posudzovanie možného hmotnostného úbytku pôvodne kontrolovaných výrobkov v prvých dňoch po výrobe, pričom ako podklad pre posúdenie možného hmotnostného úbytku použil výsledok hmotnostného preváženia vykonaný na inom výrobku (toaletnom mydle E. c.) s iným zložením, inými fyzikálnymi vlastnosťami a spôsobom balenia, ako boli pôvodné výrobky odobraté pri prvotnej kontrole 6.11.2008, a ani na tieto tvrdenia žaloby krajský súd neprihliadol.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. K tvrdeniu žalobcu o nesúlade kontroly s nariadením vlády o kozmetických výrobkoch uviedol, že podľa § 36 ods. 1 písm. m/ zákona o metrológii sa správneho deliktu dopustí ten, kto spotrebiteľské balenie, ktorého skutočný obsah nezodpovedá menovitému množstvu, uvedie na trh. Uvedením spotrebiteľského balenia na trh sa podľa § 2 písm. j/ zákona o metrológii rozumie moment, keď výrobok prvýkrát prechádza odplatne alebo bezodplatne z etapy balenia alebo dovozu do etapy distribúcie. Inšpektorát preto postupoval správne a v súlade so zákonom o metrológii, keď odoberal výrobky z expedičného skladu. Ďalej uviedol, že žalobcova interpretácia nariadenia vlády o kozmetických výrobkoch nie je v súlade s ustanoveniami ostatných právnych predpisov, najmä so zákonom o metrológii a základnými princípmi ochrany spotrebiteľa platnými v Slovenskej republike vyjadrenými v zákone o ochrane spotrebiteľa a vychádzajúcimi z právnych aktov EÚ. Zdôraznil, že označenie množstva výrobku na jeho obale je informáciou pre spotrebiteľa a táto informácia nesmie byť klamlivá. Podľa názoru žalovaného je neakceptovateľný výklad žalobcu, že na výrobku má byť uvedené množstvo v čase balenia a je jedno, aké je množstvo výrobku v čase jeho uvedenia na trh, keď výrobok opúšťa proces výroby a smeruje ku konečnému spotrebiteľovi. V súčasnosti platná legislatíva v oblasti kozmetických výrobkov nebráni výrobcovi (resp. osobe vykonávajúcej balenie), aby na obale výrobku uviedol aj prípustnú odchýlku od deklarovaného množstva; ak výrobca túto možnosť nevyužil, výrobok musí mať v čase uvedenia na trh minimálne také množstvo, ako deklaruje výrobca na obale (tzv. princíp minima). Iná by bola situácia, ak by napr. nariadenie vlády o kozmetických výrobkoch ustanovovalo prípustné odchýlky od menovitého množstva, tak ako je to v súčasnosti napr. pri potravinách podľa § 5 ods. 3 výnosu Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca označovanie potravín. K tvrdeniu žalobcu, že kontrolované výrobky nie je v plnom rozsahu možné posudzovať podľa definície spotrebiteľsky baleného výrobku v zmysle § 21 ods. 1 zákona o metrológii žalovaný uviedol, že výklad prezentovaný žalobcom, že výrobky, ktoré podliehajú procesu vysychania nemôžu byť z tohto dôvodu považované za spotrebiteľsky balené výrobky, by bol novinkou nielen pre slovenskú ale aj európsku metrologickú obec. K vyjadreniu žalovaný pripojil príručku WELMEC v anglickom jazyku, ktorá obsahuje odporúčania vo vzťahu k spotrebiteľsky baleným výrobkom, ktorých množstvo sa po zabalení mení a z ktorej vyplýva odporúčanie pre členské štáty (EÚ) prispôbiť a interpretovať legislatívu v tejto oblasti tak, aby odchýlka od menovitého množstva žiadneho spotrebiteľsky baleného výrobku (teda aj podliehajúceho zmenám po zabalení) neprekročila dvojnásobok dovolenej odchýlky kdekoľvek v distribútorskom reťazci (teda nielen pri uvedení na trh ale aj následne počas distribúcie a to bez ohľadu na to, ako dlho potrvá kým sa výrobok dostane ku konečnému spotrebiteľovi). Nakoľko v danom prípade nie sú ustanovené žiadne prípustné odchýlky od menovitého množstva, skutočné množstvo kontrolovaných spotrebiteľsky balených výrobkov malo zodpovedať ich menovitému množstvu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie pre závažné procesné pochybenie. Odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej Občianskeho súdneho poriadku.

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Základným poslaním konania v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti OSP je preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdov v správnom súdnictve je posúdiť, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok, vymedzených žalobou neporušili zákon.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie a potvrdené rozhodnutie o uložení pokuty 6200 € kontrolovanej osobe (žalobcovi) za porušenie ustanovenia § 21 ods. 1 zákona o metrológii tým, že množstvo spotrebiteľsky balených výrobkov obsiahnuté v obale, ktoré má určenú a na obale vyznačenú menovitú hodnotu, nezodpovedalo vopred zvolenej menovitej hodnote výrobkov u kontrolovaných spotrebiteľských balených výrobkov.

Krajský súd zhodne so zistením správnych orgánov a ich právnym záverom konštatoval, že žalobca porušil zákon o metrológii tým, že u kontrolovaných výrobkov množstvo spotrebiteľsky balených výrobkov obsiahnuté v obale, ktoré má určenú na obale vyznačenú menovitú hodnotu, nezodpovedalo vopred zvolenej menovitej hodnote výrobkov. K námietke žalobcu o nesprávnom postupe žalovaného pri odoberaní vzoriek krajský súd uviedol, že táto neobstojí, nakoľko z protokolu vyplýva, že ani jeden z kontrolovaných výrobkov nebol odobratý v čase balenia, nakoľko vzorky boli odobraté z expedičného skladu. Výška uloženej pokuty sa mu síce nezdála adekvátne vzhľadom na dĺžku, spôsob, následky a závažnosť protiprávneho konania žalobcu, ale pretože výšku pokuty žalobca v žalobe nenamietal a nežiadal zníženie pokuty, krajský súd sa primeranosťou výšky uloženej pokuty nezaoberal.

Naplnením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, zakotveného v čl. 46 Ústavy SR je okrem iného aj dodržanie procesnoprávneho rámca rozhodovania zo strany konajúceho súdu. Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí, no zároveň sú pri rozhodovaní viazaní platnými a záväznými prameňmi práva. V súdnom preskúmvacom konaní súd postupuje v súlade s ustanoveniami OSP. Procesným právom účastníka konania odzrkadľujúcim aj jeho právo na spravodlivý súdny proces je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čo je priamo vyjadrené v povinnosti súdu odôvodniť rozsudok spôsobom upraveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP. Rozhodnutie súdu má obsahovať odpovede na argumenty prednesené účastníkmi konania, pričom úvahy, ktoré viedli súd ku konkrétnemu rozhodnutiu, musia vychádzať z platných hmotnoprávnych predpisov a musia byť presvedčivé. V správnom súdnictve je (krajský) súd viazaný obsahom jednotlivých bodov žaloby a v odôvodnení rozhodnutia sa musí s nimi vyporiadať. Len Najvyššiemu súdu SR ako odvolaciemu súdu v správnom súdnictve zákon umožňuje, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP); ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie (§ 250ja ods. 7 OSP). Krajského súdu ako súdu prvého stupňa v správnom súdnictve sa citované zákonné ustanovenia netýkajú a nerešpektovaním platných princípov na riadne odôvodnenie rozhodnutia krajský súd v správnom súdnictve odníma účastníkovi možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (rozsudku krajského súdu), voči ktorému má právo podať opravný prostriedok (odvolanie).

Z citovaného odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa uvedených zákonných zásad dôsledne nepridržiaval, čím sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov a preto mu chýba presvedčivosť, požadovaná zákonom (§ 157 ods. 2 posledná veta v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). V ďalšom konaní krajský súd vec znovu prejedná, dôsledne sa vyporiada s námietkami žalobcu, bude sa zaoberať aj primeranosťou uloženej pokuty (žalobou bola namietaná nezákonnosť rozhodnutia o uložení sankcie; žaloba, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia uloženej pokuty vo svojom obsahu subsumuje aj zníženie výšky pokuty), znova o žalobe rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní, súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP).

V ďalšom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku).

110. R O Z H O D N U T I E

Nesprávne označenie žalovaného v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu nebráni súdu, aby konal so správne identifikovaným žalovaným, pokiaľ táto skutočnosť vyplýva zo samotnej žaloby.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. júla 2011, sp. zn. 4 Sžo 19/2011)

Napadnutým uznesením súd podľa § 250 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie vo veci preskúmania rozhodnutia rektora Univerzity Konštantína filozofa v Nitre zo dňa 5. augusta 2010, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie dekanke Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína filozofa v Nitre z 24. júna 2010, ktorým bolo žalobcovi oznámené, že podľa § 54 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysokých školách“) nebol prijatý na denné štúdium doktorandského štúdia v študijnom odbore 3.1.8. teória politiky, študijný program politológia, uskutočňovaného na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (ďalej len „doktorandské štúdium“), z dôvodu, že neboli splnené podmienky konania. Krajský súd poznamenal, že žalobca za účastníka konania označil iba Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre zastúpenú rektorom prof. RNDr. L.V. CSc., a nie rektora priamo, ktorý v zmysle zákona rozhoduje o žiadostiach o preskúmanie rozhodnutia dekana fakulty. V odôvodnení súd ďalej uviedol, že napadnuté rozhodnutie nepodlieha súdnemu prieskumu, i keď bolo rozhodované o práve žalobcu uchádzať sa o prijatie na príslušnú vysokú školu v uvedenom študijnom odbore, avšak zo zákona vyplýva, že rozhodnutie rektora príslušnej vysokej školy o zamietnutí sťažnosti uchádzača proti rozhodnutiu dekana o neprijatí na doktorandské štúdium nepodlieha súdnemu prieskumu vzhľadom na samosprávny prvok vysokej školy. Podľa názoru súdu rozhodnutie nepodlieha prieskumu súdu v zmysle ust. § 244 a § 247 OSP, nakoľko nejde o konanie, v rámci ktorého by bolo vydané rozhodnutie v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, pretože zákon o vysokých školách pri vydávaní rozhodnutí o prijatí či neprijatí študenta na doktorandské štúdium, neodkazuje na tento zákon (ust. § 108 zákona o vysokých školách) a z koncepcie zákona o vysokých školách jednoznačne vyplýva, že o činnosti a organizácii príslušnej vysokej školy rozhodujú orgány akademickej samosprávy a do ich kompetencií patrí právomoc určovať počet prijímaných uchádzačov o štúdium a podobne (§ 58 ods. 1 zákona o vysokých školách). Zákonný dôvod pre zastavenie konania videl súd v neexistencii predmetu konania, súčasne rozhodol, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznáva.

Žalobca v odvolaní proti uzneseniu súdu žiadal, aby odvolací súd zrušil prvostupňové rozhodnutie a vec mu vrátil na ďalšie konanie; uplatnil si nárok na náhradu trov konania. Žalobca poukázal na to, že žalovaná ako verejnoprávna inštitúcia má postavenie orgánu verejnej správy vo veciach školstva a je jej ako právnickej osobe zverené rozhodovanie o práve na vzdelanie zaručenom Ústavou SR. Odvolal sa na čl. 6 ods. 1 prvú vetu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 46 Ústavy SR, ustanovenia piatej časti OSP o správnom súdnictve, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, v ktorých konštatovali, že z preskúmania súdu nemôže byť vylúčené žiadne rozhodnutie správneho orgánu, ktoré sa dotýka základných práv a slobôd. Podľa názoru žalobcu, aj napriek tomu, že žalovanej je zákonom zverená samospráva v rozhodovaní a riadení vlastnej činnosti, sú rozhodnutia vydané v medziach tejto zverenej právomoci preskúmateľné súdom, pokiaľ sa týkajú základných práv a slobôd, pričom zdôraznil, že súd je povinný preskúmať každé rozhodnutie spĺňajúce tieto podmienky.

K podanému odvolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá navrhovala potvrdiť rozhodnutie krajského súdu, pričom uviedla, že je v zmysle § 5 ods. 1 zákona o vysokých školách verejnoprávna a samosprávna inštitúcia. O organizácii a činnosti verejnej vysokej školy, ktorou je žalovaná, rozhodujú v rozsahu ustanovenom zákonom o vysokých školách orgány akademickej samosprávy. Do samosprávnej pôsobnosti verejnej vysokej školy v zmysle § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o vysokých školách patrí určovanie počtu prijímaných uchádzačov o štúdium, určovanie podmienok prijatia na štúdium a rozhodovanie v prijímacom konaní. Z uvedeného podľa žalovanej vyplýva, že verejnú vysokú školu nemožno považovať za orgán verejnej správy, resp. správny orgán tak, ako ho chápe § 244, resp. 247 OSP. Ďalej zdôraznila, že napadnutým rozhodnutím neboli porušené ľudské práva a základné slobody žalobcu v zmysle čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 42 ods. 1 Ústavy SR. Žalovaná svojím postupom neporušila základné právo žalobcu na vzdelanie. Považovala žalobcovu konanie za konanie v rozpore s § 54 ods. 5 až 7 a § 55 až 57 zákona o vysokých školách, ako aj v rozpore s § 2 ods. 4 zákona o vysokých školách, podľa ktorého vysoké školy majú výhradné právo na poskytovanie, organizovanie a zabezpečovanie vysokoškolského vzdelávania. Uviedla, že podľa § 2 ods. 8 zákona o vysokých školách majú vysoké školy výhradné právo prijímať uchádzačov o vysokoškolské vzdelávanie. Podľa žalovanej je týmito ustanoveniami naplnená dikcia § 248 písm. d/ OSP, t. j.,

že rozhodnutie o prijatí, resp. neprijatí uchádzača na štúdium na vysokej škole, je takým rozhodnutím, ktorého preskúmanie vylučuje osobitný zákon, t. j. zákon o vysokých školách.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP ďalej len „najvyšší súd“) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach žaloby a v rozsahu odvolania žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP) a dospel jednomyseľne k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovení § 250ja ods. 2 vety prvej OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk.

Z o d ô v o d n e n i a :

Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie, či postup a rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým konanie o žalobe na preskúmanie rozhodnutia, ktorým druhostupňový správny orgán potvrdil rozhodnutie správneho orgánu v prvom stupni o neprijatí žalobcu na doktorandské štúdium, bolo zastavené, boli v súlade so zákonom.

Podľa § 244 ods. 1 OSP, v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 OSP).

Z obsahu priloženého spisu mal najvyšší súd preukázané, že žalobca podal 22. júla 2010 žiadosť o preskúmanie rozhodnutia dekanke Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína filozofa v Nitre z 24. júna 2010, ktorým mu bolo oznámené, že v zmysle § 54 zákona o vysokých školách nebol prijatý na predmetné denné doktorandské štúdium. V odôvodnení rozhodnutia je uvedené, že na predmetný študijný program mohla dekanke fakulty prijať len vymedzený počet uchádzačov. Rozhodnutím z 5. augusta 2010 rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre zamietol žiadosť žalobcu a potvrdil rozhodnutie dekanke s odôvodnením, že toto rozhodnutie je v súlade s § 57 ods. 1 zákona o vysokých školách a vnútornými predpismi fakulty a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia postupu (§ 247 ods. 1 OSP) sa postupuje v zmysle ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP.

Správny súd preskúma zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia a postupu správneho orgánu a posudzuje, či je pravdivé tvrdenie žalobcu, že bol rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátený na svojich právach. Limitom súdneho prieskumu je zákonnosť, pričom zákonnosť rozhodnutí a postupov je súlad týchto rozhodnutí a postupov s platným právnym poriadkom v Slovenskej republike.

Podľa § 108 zákona o vysokých školách sa všeobecný predpis o správnom konaní nevzťahuje na rozhodovanie podľa tohto zákona okrem rozhodovania o uložení pokuty podľa § 2a, rozhodovanie o zastavení konania podľa § 47, rozhodovanie o udelení oprávnenia podľa § 49a, rozhodovanie o priznaní sociálneho stipendia (§ 96 ods. 1 až 6) a rozhodovanie o uznaní dokladov o vzdelaní na akademické účely.

Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd (článok 46 ods. 2 Ústavy SR).

Ako vyplýva z gramatického výkladu ustanovenia §108 zákona o vysokých školách, toto ustanovenie vylučuje pôsobnosť všeobecného predpisu o správnom konaní na rozhodovanie, aj vo veciach prijatia študenta

na štúdium na vysokej škole, avšak vylúčenie správneho poriadku neznamená i vylúčenie týchto rozhodnutí zo súdneho prieskumu. Podľa článku 46 ods. 2 Ústavy SR každé rozhodnutie orgánu verejnej správy je preskúmateľné súdom, pokiaľ ho zákon výslovne nevylúči z preskúmania. Zákon o vysokých školách, v žiadnom zo svojich ustanovení nevylučuje právomoc súdu preskúmať rozhodnutia vydané podľa tejto právnej normy. Potom nemá oporu v ust. § 108 zákona o vysokých školách ani právny názor prvostupňového súdu, že súdny prieskum žalobcom napadnutých rozhodnutí je podľa § 108 citovaného zákona vylúčený.

Naopak v zmysle ustanovení § 244 OSP vyplýva právo žalobcu domáhať sa prieskumu rozhodnutí a postupov týchto právnických osôb, ktorým zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. V danom prípade je jednoznačné, že zákonom o vysokých školách zákonodarcou zveril vysokým školám a im príslušným orgánom kompetenciu rozhodovať aj o prijatí/neprijatí študenta na štúdium na vysokej škole a je nepochybné, že takýmto rozhodnutím, môže byť táto fyzická ukrátená na svojich právach, a že ide o vzťah verejnoprávny, navyše ide o realizáciu práva na vzdelanie ako Ústavou SR garantovaného práva a preskúmanie takéhoto rozhodnutia je neprípustné vylúčiť zo súdneho prieskumu (čl. 46 ods. 2 vety druhej Ústavy SR). Neobstojí preto ani dôvod podľa § 248 písm. d/ OSP na vylúčenie rozhodnutia zo súdneho prieskumu.

Najvyšší súd konštatuje, že neboli splnené zákonné podmienky pre zastavenie konania o žalobe žalobcu na preskúmanie napadnutého rozhodnutia o neprijatí žalobcu na doktorandské štúdium a je daná právomoc súdu, v danom prípade krajského súdu na konanie a rozhodovanie v tejto veci.

Pred začatím prijímacieho konania na doktorandské štúdium vypisuje vysoká škola alebo fakulta, ak sa študijný program uskutočňuje na fakulte, témy dizertačných prác, o ktoré sa možno v rámci prijímacieho konania uchádzať (prvá veta § 54 ods. 5 zákona o vysokých školách).

Vysoká škola alebo fakulta, ak sa študijný program uskutočňuje na fakulte, môže určiť na prijatie na štúdium jednotlivých študijných programov d'alsie podmienky s cieľom zabezpečiť, aby sa na štúdium dostali uchádzači s potrebnými schopnosťami a predpokladmi. Určené podmienky a spôsob overovania ich splnenia musia umožňovať výber uchádzačov, ktorí prejavia najvyššiu mieru schopností na štúdium. Vysoká škola nesmie prijatie na štúdium podmieniť žiadnym finančným plnením okrem poplatku podľa § 92 ods. 10 (§ 57 ods. 1 zákona o vysokých školách).

Vysoká škola alebo fakulta, ak sa študijný program uskutočňuje na fakulte, overuje splnenie podmienok podľa odseku 1 prijímacou skúškou, ak je určená ako súčasť overovania schopností na štúdium. Prijímacie konanie na doktorandské štúdium obsahuje prijímaciu skúšku vždy (§ 57 ods. 3 zákona o vysokých školách).

Vysoká škola alebo fakulta, ak sa študijný program uskutočňuje na fakulte, zverejní včas, najneskôr do 20. septembra v akademickom roku, ktorý predchádza akademickému roku, v ktorom sa má štúdium začať, ak ide o bakalársky študijný program alebo študijný program podľa § 53 ods. 3, a pri ostatných študijných programoch najneskôr dva mesiace pred posledným dňom určeným na podanie prihlášok, lehotu na podanie prihlášok na štúdium, podmienky prijatia podľa odseku 1, termín a spôsob overovania ich splnenia, a ak je súčasťou overovania schopností na štúdium prijímacia skúška, aj formu a rámcový obsah skúšky a spôsob vyhodnocovania jej výsledkov. Tieto skutočnosti sa musia zverejniť na úradnej výveske vysokej školy alebo fakulty a hromadným spôsobom podľa osobitného predpisu. Rovnakým spôsobom musí vysoká škola alebo fakulta zverejniť aj informáciu o počte uchádzačov, ktorý plánuje prijať na štúdium príslušného študijného programu.

Prijímacie konanie je proces umožňujúci uchádzačovi, ktorý preukáže splnenie určených podmienok prijatia na štúdium, stať sa študentom zvoleného študijného programu na vybranej vysokej škole (§ 58 ods. 1 zákona o vysokých školách).

O prijatí na štúdium študijného programu, ktorý uskutočňuje fakulta, rozhoduje dekan. O prijatí na štúdium študijného programu, ktorý uskutočňuje vysoká škola, rozhoduje rektor (§ 58 ods. 6 zákona o vysokých školách).

Rozhodnutie o výsledku prijímacieho konania sa musí vyhotoviť písomne do 30 dní od overenia splnenia podmienok prijatia na štúdium. Musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o možnosti podať žiadosť o preskúmanie rozhodnutia. Musí sa doručiť uchádzačovi do vlastných rúk. Uchádzačovi, ktorého miesto pobytu nie je známe, sa doručuje vyvesením rozhodnutia na úradnej výveske vysokej školy alebo fakulty počas 15 dní. Posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia (§ 58 ods. 7 zákona o vysokých školách).

Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní posúdiť, či napadnuté rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové správne rozhodnutie spĺňa všetky náležitosti v zmysle relevantných ustanovení zákona o vysokých školách ako aj vnútorných predpisov fakulty a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, predovšetkým či odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia je zrozumiteľné a má dostatočnú vypovedaciu schopnosť o dôvodoch neprijatia žalobcu na doktorandské štúdium s prihliadnutím na splnenie/nesplnenie podmienok prijatia na zvolený študijný program overovaný prijímacou skúškou, a to so zreteľom na medze súdneho prieskumu stanovené podanou žalobou; súčasne súd posúdi splnenie náležitostí žaloby, vrátane tvrdenia o ukrátení na právach žalobcu.

Najvyšší súd ďalej dodáva, že podľa § 250 ods. 4 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Podľa názoru odvolacieho súdu § 250 ods. 4 OSP má kogentný charakter a ide o špeciálnu právnu úpravu účastníkov v konaní. Nesprávne označenie žalovaného v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu nebráni súdu, aby konal so správne identifikovaným žalovaným, pokiaľ táto skutočnosť vyplýva zo samotnej žaloby a aby žalovaný správny orgán bol aj správne označený v písomnom vyhotovení rozhodnutia súdu.

Prípadné nesprávne označenie žalovaného správneho orgánu preto nemôže mať samé osebe za následok zastavenie konania pre nedostatok procesnej podmienky konania, pokiaľ žaloba obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti (§ 249 ods. 2 OSP), t. j. najmä označenie rozhodnutia správneho orgánu, ktoré napáda, nakoľko správne označenie žalovaného správneho orgánu vyplýva z takto označeného rozhodnutia.

Z uvedeného vyplýva, že aj napriek tomu, že žalobca označil ako žalovanú len Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre zastúpenú rektorom prof. RNDr. L. V. CSc., a nie rektora priamo, ktorému zákon o vysokých školách zveril právomoc rozhodovať v druhom stupni o žiadostiach o preskúmanie rozhodnutia o výsledku prijímacieho konania, z označenia napádaného rozhodnutia, nezameniteľne vyplýva označenie správneho orgánu, ktorý rozhodoval v poslednom stupni, a s ktorým má súd ako s účastníkom konania konať.

Vysloveným právnym názorom s poukazom na § 226 OSP je prvostupňový súd, ktorý v ďalšom konaní preskúma zákonnosť napadnutého rozhodnutia, viazaný, pričom sa vysporiada s námietkami uvedenými v žalobe, ako aj s vyjadrením žalovanej, a rozhodne o náhrade trov konania, ktoré vznikli účastníkom v odvolacom konaní.

111. ROZHODNUTIE

Obnova konania je inštitút, ktorým sa odstraňujú skutkové omyly a nedostatky v skutkovom stave pre nevykonanie dôkazov, pričom zákon č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov v ustanovení § 245 v porovnaní s ustanovením § 62 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zužuje dôvody, pre ktoré možno podať návrh na obnovu konania.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2012, sp. zn. 6 Sžo 27/2011)

Krajský súd v B. napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministra dopravy pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky zo dňa 31. marca 2009, a žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu mal preukázané, že personálnym rozkazom riaditeľa Oblastnej správy Železničnej polície T. bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka Železničnej polície podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“), z dôvodu, že mal porušiť zvlášť hrubým spôsobom služobnú prísahu a služobnú povinnosť tým, že prevzal finančnú čiastku ako úplatok od zamestnanca Železníc SR v presne nezistenej dobe začiatkom roka 2002, pričom úplatok mal slúžiť na to, aby žalobca kryl a riadne nepreveril protiprávnu činnosť zamestnancov ŽSR a Železničnej spoločnosti, a.s., ktorí mali z pristavených cisterien neoprávnene a v rozpore s právnymi predpismi odčerpávať pohonné hmoty do vopred pristavených bandasiiek. Personálny rozkaz sa opiera o výsledky šetrenia referátu kontroly, sťažností, prevencie a spolupráce s tlačou ObS ŽP T. a Útvaru kontroly a inšpekčnej služby GR ŽP, konkrétne o zápisnice z výsluchov svedkov; odvolanie žalobcu proti tomuto personálnemu rozkazu bolo rozhodnutím Generálneho riaditeľa Železničnej polície zo dňa 27.3.2003 zamietnuté; Krajský súd v B. rozsudkom č. k. 1S 74/2004-26 zo dňa 23.9.2004 vyhovel žalobe žalobcu a preskúmané rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie; Generálny riaditeľ Železničnej polície postupujúc v ďalšom konaní v intenciách názoru krajského súdu vo veci personálneho rozkazu dňa 28.2.2005 rozhodol tak, že odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu zamietol a potvrdil napadnutý personálny rozkaz v zmysle § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z.

Z pripojeného administratívneho spisu krajský súd ďalej zistil, že žalobca dňa 2.4.2008 adresoval Generálnemu riaditeľstvu Železničnej polície návrh na povolenie obnovy konania, v ktorom poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava III., sp. zn. 3T 146/04 zo dňa 13.3.2007, ktorým bol oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a ďalej poukázal na konštatovanie v odôvodnení rozsudku, kde výpovede svedkov o jeho údajnej trestnej činnosti boli označené za nepravdivé.

Generálny riaditeľ Železničnej polície rozhodnutím zo dňa 10.2.2009 nevyhovel návrhu žalobcu na povolenie obnovy konania skončeného rozhodnutím Generálneho riaditeľa Železničnej polície zo dňa 28.2.2005, ktorým ako odvolací orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie riaditeľa ObSŽP T. zo dňa 15.11.2002 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka ŽP podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z.. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový orgán poukázal na to, že ustanovenie § 245 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. určuje, že obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok vo všeobecnosti v správnom konaní je inštitútom na odstraňovanie skutkových väd. Podľa jeho názoru neprichádza do úvahy, aby sa zákonnosť napadnutého rozhodnutia posudzovala cez rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, resp. cez dôvody takéhoto rozhodnutia, ktoré sú výsledkom voľného hodnotenia dôkazov. To platí aj pokiaľ ide o oslobodzujúci rozsudok. Konštatoval, že rozsudok Okresného súdu B. III. je novou skutočnosťou len v procese trestného stíhania, ktoré však nemá vplyv na dôkazy rozhodné pre prepustenie policajta zo služobného pomeru. Uviedol, že poznatky z rozpracovania trestnej činnosti v obvode Železničnej stanice B. – V. potvrdzujú konanie menovaného, ktorý poskytoval cudzím osobám – zamestnancom ŽSR v čase výkonu služby v rozpore s právnymi predpismi možnosť odčerpávať z prepravovaných cisterien pohonné hmoty do pripravených bandasiiek a tieto skutočnosti zakrýval, za čo od zamestnanca ŽSR O. P. Železničnej stanici Bratislava – Vajnory obdržal finančnú hotovosť a túto si rozdelil s kolegom ppor. J. M. Ďalej konštatoval, že porušenie služobných povinností – zobrať úplatku vo výške 5000,- Sk žalobcom potvrdzujú vo svojich výpovediach, ktoré sa nachádzajú v administratívnom spise, železničiar – rušňovodiči P. Š. a O. P., ako aj bývalí príslušníci železničnej polície J. M. a F. Š. Vyvodil záver, že z vykonaných výpovedí vyplynulo, že žalobca najmenej

v jednom prípade obdržal úplatok 5000,-Sk od zamestnancov ŽSR P. Š. a O. P., vedel o trestnej činnosti ďalších príslušníkov Železničnej polície a zamestnancov železníc a neurobil opatrenia smerujúce k zamedzeniu tejto činnosti, dostal peniaze - úplatok, podľa neho nevedel za čo, ale túto skutočnosť neoznámil nadriadeným a peniaze si ponechal.

Proti prvostupňovému správne rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol právny predchodca žalovaného Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR rozhodnutím č. 52/2009 zo dňa 31.3.2009, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. V odôvodnení rozhodnutia odvolací orgán konštatoval, že žalobca neuviedol žiaden dôvod, ktorým by poukázal na nezákonnosť rozhodnutia orgánu rozhodujúceho v prvom stupni, pre ktorý by mal odvolací orgán postupovať inak, ako rozhodnutie potvrdiť. S navrhnutými novými skutočnosťami sa správny orgán vysporiadal tak, že ide len o skutočnosti týkajúce sa trestného konania a nie skutočností, pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutie Generálneho riaditeľa Železničnej polície zo dňa 28.2.2005 preskúmať v rámci obnovy konania. Konštatoval, že skutočnosť, že Okresný súd B. III. rozhodujúci v trestnej veci žalobcu rozhodol tak, že nemal preukázané, že sa stal skutok, ktorý sa žalobcovi kládol za vinu a pre ktorý bol prepustený zo služobného pomeru neznamená, že sa skutok v skutočnosti nestal. Podľa názoru odvolacieho správneho orgánu posudzovanie dôkazov v rámci trestného konania je odlišné od posudzovania dôkazov v konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., s poukazom na hľadiská účelu, ktorý dokazovanie sleduje, t.j. že na jednej strane ide o rozhodovanie o vine a treste a na strane druhej o porušení služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti. Vyslovil právny záver, že oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Bratislava III. preto nemôže byť novou skutočnosťou, pre ktorý mala byť obnova konania povolená, s poukazom na to, že táto skutočnosť nemala žiaden vplyv na zákonnosť konania a rozhodnutia vydaného v konaní o prepustení žalobcu zo služobného pomeru.

Krajský súd poukázal na to, že uvažovať o možnosti obnoviť už právoplatne skončené správne konanie možno, len pokiaľ sú splnené súčasne dve zákonom stanovené podmienky, a to že musí dôjsť k zisteniu nových skutočností alebo dôkazov, ktoré neboli policajtovi alebo nadriadenému bez jeho viny v čase konania známe a nemohol ich uplatniť, a druhou zákonnou podmienkou odôvodňujúcou obnovenie konania je, že opísané skutočnosti alebo dôkazy musia byť takej kvality, že v prípade ich uplatnenia v pôvodnom personálnom konaní by mohli zmeniť názor konajúceho správneho orgánu a mať podstatný vplyv na jeho rozhodnutie.

Krajský súd konštatoval, že svedecké výpovede, ktorými bol preukázaný skutkový stav v pôvodnom personálnom konaní v neprospech žalobcu boli vykonané, existovali v čase posudzovaného konania a boli mu i známe a pokiaľ nesúhlasil žalobca s takto zisteným stavom a vykonanými dôkazmi, mohol to namietať v žalobe proti rozhodnutiu správneho orgánu. Žalobca proti rozhodnutiu Generálneho riaditeľa Železničnej polície zo dňa 28.2.2005 žalobu na súd nepodal.

Ďalej krajský súd poukázal na to, že v správnom konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru je služobný orgán viazaný zákonom č. 73/1998 Z. z. a v tomto konaní neplatí ani zásada prezumpcie neviny a to ani v prípade, ak ide o totožné konanie, pre ktoré sa vedie konanie o priestupku alebo trestné konanie a na rozdiel od priestupkového alebo trestného konania, v ktorom príslušný orgán rozhoduje o naplnení znakov skutkovej podstaty konkrétneho priestupku, resp. trestného činu a o otázke viny a uložení sankcie, personálne konanie rieši len otázku zotrvania policajta v služobnom pomere z dôvodov protiprávneho konania upraveného v zákone č. 73/1998 Z. z.. Konštatoval, že pokiaľ ide o zásadu trestného konania „in dubio pro reo“, že ani uvedená zásada sa v samostatnom personálnom konaní vedenom v súlade s ustanoveniami zákona neuplatňuje.

Krajský súd dospel k záveru, že správne orgány v rámci zákonom povolenej správnej úvahy dostatočne odôvodnili, že rozhodnutiami o prepustení žalobcu právny predchodca žalovaného nerozhodoval o vine a nevine žalobcu zo spáchania trestných činov uvedených v Trestnom zákone, ale iba o ďalšom trvaní služobného pomeru žalobcu v zmysle ustanovení zákona č. 73/1998 Z. z. s tým, že žalobca nebol zo služobného pomeru príslušníka prepustený z dôvodu, že spáchal skutok, ktorý je uvedený v Trestnom zákone, ale z dôvodu, že svojím protiprávnym konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, čo bolo žalobcovi i riadne preukázané v personálnom konaní vykonanými dôkazmi a bola súčasne splnená druhá zákonná podmienka, že žalobcovo ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa názoru krajského súdu správny orgán rozhodujúci o návrhu na povolenie obnovy konania postupoval správne, keď považoval skutkové a právne závery posudzovaného rozhodnutia o tom, že žalobca sa dopustil protiprávneho konania za opodstatnené, dostatočne preukázané a náležité odôvodnené. Za dôvodný a zákonný považoval aj z toho plynúci dôsledok pre žalobcu, že jeho konanie bolo vyhodnoteného ako naplňujúce

predpoklady pre prepustenie zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1, písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. Mal za to, že protiprávne konanie žalobcu bolo preukázané dôkazmi, ktoré boli zhromaždené a vyhodnotené v súlade so zákonom, svedecké výpovede, o ktoré opieral správny orgán svoje skutkové zistenia, neboli v personálnom konaní vyhodnotené ako nepravdivé, či vykonané v rozpore so zákonom, a preto nemohli byť spochybnené rozsudkom Okresného súdu B. III., sp. zn. 3T 146/04 zo dňa 13.3.2007, ktorým bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože o obžalobe v trestnej veci rozhodujúci súd koná nezávisle, samostatne hodnotí vykonané dôkazy, ktoré má k dispozícii, spravujúc sa pri tom inými právnymi predpismi, ako správny orgán v personálnom konaní. Ďalej uviedol, že pokiaľ súd v trestnom konaní konštatoval, že žalobcovi nebolo preukázané spáchanie skutku, neznamená to, že zo strany žalobcu nedošlo k porušeniu služobnej disciplíny spôsobom majúcim za následok jeho prepustenie zo služobného pomeru, s poukazom na to, že porušenie služobných predpisov vyplýva z dokazovania vykonaného zákonným spôsobom a výpovedí svedkov, pričom v personálnom konaní sám žalobca priznal prijatie peňazí od osoby vyšetrovanej pre krádež PHM, ale prijatie týchto peňazí nikomu z nadriadených neoznámil.

Krajský súd prisvedčil tvrdeniu žalovaného, keď pri posudzovaní návrhu na obnovu konania, pokiaľ ide o naplnenie zákonných podmienok ustanovených v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., nevidel zákonný dôvod na povolenie obnovy konania, majúc za to, že v pôvodnom personálnom konaní bola dostatočne preukázaná opodstatnenosť prepustenia žalobcu zo služobného pomeru. Konštatoval, že zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobných povinností žalobcom spočívalo v tom, že nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom PZ (zrejme ŽP), keď svoje sily nevynaložil na ochranu práv občanov, ale naopak svojím protiprávnym konaním do týchto práv zvlášť hrubým spôsobom zasiahol, keď v súvislosti s výkonom služby prijal od inej osoby finančnú hotovosť, na ktorú nemal žiadny právny nárok, nezdržal sa konania, ktoré viedlo k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami a ktoré mohlo narušiť vážnosť PZ (ŽP) a ohroziť dôveru v tento zbor a nedodrжал služobnú disciplínu. Mal za to, že splnená bola aj ďalšia zákonná podmienka na prepustenie žalobcu, ktorá spočíva v tom, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, predovšetkým záujmu na svedomitom plnení služobných povinností a dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi PZ (ŽP), na ich čestnosti a na upevňovaní dôvery občanov v PZ (ŽP).

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný v konaní dostatočne zistil skutkový stav veci, vyvodil z neho správne právne závery, ktoré náležite odôvodnil, vrátane voľnej úvahy, ktorá nevybočila z medzí prípustného správneho uváženia. Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p.

Rozhodovanie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal, vzhľadom na jeho neúspech v konaní.

Proti rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Dôvodil, že veriac v spravodlivosť súdnych rozhodnutí a správnosť postupov orgánov činných v trestnom stíhaní pri objasňovaní skutkových okolností, sa spoliehal na zákonom priznanú možnosť využitia mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 245 zákona č. 73/1998 Z. z.

Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu B. III., sp. zn. 3T 146/04 zo dňa 13.3.2007, ktorým bol oslobodený spod obžaloby pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a pre trestný čin prijímania úplatku, pričom vykonaným dokazovaním bolo zistené, že výpovede svedkov nepreukázali, že sa obžalovaní vrátane žalobcu v minulosti dopustili vyššie uvedených trestných činov. V tejto súvislosti uviedol, že príslušný trestný súd, ako aj Krajský súd v B. v rozsudku sp. zn. 1S 74/04-26 uviedol, že orgány vykonávajúce vyšetrovanie vrátane bývalého zamestnávateľa t.j. žalovaného mali v zmysle odôvodnenia rozsudku postupovať zodpovednejšie, pričom mali vinu obžalovaných preukázať aj inými dôkazmi ako svedeckými výpoveďami, keďže kľúčoví svedkovia vypovedali v protiklade s výpoveďami v čase zistenia veci. Vyslovil názor, že takéto oslobodzujúce rozhodnutie Okresného súdu B. III má výrazný vplyv na žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 52/2009 zo dňa 31.3.2009, ako aj na Personálny rozkaz riaditeľa oblastnej správy Železničnej polície T. č. 772/2002.

Nesúhlasil s tvrdením krajského súdu, že oslobodzujúci rozsudok nemá vplyv na dôkazy rozhodné pre jeho prepustenie zo služobného pomeru, a že tento rozsudok nemôže byť novou skutočnosťou, pre ktorú by mala byť obnova konania povolená, keďže rozhodnutie žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru sa

opieralo o ten istý skutkový základ veci ako v trestnom konaní, založený na výpovediach kľúčových svedkov, a preto výsledky vyšetrovania toho istého skutku nemôžu zakladať dva protichodné závery, v dôsledku ktorých bude žalobca na jednej strane úplne oslobodený spod obžaloby za nedopustenie sa protiprávneho skutku, a na druhej strane za ten istý (nevykonaný) „skutok“ bude postihnutý tým, že sa mu rozhodnutím správneho orgánu odníme ústavou garantované právo na prácu.

V súvislosti s tvrdenými argumentmi poukázal aj na nerešpektovanie materiálnej stránky uvedeného oslobodzujúceho rozhodnutia a jeho nepopierateľnej záväznosti voči ostatným orgánom s tým, že nedodržiavanie tejto materiálnej stránky oslobodzujúceho rozhodnutia, je v zásadnom rozpore s princípom materiálnej pravdy, ako aj so základnými princípmi právneho štátu. Tvrdil, že takýto oslobodzujúci rozsudok je teda záväzný aj voči všetkým orgánom, t.j. aj voči žalovanému v zmysle § 40, zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), ktorý by mal s ním svoje rozhodnutie zosúladiť, pritom poukázal na rozsudok ESLP Zehentner v. Rakúsko, § 64, tiež Ryabkyh v. Rusko.

Dôvodil, že pokiaľ došlo k zisteniu nových dôkazov, t.j. k vydaniu oslobodzujúceho rozsudku a k zabezpečeniu nových svedeckých výpovedí, ktoré bez jeho viny neboli v čase konania o prepustenie zo služobného pomeru známe, a ktoré nemohol uplatniť, a zároveň ktoré sú bezpochyby takej kvality, že by mohli v pôvodnom personálnom konaní zmeniť názor konajúceho správneho orgánu a mohli by mať podstatný vplyv na jeho rozhodnutie, týmto sú splnené zákonné podmienky pre povolenie obnovy konania. Namietal, že konanie žalovaného nepochybne preukazuje jeho pochybenie spočívajúce v nesprávnom postupe – nedostatočne zistenom skutkovom stave veci a nesprávnom právnom posúdení veci a následne vo vydaní nezákonného rozhodnutia, čím v konečnom dôsledku výrazným spôsobom zasiahol do jeho základných práv a oprávnených záujmov. Vytýkal krajskému súdu, že ním tvrdené skutočnosti vôbec nezobral do úvahy. Namietal, že krajský súd okrem iného mu odňal možnosť domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde za účelom dosiahnutia spravodlivosti a to v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a jeho nesprávneho právneho posúdenia a ignorovania porušovania jeho základných občianskych práv.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Uviedol, že v odvolacom konaní sa vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, postupoval v konaní a rozhodol vo veci v súlade so zákonom, a preto považuje preskúmané rozhodnutie za zákonné. Nesúhlasil s dôvodmi žalobcu uvedenými v jeho odvolaní. Zotrvával na dôvodoch uvedených vo vyjadrení k žalobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s §§ 212 a nasl.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a § 211 ods. 2), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu predchodcu žalovaného správneho orgánu a jeho zrušenia a vrátenia veci mu na ďalšie konanie, ktorým rozhodnutím bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým rozhodnutím bol zamietnutý návrh žalobcu na obnovu konania vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a konanie im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu.

Podľa § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V správnom súdnictve preskúmajajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov §§ 247 a nasl. O.s.p.) preskúmať zákonnosť rozhodnutia a postupu ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky zo dňa 31. marca 2009, č. 52/2009, ktorým rozhodnutím bol s konečnou platnosťou zamietnutý návrh žalobcu na obnovu personálneho konania o jeho prepustení zo služobného pomeru.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho spisu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Z o d ô v o d n e n i a :

V danom prípade odvolací súd zistil, že skutkový stav v posudzovanej veci medzi procesnými stranami v podstate nebol sporný. Medzi účastníkmi ostala sporná najmä otázka, či oslobodenie prepusteného príslušníka železničnej polície spod obžaloby za skutok, ktorý sa mu súčasne kládol za vinu pri jeho prepustení zo služobného pomeru pre porušenie služobnej prísahy a služobných povinností, možno posudzovať za takú novú skutočnosť alebo dôkaz, na základe ktorého sú splnené podmienky na obnovu personálneho konania, v ktorom bol prepustený zo služobného pomeru. Z tohto dôvodu odvolací súd zameral svoju pozornosť k uvedenej spornej otázke.

Podľa § 245 ods. 1 až 5 zákona č. 73/1998 Z. z. ak sa dodatočne zistia nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli policajtovi alebo nadriadenému bez jeho viny v čase konania známe a nemohol ich uplatniť a ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie, možno na ich návrh právoplatné rozhodnutie preskúmať a na základe toho toto rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť.

Návrh na obnovu konania sa podáva do troch mesiacov odo dňa, keď sa policajt alebo nadriadený dozvedel o dôvodoch obnovy konania, najneskôr však do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

V návrhu na obnovu konania treba uviesť dôvody obnovy konania a skutočnosti svedčiace o tom, že návrh je podaný včas.

Proti rozhodnutiu o obnove konania možno podať odvolanie (rozklad).

Ak sa dôvod obnovy konania týka aj rozhodnutia odvolacieho orgánu, o obnove konania rozhoduje tento orgán; v ostatných prípadoch uskutočňuje obnovu konania oprávnený orgán.

Z citovanej právnej normy vyplýva vôľa zákonodarcu upraviť podmienky prípustnosti obnovy konania tak, že účastník konania týmto mimoriadnym opravným prostriedkom môže napadnúť právoplatné rozhodnutie len v taxatívne vymedzených prípadoch, a to a) ak sa dodatočne zistia skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli policajtovi alebo nadriadenému bez jeho viny v čase konania známe a nemohol ich uplatniť, teda ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, pokiaľ môžu priviesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci; b) a tieto skutočnosti by mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie, teda ak možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, pokiaľ môžu priviesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Podstatnou náležitosťou návrhu na obnovu konania je uvedenie dôvodov obnovy konania a skutočnosti svedčiace o tom, že návrh je podaný včas.

Obnova konania je inštitút, ktorým sa odstraňujú skutkové omyly, nedostatky v skutkovom stave pre nevykonanie dôkazov. Jej účelom je okrem uvedeného odstránenia skutkových nedostatkov aj vydanie nového meritórneho rozhodnutia. Zákon č. 73/1998 Z. z. (v porovnaní so správnym poriadkom) zužuje dôvody, pre ktoré možno podať návrh na obnovu konania.

Z predloženého spisu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, odvolací súd zistil, že žalobca bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Železničnej polície podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., personálnym rozkazom riaditeľa Oblastnej správy Železničnej polície T. z dôvodu, že mal

porušiť zvlášť hrubým spôsobom služobnú prisahu a služobnú povinnosť, personálny rozkaz sa opiera o výsledky šetrenia referátu kontroly, sťažností, prevencie a spolupráce s tlačou Obs ŽP T. a Útvaru kontroly a inšpekčnej služby GR ŽP; odvolanie žalobcu proti tomuto personálnemu rozkazu bolo rozhodnutím Generálneho riaditeľa Železničnej polície zo dňa 27.3.2003 zamietnuté, ktoré rozhodnutie bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v B. č. k. 1S 74/2004-26 zo dňa 23.9.2004 a vec bola vrátená na ďalšie konanie; Generálny riaditeľ Železničnej polície vo veci personálneho rozkazu rozhodnutím zo dňa 28.2.2005 č. GR ŽP-2/2005-PK rozhodol opätovne tak, že odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu zamietol a potvrdil napadnutý personálny rozkaz v zmysle § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z.; Krajský súd v B. rozsudkom č. k. 2S 138/05-35 zo dňa 7.2.2007 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia uvedeného rozhodnutia (zo dňa 28.2.2005) a vrátenia veci správneho orgánu na ďalšie konanie; žalobca návrhom žiadal obnovu konania vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru s poukazom na rozsudok Okresného súdu B. III., sp. zn. 3T 146/04 zo dňa 13.3.2007, ktorým bol oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, tvrdiac, že v odôvodnení trestného rozsudku boli výpovede svedkov o jeho údajnej trestnej činnosti označené za nepravdivé.

Ďalej odvolací súd zistil, že z rozsudku Okresného súdu B. III., sp. zn. 3T 146/04 zo dňa 13.3.2007 vyplýva, že dôvodom oslobodenia žalobcu spod obžaloby bola skutočnosť, že nebolo dokázané, že spáchal skutok kladený mu za vinu; Generálny riaditeľ Železničnej polície rozhodnutím zo dňa 10.2.2009 zamietol návrh žalobcu na obnovu konania, pretože nezistil skutočnosti odôvodňujúce obnovu konania vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1, písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z.; na základe odvolania žalobcu minister dopravy, pôšt a telekomunikácií SR rozhodnutím č. 52/2009 zo dňa 31.3.2009 (napadnuté žalobou) rozhodol tak, že zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

Zo skutkových zistení v danej veci je zjavné, že v pôvodnom konaní bolo relevantnou skutočnosťou pre prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Železničnej polície to, že v čase výkonu služby prevzal finančnú čiastku ako úplatok od zamestnanca Železníc SR, ktorý mal slúžiť na to, aby žalobca kryl a riadne nepreveril protiprávnu činnosť zamestnancov ŽSR a Železničnej spoločnosti, a.s., ktorí mali z pristavených cisterien neoprávnené a v rozpore s právnymi predpismi odčerpávať pohonné hmoty do vopred pristavených bandasiiek. Skutočnosť, že sa uvedený skutok stal, bola v pôvodnom personálnom konaní preukázaná vlastným šetrením Obs ŽP T. a Útvaram kontroly a inšpekčnej služby GR ŽP, skutok potvrdzovali svedkovia vo svojich výpovediach, ktoré sa nachádzajú v administratívnom spise, železničiar – rušňovodiči P. Š. a O. P., ako aj bývalí príslušníci železničnej polície J. M. a F. Š. Žalobca do zápisnice zo dňa 27.10.2002 sám uviedol, že sa stretol s P. a Š., od jedného z nich dostal peniaze, podľa neho nevedel za čo, ale túto skutočnosť neoznámil nadriadeným a peniaze si ponechal.

Okresný súd B. III. v rozsudku sp. zn. 3T 146/04 zo dňa 13.3.2007 konštatoval (str. 9): „...na to, aby súd mal vinu obžalovaných za preukázanú, musia existovať jednoznačné dôkazy, na základe ktorých súd bez akýchkoľvek pochybností môže vysloviť vinu obžalovaných. Vykonaným dokazovaním v danom prípade však súd nemal za to, že by boli produkované dôkazy, ktoré by preukazovali skutočnosti, že obžalovaní sa dopustili trestnej činnosti. Keďže súd nemal za preukázané, že sa stal skutok, ktorý sa kladie obžalovaným za vinu, súd týchto v zmysle zásady „in dubio pro reo“ podľa § 226 písm. b) Tr. por. spod obžaloby oslobodil.“

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že skutočnosti v pôvodnom, právoplatne skončenom personálnom konaní, a „nové“ skutočnosti, na ktoré poukazuje žalobca v dôvodoch na obnovu konania, nie sú v rozpore. Nejde preto o spôsobilý dôvod na obnovu konania v zmysle ustanovenia § 245 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.. Správne orgány oboch stupňov postupovali správne, keď obnovu konania nepovolili.

Pri prepustení príslušníka Železničnej polície zo služobného pomeru podľa ustanovenia § 192 ods. 1, písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. pre porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom (za súčasného splnenia ďalšej podmienky, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby) ide o najprísnejšiu sankciu, ktorú nie je možné stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou príslušníka. Porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. Dôvody prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e/ citovaného zákona musia byť dané v okamihu prepustenia bez ohľadu na možný, budúci výsledok trestného konania, keďže personálne konanie prebieha nezávisle od trestného konania. V správnom konaní možno použiť ako listinné dôkazy tiež výpovede svedkov z vyšetrovacieho spisu, a to pred tým, než došlo k právoplatnému odsúdeniu pre trestný čin, prípadne oslobodeniu spod obžaloby. V konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru sa nerieši jeho trestná zodpovednosť. Otázka viny zo spáchania trestného činu nie je predbežnou otázkou, od vyriešenia ktorej závisí rozhodnutie o prepustení policajta z dôvodu uvedeného v ustanovení § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. Vedené trestné konanie voči policajtovi nemá vplyv na priebeh personálneho konania. Oprávnený orgán nie je

povinný ani prerušiť konanie a vyčkať na rozhodnutie o tejto otázke orgánmi na to príslušnými. Zákon takýto postup ani nepredpokladá, čo vyplýva z toho, že striktno stanovil krátke lehoty na uplatnenie prepúšťacieho dôvodu, a pritom ide o alternatívu (súbeh trestného a personálneho konania), s ktorou možno bežne rátať. Právoplatné odsúdenie pre úmyselný trestný čin alebo trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody je iným dôvodom na prepustenie zo služobného pomeru, a to podľa § 192 ods. 1 písm. f/ zákona č. 73/1998 Z. z., ktorý dôvod nemožno zamieňať s prepustením zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ uvedeného zákona.

Vzhľadom na skutkové zistenia v danej veci odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že oslobodzujúci rozsudok, o ktorý žalobca oprel návrh na obnovu konania, nie je novým dôkazom alebo skutočnosťou, ktorými by sa menila dôkazná situácia, z ktorej správny orgán v konaní o prepustení zo služobného pomeru žalobcu vychádzal, s poukazom na to, že dôvodom oslobodenia žalobcu spod obžaloby nebol záver trestného súdu o tom, že skutok, ktorý sa mu v trestnom konaní kládol za vinu, sa nestal, ale skutočnosť, že žalobcovi jeho spáchanie nebolo dostatočne preukázané. Aj podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ žalobca mal za to, že skutkový stav tvoriaci podklad rozhodnutia o jeho prepustení, nebol zistený dostatočne, resp. že skutkové závery správneho orgánu nezodpovedali obsahu administratívneho spisu, mal možnosť sa obrátiť na správny súd so žalobou o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia, ktorú aj využil. Keďže v konaní o návrhu na obnovu personálneho konania nie je priestor na revíziu rozhodnutia o prepustení len na podklade oslobodzujúceho rozsudku trestného súdu, ktorý bol výsledkom paralelne prebiehajúceho trestného konania nezávislého od personálneho konania, v ktorom konaní bol správny orgán oprávnený a povinný samostatne posúdiť intenzitu a okolnosti porušenia služobnej prísahy a služobných povinností zo strany žalobcu, odvolací súd v danom prípade zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že v preskúmvanej veci zákonné podmienky pre povolenie obnovy konania o prepustenie žalobcu zo služobného pomeru splnené neboli.

Z dôvodov uvedených vyššie odvolací súd nemohol posudzovať zákonnosť rozhodnutia Generálneho riaditeľa Železničnej polície zo dňa 28.2.2005 z dôvodu, že nepostupoval v intenciách názoru Krajského súdu v B. vysloveného v rozsudku č. k. 1S 74/04-26 tak, ako tvrdil žalobca v odvolaní, a preto odvolací súd námietku žalobcu, že uvedené rozhodnutie trpí nezákonnosťou, keďže správny orgán nepostupoval v zmysle názoru krajského súdu, považoval v posudzovanej veci ako právne bezvýznamnú. Súčasne odvolací súd dáva do pozornosti, že zákonnosť rozhodnutia Generálneho riaditeľa Železničnej polície zo dňa 28.2.2005 bola predmetom súdneho prieskumu, v ktorom konaní Krajský súd v B. rozsudkom č. k. 2S 138/05-35 zo dňa 7.2.2007 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia uvedeného rozhodnutia a vrátenia veci správneho orgánu na ďalšie konanie.

Odvolací súd taktiež za právne bezvýznamné považoval tvrdenia žalobcu, že neboli dôvody na skončenie služobného pomeru žalobcu, nakoľko žiadne jeho konanie vo výkone služby nebolo takej intenzity, aby malo za následok prepustenie zo služobného pomeru a pokiaľ žalovaný mal za to, že žalobca sa dopustil nejakeho neprijateľného konania, vec bolo možné riešiť uložením disciplinárneho opatrenia, ako aj že veriac v spravodlivosť súdnych rozhodnutí a správnosť postupov orgánov činných v trestnom stíhaní pri objasňovaní skutkových okolností, sa spoliehal na zákonom priznanú možnosť využitia mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 245 zákona č. 73/1998 Z. z.. Uvedené tvrdenia žalobcu sa žiadnym spôsobom nedotýkajú dôvodov obnovy konania zákonom predpokladaných v § 245 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.

Senát odvolacieho súdu na základe vyššie uvedených skutkových zistení v danom prípade taktiež zastáva názor, že skutočnosť, že žalobca po právoplatnom skončení personálneho konania, v ktorom bol prepustený zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., pretože svojím konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, bol oslobodený spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na rovnakom skutkovom základe ako konania, ktorým mal porušiť služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, nie je možné považovať za novú skutočnosť a rozsudok Okresného súdu B. III., č. k. 3T 146/2004 za nový dôkaz, ktoré okolnosti neboli bez jeho viny v čase konania známe a nemohol ich uplatniť a ktoré by mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie v zmysle § 245 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.

V tejto súvislosti senát odvolacieho súdu poukazuje na skutkovú okolnosť, vyplývajúcu z personálneho konania, že sám žalobca uviedol, že obálku s finančnou hotovosťou zobrať, čo bolo potvrdené v tomto konaní i svedeckými výpoveďami P. Š., O. P., J. M., nevedel za čo tieto peniaze dostal, avšak túto skutočnosť nenahlásil nadriadenému. Treba považovať prinajmenšom za zarážajúce, že žalobca ako príslušník Železničnej polície si nedal do súvisu, prečo zamestnanci ŽSR a ŽS a.s. mu len tak bez dôvodu dali finančnú hotovosť, hoci vedel, že

už v tom čase boli prvé prípady rozkrádania pohonných hmôt niektorými pracovníkmi ŽSR a ŽS a.s.. a práve takýmto svojim konaním žalobca porušil služobnú prisahu v časti, že nebol čestný a disciplinovaný.

Odvolací súd neprihliadol ani na tvrdenie žalobcu, že povinnosťou správneho orgánu bolo v zmysle § 40 správneho poriadku svoje rozhodnutie zosúladiť s oslobodzujúcim rozsudkom, keďže tento rozsudok je záväzný voči všetkým orgánom, t.j. aj voči žalovanému s poukazom na rozsudok ESLP Zehentner v. Rakúsko, § 64, tiež Ryabykh v. Rusko. Správny orgán si nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt, alebo o osobnom stave fyzickej osoby, alebo o existencii právnickej osoby, ak patrí o tom rozhodovať súdu (§ 40 ods. 2 správneho poriadku). Skutočnosť, že v danej veci žalobca bol oslobodený spod obžaloby sama o sebe neznamená splnenie zákonnej podmienky pre povolenie obnovy konania a to s poukazom na dôvody uvedené vyššie. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, označené rozhodnutia sa na posudzovaný prípad nevzťahujú.

Odvolací súd neprihliadol ani na námietku žalobcu, že krajský súd mu odňal možnosť domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde za účelom dosiahnutia spravodlivosti a to v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a jeho nesprávneho právneho posúdenia a ignorovania porušovania jeho základných občianskych práv. Zo súdneho spisu v danej veci vyplýva, že súd prvého stupňa v súdnom prieskume postupoval v súčinnosti so žalobcom v zmysle zákona a skutočnosť, že žalobca bol v tomto konaní neúspešný nezakladá právny základ, že by súd odňal žalobcovi právo na spravodlivý proces.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2.

Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 a s § 250k ods. 1. Žalobcovi nepriznal náhradu trov tohto konania v dôsledku jeho neúspechu v tomto konaní.

112. R O Z H O D N U T I E

Pokiaľ súdny tajomník krajského súdu napadnutým uznesením rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok, sú splnené zákonné podmienky pre postup súdu prvého stupňa rozhodnúť o odvolaní žalobcu v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 210a O.s.p.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2011, sp. zn. 6 Sžo 47/2011)

Krajský súd v B. napadnutým uznesením zaviazal žalobcu k povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom v sume 1,50 €, s poučením, že ak poplatok nebude v určenej lehote zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu podal odvolanie žalobca. Žiadal, aby v súlade s ustanovením § 210a O.s.p. v spojení s ustanovením § 374 ods. 4 O.s.p. napadnuté uznesenie zrušil súd, ktorý ho vydal. Dôvodil, že zo spisu nepochybne vyplýva, že Lesoochranárske zoskupenie VLK, je ekologickou organizáciou a preto je od súdnych poplatkov oslobodené, s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2, písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 preskúmal vec predloženú krajským súdom podľa § 246c ods. 1 v spojení §§ 221 ods. 1 a nasl. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2, a dospel k záveru, že v danom prípade odvolanie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 210a O.s.p. uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo uznesenie, z ktorého nenadobudla dosiaľ práva iná osoba ako odvolateľ, alebo uznesenie, ktorým bolo uložené poriadkové opatrenie (§ 53), alebo uznesenie o odmietnutí návrhu na začatie konania (§ 43 ods. 2, § 78c ods. 3), alebo uznesenie o zastavení konania o dedičstve, alebo uznesenie podľa § 75a, môže na odvolanie zmeniť priamo súd prvého stupňa, pokiaľ odvolaniu v celom rozsahu vyhovie.

Zákonodarca v právnej úprave ustanovenej v § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 210a O.s.p. predpokladá, že aj v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej správne súdnictvo, môže na odvolanie účastníka konania uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok zmeniť priamo súd prvého stupňa, pokiaľ odvolaniu v celom rozsahu vyhovie.

Podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o súdnych poplatkoch od poplatku sú oslobodené nadácie a charitatívne, humanitárne, ekologické organizácie a združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov.

Zo spisového materiálu v danej veci vyplýva, že súd prvého stupňa napadnutým uznesením uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní zaplatil súdny poplatok za podanie elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom v sume 1,50 €, a súčasne ho poučil, že ak poplatok nebude v určenej lehote zaplatený, bude ho vymáhať. Zo stanov žalobcu - Lesoochranárske zoskupenie VLK, tvoriacich súčasť spisu krajského súdu, jednoznačne vyplýva, že žalobca je ekologickou organizáciou.

Z uvedených dôvodov žalobca je v konaní v danej veci oslobodený od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o súdnych poplatkoch a pokiaľ súdny tajomník krajského súdu napadnutým uznesením rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok, boli splnené zákonné podmienky pre postup súdu prvého stupňa rozhodnúť o odvolaní žalobcu v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 210a O.s.p.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa od odvolaní žalobcu nerozhodol v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 210a O.s.p. a s § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o súdnych poplatkoch, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1, písm. h/ O.s.p. zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval v zmysle § 246c O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, a s § 250k ods. 1. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu v tomto konaní neuplatnil.

113. R O Z H O D N U T I E

- I. Inšpekcia (dawn raid) vykonávaná protimonopolným úradom je postupom správneho orgánu, ktorý podlieha prieskumu zákonnosti správnym súdom v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.**
- II. Zaznamenanie procesných úkonov o vykonanej inšpekcii (dawn raid) do administratívneho spisu je základnou požiadavkou na preskúmanie zákonnosti postupu protimonopolného úradu.**
- III. Ak poverenie na vykonanie inšpekcie (dawn raid) predsedu protimonopolného úradu neobsahuje presnú identifikáciu právomoci, ktorú úrad realizuje a evidenčné číslo, úradnú pečiatku, trpí vadami ovplyvňujúci zákonnosť inšpekcie.**

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2011, sp. zn. 3 Sžz 1/2011)

Žalobca sa žalobou doručou Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“) dňa 17.1.2011 domáhal ochrany pred tvrdeným nezákonným zásahom žalovaného, ktorý nie je rozhodnutím a bol proti žalobcovi zameraný a priamo vykonaný. Navrhoval, aby najvyšší súd rozsudkom zakázal žalovanému pokračovať v porušovaní práva žalobcu, t.j. v úkonoch spočívajúcich v prezeraní kópie dátového nosiča žalobcu a súčasne uložil žalovanému povinnosť obnoviť stav pred zásahom tak, že úplne vymaže celú kópiu dátového nosiča žalobcu. Žalobca súdu predložil nasledovné skutkové okolnosti:

Dňa 18.10.2010 predsedníčka Protimonopolného úradu Slovenskej republiky písomne poverila zamestnancov žalovaného v zmysle § 22 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „ZoOHS“) na vykonanie inšpekcie u žalobcu z dôvodu možného uzatvorenia dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ZoOHS, spočívajúcej v kolúziivnom správaní v procese verejného obstarávania v oblasti dodávok kancelárskych potrieb a kancelárskeho papiera. Poverenie bolo vydané bez časového obmedzenia a platné až do odvolania.

Poverení zamestnanci žalovaného vstúpili dňa 22.10.2010 do sídla žalobcu a vykonali rozsiahlu inšpekciu. Vypočuli zamestnancov a vyžiadali si obchodné dokumenty, počítače zamestnancov a v závere si vyhotovili úplnú kópiu dátového nosiča osobného počítača zamestnanca Ing. L. G.

Žalovaný začal dňa 9.11.2010 oficiálne konanie smerujúce k prezeraniu zaistenej kópie dátového nosiča z osobného počítača zamestnanca Ing. L. G. za účasti zamestnancov žalobcu a jeho advokáta. Tento úkon žalovaného v podobe konania za účelom prezerania zaistenej kópie dátového nosiča doposiaľ trvá. Ide o pokračovanie inšpekcie v zmysle poverenia.

Žalobca dňa 9.11.2010 vzniesol námietky proti konaniu žalovaného, keďže sa obával úniku citlivých a osobných údajov z jeho pevného disku. Žiadal žalovaného, aby mu predložil bezpečnostnú certifikáciu a presný postup nakladania s diskom v zmysle právnych predpisov. Túto požiadavku žalovaný nevedel splniť. Konanie bolo prerušené.

Až dňa 23.11.2010 obdržal žalobca oznámenie žalovaného o tom, že námietky nerešpektuje bez bližšieho odôvodnenia. Žalovaný nariadil termíny na pokračovanie vo vykonávaní inšpekcie pevného disku.

Prvé prezeranie pevného disku sa konalo dňa 29.11.2010 v sídle žalovaného. Pred začatím konania advokát žalobcu upozornil žalovaného na to, že pevný disk obsahuje informácie, na ktoré sa vzťahuje advokátske tajomstvo.

Dňa 30.11.2010 sa konalo ďalšie prezeranie pevného disku žalobcu. Bola prečítaná korešpondencia medzi advokátom a klientom, voči čomu bola vznesená námietka. Žalovaný použil 20 kľúčových slov, ktorými prehľadal indexovaný pevný disk.

Žalobcovi bolo umožnené nahliadnuť do dokumentov a informácií v predmetnej veci dňa 20.12.2010 v sídle žalovaného, v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „ZoSPI“).

Žalobca tvrdil, že aj keď nejde o správne konanie, ak žalovaný prešetruje správanie sťažiteľov v zmysle § 22 ods. 2 ZoOHS, musí rešpektovať základné zásady správneho konania a princípy postupu správnych orgánov. Rovnako musí rešpektovať platné právne predpisy. Žalovaný v predmetnom šetrení využil svoju právomoc extenzívne. Zabezpečil celý disk riaditeľa spoločnosti bez ohľadu na to, že ten obsahuje aj jeho súkromné informácie a dokumenty fyzickej osoby. Žalovaný podrobuje celý tento disk hĺbkovej forenznej analýze s použitím viac ako 50 kľúčových slov. Je zrejme, že ide o rozsiahly zásah do práv a právom chránených záujmov účastníka. Osobný počítač, ktorý bol predmetom šetrenia a z ktorého boli plošne kopirované údaje, bol daný zamestnancovi na osobné použitie a na mimopracovné účely. Obsahoval viaceré citlivé údaje a dokumenty, týkajúce sa politických aktivít jeho používateľa.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 31.1.2011 k žalobe navrhol, aby najvyšší súd žalobu ako neprípustnú pre zmeškanie lehoty a pre nenaplnenie predpokladov podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že odbor dohôd obmedzujúcich súťaž (ďalej len ako „ODOS“) vykonáva prešetrovanie možnej dohody obmedzujúcej súťaž so znakmi koluzívneho správania vo verejnom obstarávaní uskutočnenom v Sociálnej poisťovni, ústredie, Bratislava podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZoOHS.

Horizontálne dohody, dohody obmedzujúce súťaž uzatvárané medzi podnikateľmi na jednej úrovni distribučného reťazca, teda medzi konkurentmi, sú podľa zákona zakázané. Ide o dohody s významnými dopadmi na trh a spotrebiteľa. Niektoré štúdie hovoria až o 30% zvýšení cien v dôsledku kartelov. Tieto dohody uzatvárajú konkurenti tajne, pričom nejde o dohody na „papieri“, kde by sa vzájomne k niečomu konkurenti zaväzovali. Dohody bývajú často utajované, a teda ťažko preukázateľné. Konkurenti komunikujú prostredníctvom e-mailov, často pomocou tajných šifier. V praxi Európskej komisie a iných úradov na ochranu hospodárskej súťaže patrí medzi hlavné vyšetrovacie nástroje horizontálnych dohôd práve inšpekcia. Zjednodušene povedané kontrola v obchodných priestoroch podnikateľa s možnosťou nahliadať, zapečatiť, prípadne aj odňať na nevyhnutný čas akékoľvek podklady a informácie, ktoré môžu súvisieť s činnosťou podnikateľa. Žalovaný poukázal na svoje oprávnenia podľa ust. § 22 ods. 2 a ods. 3 ZoOHS. Úrad vyhotovil kópiu hard disku jeho PC dňa 22.10.2010. Preto je evidentné, že žalobca nedodrжал lehotu na podanie žaloby podľa § 250v ods. 3 OSP, keďže sa tak nestalo do 30 dní od vyhotovenia kópie, čo žalobca osvedčil svojím podpisom v zápisnici z priebehu inšpekcie. Preto minimálne petit žalobcu k vymazaniu celej kópie hard disku nie je prípustný.

Z o d ô v o d n e n i a :

Najvyšší súd tvrdý zásah žalovaného prejednal na pojednávaníach dňa 8.2.2011 a dňa 29.3.2011. Zistil, že žalovaný z prešetrovania nevedol administratívny spis, t.j. chronologicky usporiadané listiny, vzťahujúce sa k danej veci. Dôvodom bola skutočnosť, že správne konanie vo veci ešte začaté nebolo.

Najvyšší súd konštatuje, že vykonávanie prešetrovania žalovaným u žalobcu podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZoOHS je procesným postupom žalovaného ako orgánu štátnej správy, ktorého výsledkom nie je rozhodnutie ako individuálny správny akt. Od administratívneho konania sa odlišuje tým, že v administratívnom, správnom konaní, napr. podľa § 22 ods. 1 písm. b), c), d) ZoOHS, správny orgán súčasne vykonáva rozhodovaciu právomoc a rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb [§ 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)]. To však neznamená, že tam, kde žalovaný ako správny orgán nevykonáva rozhodovaciu právomoc už žalovaný nepostupuje primerane podľa správneho poriadku a základných pravidiel správneho konania. Táto pôsobnosť správneho poriadku vyplýva z generálnej klauzuly ust. § 3 ods. 6 správneho poriadku, podľa ktorej „ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v odsekoch 1 až 5 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení.“ Vydanie poverenia na vykonanie inšpekcie podľa § 22 ods. 3 ZoOHS je práve takýmto „iným podobným opatrením.“ Postup žalovaného, keď informácie žalobcovi ako jednému zo subjektov prešetrovania poskytoval iba podľa ZoSPI nemožno považovať za lege artis, pretože subjekt prešetrovania má právo na prístup k informáciám na základe svojho osobitného postavenia a nie na základe zákona, ktorý používajú na získavanie informácií subjekty nezúčastnené na prešetrovaní. V zmysle § 2 ods. 2 správneho poriadku „správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy“.

Žalovaný zostavil administratívny spis z vykonaného prešetrovania až v priebehu súdneho konania. Najvyšší súd konštatuje, že prehľadné, verné a zrozumiteľné zaznamenanie vlastného procesného postupu žalovaného je základnou požiadavkou na kontrolu zákonnosti jeho postupu a výkonu právomoci. Iba na základe

spisu možno preskúmať zákonnosť vykonaného prešetrovania. Pokiaľ by žalovaný takýto spis nevedol a ani na požiadanie najvyššieho súdu ho nezostavil, bolo by nevyhnutné bez ďalšieho konštatovať, že procesný postup správneho orgánu už ipso facto vykazuje znaky nezákonného zásahu.

Najvyšší súd zistil zo zápisnice o priebehu inšpekcie zo dňa 22.10.2010 (doklad č. 20 administratívneho spisu), že predmetný dátový nosič bol skopírovaný počas inšpekcie na mieste samom u žalobcu, vykonanej pracovníkmi žalovaného na základe poverenia predsedníčky Protimonopolného úradu Slovenskej republiky zo dňa 18.10.2010 (doklad č. 18 administratívneho spisu). Podľa zápisnice Ing. L. G. trval na svojej prítomnosti pri prezeraní kópie pevného disku uvedeného v PC. Z tohto dôvodu bol nosič obsahujúci kópiu disku zapečatený a odovzdaný pracovníkom úradu.

Z hľadiska súdneho prieskumu zákonosti najvyšší súd inšpekciu kvalifikoval ako špecifický administratívny postup žalovaného, ktorý síce nie správnym konaním, ale napriek tomu sa spravuje základnými pravidlami správneho konania. Vedenie administratívnej evidencie v správnom spise považoval najvyšší súd za elementárnu požiadavku na preskúmanie zákonosti postupu žalovaného v zmysle § 250v OSP.

Preskúmaním veci najvyšší súd zistil skutočnosti, ktoré identifikoval ako vady procesného postupu zamestnancov žalovaného pri výkone inšpekcie a skopírovaní dátového nosiča.

Poverenie predsedníčky Protimonopolného úradu Slovenskej republiky neobsahuje dostatočne určitú právnu kvalifikáciu ustanovenia, na základe ktorého bola inšpekcia vykonaná. V poverení sa uvádza, že „v zmysle § 22 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže“. Tu je nevyhnutné zdôrazniť, že ustanovenie § 22 ZoOHS nazvané právomoc úradu, obsahuje 10 odsekov, v ktorých je špecifikovaná právomoc úradu aj s oprávneniami a povinnosťami jednotlivých subjektov.

Pri inšpekcii tohto druhu sa využíva moment prekvapenia, kedy podnikateľ nie je o inšpekcii vopred informovaný. Zamestnanci nečakane vstupujú do priestorov podnikateľa a začínajú inšpekciu preukázaním sa poverením. Keďže ide o oblasť harmonizovaného práva EU, je vhodné uviesť, že v angličtine sa tento postup označuje ako „dawn raid“. Z tohto dôvodu je z hľadiska zákonosti nevyhnutné trvať na prísnom splnení všetkých formálnych náležitostí poverenia. Podnikateľ musí mať právnu možnosť z poverenia okamžitým nahliadnutím si odkontrolovať, či a na základe akého ustanovenia zákona sa voči nemu takto postupuje. Súd zistil, že z poverenia, na základe ktorého inšpekcia bola vykonaná, nemôže podnikateľ jednoduchým nahliadnutím do ZoOHS zistiť a preveriť si zákonnosť postupu úradu, pretože nevie, ktorú z konkrétnych právomocí uvedených v § 20 ZoOHS voči nemu úrad realizuje. Už samotnú túto skutočnosť hodnotí súd ako vážnu vadu v procesnom postupe úradu.

Za ďalšiu vadu súd považuje absenciu pečiatky úradu na poverení. Je pravdou, že ZoOHS túto náležitosť neustanovuje. Ide však o také základné náležitosti výkonu právomocí orgánu verejnej správy, vyžadované základnými pravidlami správneho konania, ktoré sa stali v právnej praxi orgánov verejnej správy notorietami. Z hľadiska určitosti a zrozumiteľnosti pečiatka je úradným znakom, z ktorého možno zistiť, že ide o verejnú listinu. Najvyšší súd poznamenáva, že z dokladu č. 8 spisu zistil, že na poverení na vykonanie inšpekcie u podnikateľa S. zo dňa 6.9.2010 je okrúhla pečiatka úradu uvedená. Najvyšší súd konštatuje, že poverenie pri „dawn raide“ musí obsahovať úradnú pečiatku protimonopolného úradu, aby podnikateľ mohol ihneď identifikovať, že ide o úradný výkon, ktorý je voči nemu realizovaný.

Z hľadiska zrozumiteľnosti a určitosti v poverení ďalej chýba evidenčné číslo. Najvyšší súd sa môže len domnievať a predpokladá, že žalovaný vedie osobitnú evidenciu vydaných poverení, ktorá umožňuje ich vlastnú vnútornú kontrolu v úrade.

Pri výkone inšpekcie je nevyhnutné rozlišovať invazívne a neinvazívne úkony. Invazívne úkony zasahujú do základných práv a slobôd. Je rozdiel, ak žalovaný v rámci šetrenia žiada obchodnú a účtovnú evidenciu a doklady, o ktorých je jednoznačné, že neobsahujú žiadne súkromné údaje a je rozdiel, ak ide o kopírovanie dátových nosičov zamestnancov podnikateľa, u ktorých nemožno vylúčiť a dôvodne možno predpokladať, že obsahujú i súkromnú korešpondenciu (napr. hard disk PC, notebook, USB kľúče a pod.). V týchto prípadoch poverenie musí byť i odôvodnené.

Podľa § 250v ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

V konaní bolo preukázané, že inšpekcia u žalobcu nebola vykonaná v súlade so základnými pravidlami správneho konania, preto ani pri tomto úkone vyhotovená úplná kópia dátového nosiča osobného počítača zamestnanca Ing. L. G. nemôže byť zákonne získaným podkladom a dôkazom. Najvyšší súd preto zakázal Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní práva žalobcu, t.j. v úkonoch spočívajúcich v prezeraní dátového nosiča žalobcu, skopírovaného počas inšpekcie u žalobcu dňa 22.10.2010.

Najvyšší súd zamietol žalobu v časti petitu. Akceptoval námietku žalovaného, že v tejto časti petitu bol žaloba podaná oneskorene.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 250v ods. 5 OSP. Žalobca nemal plný úspech vo veci, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov konania.